Rodica Ojog-Braşoveanu

ANONIMA DE MIERCURI

-roman poliţist – ciclul Melania Lupu-

1984

Prolog

Anunţul apăruse vreme de o săptămână în principalele cotidiane ale Capitalei: Universul, Adevărul, Cuvântul, Viitorul:

În dimineaţa zilei de 10 noiembrie 1940 a fost găsit pe Bulevardul Brătianu, printre ruinele blocului Carlton, un sugaci – sex bărbătesc de circa 7-8 luni. Este unicul supravieţuitor care în momentul cutremurului se afla în incinta hotelului. Oricine poate da o informaţie asupra identităţii copilului şi a familiei sale este rugat să se prezinte de urgenţă la Prefectura Poliţiei. Copilul poartă la gât un medalion de aur reprezentându-l pe Sfântul Cristofor şi poate fi văzut zilnic între orele 10 şi 13 la sanatoriul Saint-Vincent de Paul.

Directorul general al Poliţiei Capitalei.

— Până la zece, mai avem puţin, spuse sora pipăindu-şi aripile cometului apretat.

Vizitatoarea, preşedinta uneia din cele mai cunoscute societăţi de binefacere, îşi zise că seamănă cu un fluture ostenit. Capul, corabia de pânză albă, te aşteptai în orice clipă să zboare.

Rodica Ojog-Braşoveanu

ANONIMA DE MIERCURI

-roman poliţist – ciclul Melania Lupu-

1984

Prolog

Anunţul apăruse vreme de o săptămână în principalele cotidiane ale Capitalei: Universul, Adevărul, Cuvântul, Viitorul:

În dimineaţa zilei de 10 noiembrie 1940 a fost găsit pe Bulevardul Brătianu, printre ruinele blocului Carlton, un sugaci – sex bărbătesc de circa 7-8 luni. Este unicul supravieţuitor care în momentul cutremurului se afla în incinta hotelului. Oricine poate da o informaţie asupra identităţii copilului şi a familiei sale este rugat să se prezinte de urgenţă la Prefectura Poliţiei. Copilul poartă la gât un medalion de aur reprezentându-l pe Sfântul Cristofor şi poate fi văzut zilnic între orele 10 şi 13 la sanatoriul Saint-Vincent de Paul.

Directorul general al Poliţiei Capitalei.

— Până la zece, mai avem puţin, spuse sora pipăindu-şi aripile cornetului apretat.

Vizitatoarea, preşedinta uneia din cele mai cunoscute societăţi de binefacere, îşi zise că seamănă cu un fluture

ostenit. Capul, corabia de pânză albă, te aşteptai în orice clipă să zboare.

— În general, vine multă lume?

— Cu miile, surâse blând sora. Acum fac rând în curte. Din păcate, nici măcar unul dintr-o sută nu-şi închipuie că l-ar putea identifica…

— Atunci?

— Vin din curiozitate.

Vizitatoarea se uită la leagăn. Era un coşuleţ elegant, înzorzonat, numai dantelă fină şi panglici de atlas bleu. În el fusese găsit copilul, dormind liniştit, fără să i se fi clintit un fir de păr. Dormea şi acum, cu pumnii strânşi. Pleoapele străvezii, irizate, îi zvâcneau delicat.

— Este extraordinar! şopti. Ce înseamnă să ai zile… Îţi vine să crezi că a zburat pe fereastră.

Sora îşi atinse crucea de argint prinsă în şiragul mătăniilor.

— Dumnezeu a avut ochiul aţintit asupra pruncului. Mâna Lui e cea care l-a purtat prin văzduh şi l-a depus neatins în mijlocul străzii. Şopti cucernică: Fiat voluntas Tua…

Cealaltă îi strecură o privire sceptică: avea rezerve în privinţa mâinii nevăzute care baladează ditamai leagănul prin aer, dar diplomată, se mulţumi să-şi dreagă glasul.

— Mă întreb cine or fi fost părinţii lui… Desigur oameni înstăriţi.

— Poate…

— Precis! decise vizitatoarea şi după ton se simţea că e o femeie care ştie să surprindă imediat aspectul practic al oricărei probleme. În primul rând nu oricine îşi poate permite să locuiască sau să tragă la Carlton. Al doilea, se vede după lenjeria copilului, lucrată categoric la o casă mare, după medalion…

— Domnul nu face distincţii, suspină călugăriţa şi indiferent cine ar fi fost părinţii lui, rămâne un biet şi sărman micuţ. Orfan înainte de a şti cum îl cheamă…

— Aveţi vreo nădejde că i s-ar putea descoperi rude sau prieteni?

— Nu prea… Au trecut aproape două săptămâni de când lumea se perindă pe aici fără nici un rezultat. De obicei, asemenea situaţii generate de un mare dezastru se clarifică imediat. Înclin să cred că părinţii erau străini.

Vizitatoarea se uită instinctiv spre sugar.

— Cred că aveţi dreptate. De altfel, Sfântul Cristofor nu-i… român. E mai degrabă de-al dumneavoastră…

„Papistaş“, vrusese să spună, dar îşi înghiţise cuvântul. Călugăriţa surâse încet, plimbându-şi privirea în lungul pereţilor albi. Ploaia de noiembrie, rece, piezişă, necăjea ferestrele perdeluite cu linon trandafiriu.

— Ce se va întâmpla cu copilul?

Călugăriţa îşi ridică ochii. Părea să se fi întors de la mii de kilometri.

— Poate se va găsi un suflet caritabil care să-l adopte. Dacă nu, va fi încredinţat orfelinatului.

Amândouă îşi coborâră reciproc privirile. Ştiau bine ce însemna asta… O copilărie mutilată, cenuşie, cu educatoare lipsite de vocaţie, în cea mai mare parte fete bătrâne. O copilărie fără Moş Crăciun şi iepuraşi de Paşti, fără primăveri…

Pe coridor se auzi tumult de glasuri şi paşi. Călugăriţa se ridică.

— Au început să vină.

Printre ultimii vizitatori se afla un bărbat înalt, bine îmbrăcat, de vreo treizeci de ani. Expresia mohorâtă, aproape cruntă, îndărătnicia bărbiei şi a gurii botoase atrăgeau imediat atenţia.

Întârzie mai mult decât ceilalţi curioşi, părând că nu se poate desprinde de leagăn, cercetă atent medalionul de aur. Toată atitudinea, în general, trăda o tulburare bine stăpânită şi călugăriţa se apropie surâzând sfioasă:

— Ne-aţi putea spune ceva despre bietul micuţ? Ştiţi… Orice informaţie, cât de vagă, ne-ar fi extrem de preţioasă.

Străinul întoarse capul brusc. Avea o privire neagră, direcţionată şi, instinctiv, sora făcu un pas înapoi. Rosti nesigură, cu inima strânsă:

— Mi s-a părut că…

Bărbatul ridică din umeri.

— Eu?! Ce idee! Adăugă ceva mai domolit: Regret, dar nu vă pot fi de nici un folos. Bună ziua!

Călugăriţa privi lung în urma lui:

„Păcat. Sunt convinsă că ştie ceva.“

Se apropie de leagăn. Băieţelul se trezise şi râdea fericit.

1

Se părea că inginerul Cris Gregorian nu voia să remarce femeia înaltă pe care de la un timp o întâlnea aproape zilnic când se întorcea de la serviciu, căci tânăra făcea parte din categoria persoanelor ce nu pot trece neobservate indiferent de perimetrul în care ar fi evoluat: pe stradă, într-o sală de spectacol sau restaurant, la o coadă sau (mai ales!) la defilare. Foarte înaltă – statură accentuată şi de o supleţe excesivă – nu era frumoasă în sensul academic al noţiunii, ci extrem de interesantă. Intriga, mai ales îngrijora, fascina atmosfera particulară ce părea să o degaje şi despre care îţi închipuiai că trebuie să fie o reverberaţie palidă a climatului ei interior. Cercetându-i chipul, părea limpede că voinţa, hotărârile neaşteptate şi o senzualitate greu de stăpânit sunt componentele de bază ale personalităţii acestei femei. Bizară însă, până la perplex, era ţinuta vestimentară arborată, căci întâlnind-o pe stradă, în peisajul Bucureştilor contemporani, pietonul simţea nevoia să se frece la ochi: o siluetă desprinsă din Vogues-urile anilor ’30 străbătea Calea Victoriei ca o fantomă, iar unii se întrebau dacă nu cumva „se filmează“ pe undeva. Stârnea stupefacţie mai cu seamă vara când peste rochii de mătase naturală – mixtură de panglici, godeuri şi pliuri – zvârlea o pereche de vulpi argintii, sau când iarna, pe vremea cumplită umbla în escarpeni cu toc de cristal, fără fular la decolteuri adânci, en-coeur-uri despicate până aproape de centură. Evident, machiajul şi coafura păstrau linia aceloraşi ani. Interesant era însă faptul – poate din

cauza tinereţii, a liniei desăvârşite şi a lucrurilor de excelentă calitate – că nu stârnea zâmbete sarcastice. Cei mai mulţi o socoteau doar excentrică, iar dezinformaţii îşi închipuiau că devansează moda. Nu o dată, femei în vârstă care o întâlniseră întâmplător pe stradă mărturiseau entuziasmate prietenelor: „Să ştii că iar se poartă canotierele de pai în februarie… Am văzut azi în faţă la Eva o femeie foarte bine, străină cred. Avea o borsalină olive splendidă. Am purtat una exact la fel când m-am logodit cu Petrică. Sunt vreo cincizeci de ani de atunci… Extraordinar cum se întoarce moda!…“

În realitate era posibil ca Cris Gregorian să-i ignore persoana pentru că femeia se mulţumise adesea doar să-l observe: din spatele unei vitrine, la volanul unei maşini care staţionase în faţa blocului, sau de pe celălalt trotuar. Îi ieşise în întâmpinare doar de două ori, dar Cris nu observa în general pe nimeni. Nu era propriu-zis un tip distrat, ci totdeauna preocupat de ceea ce şahiştii numesc mişcarea imediat următoare, indiferent că se ducea la un spectacol sau în vizită la Coleta Miclescu.

Şi acum, de pildă, ieşit la o scurtă plimbare – îi plăcea vremea rece, ploioasă, cu aromă de flori de toamnă ude şi ciufulite –, reflecta că avea să traverseze la celălalt capăt al cheiului, unde traficul mai redus nu i se părea atât de enervant.

O smucitură bruscă, de parcă cineva l-ar fi apucat de poale, îl ţintui locului. Mânerul unei umbrele i se încurcase în cordonul trenciului descheiat. Femeia întoarsă din drum încercă să-l elibereze îngânând câteva cuvinte de scuze. Gregorian râse cu amabilitate:

— Vedeţi… Dacă v-aş fi „agăţat“ eu, v-aţi fi supărat.

Îl privi în ochi, fără să zâmbească. Rosti grav, cu o seriozitate deplasată în contextul incidentului care, socotea Cris, putea fi considerat în funcţie de dispoziţie amuzant, sau în cel mai rău caz imbecil:

— Nu m-aş fi supărat.

— Interesant…, zâmbi Gregorian, neştiind de fapt ce să spună.

Nu era ceea ce se cheamă un bărbat direct şi afirmaţiile, atitudinile fără un minimum de ambalaj îl luau prin surprindere. Se uită mai atent la femeia din faţa lui. Avea ochi mari, întunecaţi, gura puternică şi senzuală. Părul, feuille morte, îl purta strâns într-un coc care-i lăsa liberă ceafa. Întreaga făptură emana o aromă de Arpèges.

„O persoană derutantă…“ îşi zise Gregorian. În general, nu-şi pierdea lesne cumpătul, dar acum încerca o senzaţie bizară. Se simţea nelaîndemână în prezenţa femeii, fiind în acelaşi timp conştient că personalitatea ei captiva.

— Ce facem? Nu mergem?

Gregorian pică din nori.

— Unde?!

— Oriunde, mi-e indiferent.

Cris încercă să-i descifreze chipul: grav, concentrat, fără urmă de zâmbet. Vizavi, pe Splaiul Independenţei, trecea tramvaiul 13, cu zgomot asurzitor, metalic. În lumina gălbuie, dincolo de geamuri, se vedeau figuri anonime, indiferente, un pardesiu, poate balonzaid, roşu.

— Să presupunem…, începu Cris.

— Nu mă interesează ipotezele.

— …că eu mă duceam la serviciu…

— Nu la ora asta, nu cu aerul ăsta, nu cu pasul ăsta.

— …sau că mă aşteaptă nevastă-mea.

— N-ai nevastă.

— De unde ştii?

— Ştiu. Hai!

Aproape că îl trăgea. Gregorian încercă să râdă:

— Recunosc, duduie dragă…

— Spune-mi Adina.

— …că mă simt descumpănit. Sunt un bărbat oarecare şi nimeni n-a încercat până acum să mă încredinţeze de contrariu, nu am niciuna, dar absolut niciuna, din calităţile care ar putea seduce o femeie ca dumneata.

— Asta o decid eu.

— Ajută-mă să pricep…

— Îmi placi. E de ajuns, nu?

Un surâs blând, vag maliţios, luminã chipul lui Gregorian.

— Spune-mi, procedezi totdeauna – mă refer la situaţii similare – la fel de… impetuos?

— Fireşte, replică liniştită Adina. Nu văd de ce „accroche“-ul, să-i spunem pe nume, ar constitui un privilegiu rezervat doar bărbaţilor…

Gregorian îşi trecu mâna liberă peste bărbie, o lăsă să lunece, până la nodul cravatei.

— Da… E un punct de vedere.

— Ce facem? Mă inviţi la tine?

Cris întoarse capul râzând încetişor. Povestea începea să-l amuze.

— La urma urmelor, de ce nu?

Adina respiră ostentativ.

— În sfârşit! Începusem să cred că m-am înşelat.

— Adică?

— Mi-e suficient să mă uit la un bărbat, ca să-mi dau seama dacă merită calificativul. Uneori e de-ajuns să-l văd doar din spate.

— Nu te lauzi?

Adina surâse vag, strângându-i braţul.

— Eşti cel mai în măsură s-o ştii.

— Oricum, urmă Gregorian pe un ton doct, abstract, ca şi cum, de la înălţimea unei catedre ar fi încercat să dezvolte o teorie, o lege ştiinţifică, însuşirea presupune o experienţă… hm… da… o experienţă considerabilă.

„Ce vârstă să aibă? se întrebă în aceeaşi clipă. Nu pare mai mult de douăzeci şi opt, maximum treizeci… Dacă a debutat la cinşpe, şaişpe ani… Da, are ceva vechime…“

— Nu experienţă, spuse Adina. Nu neapărat.

— Dar ce?

— Talent.

— Interesant! aprecie Gregorian, căutându-şi yalele în buzunar.

Adina privi în jur. Un bloc mic, cu parter şi etaj, în fundul unei grădiniţe neîngrijite.

— Ia loc şi scuză-mă. La mine nu-i niciodată ordine.

— Nu fi burghez.

Se lăsă dezbrăcată de pardesiu – asimetric, fără guler şi revere, cu nasturi mari ca nişte farfurioare de cafea; Bette Davis în „Corabia“ anul 1933 – şi se aşează într-un jilţ cu braţele de lemn.

Gregorian se instală în faţa ei cercetând-o deschis şi nedisimulându-şi curiozitatea. Fără să fie vreun expert în materie de vestimentaţie feminină, realiză că femeia arborează un out of fashion plin de rafinament. Rochia fumurie de triple voile cu corseletă şi decolteu tăiat în trapez – baza era punctată de două clipsuri din duble – pantofii ajuraţi, poşeta de piele creponată, îl catapultau, cu decenii în urmă, într-un Bucureşti cunoscut din poveşti de familie, fotografii, reviste vechi păstrate pentru cine ştie ce reţetă culinară ori practică. Păstrate, dar neconsultate vreodată, căci aşa se întâmplă totdeauna, uitate, răsfoite azi cu anume nostalgie şi surâs îngăduitor. Mutrele, sfaturile, reclamele, stilul par naive, totul transpiră o înduioşătoare lipsă de preocupări serioase.

Adina arătă cu bărbia spre o fotografie înrămată: o fată blondă cu ochii încreţiţi de soare şi râs. Chipul nu era frumos, dar radia tinereţe şi puritate.

— Cine-i?

— Soţia mea.

— Când era minoră! Şaptesprezece ani?

— Nu, douăzeci şi cinci. Părea totdeauna foarte tânără.

— Părea?!

— A murit acum zece ani.

— Îmi pare rău.

Cris surâse.

— În sfârşit, primul act convenţional.

— Din când în când, mai dau şi bună ziua.

Gregorian deschise un scrin şi scoase două pahare verzui.

— Cu ce te ocupi, Adina?

Femeia îl privi ironică.

— Nu poţi folosi dormitorul fără o fişă de cadre completă?

— În regulă. N-am pus întrebarea. Bei o vodcă? N-am altceva în casă.

— Beau… Argintăria ta e foarte frumoasă. Nu mă omor după sfeşnice Adler, scoase în serie, dar setul rusesc are mare valoare. Şi vasul Secession e splendid.

— Care-i ăla? întrebă amuzat Cris întinzându-i paharul.

— Amfora cu peşti în relief de pe birou. Cere însă o floare mai nobilă. Tufănelele se simt foarte bine într-o oală de pământ sau eventual o ceramică olandeză.

— Iau act.

Se aşează pe canapea şi începu să-şi caute ţigările în buzunar. Adina se răsuci să-l privească mai bine. Era prezentabil, convenţional îmbrăcat – costum şi cravată – potrivit de înalt. Pe faţa brună, cu trăsături agreabile, dar lipsite de personalitate, stăruia o expresie de melancolie, sau mai degrabă resemnare, impresie înşelătoare poate, dar sentimentul era că omul acesta suferise foarte mult. O suferinţă care îi ucisese pentru totdeauna capacitatea de a fi fericit. Zâmbetul lui era trist, râsul n-avea veselie, părea fără culoare.

— Spune-mi, tu ai sărit vreodată în sus de bucurie?

Gregorian întoarse capul amuzat.

— E singura modalitate de a-ţi manifesta entuziasmul?

— Ştii foarte bine ce vreau să spun. Există în tine o nefericire mocnită, veche. Parcă le-ai lua pe toate în bernă…

Cris lăsă paharul. Se foi căutând o poziţie mai comodă şi îşi rezemă cotul pe spătarul canapelei.

— Nici tu nu-mi pari din cale afară de vioaie.

— Cu mine se petrece altceva.

Cris tăcu. Adina îl cercetă intrigată.

— Nu mă întrebi ce?

— Ţţ! făcu Gregorian clătinând capul. Pot folosi dormitorul şi fără să clarific chestiunea.

Femeia îşi azvârli uşor capul pe spate. Privirea era sfidătoare, nările vibrau.

— Dovedeşte-o.

Cris o cercetă câteva clipe cu acelaşi zâmbet trist. Întinse braţul şi îi cuprinse umerii.

Când Adina ieşi din dormitor, Cris, lângă pian, îşi înnoda cravata.

— Parcă ai fi funcţionar în City. Costum închis, cravată. Îţi lipsesc melonul şi umbrela.

— Nu-mi lipsesc

Adina râse:

— Ai purtat vreodată blugi?

— Niciodată.

— De ce? Eşti încă tânăr, silueta ţi-o permite.

— Mi se pare aberant atâta vreme cât nu lucrez pe un şantier, nu iodleresc înfigându-mi cortul în creştet de munte şi nu domesticesc mustangi în Texas, să umblu îmbrăcat ca un salahor.

— Ai dreptate… Îmi aduci pardesiul?

Gregorian dădu din cap. În faţa oglinzii, cu câteva spelci între dinţi, Adina îşi înnoda expertă cocul.

— Gata! Mulţumesc…

Pendula începu să bată.

— Extraordinar! se miră Adina. Şapte şi jumătate. N-aş fi crezut.

— Nu-i târziu…

— Depinde. Îi întinse obrazul. La revedere, Cris.

— Îmi permiţi să te conduc?

— Nu.

— Să-ţi chem un taxi?

— Nu.
— Am să te mai văd?
Femeia îi căută ochii.
— Nu, Chris.

* * *

În bucătărie, bătrânul Ştefan Popa rupse foaia calendarului de perete: Miercuri, 25 noiembrie 1981. Consultă textul de pe verso. „Siderurgia şi viitorul petrochimiei…“ Se strâmbă, şi azvârli ghemotocul de hârtie în găleată. Cu paşi târşiţi, ticăit, se apropie de masă şi îşi trecu palma peste muşamaua decoloratã. Nu, nu erau firimituri… Gândacii ăia roşii, o adevărată calamitate… Da, gunoiul îl dăduse afară la prânz. Verifică a patra oară focurile de la aragaz şi în sfârşit închise lumina.

În odaie era cald – peste un sfert de ceas avea să scoată radiatorul din priză – patul aşternut, îl făcuse înainte de a cina. Tot atunci îşi pregătise pe lada studioului paharul cu apă pentru protează, ochelarii de lectură lângă Biblie, chibriturile şi ţigara. Unica ţigară pe care i-o permitea enfizemul pulmonar. O fuma seara, la televizor. Deschizând aparatul, se gândi că avea să petreacă o seară minunată. De când luase hotărârea aceea mare, trăia într-o stare de continuă şi dulce mulţumire. Mânca bine şi cu apetitul de altădată „atenţie, tinere, se ameninţa cu degetul în oglindă, la colesterol!“, dormea ţeapăn, iar casa, care i se păruse altădată sordidă şi rece (abia aştepta să iasă în târg şi se întorcea silnic), devenise îmbietoare şi prietenoasă.

Era de fapt o mostră tipică a garsonierei anilor ’50: un studio cu o mică vitrină dreptunghiulară la lada în formă de L, două fotolii englezeşti, adânci şi confortabile îmbrăcate în creton, o măsuţă rotundă, nelipsita veioză pântecoasă, vârfuită de un abajur pagodă. Pe feţele de pergament gros, evoluau gheişe şi mandarini.

Ştefan Popa deschise televizorul. Peste zece minute avea să înceapă filmul. Ginger Rogers! Ce muiere îndrăcită! Le bătea pe toate... Rita Hayworth, Vivien Leigh, Judith Garland nu însemnau nimic pe lângă ea, nu-i ajungeau nici până la călcâi... Se ducea de câte trei-patru ori la filmele ei...

„Ca un licean, râse bătrânul aducerii-aminte. Şi doar eram măgar în toată firea. Sărisem din treizeci... Pe urmă, când am cunoscut-o pe ea...“

Se făcuse livid, nu-şi mai găsea cuvintele.

„Ginger...“

„Nu! Eliza. Se spune că semănăm extraordinar!“

Extraordinar? Surori gemene! Aceeaşi siluetă mlădioasă, s-o treci printr-un cercel, aceeaşi coamă blondă, gura, râsul, privirea, identice. Evident, Eliza exploata la maximum asemănarea, îi copia toaletele, coafura, gesturile. Din prima clipă se îndrăgostise ca un nebun.

„De fapt, eram gata îndrăgostit, reflectă Ştefan Popa. Sunt îndrăgostit şi astăzi... N-am încetat niciodată s-o iubesc...“

Semnalul muzical al „Telecinematecii“ îl scutură de gânduri. Stinse lustra şi se aşează în fotoliu, răsucind între degete ţigara.

„Am s-o aprind la primul ei cadru... Ce bine că m-am decis! Mă simt liber... Liber ca la doisprezece ani, când alergam cu plasa după fluturi... Trebuia s-o fi făcut mai demult... Fred Astaire! Hm! N-am înţeles niciodată ce găseau muierile la maimuţoiul ăsta acrobat...“

Uşa de la baie se deschise încet. Ştefan Popa nu observă nimic. Stătea cu spatele, iar sonorul, dat aproape la maximum, acoperea orice zgomot. Oricum, n-avea ochi şi urechi decât pentru Ginger, care evolua pe pista de sticlă într-un furou de paiete.

„Eliza... Dragostea mea...“

Mâna îi tremura, abia izbuti să aprindă chibritul. Trase adânc din ţigară. Se auzi o bufnitură parcă ar fi căzut o

carte pe covor şi Ştefan se întoarse speriat. Ochii i se lărgiră de groază:

— Dumneata?!

Văzu laţul şi în aceeaşi secundă îşi simţi grumajii prizonieri. Apoi se făcu întuneric.

2

Maiorul Cristescu ridică ochii din gazetă. O împături cu zgomot, interesându-se:

— Ce s-a întâmplat?

Sergentul, tânăr, bălan cu faţa roşcovană, puse plicul pe masă:

— S-a primit acum, cu menţiunea urgent.

Cristescu se uită reflex la ceas. Era un Doxa vechi, extraplat. Îl avea din liceu şi nu consimţise să se despartă niciodată de el. Drăciile moderne, unde trebuie să pui ochelari ca să ghiceşti că e miezul nopţii îl iritau: „oamenii dovedesc o fantezie inepuizabilă când e vorba să-şi complice existenţa…“

— Hm! Opt şi jumătate… Cui dracu’ îi mai arde de corespondenţă la ora asta?!

Deschise plicul cu silă necamuflată. Îi repugnau anonimele, dar din nefericire trebuia să ţină seama de ele. În majoritatea cazurilor, realitatea le confirma conţinutul. O ştiau toate poliţiile din lume.

Astăzi, miercuri, 25 noiembrie 1981, a fost ucis pensionarul Ştefan Popa, la domiciliul lui din strada Plantelor nr. 15 A. Asasinul se numeşte Cristian Gregorian, inginer.

Un cetăţean iubitor de adevăr şi dreptate.

Cristescu îşi înghiţi înjurătura. „Evident, trebuia să fiu eu de serviciu. Şi mai e o chestie pentru care nu există nici o explicaţie ştiinţifică pe lumea asta. De ce toate dandanalele îmi pică miercurea?“ Mobiliză echipa operativă prin telefon şi îşi îmbrăcă trenciul.

* * *

Toată lumea era de acord că la Coleta Miclescu interiorul, amicii şi atmosfera sunt fără egal. Ospitalitatea ei, de factură specială, te câştiga spontan, Coleta având vocaţia gazdei perfecte şi în alte condiţii ar fi făcut o carieră strălucită în orice domeniu care presupune „relaţii cu publicul“. Cine intra în casa ei se simţea imediat la îndemână şi încerca reconfortantul sentiment că dacă doamna Miclescu tânjise în clipa aceea să vadă vreun ins de pe întreg mapamondul atunci acela era chiar el, Popescu, Ionescu sau Vasilescu…

Nici o notă, nici un accent nu răsunau fals sau convenţional, plăcerea Coletei fiind autentică; se bucura sincer de oaspeţi – nu concepea o zi fără opt-zece vizite – şi spre deosebire de alţi oameni în vârstă, era receptivă la noi contacte sociale. Mereu abătându-se de la regulile senectuţii, nu vorbea niciodată despre tensiune, colesterol sau urină, ştia să asculte cu interes sincer orice aberaţie, rămăsese culantă şi nu-şi asasina interlocutorii răscolind interminabile şi neinteresante amintiri. Fără îndoială, îşi spunea mereu Cris Gregorian, unul din obişnuiţii casei, că această putere de seducţie, faţă de care nimeni nu se dovedise imun, asigura acel du-te vino permanent şi eterogen din casa Micleascăi; o vizitau oameni de toate condiţiile şi structurile şi, fenomen aproape unic fiind bine cunoscută repulsia tinerilor faţă de societatea celor în vârstă, aceştia nu numai că nu o ocoleau, dar o frecventau asiduu.

La Coleta era seară de pocher, şi Gregorian găsi lume puţină. Micleasca îl primi fără să-şi ascundă mirarea – nefiind amator de cărţi, inginerul îşi făcea program separat

miercurea şi sâmbăta, zilele de joc –, dar realmente încântată:

— Ce surpriză, Cris! Intră mai repede că se face frig… Miroşi bine! Pariez, oricât, că vii de la o cucoană distinsă! Arpèges! Asta e! Cred că-s patruzeci de ani de când nu l-am mai simţit. Copii! A venit Cris!

În ciuda corpolenţei, era vioaie şi sprintenă. Împlinise şaizeci şi opt de ani, dar de cel puţin două decenii arăta la fel, făcea impresia că nu se schimbase deloc. Nu fusese niciodată frumoasă – nasul prea puternic, dubla bărbie evidentă încă din tinereţe, silueta dolofană de femeie căreia îi place să mănânce bine se arătaseră vrăjmaşi fideli –, dar rămânea agreabilă datorită tonicităţii ei şi felului cum ştia să-şi „poarte“ defectele: Ca pe un stindard. Arbora orice fel de modă fără să ţină seama în ce măsură o avantajează: nasul prea mare n-o împiedicase să umble cu fruntea chelă sau cu turban, îşi plimba obezitatea cu îndrăzneală. Spre deosebire de majoritatea femeilor masive nu apelase niciodată la trucuri. Habar n-avea de ghene sau corsete ucigătoare cu balene, adevărate instrumente de tortură, nu căuta culori închise sau imprimeuri cu desen mic, se anfişa „éperdument“ de deux-pièce-urile clasice. Ba dimpotrivă, roşul strident şi galbenul canar erau culorile predilecte din garderoba Miclească, nu ocolise fustele creţe sau rochiile ample atunci când acestea defilau în legiuni pe Calea Victoriei, iar dacă fasoanele modei aduseseră în actualitate saricele, fecioru-său Valeriu, consternat – singurul din intimitatea Coletei excedat de fanteziile ei vestimentare –, o văzuse arborând o ţundră ciobănească de toată frumuseţea.

O altă curiozitate a Miclească o constituia faptul că de dimineaţă până seara era gătită ca de oraş. N-avea capoate, căci pur şi simplu nu înţelegea utilitatea lor. Acum, purta o rochie de lenaj galbenă cu dungi orizontale late, albe, escarpeni cu toc cui, cercei lungi, fantezi, care aproape îi dezmierdau umerii. Vreo cinci brăţări-sclave îi zornăiau la mâna stângă.

— Ce drăguţ din partea ta, Cris, că ai trecut să ne vezi, îi zâmbi Melania Lupu, plimbând zaţul în ceaşca de cafea.

Era una din amicele bune ale Coletei, o femeie de şaizeci şi patru sau şaizeci şi cinci de ani, cu aspect delicat şi zâmbet plăcut. Oamenii o tratau cu condescendenţă, dar n-o prea luau în seamă, socotind-o cam sărăcuţă cu duhul. Prietenul ei cel mai bun era un motan negru, Mirciulică, de care nu consimţea să se despartă nici în vizite.

O nesecată bunăvoinţă şi politeţea graţioasă îi deschideau toate uşile asigurându-i amiciţii devotate. „E prostuţă biata Melania, dar fermecătoare…“ Spontan şi general – fără să se cunoască exact motivul – i se spunea „biata Melania“.

Cris, care avea oroare de pisici, se aşează pe o canapeluţă, în colţul opus. Zâmbi liniştit:

— Mă bucur că vă văd, doamnă Lupu. Arătaţi minunat. Se pare că şi prietenului nostru Mirciulică îi merge foarte bine.

— Te cred şi eu, râse Coleta. Numai de când a venit, a hăpăit împreună cu maică-sa o kilă de jeleuri.

Melania Lupu îşi ridică privirea. Era luminoasă, palid albastră; două violete presate de mult, într-un album.

— Exagerezi, draga mea. Nu era un kilou, doar opt sute de grame. Domnişoara de la cofetărie care este o persoană foarte gentilă şi ţine la Mirciulică a scotocit şi în depozit, dar din nefericire, stocul se epuizase.

— I-ai zis individei că jeleurile sunt pentru motan?

În vocea groasă, bărbătească, de fumătoare înrăită, se desluşea mustrare. De altfel, toată înfăţişarea Violetei Bordeianu, exceptând chipul cu trăsături nobile şi care-şi păstrase frumuseţea la aproape şaptezeci de ani, era masculină. Înaltă, imensă – altfel decât Coleta, doar grasă şi pufoasă –, avea oase mari, spate de atlet, picioare enorme şi grele. Purta numărul 43 la pantofi şi din copilărie fusese silită să se încalţe doar la comandă.

— De ce să nu-i fi spus? se miră Melania Lupu. De la ea mă aprovizionez totdeauna şi, ţi-am mai zis, îl apreciază pe

Mirciulică. De câte ori îi vine ceva mai special, de pildă şocolată austriacă, îmi opreşte o cutie sau două.

Violeta Bordeianu trase din ţigară, închizând ochiul stâng.

— Nu ştiu dacă procedezi cu tact. E o sfidare să cheltuieşti averi pe merindea dobitocului.

Melania se strânse în ea, vag ofensată.

— Nu ştiu ce vrei să spui cu merindea dobitocului. Mirciulică este prietenul meu…

— Ceea ce nu-i schimbă regnul. Dă-o încolo, Melania, uneori îmi vine să cred că eşti smintită de-a binelea!

— Probabil că sunt, dar te asigur că aceasta n-a împiedicat pe nimeni să se poarte politicos cu mine… Şi pe urmă ce înseamnă avere? Cu o sută de lei nu cumperi o casă şi nici un tramvai.

— Corect! râse Gregorian.

Violeta Bordeianu se uită semnificativ la Gregorian: „E capie rău! Nu merită să-ţi pui mintea…“

— Cu ce să te servesc, Cris? se interesă Coleta. Dacă vrei ceva de băut, îţi iei singur. Mi-a adus Vali un coniac Napoleon… Să-ţi fac o cafea?

— Nu la ora asta! Înseamnă să nu mai dorm toată noaptea. Din licoarea lui Valeriu însă am să încerc. Mai bea cineva?

— Toarnă la toată lumea, ce mai întrebi!

Cris scoase patru boluri dintr-un bufet normand, transformat cândva de doctorul Miclescu în bar. Fusese un mare băutor şi, îndrăgit de zei, murise aşa cum îşi visase toată viaţa: lângă nevastă-sa pe care o divinizase, cu paharul într-o mână şi ţigara de foi în cealaltă.

— Cred că nu mă înşel, Cris, spuse zâmbind delicat Melania, dar n-ai numărat bine. Vreau să spun, l-ai uitat pe Mirciulică. Am constatat că puţin alcool îi stimulează apetitul şi în general dispoziţia.

Violeta Bordeianu pufni ostentativ. Se mulţumi să ridice paharul.

— Bonsoar!

— Cât e ceasul? întrebă Coleta.

— Aproape opt.

— Curios! Ştefan nu întârzie niciodată…

— Astă-noapte, spuse Melania Lupu cu ochii agăţaţi de un tablou cu flori albe, am avut un vis ciudat.

Violeta Bordeianu o întrerupse plictisită:

— Se făcea că… şi ta-ta-ta şi la-la-la… Hai să batem câmpii!

— Las-o! interveni Coleta care întindea cel puţin patru pasienţe pe zi şi îşi închipuia printre altele că este un mediu excelent, cu vocaţie particulară pentru ceea ce va să zică ştiinţele oculte.

— N-o să vă maturizaţi niciodată?

— La vârsta noastră n-ar mai avea haz. „Lăsaţi copiii să vină la mine“, a zis Cristos.

— Drum bun! rânji Bordeianca.

Melania clipi speriată. Îşi duse mâna la piept, astâmpărându-şi bătăile inimii.

— Mi se pare extraordinar că acestea sunt exact cuvintele pe care le-am visat azi-noapte. Dragul de Ştefan călărea un armăsar ca neaua de o extraordinară frumuseţe.

Bordeianca pufni pe nări.

— I-ai povestit lui Mirciulică Harap Alb. De aici ţi se trage.

— Nici gând. Aseară i-am spus Fetiţa cu chibrituri. Gonea grăbit…

— Cine?

— Ştefan! Despre cine vorbeam?… şi la un moment dat a ajuns dinaintea unei ape mari, cu unde negre extrem de învolburate. Părea că ezită, vântul şuiera, armăsarul necheza…

— …porcul guiţa, vaca Zimenthal răgea, şi Melania delira! pastişă Violeta. Ce naiba, ne confunzi cu motanul?

Cris Gregorian începu să râdă. Coleta amuzată, dar şi stârnită, stătea cu ochii pe Melania. Aceasta continuă cu

însufleţire:

— Dintr-o dată, s-a auzit un glas de pe celălalt mal: „Lăsaţi copiii să vină la mine!“ Calul s-a ridicat în două picioare, apoi s-a avântat vitejeşte, străpungând valurile neguroase. Ştefan a mai răsucit o dată capul şi a făcut un semn de adio… Când m-am trezit, trebuie să vă spun că mă simţeam extrem de emoţionată…

— Fantezii! respinse Violeta Bordeianu.

Doamna Miclescu se întoarse din dormitor, aducând o cărticică ferfeniţită. Paginile erau galbene, marginile frânjurite lipite cu *scotch*. Începu s-o răsfoiască, urmărind rândurile cu unghia vopsită violet.

— Cal alb şi gras întristare însemnează… Explică: Am cartea de la bunica. Cred că a împlinit peste o sută de ani… Stai să vedem ce zice şi la apă neagră… Doamne sfinte! Puhoi întunecat de va visa cineva, moarte de bun prieten vesteşte…

Îi privea consternată, cu gura uitată deschisă. Câteva clipe domni liniştea. Melania bătu uşor în lemn. Şi dintr-o dată, toţi avură aceeaşi senzaţie: că în odaie s-a făcut frig.

* * *

Era evident şi pentru un ageamiu că asasinatul fusese comis de cel mult două ore. Cadavrul abia se răcise, membrele îşi păstraseră flexibilitatea. Între degetele cu pete caracteristice – flori de mormânt – rămăsese o ţigară ce se stinsese probabil singură.

Cercetând micul apartament, maiorul Cristescu se întreba care ar putea fi mobilul crimei. Ştefan Popa era un bătrân anonim, fără nici un fel de relevanţă socială, prezentând din toate punctele de vedere un interes limitat. Aparent, cel puţin aşa stăteau lucrurile. Pensia de două mii şapte sute – găsise talonul – îi asigura o existenţă înlesnită, dar era departe de a fi vreun rişisim, ale cărui comori să

stimuleze apetituri asasine. Casa părea bine întreţinută şi spre deosebire de alte locuinţe ocupate de bătrâni, nu surprindeai nici un amănunt care să denote delăsarea, o anume neglijenţă specifică a plictisului, a lipsei de energie sau avariţiei. „Toţi meşterii ăştia sunt nişte bandiţi, ieri am dat douăzeci şi cinci de lei ca să-mi schimbe o garnitură…“ În consecinţă, nu existau robinete sau clanţe stricate, aşchii sărite din parchet, geamuri plesnite, fotolii desfundate, colb de două degete sau scrinuri şchioape, stâlpite în cărămizi învelite cu jurnal. Lipseau însă cu desăvârşire obiectele de valoare şi dacă ar fi fost să vinzi tot ce se afla în cele două odăiţe, n-ai fi încropit nici zece mii de lei. Ca amănunt notabil, Cristescu reţinu că bătrânul Ştefan Popa avusese probabil obsesii mistice: o bibliotecă întreagă de cărţi religioase – Patericul, Biblia, Vieţile Sfinţilor, Învăţăturile lui Avram Sirul etc, etc…, multitudinea icoanelor (ieftine de altfel) şi a candelelor, ba chiar şi o cădelniţă vorbeau singure îndeajuns. Pe ziduri, chiar şi în bucătărie, erau ţintuite un soi de tăbliţe asemănătoare cu cele musulmane, cuprinzând texte pe teme clasice: „Curăţă-te de toată întinăciunea sufletului şi a trupului, făcând sfinţenie întru frica lui Dumnezeu“… „Aleargă spre nevoinţa cea bună, gol să fii şi nebun pentru mine şi la multe bunătăţi vei fi părtaş în ziua împărăţiei mele…“ Iar în bucătărie, deasupra frigiderului: „Este bine ca în fiecare zi să se mănânce câte puţin, pentru că aceasta este calea împărătească, mai uşoară şi mai lesnicioasă, ca mintea să nu se trufească…“

— De, dom’le, aşa o fi, cugetă Cristescu.

Locotenentul Azimioară, subalternul preferat al maiorului, se apropie verificându-şi cu o mişcare maşinală nodul cravatei.

— Mort prin ştrangulare clasică, cu un laţ de sârmă. Atât de clasică, încât autopsia devine o simplă formalitate.

Cristescu se strâmbă:

— Clasică, dar ăsta a murit. În rest, nimic nu mă dezmiardă.

Azimioară, gras, jovial, de un optimism organic irefutabil, acceptând aprioric cu o înţelepciune singulară toate capriciile destinului, arboră o mină de circumstanţă.

— Aveţi dreptate…

— Mă întreb, rosti maiorul cu privire imprecisă, care ar putea fi mobilul crimei. Exclud dintr-un bun început unul material. Rămân – dată fiind statistica în materie de ticăloşii specifice senectuţii şi din care li se trage adeseori moartea – vendeta şi şantajul.

Locotenentul întrebă din ochi: „Adică?“

Cristescu deschise palma în care ţinea ţigara.

— Fie bătrânul Popa a săvârşit cândva o mare netrebnicie, iar în mintea unora cu memorie, aşa ceva se cere plătit, fie el însuşi efectua un şantaj periculos.

— Spre care ipoteză înclinaţi?

Maiorul începu să râdă:

— Fiule, nu mă cheamă Mafalda şi nici Laila.

Netezi coperta de muşama a unei agende descoperite pe noptiera bătrânului şi se apropie de telefon. Formă un număr şi locotenentul auzi după câteva secunde declicul receptorului ridicat la celălalt capăt al firului.

— Cu domnul avocat Valeriu Miclescu.

* * *

Doamna Miclescu rămase fără grai. Melania părea resemnată, Cris absent. Violeta Bordeianu căscă plictisită:

— Toate sunt aberaţii de oameni fără ocupaţie, iar tu, Coleta, m-am convins, te-ai sclerozat. Ştefan ne-a avertizat de sâmbătă că azi e nu ştiu ce prostie la televizor, pe care nu vrea s-o scape. Textual! Arătă spre masa de joc pregătită: Credeam că ai aranjat al patrulea partener sau că se sacrifică eventual Valeriu.

Coleta îşi pocni degetele peste frunte, fericită:

— Extraordinar cum am uitat! Bine că-i aşa! M-am luat cu treburile şi mi-a ieşit complet din minte…

— Mie-mi spui! se strâmbă Violeta. Abia îţi tragi sufletul de atâta robotealã. Prânzul la Capşa, seara, vizite şi sindrofii, başca saună, croitoreasă şi coafor.

Micleasca începu să râdă:

— Iată citate fidele din agenda mea de lucru. În realitate, sunt o femeie neserioasă.

— Ţi-a mers foarte bine aşa, ciripi Melania Lupu, şi nu văd de ce ai încerca să te schimbi acuma.

Violeta Bordeianu interveni brutal:

— I-a mers, că l-a avut pe Miclescu în spate, care aducea bani cu sacul. Ia să fi trăit colea, dintr-un salariu, ca mine, atunci să văd dacă o mai aranja să fie neserioasă.

Doamna Miclescu, deşi obişnuită cu ieşirile Violetei, o cercetă miratã:

— Ce-i cu tine? Eşti prost dispusă?

— Ai haz! Mă mai şi întrebi! Din cauza ta, am ratat seara. Crezi că mi-e moale să vin tocmai din Berceni? Barem de-ar pica Valeriu, s-o mai dregem.

— Ştii bine că Vali nu se aşează la aceeaşi masă cu mine. Zice că nu-l interesează să joace pe banii lui.

— Da, apropo, tu de ce-l mai storci de parale? Nu ţi-a lăsat bărbatu-tău destul?

— Draga mea, nimeni nu are niciodată prea mulţi bani, iar Vali dacă nu ar fi dispus de un venit confortabil, nu mi-ar fi dat.

— A fost totdeauna un copil delicios, interveni Melania Lupu. Era un ţânc de şapte ani când mi-a dăruit trotineta lui.

Violeta Bordeianu deşertă ultimele picături pe gât şi întinse paharul lui Gregorian ca să i-l umple.

— Şi tu ai luat-o?

Cris începu să râdă, dar Melania Lupu răspunse cât se poate de serioasă:

— Nu, căci eu după cum ştiţi, n-am fost niciodată o sportivă talentată. Am apreciat însă gestul, care dovedea multă generozitate, şi i-am cumpărat un iepuraş.

— Tic, surâse Coleta amintirii. Era un iad în casă, îşi lăsa cartea de vizită peste tot. Până s-a enervat Miclescu şi l-a dus la ţară.

Violeta Bordeianu îşi pipăi cocul, înfipse mai adânc o agrafă.

— Pe Melania au chinuit-o toată viaţa ideile fistichii.

— E mai bine, replică doamna Lupu, decât să n-ai niciuna. Cel puţin, aşa socotesc eu.

— Ai avut şi tu noroc cu colonelul. Altul dacă te auzea povestindu-i motanului Scufiţa roşie, îşi lua demult câmpii.

— Depinde de felul în care povesteşti. Contează enorm, iar eu, în privinţa aceasta, am un talent înnăscut. Uneori, colonelul era mai captivat chiar decât Mirciulică.

Violeta Bordeianu n-o mai asculta. Se răsti la Gregorian:

— Dar dumneata de ce nu joci?

Cris, cu gândul la Adina, tresări:

— Poftim?! Iertaţi-mă, dar nu ştiu poker.

— Păi să-nveţi, domnule! Cu ce distrezi dumneata o societate?

— E o problemă pe care nu mi-am pus-o, dar vă făgăduiesc să reflectez.

— Ce-o fi cu Ştefan de nu răspunde? se miră Coleta Miclescu, lângă telefon. De trei ori am format numărul.

— Dar ce-ai cu el?

— I-am făcut rost de Difrarel. Voiam să-l anunţ. Să nu mai umble mâine, de pomană, prin farmacii.

— Cine ştie cu ce teleleică s-o fi încurcat şi ne-a păcălit pe noi că vrea să vadă filmul. Observă că motanul îi adulmecă pantoful trotteur şi bătu cu piciorul în duşumea: Zât!

— Vino încoace, Mirciulică, se sesiză Melania Lupu. Trebuie să ştii că nu toată lumea ţi-e prietenă.

— Eu, rânji Bordeianca, pot să-i dau cuvântul de onoare.

Melania îşi ţuguie buzele şi sorbi câteva picături de coniac.

„N-o lua în seamă, draga mea. Totdeauna a fost geloasă pe orice femeie măritată, pe orice persoană despre care i se părea că-i merge bine. Sărăcuţa a avut ghinion şi nici măcar acum, la bătrâneţe, statutul de celibatară n-a încetat s-o umilească. Sunt sigură că trebuie să-ţi fie milă de ea.“

Coleta lăsă receptorul în furcă:

— Totuşi e ciudat… Lui Ştefan nu-i place să iasă seara.

— Dar aici cum vine?

— Asta-i altceva. În viaţa lui n-a avut decât o singură pasiune: cărţile. Dacă stau şi mă gândesc, n-a existat nici o femeie care să însemne ceva pentru el…

— De zgârcit! decretă Violeta Bordeianu. Acum vreo douăzeci de ani, se încurcase cu o funcţionară de-a mea, de la Poştă. Ce-a putut să-mi povestească nenorocita, e inimaginabil. Îşi plăteau separat biletele la cinema, tramvaiul, îngheţatele pe băţ. N-aţi văzut şi la cărţi? Când pierde un pol, doi, se face livid şi i se încrucişează ochii.

Micleasca ridică receptorul.

— Mai încerc o dată.

— Inutil, suspină Melania Lupu. Presimt, de fapt am certitudinea, că i s-a întâmplat ceva neplăcut, dacă nu chiar foarte grav.

Violeta o măsură ironică.

— Uite unde era Pythia!

— Mă cheamă Melania-Evelina-Adelaida. Am trei nume…

— Şi minte pentru fiecare. Eşti deprimantă, soro, cu profeţiile astea lugubre.

— Sunt doar logică. Oamenii în vârstă nu-şi schimbă uşor tabieturile. Dacă totuşi o fac, înseamnă că a intervenit ceva deosebit de important. Şi pentru că bucuriile sunt puţine în existenţa bătrânilor, acest important e de obicei dezagreabil, dacă nu fatal…

— Raţionamentul n-are fisură, aprecie Gregorian surâzând. Să sperăm însă că de astă dată realitatea va

infirma logica.

Începuse să se plictisească, dar îi era lene să se ridice, să se urnească, să se ducă acasă.

Coleta Miclescu ridică degetul:

— Staţi o secundă! Am auzit uşa… Da, e Vali.

Un bărbat de vreo treizeci şi cinci de ani năvăli în casă cu trenciul pe el. Era înalt, bine făcut, cu un aer de degajare şi eleganţă aparte, şi pe care unii îl numesc vestic. Uită să dea bună seara, pradă unei evidente tulburări. Micleasca îl cercetă îngrijorată:

— S-a întâmplat ceva, Vali?

Fiu-său rosti răguşit:

— Ştefan a fost asasinat.

„Încă o dată ai avut dreptate, draga mea, suspină Melania dezmierdând urechile motanului. Nu zău, uneori mi-e şi frică să stau de vorbă cu tine… Mă înfioară atâta adresă, mai ales când e vorba de nenorociri…“

Simţi privirea otrăvită, neagră, a Violetei şi clipi nedumerită.

— Vrei să-mi spui ceva?

Bordeianca observă cu tâlc, apăsând pe fiecare silabă:

— Unii ştiu al dracului de multe!

3

Picăturile de ploaie alunecau pe chipul turnat în bronz. Cătălina observă înveselită:

— Uite că şi statuile pot plânge… Cine e?

Dorin, bosumflat, se uită în direcţia scuarului.

— Dobre Enăchescu.

— N-am auzit de el.

— N-ai pierdut nimic. Era un tip din ăla cu elanuri edilitare. Păstorea târgul.

— Cum adică?

— Primar… Ei, ce facem?

Cătălina oftă.

— Ţi-am spus de ieri că astă-seară sunt ocupată.

Dorin trase de gulerul lucios al vindiacului. De enervare îi tremurau buzele şi bărbia. Făcea impresia că e gata să plângă. Enumeră, ridicând din ce în ce mai mult tonul:

— Spectacol n-ai, repetiţie n-ai, oră la dentist n-ai!

— Există şi altele, spuse încet fata.

Dorin o privi dintr-o parte. Coada blondă în care Cătălina împletise tot felul de mărţişoare se confunda cu balonul auriu.

— Domnul avocat Valeriu Miclescu, nu-i aşa?

Cătălina îşi muşcă buzele. O păpuşă blondă, diafană şi puţin tristă.

— De ce nu?

Îi era milă de Dorin, în general nu-i plăcea să facă pe nimeni să sufere din cauza ei, dar n-avea încotro.

— Taică-tu ştie?

— Am crescut destul de mare ca să nu-i mai cer voie să mă plimb cu un băiat.

— Eu atâta te întreb. Ştie?

— Nu cred că-l interesează asemenea probleme.

— Ştie, insistă Dorin, că „băiatul“ a împlinit doi poli?

— Doar treizeci şi şase.

— Ce mi-e treizeci şi şase, ce mi-e patruzeci?

— La vârsta lui ai să gândeşti altfel.

— Observ că te-ai familiarizat cu gândirea quatragenarilor libidinoşi. Ce mă surprinde e că nu ţi-e greaţă, că nu intri în pământ de ruşine.

Fata clipi mirată şi întoarse capul. Dorin simţi că i se taie respiraţia. Niciodată nu i se păruse atât de frumoasă. Luminile oraşului plouau licurici în ochii negri.

— Ruşine? De ce naiba să-mi fie ruşine?

— Pentru că toată chestia asta e imorală şi perversă. O fată de nouăsprezece ani nu are ce căuta în patul unui crai bătrân.

— Nu-ţi permit...

Glasul răsunase moale. În general, reacţiile Cătălinei n-aveau vigoare, păreau decolorate. Cine o vedea dansând în „Carmen“ sau temperamentoasele concerte ale lui Paganini, cunoscând-o ulterior, încerca o surpriză care friza stupefacţia.

— E un act împotriva naturii! Un fluture pângărit de un coiot, o floare lăsată în labele infecte ale unui... unui... Căuta disperat ceva nimicitor. Izbucni: Şobolan râios, asta-i!

Strigase şi câţiva trecători întoarseră capetele. Jenată, Cătălina grăbi pasul, cu privirea în pământ.

— Crezi că ponegrindu-l ai să mă faci să-l iubesc mai puţin?

— Nu-l ponegresc. Îţi deschid ochii.

— Prefer să-i ţin închişi.

— Pentru banii lui? Spune! Explică-mi şi mie cu ce te-a aiurit?

În mod sincer, Dorin nu înţelegea ce anume ar îndrăgi o fată la un bărbat care-i poate fi părinte. Pe de altă parte, teoretician al dragostei „inteligente“ îşi închipuia că apelând la raţiunea oricărui ins – bineînţeles dacă nu avem de-a face cu imbecili –, argumentând logic şi documentat o iubire necorespunzătoare poate fi înfrântă. Şi, tot în mod sincer, nu-şi dădea seama că acelaşi tratament aplicat asupra lui însuşi se dovedise jalnic de ineficient.

— Te credeam mai presus de asemenea josnicie.

— Eu nu sunt vinovată că ţi-ai închipuit despre mine mai mult decât sunt în realitate. Îl iubesc, Dorin, şi trebuie să accepţi situaţia. Nu ţi-am promis niciodată nimic. Am fost doi ţânci care au copilărit şi au bătut mingea în aceeaşi mahala. Din când în când am văzut un film împreună.

Dorin îşi vârî pumnii strânşi în buzunarele vindiacului. Din profil, semăna cu un cangur.

— Bineînţeles! scrâşni. Eu nu am lovelele magistrului şi nu mă ţin de ciubucuri jegoase. Sunt un student prăpădit, care nu-ţi poate oferi cârpe, bibiluri de aur, mese la Capşa – Capşa neapărat!, dă bine, e distinguished! – week-end-uri crăieşti la Aro-Braşov.

— Nu asta am vrut să spun, suspină Cătălina.

— Ba exact asta! Când te-am rugat în iulie să mergem în camping la Mamaia mi-ai zis că nu-ţi place „la pânză“.

— Sunt obişnuită cu confortul.

— Serios? Şi dacă nu erau „ateneurile“ marelui tribun, tot la *Internaţional* trăgeai?

Obosită, Cătălina îşi trecu palma peste fruntea înaltă. Sprâncenele ude, cu arc îndrăzneţ, păreau de mătase.

— Câştig suficient ca să-mi pot permite o dată pe an un concediu civilizat.

Dorin tăcu. În relaţiile lor banii constituiau o problemă dureroasă. Cătălina – balerină bine cotată, deja vedetă – câştiga excelent. Era solicitată frecvent de televiziune, avusese câteva turnee mari în străinătate. El, student, rezista din bursă şi mici ciupeli, „ajustări de portofel“, când

făcea piaţa pentru maică-sa. Uneori, reflecta îngrozit că o singură rochie cumpărată de Cătălina la Fondul Plastic costase două mii două sute de lei, adică viitoarea lui leafă după câţiva ani de inginerie. Iar în materie de zdrenţe, fata se dovedea colecţionară înverşunată.

— Tocmai de-aia! Câştigi destul ca să nu accepţi bacşişurile moşului.

— Foloseşti termeni oribili. Ce înseamnă bacşiş? După teoria ta, un bărbat nu poate face un cadou femeii pe care o iubeşte fără s-o umilească. Eşti caraghios.

— Pardon! Una e o atenţie, un cadou făcut pe măsura posibilităţilor dintr-un salariu cinstit…

— Te rog! îl întrerupse fata. Nu mă interesează din ziar decât rubrica Spectacole. De fapt, ce vrei de la mine? Să te iubesc cu sila?

— Să întrerupi relaţiile cu Miclescu. Ţi-o cer ca prieten.

Cătălina clătină tristă din cap. Îşi duse mâna la gât de parcă s-ar fi sufocat. Dorin observă cu amărăciune safirul prins în gheare de leu, un cadou recent al avocatului.

— Niciodată, Dorin. Niciodată! Ţin mult la tine şi îmi pare rău că te necăjesc, dar nu pot şi nu vreau să mint. Voi rămâne a lui Valeriu, atâta timp cât mi-o va permite el.

Dorin se opri în mijlocul drumului. Se interesă cu glas gâtuit de răutate:

— Chiar dacă gentlemanul mai permite în preajma-i două contemporane de-ale tale?

Cătălina îi susţinu privirea. Rosti palidă:

— Chiar.

— Te interesează cumva să ştii despre cine-i vorba? Îţi pot oferi nume, adresă, ocupaţie, origine etnică.

— Nu mă interesează… Am ajuns, Dorin. Îţi mulţumesc că m-ai condus. Să ştii că nu sunt supărată pe tine…

— Mersi! Se uită la blocul vechi, cu intrare de marmură neagră, construit înainte de război: Ce naiba cauţi aici?

Cătălina avu un gest scurt de rămas bun şi împinse cu umărul uşa grea în fier şi sticlă.

Nedumerit, Dorin privi în jur. Se gândi să intre în hol să consulte lista locatarilor, dar renunţă. Chiar în faţa blocului se afla parcată maşina – un Ford Mustang bleumarin – avocatului Miclescu.

Furios îşi repezi piciorul într-unul din cauciucuri.

„Mama ta de escroc! Măcar de ţi-ai frânge gâtul cu ea!…”

Ridică ochii spre ferestrele luminate, nădăjduind că ar putea-o zări pe Cătălina. Măcar o clipă…

Ploaia îi spăla lacrimile.

* * *

— De unde ştii? se interesă sugrumată de emoţie Coleta Miclescu.

Fiu-său se azvârli pe primul scaun liber.

— Nu-i nici un sfert de oră, am primit la birou un telefon de la miliţie. Ştefan a murit strangulat.

— Cum de te-au sunat pe tine? întrebă nedumerit Cris Gregorian. Nu-i eşti rudă, nu…

— Am ridicat aceeaşi chestiune. Mi-au găsit numărul în agenda nenorocitului şi m-au contactat. În plus, maiorul care anchetează mă cunoaşte din tribunal. Am colaborat – râse sardonic – mai mult sau mai puţin onest, nu o singură dată…

Coleta îşi plecă ochii. Cunoştea afacerile lui Vali, evident în linii mari. De altfel, nu trebuia să fii vreun intuitiv ca să realizezi că Valeriu câştigă mult peste plafonul stabilit de colegiu.

„În fond, îşi zicea Micleasca, nu te poţi duce la o modestă asistentă medicală, fără să-i dai 10-15 lei de injecţie. Vali depune o muncă superior calificată, şi e normal să fie răsplătit ca atare!“

— Vali, nu vrei să te aşezi lângă mine?

Avocatul ridică o privire ceţoasă. Abia atunci o observă pe Cătălina. Era aşezată pe aceeaşi canapea cu Melania Lupu,

ascunsă însă de o vitrină Louis XV. Avu un gest de sâcâială:

— Nu pot să stau jos acum. Sunt prea agitat… Chestia mi se pare senzaţională… Lugubră şi senzaţională. Alaltăieri l-am întâlnit pe stradă. Se ducea la Capşa să-şi cumpere pateuri.

— Faţă de evenimentele grave, comentă Melania Lupu visătoare, cotidianul pare totdeauna absurd.

Violeta Bordeianu îi îndreptă o privire întunecată:

— Te apucă filozofeala!

Gregorian stinse ţigara. Degetele pătate de nicotină tremurau uşor.

— Nu-ţi vine să crezi că asemenea lucruri se întâmplă. Le citeşti într-o carte, sau în vreo gazetă străină, dar le excluzi aprioric şi cu desăvârşire din existenţa ta.

— În realitate, oamenii nu au fantezie, susură Melania. Mie nu mi se pare nimic extraordinar…

O privire năuciţi. Valeriu Miclescu mimă surpriza groasă:

— Cum vine asta, coană Melanio? Moare un creştin strangulat şi ţi se pare comun?! Aşa ne lepădăm noi, valahii, potcoavele? Linşaţi, sugrumaţi, ghilotinaţi?

Bătrâna replică senină:

— Ştefan n-a fost ghilotinat, deşi poate ar fi meritat-o. Era de-ajuns să te uiţi la el ca să-ţi dai seama că nu va sfârşi în mod obişnuit.

— Dar ce-avea, soro? o repezi Bordeianca.

— Era crunt. Doar cineva cu un trecut îngrozitor, plin de păcate, putea să capete expresia aceea de fiară… Trebuie să vă spun că Ştefan a fost prezent în toate coşmarurile mele. Cred că acum voi dormi mult mai liniştită.

Miclescu începu să râdă:

— Eşti mare, cucoană!

— Sunt doar logică, îl corectă modestă Melania, mângâind motanul, şi îndeajuns de bătrână pentru a fi constatat că oamenii trec prin viaţă cu o bandă neagră pe ochi. Nu ştiu sau nu vor să privească în jurul lor.

Violeta Bordeianu îşi pipăi piciorul greu, bărbătesc. Un varice gros cât un deget palpita dureros. Propuse caustică:

— Învaţă-ne tu.

— Mi-e teamă că sunt prea ocupată pentru aşa ceva.

Îi privea senină, cu ochi albaştri, cuminţi. Aceeaşi privire, a elevei de pension de acum cincizeci de ani şi care nu îmbătrânise nici măcar cu o singură zi. La serbări, interpreta roluri de serafimi, iepuraşi, mărgăritărel suav…

Cătălina o privea fascinată. Îi plăcea bătrâna, fără a putea defini exact ce anume o captiva în personalitatea ei. Incapabilă să-şi analizeze emoţiile, balerina practica rubrici infantile, nenuanţate: îmi place, nu-mi place, mă plictiseşte sau nu…, m-am distrat, am căscat. Acum se simţea derutată; îi venea să râdă, dar nesigură, cercetă instinctiv chipul avocatului. Zâmbea cu gândurile evident în altă parte.

Cris Gregorian cerceta fundul paharului gol. Rosti, ridicând din umeri a mare nedumerire:

— Bun, domnilor, în regulă! Popa a fost asasinat. S-au mai văzut cazuri din astea, nu-i primul, nu-i ultimul…

Glasul avea rezonanţele specifice ale gândului continuat cu glas tare.

— Dar? întrebă Miclescu.

— Orice crimă are un mobil. Exclud maniacii… L-am achitat pe ăsta aşa, pentru că am un tic nervos. Ce interes putea să prezinte nefericitul de Popa?

— Nu se ştie niciodată, spuse mecanic Coleta.

Violeta Bordeianu interveni categorică:

— Ba se ştie! Era plin de bani.

— Banii! exclamă Coleta Miclescu. Vechea ta obsesie. Ai tradus, totdeauna, totul în taleri.

— Da’ în ce? În balegă?

— Pentru câteva miişoare acolo, cât o fi avut Ştefan…

— Pe Cristos l-au răstignit pentru zece parale… Iar ghiujul stătea pe bani grei…

— De unde ştii tu?

Bordeianca râse cu satisfacţie:

— Nebun cum era, nu ţinea banii la CEC…

— Dar unde?

— Sub saltea. A urinat pe ei – un purcoi de peste o sută de mii – şi p-ormă a venit să-i schimbe. Mi-a povestit o fostă funcţionară de-a mea. E chestie de vreo şapte-opt luni.

— Nu cred că acesta ar putea fi motivul pentru care Ştefan a fost asasinat, spuse ţuguindu-şi buzele Melania Lupu.

— Dar care?

— Bineînţeles, emit simple supoziţii, dar presupun că moartea lui a fost generată de raţiuni mai speciale… Dacă aş ancheta eu acest caz aş pleca de la un vechi aforism: destinul omului, pe măsura lui. E valabil acelaşi metru.

— Bine că nu anchetezi tu! observă Violeta Bordeianu. Dacă stau şi mă gândesc…

O întrerupse soneria. Micleasca privi instinctiv pendula.

— Cine o mai fi picat, soro? E zece.

Fiu-său ridică palma, oprind-o:

— Stai, mamă, deschid eu.

Ascultau toţi cu urechile ciulite şi răsuflările tăiate. Avocatul se ivi în prag însoţit de un bărbat cărunt, suplu şi elegant. Anunţă cu voce uşor răguşită:

— Maiorul Cristescu de la Miliţia Judiciară.

4

În mod ciudat, primul pe care-l văzu fu motanul. Recunoscu spinarea încovrigată, parcă trasă cu compasul, coada mânioasă, ochii saşii.

Inima lui Cristescu începu să bată neliniştită: Mirciulică! Iar în blana neagră, lustruită, odihneau degetele Melaniei Lupu.

O ceaţă fină tulbură privirea maiorului. Rezemă o comodă florentină şi închise ochii.

„Hotărât, e un blestem! Ce are, domnule, femeia asta cu mine? Ce are?! Explicaţi-mi, oameni buni! Şi evident, dacă Melania e amestecată într-o istorie, înseamnă că dandanaua trebuie să fie una co-lo-sa-lă!…“

Cutremurat, îi auzi glasul firav gângurind melodios:

— Oh! Ce surpriză nebănuită! Ţi-ai fi închipuit, Mirciulică?! E chiar prietenul nostru, domnul maior Cristescu. Am presimţit de dimineaţă că azi vom avea o zi excepţional de plăcută!

Coleta Miclescu o cercetă uluită: „Melania nu-i în toate minţile! Ne moare un prieten, un om pe care-l cunoaştem de treizeci de ani şi ea consideră că-i o zi excepţional de plăcută…“

Maiorul, ca totdeauna descumpănit de farmecul şi politeţea desăvârşită a bătrânei, bâlbâi câteva cuvinte de circumstanţă. Melania dădea din cap radioasă, obrajii îi înfloriseră, violetele palide din ochi păreau înstelate şi, aşa cum se înşelau mulţi, Cătălina îşi zise că odată, cândva, bătrâna trebuie să fi fost superbă. Ciripea cu răsuflarea

precipitată şi mâinile împreunate ca de rugăciune, îşi flutura genele, vibra, era toată numai emoţie şi bucurie spontană, copilărească.

— N-aveţi idee, cât de des mă gândesc la dumneavoastră. Iar gândurile pe care vi le adresez, vă asigur, sunt doldora de recunoştinţă.

Ameţit, Cristescu îşi trecu palma peste fruntea asudată. „Îşi bate joc de mine… Îi dau lacrimile de recunoştinţă că am vârât-o în puşcărie…“

— Trebuie să vă spun, urmă Melania Lupu, că ficatul meu vă datorează foarte mult.

— Poftim?!

Bătrâna râse încântată:

— Ştiţi, a avut posibilitatea să se odihnească. Am petrecut aproape un an în… În sfârşit, în pensiunea aceea unde mi s-a administrat un regim ştiinţific… vreau să spun sobru… Realmente, pot să spun că m-am simţit admirabil.

Maiorul Cristescu îşi muşcă buzele:

— Poate că dacă i-aţi ruga frumos, ar fi dispuşi să vă mai ţină o stagiune. Din câte vă cunosc, nu trebuie să faceţi eforturi prea mari pentru ca porţile unei asemenea ă…ă…ă … pensiuni să vă fie larg deschise. Cu generozitate chiar, aş zice.

— A, nu! dădu din cap Melania. N-am fost niciodată de acord cu exagerările. Şi apoi, nu cred că Mirciulică ar face faţă unei a doua despărţiri. E adevărat însă că şi acolo am întâlnit persoane deosebit de bine, care mi-au devenit prieteni îi revăd astăzi cu plăcere.

Cristescu îşi scărpină discret ceafa. Cunoştea „persoanele bine“, colegele de pensiune ale Melaniei şi care beneficiaseră o dată cu ea de ultima amnistie. Cici Zuluf – prostituată cu degete extrem de îndemânatice – Vanda Trai-Dulce… Poseda un apartament de patru camere în centru, pe care ziua, contra unei caniote substanţiale, îl închiria unor pocherişti profesionişti, iar noaptea cuplurilor încurcate în amoruri clandestine. Nu lipseau din garnitură

Ioana Aragaz – din escrocheria cu butelii câştigase peste o sută cincizeci de mii – şi nici Mireasa. Era protagonista a peste douăzeci de nunţi cu dar, operând practic pe întreaga hartă a ţării. În noaptea cu pricina, după strângerea darului, ajutată de un complice, dispărea pentru totdeauna. Ginerii lefteri şi mofluzi băteau după aceea zadarnic drumul miliţiilor. Femeia avea însă categoric un farmec irezistibil. La proces, câţiva dintre soţii păcăliţi renunţaseră să se mai constituie parte civilă, iar unul de prin Vlaşca se oferise s-o ia încă o dată de nevastă, dar de astă dată „de-adevăratelea…“ Judecătorului intrigat, individul îi răspunsese prompt: „Fată săracă, a făcut şi ea ce-a putut! Şi are o pupelniţă!…“

— Mda… mă bucur că aţi avut o companie agreabilă. Îşi drese glasul, rotindu-şi ochii prin încăpere: Probabil că avocatul Miclescu v-a informat despre asasinarea bătrânului Ştefan Popa.

— E îngrozitor! exclamă Coleta Miclescu. Încă nu-mi vine să cred.

Fiu-său îi azvârli o privire de reproş:

„Ce naiba îl întrerupeţi mereu?! Întâi coana Melania cu scrântelile ei, acuma tu…“

— Înainte de a lua alte măsuri, urmă maiorul, am ţinut să vin în contact cu dumneavoastră, prietenii victimei. Încerc să definesc climatul, parametrii existenţei sale. Popa n-avea rude, nu întreţinea relaţii cu nimeni, nici măcar cu vecinii. Este posibil ca aceasta să fi fost singura casă în care intra.

— Puteţi paria pe oricât, interveni Violeta Bordeianu. Îl cunosc de treizeci de ani. Cât era de ciufut şi neguros, nimeni nu se grăbea să-l îmbie duminica la masă.

Cristescu cercetă cu interes capul splendid, chiar la aproape şaptezeci de ani. În ochii migdalaţi se citea răutate şi o indiferenţă cutremurătoare faţă de tot ce nu avea legătură cu propria-i persoană.

— Interesant, murmură Cristescu. Cum vă numiţi?

Bordeianca îşi pronunţă numele cu emfază de parcă acesta ar fi avut cel puţin rezonanţe Cantacuzineşti. Avocatul Miclescu îi prezentă pe ceilalţi. Privirea maiorului zăbovi o clipă asupra Cătălinei, „prima balerină pe care o văd complet nevopsită“, se aprinse – o fracţiune de secundă – când auzi numele lui Cris Gregorian. Îl cercetă scurt, fără să aibă aerul că o face înadins. O înfăţişare banală cu o singură trăsătură distinctivă: tristeţea. O tristeţe iremediabilă, pe care nefericitul părea condamnat să o târască umbră până la capătul zilelor.

„Îl văd în stare de orice! îşi zise maiorul. Să creeze o operă celebră, nemuritoare, să ajungă misionar în Insulele Polineziene sau printre melancolicii care se sfârşesc pe un pat de balamuc, dar nu capabil de crimă.“ Ştia însă că aparenţele nu rimează totdeauna cu realitatea, nu toţi asasinii seamănă cu gangsterii fioroşi din filmele de categoria a treia.

Trecu oftând la întrebările clasice, de rutină: starea materială a victimei, vrăjmăşii, eventuale nelinişti, stări deosebite manifestate de Popa în ultima vreme. Răspunsurile concordau cu tuşe mai dulci sau mai veninoase în ce priveşte caracterul dezagreabil al bătrânului: aprig, ermetic, lipsit de generozitate.

— De o zgârcenie apocaliptică, sublinie Violeta Bordeianu. Tăia băţul de chibrit cu lama pe lungime, gâdilat că dintr-o cutie a scos două.

Ochii Coletei se opriră la icoana splendidă de deasupra consolei.

— De vreo câţiva ani căzuse în misticism şi încerca să ne convertească pe toţi. Curios e că în prima tinereţe îşi bătea joc de biserică. Nu-i ajungea un tratat de zoologie ca să-i eticheteze pe toţi sfinţii din calendarul ortodox.

Maiorul, care inventariase întreaga colecţie de obiecte bisericeşti ale bătrânului, se răsuci spre doamna Miclescu.

— Reţin precizarea dumneavoastră: De vreo câţiva ani… Ce credeţi că a determinat acest reviriment?

— Damblale de-ale bătrânului! săltă din umeri cu dispreţ Bordeianca. Pe unul îl apucă mătăniile, altul o ia razna fie cu muierile, fie cu pisicile sau cu şoarecii ăia infecţi, hamsteri. E la modă să-ţi mişune prin odăi.

Melania Lupu îşi ţuguie buzele în felul ei caracteristic.

— Eu nu cred deloc că ar fi vorba despre vreo… originalitate de-a lui Ştefan.

— Dambla! sublinie Bordeianca.

— Nu văd de ce am folosi cuvinte nepoliticoase, rosti calmă Melania, având aerul că nu se adresează nimănui. Cu Ştefan s-a întâmplat cu totul altceva. Sunt convinsă.

— La ce vă gândiţi? se interesă maiorul.

O privea circumspect şi se întreba cu inima strânsă în ce măsură era amestecată bătrâna în povestea asta. Un dosar în care figura şi numele Melaniei Lupu se anunţa de la început isteric, absurd, fantastică bufonadă. Nenorocirea era că bătrâna avea idei, nu putea să-şi vadă de treabă, să ronţăie bomboane cu Mirciulică în faţa televizorului şi să joace canastă de două ori pe săptămână, ca orice pensionar normal căruia nu-i vâjâie glandele.

„Există, domnule, o ironie a destinului pe care aş vrea să mi-o explice cineva dialectic. Am avut trei dosare{1} cu nebuna asta – toate trei pe cale să mă vâre în spital – şi acum îmi pică al patrulea. De ce tocmai mie? De ce trebuia să fiu eu de serviciu astă-seară şi nu altul?“

Şi se gândea crispat la comentariile suculente, la zâmbetele ucigătoare ale colegilor, mâine dimineaţă când se va afla că lui Cristescu i-a picat iar o dandana cu Melania şi Mirciulică. „Se anunţă un dosar… zburdalnic…“

— Mă ascultaţi?

Ochii bătrânei îl cercetau senini, două dimineţi de primăvară. Continuă zâmbind:

— Am avut impresia că vă gândiţi la altceva.

— Vă ascult…

— Părerea mea este că Ştefan devenise atât de evlavios – şi trebuie să vă spun că a fost unul din epitropii de nădejde

ai Bisericii Sfântul Vasile cel Mare, iar o bună parte din venit îl cheltuia în folosul acestui lăcaş…

— De unde ştii? o întrerupse brutal Violeta Bordeianu. Astea le scoţi din capul tău!

Melania îşi coborî pleoapele modestă:

— Am prieteni pretutindeni. Unul dintre ei se întâmplă să fie tovarăşul Anton, paracliserul bisericii. În timpul liber tunde căţei: caniche, fox-terrieri sau caraghioşii aceia mici cu breton…

„E clar, oftă Cristescu. Am început deja să intrăm în isterii fantasmagorice. Paracliser, coafor de câini. Şi încă ce? Dumnezeule mare, ce încă?!“

— …dar în afară de aceasta este şi un foarte priceput veterinar. L-a îngrijit pe Mirciulică acum câteva luni, când a găsit deschis frigiderul doamnei Dobriceanu despre care tot blocul ştie că găteşte extrem de indigest.

Avocatul Miclescu începu să râdă. Cătălina, înveselită, arătă un rând de dinţi mărunţi şi strălucitori. Bordeianca se uită căpiată la Melania.

— Doamne sfinte! exclamă doamna Miclescu. Cum poţi fi atât de caraghioasă?

— Am constatat, replică mereu calmă bătrâna, că e de ajuns să spui adevărul pentru ca oamenii să râdă. Deci realitatea e caraghioasă şi nu eu. Domnul maior Cristescu mă cunoaşte de mult şi ştie că-i suficient să deschid gura pentru ca lumea să se distreze straşnic. S-ar putea ca eu să fiu o persoană spirituală deşi nimeni nu mi-a spus-o răspicat.

Maiorul, lac de sudoare, îşi tamponă obrajii.

— Vreţi să continuaţi?

— Nu-mi doresc nimic altceva. Deci tovarăşul Anton este sursa mea de informare. Discutam însă despre cu totul altceva. Ştefan a devenit atât de evlavios, şi aceasta e o poveste foarte veche, numai că în ultima vreme fenomenul se accentuase, pentru că avea mustrări de conştiinţă. Nimic nu-ţi dă un brânci mai vârtos ca să cazi în misticism.

— Logic e! comentă avocatul zâmbind.

Cristescu îşi pipăi buzunarele, căutând bricheta.

— Aveţi cea mai vagă idee despre motivul care ar fi putut genera aceste mustrări?

— Nu.

— Atunci ce vă determină să fiţi atât de categorică?

Melania Lupu îşi netezi graţios poalele rochiei. Mărgelele, două şiraguri, de un verde oliv, păreau picături de otravă, însufleţind cenuşiul ţesăturii. Rosti pe ton de sentinţă:

— Ştefan avea privirea caracteristică a omului care se simte vinovat.

— Hm! făcu sceptic Cristescu. Vreţi să mi-o descrieţi?

— Cu plăcere. Este o privire lăturişă, care fuge tot timpul. Gândiţi-vă la o lăcustă şi o să înţelegeţi exact ce vreau să spun. Cam aşa ar fi…

Fără nici o jenă, şi spre consternarea Coletei, începu să-şi rostogolească ochii în toate direcţiile, străduindu-se să fie cât mai sugestivă.

— Ai înnebunit?! se holbă Bordeianca. De la o vreme baţi câmpii mai repede decât toate lăcustele.

Melania o ignoră, urmând imperturbabil:

— În afară de aceasta, pe mine instinctul nu mă înşeală niciodată, iar domnul maior a avut destule ocazii să se convingă.

„Din nefericire!“ aprobă în gând Cristescu. Colţurile gurii îi zvâcneau. Se adresă celorlalţi:

— Împărtăşiţi aceeaşi părere?

Cris Gregorian se derobă cu un gest larg:

— Nu mi-a atras atenţia privirea lui Popa, dar s-ar putea ca eu să nu fiu un observator bun – sau să nu mă uit îndeajuns la oameni. Adică să trec pe lângă ei fără să-i văd. Presupun însă că ar putea exista şi alte motive care să-l transforme pe un individ din ateu ori indiferent în credincios fervent. Lipsa de nădejdi, sentimentul de

neputinţă, cu accente acute la bătrâni, dar mai ales frica de moarte.

Avocatul Miclescu se ridică în picioare. Ca mai toţi colegii de breaslă nu putea perora stând aşezat.

— Categoric. Aş pune pe primul plan frica de moarte. Nu de iad, ci efectiv spaima de neant. Aveam un client, îl obseda până la demenţă cum avea să-şi petreacă prima noapte în mormânt.

— Ar mai putea fi ceva, îndrăzni cu glas şovăitor Cătălina.

O priviră toţi surprinşi. Balerina era de obicei timidă şi complexată între oameni pe care-i bănuia mai inteligenţi şi mai instruiţi, lua rar parte la discuţii, n-avea intervenţii, conversaţia ei reducându-se la răspunsuri stricte şi fraze-schemă.

— Ce anume, domnişoară?

Cel mai curios o urmărea avocatul. O curiozitate muşcătoare îndulcită de un surâs amabil. Trăia cu dansatoarea de aproape un an. Îi plăcea – o jucărie splendidă şi graţioasă –, dar nu conta în viaţa lui. Cătălina, aţintită de toţi, roşi, cu pleoapele plecate. În mod vădit, îşi căuta cuvintele. Nu pentru că nu i-ar fi fost limpede ce avea de spus, ci pentru că ar fi vrut să se exprime cât mai „intelectual“.

— E posibil ca domnul Popa să fi suferit o anumită influenţă. L-am întâlnit astă-primăvară pe bulevard şi m-a condus până la Operă. Tot drumul mi-a vorbit despre „prietenii lui Isus“. N-am înţeles exact ce se întâmplă cu aceste… persoane, dar mi-a spus că de când i-a descoperit, viaţa lui a căpătat altă perspectivă. Mi-a sugerat că ar fi bine să-i cunosc…

— Şi tu? râse Miclescu.

Cătălina săltă din umeri:

— Am destule cunoştinţe. N-am timp de altele. În fiecare zi repetiţii, spectacol…

— Mulţumesc, domnişoară, interveni maiorul. Mi-aţi furnizat o informaţie foarte preţioasă… În această încăpere

vă aflaţi cinci persoane, toţi prieteni de-ai lui Ştefan Popa. Trase adânc aer în piept şi întrebă brusc: Consideraţi că unul din cei de faţă l-ar fi putut asasina?

Miclescu îl privi năuc: „A înnebunit Cristescu? Adică-l suspectez pe Cris sau pe Cătălina, sau pe Melania şi o spun aşa, în gura mare, de faţă cu ei?! Ce naiba, îl ştiam mai dibaci!…“

Maiorul îi urmărea cu atenţie. Ştia că formula contravine oricăror reguli de anchetă, dar experienţa îl învăţase că uneori abdicând de la convenţie obţii rezultate nebănuite. Nu miza nici o secundă pe răspunsuri directe „da, criminalul ar putea fi X“, ci pe acelea inconştiente. Privirile reflexe, spontane. Căci prima privire ţine tandem gândului ascuns şi nu poate fi controlată. Înregistră cu interes şi oarecare surpriză – chestiune de secundă şi atenţie concentrată – rezultatul.

Ochii Violetei Bordeianu fixară silueta firavă a Melaniei Lupu. Ai Micleascăi fugiră spre Cris Gregorian, ai acestuia se încrucişă cu ai avocatului. Cătălina şi-i ridică – spaimă şi dragoste pătimaşă – spre Miclescu. Doar albăstrelele Melaniei nu părăsiră chipul maiorului. Dezmierda spinarea motanului care adormise, iar pe buze îi flutura un surâs blând.

„După cum vezi, draga mea, domnul maior Cristescu şi-a împrospătat trucurile. Fii atentă, fetiţo!“

Clipe lungi se auzi doar respiraţia şuierătoare a Violetei Bordeianu, apoi scrâşnetul chibritului pe care-l ţinea pregătit în mână. Avocatul Miclescu rupse primul tăcerea. Întrebă râzând:

— Şi chiar vă aşteptaţi să primiţi vreun răspuns la întrebarea dumneavoastră?

Maiorul îi cercetă chipul inteligent, viril, de bărbat cu succes la femei. Surâse blând.

— L-am şi primit. Vă mulţumesc.

* * *

— Să recapitulăm deci datele problemei, spuse colonelul Ionaş. În seara zilei de 25 noiembrie a fost asasinat pensionarul Ştefan Popa…

Cristescu dădea maşinal din cap, urmărindu-i gesturile. Colonelul sălta câte un deget la fiecare propoziţie, şi în ritmul ăsta, îşi zise maiorul, până la sfârşitul expozeului, i-ar fi trebuit aşa, cam la şase perechi de mâini.

— În definitiv, conchise Ionaş cu sprâncenele ridicate a mirare, nu înţeleg de ce eşti atât de enervat. Nu anchetezi prima crimă aparent fără mobil. Cu unele variaţiuni piesa e totdeauna aceeaşi. Ce, ai început să ai nervi de fecioară şi emoţii de debutant!?

Pe buzele maiorului Cristescu înflori un surâs ambiguu: sarcasm, iritare, satisfacţie amară a celui care ştie că va avea de îndurat, dar conştient că-i de ajuns să deschidă gura pentru a-şi lăsa perplex interlocutorul.

— Hm! Da, hm… N-am apucat să vă spun chiar totul.

— Ce ar mai fi?

Cristescu nu-l scăpa din priviri. Rosti, apăsând pe fiecare silabă:

— Presupun că nu-i lipsit de interes să vă aduc la cunoştinţă că din distribuţie face parte şi hm… da… vechea noastră prietenă Melania Lupu.

Ochii lui Ionaş crescură dintr-o dată şi maiorul îşi zise că, pentru un individ care l-a văzut brusc pe omul negru, colonelul avea o figură extrem de reuşită.

— Nu se poate!! Melania?

— Ea. Mereu fermecătoare, într-o formă excelentă şi acompaniată bineînţeles de amicul Mirciulică.

Figura colonelului se strâmbă dintr-o dată. Izbucni într-un hohot de râs fantastic. În biroul de alături, zgomotul maşinii de scris încetă. Maiorul ar fi putut paria oricât că secretara a rămas cu mâinile în aer şi urechea ciulită, încercând îngrijorată să definească exact zgomotele.

Colonelul striga literalmente de râs, se învineţise, şi Cristescu, prevenitor, îi umplu un pahar cu apă.

— Şi Mirciulică! exclamă sufocat Ionaş, izbucnind într-o nouă cascadă de hohote.

Maiorul aşteptă calm să se liniştească. Declară tacticos, tamburinând cu unghiile pe cristalul mesei:

— Mde, nu trebuie să fii profet ca să intuieşti că nu va fi un dosar ăăă… plictisitor…

— În privinţa asta, dispui de toate garanţiile, aprecie colonelul abia răsuflând. Măi băiete, ce să-ţi spun, în materie de ghinion eşti campion. Formidabil! Femeia asta nu se mai potoleşte? Abia a ieşit din puşcărie.

— S-a simţit admirabil în acel „mic hotel drăgălaş…“, pe care l-a părăsit cu părere de rău şi proaspătă ca un toporaş.

Ionaş îşi tamponă buzele ude cu batista.

— Lăsând la o parte gluma, nu te invidiez deloc! Când or auzi băieţii în ce dandana ai picat…

Începu din nou să râdă. Cristescu replică pe acelaşi ton suspect de liniştit:

— Am suficientă fantezie ca să-mi închipui. Râsete, pariuri – cine câştigă manşa? Pun o sută de lei pe Cristescu etc. — şi glume „inteligente“.

— Ascultă-mă, hai să fim optimişti. S-ar putea să fie o simplă coincidenţă, iar bătrâna să n-aibă nici o legătură cu crima.

— Dacă nu are, o s-o născocească.

— Asasinatul nu e stilul ei.

— Bineînţeles, e prea bine crescută ca să-l lichideze pe unul cu o sârmă de telegraf. Dacă mobilul însă-i interesant, devine peste noapte vedetă, vedeta incontestabilă a afacerii. Amintiţi-vă circul de la muzeul Chiuzbaian cu pânzele lui Goya şi Rembrandt, balamucul din dosarul Fecioarei de aur.

— Poate de astă dată mobilul e mai modest.

Cristescu oftă, clătinând trist din cap.

— În două decenii de meserie am învăţat că lipsa aparentă a mizei camuflează de obicei o mizã reală, uriaşă.

Colonelul îl cercetă amuzat:

— Ce ai de gând?

— Să predau dosarul unui coleg mai competent din punct de vedere profesional şi nervos.

Ionaş sări în picioare.

— Asta în nici un caz!

— Permiteţi-mi să vă amintesc – glasul maiorului clocotea de mânie abia reţinută – că nu mi-am luat concediu de doi ani, iar medicii mi-au recomandat repaus total. O confruntare acum cu fantezia, ideile şi personalitatea trepidantă de un machiavelism patologic al Melaniei Lupu ar fi total contraindicată.

Colonelul îl cercetă cu privirea filtrată. Ce-i drept, maiorul nu arăta faimos. Era palid, încercănat, nările parcă se subţiaseră, mâinile neliniştite îşi căutau în permanenţă de lucru cu cheile, pixul sau bricheta.

— Vrei să pleci chiar acum în concediu?

Vocea emana o blândeţe neaşteptată şi Cristescu se simţi impresionat.

— Între o întâlnire cu Melania Lupu şi o vacanţă pe un litoral pustiit de noiembrie, trist şi cenuşiu nu voi ezita niciodată să optez pentru a doua variantă.

— Mda, e limpede, înţelese Ionaş. Uite, dragul meu, hai să încheiem o convenţie care să ne avantajeze pe toţi. Rămâi deocamdată titularul dosarului şi în clipa când vei dobândi certitudinea că partitura e semnată de Melania Lupu…

— Nu cred că a semnat-o, îl întrerupse maiorul.

— …sau, în sfârşit, că e marea soprană, predai imediat ancheta lui Macri. În regulă?

Cristescu îşi lăsă capul în piept. Presimţea că şi de astă dată colonelul îl păcălise.

— În regulă, oftă, dar ştia că nu-i deloc aşa.

5

Freziile de pe pian umpleau odaia cu o aromă suavă, a cărei dulceaţă Dorin o simţea aninându-i-se de cerul gurii. Aşezat câş pe taburetul înalt cânta cu un singur deget, bâjbâind firul unei melodii, care putea fi blues sau dixilend. Se ajuta fluierând şi... poticnindu-se la fiecare notă. Lângă teancul de partituri se afla fotografia înrămată a Cătălinei în „Copelia“. Fulg de zăpadă surprins în aer, pe mare şpagat. Mişcarea perfectă, desăvârşită, fermeca ochiul cât de novice, stârnea admiraţia „tehnicienilor“.

Cătălina intră în halat de baie cu părul ud strâns într-un prosop înnodat ca un turban.

— Nu ştiu de ce m-a obosit aşa de tare spectacolul de azi.

Abajurul portocaliu al lămpii îi rumenea obrajii palizi şi lui Dorin nu i se păru mai ostenită ca altă dată. Se azvârli într-un fotoliu şi se interesă inchizitorial:

— Ce-ai făcut azi-noapte? Pesemne iar ai dormit scurt.

Balerina îşi duse mâna la frunte.

— Ah! Iar începi! Pentru Dumnezeu, isprăveşte dacă vrei să-ţi mai deschid uşa.

Dorin n-o luă în seamă.

— Cred că până la urmă am să-l iau pe taică-tău la o parolă serioasă. Chiar dacă s-a încurcat cu o muiere cu cinşpe ani mai tânără, responsabilitatea faţă de fiică-sa nu încetează. Libertatea de care dispui e inadmisibilă.

— Dacă ai fi beneficiat tu de ea, era perfect admisibilă.

— Eu aş fi ştiut să nu abuzez.

În realitate, îl sufoca odaia Cătălinei, care prezenta toate avantajele unei garsoniere: izolare perfectă, un duş şi intrare separate; doar bucătăria era comună întregului apartament.

— Taică-tău nu exercită nici un control asupra ta.

— Eşti ridicol, Dorin. Ce control? Să mă ducă de mână la Operă ca pe preşcolari?

— Şi asta la nevoie. Te-ar împiedica să comiţi greşeli care-ţi pot fi fatale.

— Am înţeles. Tot ce-i legat de persoana lui Vali devine fatal.

— Exact! sări Dorin împungând acuzator aerul cu degetul. Ai spus o vorbă mare! Individul acesta e fatal, seamănă nenorociri la tot pasul.

Cătălina, obosită, plictisită, resemnată, îşi aprinse o ţigară.

— Eşti penibil, ai început să vorbeşti ca în „Femei celebre“.

— Nu-ţi ajung sorbonismele magistrului?

— Ba da şi tocmai de aia nu mai vreau să te ascult.

— Ai să mă asculţi, tovarăşa, şi te sfătuiesc ca înainte de asta să iei loc.

Balerina îl privi printre gene. Dorin era încordat arc, ochii, întreaga făptură emanau o satisfacţie răutăcioasă. Şi glasul căpătase rezonanţe speciale.

— Spune, rosti Cătălina cu inima ghem, ce murdărie ai mai inventat?

— Sunt curios ce o să mai inventeze Miclescu. Şi nu în faţa ta, ci a gentlemenilor de la miliţie.

— Miliţie? Ce naiba caută miliţia aici?

— Întreabă-l aşa, de-o curiozitate, pe unde s-a plimbat ieri în jur de ora opt seara.

Balerina scutură scrumul, afişând un aer nepăsător:

— Dacă vrei să-mi comunici că a fost la o femeie, află că nu mă interesează.

— Lasă *gonzessele*! Aia-i altă rubrică.

— Ascultă, dragul meu, sunt ostenită…

Dorin se opri în faţa ei. Îşi încleştă mâinile pe spătarul unui scaun. Rosti dintr-o răsuflare:

— Ieri, miercuri, l-am văzut cu ochii mei ieşind dintr-un imobil de pe strada Plantelor.

— Ei şi? Cu fleacuri din astea vrei să mă dai de-a dura? O fi fost la un client.

Dorin rânji.

— Nu ştiu dacă-s fleacuri şi dacă afacerea e chiar atât de simplă. L-am urmărit până acasă…

— Ai avut bani de taxi? se interesă zeflemitoare.

Tânărul roşi, dar pară:

— Eu nu jefuiesc văduve şi orfani. Eram cu Mobra lui Titi.

— Aha! Cu un semn de exclamaţie!

— Lasă spaţiu că mai bagi vreo trei! După o oră, m-am întors în Plantelor. Voiam să consult tabelul locatarilor, să descopăr eventuala şoricuţă. Bărbatul e colecţionar, iar eu am manii statistice.

— Şi?

— Am dat peste miliţie.

— Neinteresant!

— Aşa mi-am închipuit şi eu, rânji Dorin. Caraliii se plictiseau probabil la sediu, şi aşa, pentru variaţie, veniseră să constate la faţa locului comiterea unei crime. Dacă te interesează, pot să-ţi spun numele victimei: pensionarul Ştefan Popa. Pe al asasinului îl ştii…

Cătălina se crispă. Miercuri seara nu avusese spectacol şi totuşi Vali refuzase s-o vadă, pretextând o întâlnire de afaceri extrem de importantă la Ploieşti. Urma să fie ocupat după-amiaza şi toată seara.

Dorin, cu acelaşi rânjet insuportabil, puse mâna pe clanţă.

— Reflectează la chestia asta, milady. Te-am pupat pe Zeiss!

* * *

Maiorul Cristescu preferase să-l vadă pe avocat la el acasă – ocupa o garsonieră dublă în acelaşi imobil cu maică-sa –, şi nu la biroul lui, un mic apartament închiriat pe o stradă din apropierea Tribunalului.

Miclescu îl primi afabil, cu zâmbetul acela cuceritor – „jinduiam să te văd, vizita nimănui nu mi-a făcut atâta plăcere“ –, moştenit de la maică-sa.

Interiorul, bogat, pretenţios, extrem de „lucrat“ – ţi-l puteai închipui pe avocat studiind ceasuri întregi poziţia unui vas scump sau centimetrul, mai la stânga ori mai la dreapta, unde trebuie bătut tabloul –, era dintre acelea care obliga imperios pe vizitator să-şi manifeste extazul sau cel puţin admiraţia.

Colecţia de icoane preţioase era de-a dreptul impresionantă. Bineînţeles, prezenţa sfinţilor pe pereţi avea cu totul altă semnificaţie decât în locuinţa lui Popa. Pe buzele maiorului tremură un surâs: „Te închini la ele, fiule?“

În ciuda fastului însă, a multitudinii de obiecte simandicoase – abunda argintăria, jadul şi abanosul –, maiorul presimţea că nu i-ar fi plăcut să trăiască într-un asemenea decor. N-avea intimitate, iar atmosfera particulară, o neclintire de muzeu, nu era de natură să-l îmbie. Un amănunt cât de cât „neglijent“ i-ar fi adus o tuşă de căldură: franjuri deranjate, o scrumieră cu urmă de ţigară, sticlele acelea de pe măsuţa volantă aranjate mai întâmplător (preferabil deloc aranjate, iar etichetele mai camuflate), sticksurile din farfuria de argint să nu fie aliniate.

Indiscutabil însă că rămânea „o casă”, şi Cristescu, zicându-şi că ar fi suficiente câteva trucuri pentru a o „umaniza”, recită aprecierile de circumstanţă.

Avocatul zâmbi, arătându-se nici pe jumătate atât de încântat, pe cât se simţea de fapt.

— În realitate, toţi urmăm mai mult sau mai puţin conştient, acelaşi traseu. Până la treizeci-treizeci şi cinci de ani, te obsedează femeile şi maşina. O dată cu vârsta mijlocie te preocupă casa, iar după ce începi să-ţi iei sistematic tensiunea – locul de veci. Ce vă pot oferi de băut?

Tonul era al barmanului de la restaurantul 21 din New-York, a cărui spinare reazămă un zid de circa zece metri blindaţi cu sticle. Cristescu, amuzat, se întrebă ce i-ar putea cere ca să-l pună în încurcătură. Declară nonşalant, cu nonşalanţa clientului aceluiaşi stabiliment newyorkez:

— Un Bourbon.

— Aveţi gusturi rafinate, surâse Miclescu deschizând un bahut fantezi agăţat pe perete.

— Aş, ulcer! E singura băutură care nu-mi provoacă arsuri… Îi întinse scrisoarea anonimă primită în ajun: Aş vrea să cunosc părerea dumneavoastră.

Avocatul îl privi curios. Ţinea ţigara ciudat, la rădăcina degetelor. Maiorul rămase cu ochii la un tablou care i se păru emoţionant. O femeie tânără cu un copil în braţe. Pânza era pictată în maniera lui Rafael, îţi purta gândul la Fecioara cu pruncul. Aceeaşi dulceaţă, aceeaşi desăvârşire pură, cuminte.

— Ce mârşăvie! exclamă Miclescu. Ţi se face greaţă. Nu înţeleg cum puteţi ţine seamă de asemenea fiţuici murdare.

— Aveţi suficientă experienţă pentru a şti că orice poliţist din lume e obligat s-o facă, indiferent de efectul pe care-l are asupra digestiei.

— N-am să mă împac niciodată cu lichelismul semenilor mei.

Maiorul surâse şters:

— Ciudat… ar fi fost cazul să vă obişnuiţi.

— Nu te obişnuieşti niciodată. Moartea-i un fenomen de fiecare zi şi totuşi impresionează.

— Dacă e vorba de rude sau cunoştinţe apropiate. Când parcurgeţi rubrica „Decese“ din „Mica publicitate“ lăcrimaţi pentru fiecare repauzat?

Miclescu deschise larg braţul: „Dacă o luăm aşa….“

— Nu afirm că Gregorian ar fi un sfânt, în orice caz nu-l văd înnodându-i cuiva o panglică de gât până-i sar ochii din orbite.

— Îl cunoaşteţi de mult?

Avocatul îşi înnodă degetele sub bărbie:

— Din adolescenţă. E unul din protejaţii mamei. Protejat şi suporter. O iubeşte sincer şi ea îl consideră uneori mai aproape, mai fiu decât pe mine însumi.

— O relaţie interesantă.

— Frumoasă, aş zice. Cris a fost un copil orfan – nu cunosc exact amănuntele – şi presupun că a rămas nu complexat, însă cu un anume dor din unele puncte de vedere. Mama a avut totdeauna talentul să se facă iubită.

— Mă întreb, spuse Cristescu mişcând mâna de parcă ar fi cântărit un obiect, ce faptă teribilă să fi comis Gregorian pentru a genera atâta resentiment încât să i se arunce o crimă în spinare.

Miclescu săltă din umeri şi sprâncene.

— Nu văd, nu văd deloc. E cuminte, blând, serviabil şi cumplit de indiferent. L-am adus o dată la o petrecere. Nu din milostivenie samaritheană, mărturisesc, ci din curiozitate. Din interes pur tehnic.

— Adică? întrebă amuzat maiorul.

— M-a interesat totdeauna natura umană. Doream să-l zgâlţâi, în fond să mă edific dacă poate fi zgâlţâit. Era un party vesel, cu o mulţime de fete drăguţe, dintre care cel puţin trei ar fi putut stârni interes la Hollywood. Râse strengăreşte: Am ochiul format…

— Nu mă îndoiesc.

— Mulţumesc. Una din paraşute – scuzaţi-mă, dar ăsta-i termenul de specialitate –, montată de mine, l-a asaltat toată noaptea. Vă spun fără să exagerez, fata ar fi scos din minţi orice bărbat între zece şi nouăzeci de ani, inclusiv sfinţii zugrăviţi pe ziduri de biserică.

— Nu şi pe Gregorian, interveni Cristescu. O pricep după tonul dumneavoastră.

Avocatul bătu indignat braţul fotoliului.

— Da, domnule! Ai fi zis că l-am dus la Calist Arhiereul, nu la chermeză. Stătea ca pe cuie şi s-a agăţat de primul pretext ca s-o întindă.

— Poate că nu-l inspiră femeile de… hai să zicem o anume factură.

Miclescu abandonă paharul şi se aplecă spre maior.

— Ce înseamnă anume factură? Câte femei care au avut un singur bărbat în viaţa lor cunoaşteţi? Şi cum arătau? Asta, în special, aş vrea să ştiu. E lesne să fii virtuoasă când ai acnee şi şolduri care pleacă de la subţioară! Dar ce mai tura-vura! Conspectaţi calendarul bisericesc! Sfinte cu activitate cucernică serioasă – luaţi-le doar pe Magdalena, pe Maria Egipteanca sau Eudoxia – au avut legiuni de bărbaţi.

Cristescu surâse:

— Constat că aţi aprofundat chestiunea. Oricum, teoria dumneavoastră nu-i de natură să învioreze. În concluzie, nu-l vedeţi pe Gregorian omul care ar putea stimula apetituri de vendetă.

— Categoric! reteză Miclescu aerul cu palma. Nu-i îndeajuns de interesant… Scuzaţi-mă că vă întreb: Cris este informat de existenţa acestui denunţ?

Maiorul răspunse fără şovăială:

— Nu.

Surprins, Miclescu îl cercetă surâzând nesigur:

— Înseamnă…, înseamnă că discuţia noastră are un caracter confidenţial.

— V-aş fi atras atenţia, spuse maiorul. Mi-este absolut egal dacă-i veţi face o dare de seamă lui Gregorian sau nu.

Avocatul trase adânc din ţigară. Îi îndreptă o privire atentă, caracteristică: „Nu ştiu unde vrei să ajungi, dar am impresia că pregăteşti o cacealma“. Zâmbi în chip de concluzie:

— Mda... Am încă o dată ocazia să constat că practicaţi un gen de anchetă sui-generis. Mă întreb ce urmăriţi...

Cristescu râse. Un râs tineresc, care-i schimba complet figura.

— Dar e simplu! descoperirea asasinului.

— Ca să vezi! marşă avocatul. Nu-mi trecuse prin minte... Vă mai torn?

— Nu, mulţumesc. Vă mai reţin foarte puţin. Ce părere aveţi despre ceilalţi prieteni ai lui Popa?

— Vreţi să ştiţi dacă-i văd în ipostaza de asasini?

— Eventual.

Miclescu săltă din umeri:

— Ce pot să vă spun? Nu mi-o închipui pe mama jucându-se cu lasso-ul şi nici pe biata Melania, chiar dacă a petrecut un sejour în aşezămintele dumneavoastră.

— Vi se pare puţin lucru?

— Nu, evident. Vă mărturisesc însă că dosarul acela nu m-a convins cu adevărat niciodată. Prea era fantastic...

— Pe potriva protagonistei.

Miclescu clătină capul a îndoială.

— Poate..., dar ipoteza unei Melanii criminale, sângeroase, mi se pare de-a dreptul ilară. N-am cunoscut persoană care s-o egaleze în blândeţe, generozitate şi politeţe...

— În acest sens, sunt de acord cu dumneavoastră.

— ...iar uneori, o găsesc direct naivă, ca să nu spun prostuţă.

„Aici te înşeli, gândi maiorul, sau vrei să cred eu că te înşeli...“

— Dacă aş fi în locul dumneavoastră...

— Ce aţi face? zâmbi maiorul.

— Mi-aş lărgi aria cercetărilor, dincolo de cercul de pocher şi trăncăneală al mamei.

— Dacă va fi cazul, o voi face. Nu mi-aţi spus nimic de Violeta Bordeianu...

Miclescu se strâmbă:

— Baleniera! nu vă ascund că pe asta o detest. Nu o suport organic. Mama are însă sentimentalismele ei – au fost colege de pension – şi, cât o vedeţi de agreabilă şi urbană, ştie să-şi impună cu fermitate punctele de vedere. Iar eu n-am nici un drept să-i cenzurez relaţiile.

— În definitiv, ce-i reproşaţi doamnei Bordeianu?

— Tot! Până şi faptul că s-a născut. E prototipul personajului negativ. Totul îmi repugnă la ea: răutatea şi picioarele de infanterist, avariţia odioasă şi degetele date peste cap, moi, parcă fără falange, invidia şi spinarea de dihanie… Bestialitatea…

Cristescu îl privi mirat:

— Bestialitatea?!

— Urăsc delatorii, domnule maior, şi nu sunt eu omul, prin vocaţie şi profesie, să împing pe cineva în prăpastie. Aspectul la care vreau să mă refer n-are nici o legătură cu moartea lui Ştefan. Adică n-o suspectez nici o secundă pe Violeta… Vreau să mă înţelegeţi…

— Vă înţeleg foarte bine.

— Sper, altfel n-aş trăncăni. Bordeianca e licenţiată în geografie şi ştiinţele naturale şi ani de zile a profesat în învăţământ. Era teroarea elevilor şi a cancelariei. Victimele se cutremură şi azi când îşi amintesc de ea…

Cristescu observă:

— Şcolarii, mai cu seamă când devin adolescenţi, au tendinţe să amplifice. În ochii lor, un profesor sever e un călău feroce, un dascăl care „nu poate fi dus“, o bestie şi aşa mai departe.

— Dar ce părere aveţi de un profesor care pentru o simplă omisiune – o planşă a şcolii uitată acasă – îşi bate elevul până la sânge, vârându-l în spital?

Maiorul îl privi neîncrezător:

— Chiar aşa? Incidentul a luat, bănuiesc, proporţii penale…

Miclescu dădu din mână:

— S-a muşamalizat. Chestia s-a întâmplat în ’48. Situaţia era încă tulbure, toată lumea zăpăcită cu aplicarea reformei. A fost doar exclusă din învăţământ. Aşa a ajuns la Poştă…

— Înţeleg…, îl privi deschis în ochi. Aţi mai rămas dumneavoastră, domnule Miclescu…

Avocatul tresări:

— Poftim?

— Spuneam că aţi omis să-mi vorbiţi despre dumneavoastră.

— Aşa e! exclamă după o clipă de şovăială. Avocatul Miclescu: jurist bunicel, fustangiu şi jouisseur. Oleacă superficial, incapabil de sentimente profunde, care să-l poată împinge la crimă. Considerând crima ca rezultantă a unor stări excesive.

— Crima premeditată, îl întrerupse Cristescu, nu implică o stare excesivă. Ba, dimpotrivă, mult sânge rece. Dumneavoastră v-aţi referit la crima pasională când cea care apasă pe trăgaci e inima. Asasinarea lui Ştefan Popa nu intră în această categorie.

Miclescu rămase pe gânduri. Rosti cu o voce străină:

— Sincer… sincer să fiu nu ştiu dacă aş fi în stare să iau zilele cuiva. În orice caz, îmi închipui că miza ar trebui să fie foarte mare. Uriaşă.

Cristescu se ridică.

— Vă mulţumesc… Să nu uit… O întrebare pentru… harta anchetei. Ce aţi făcut miercuri în jurul orei opt seara?

Miclescu răspunse fără să clipească:

— Discutam cu un client la restaurantul Berbecul din Ploieşti.

Maiorul îşi căută din ochi trenciul:

„De ce minte?“

6

Plimbându-se prin living-room, cu părul bine strâns într-o panglică, Adina îşi masa obrazul uns cu cremă din abundenţă. Pluto, cockerul roşcat, părea lipit de căminul fals. O urmărea cu un singur ochi, pendulând a plictis coada franjurită. Afară ningea uşor viscolit şi Adina se gândea cu voluptate că va petrece o seară într-adevăr frumoasă. Singură – de când nu mai avusese o seară a ei, numai a ei? –, doar cu muzica lui Nat King Cole, un scotch dublu (nu mai mult, căci afectează prospeţimea obrazului) şi ultimul roman al lui Gérard de Villiers: „La panthère d'Hollywood"... Ah! plăcerea de a te întinde goală între cearşafuri proaspete şi parfumate sub plapuma pufoasă din atlas bleumarin... Nimeni în stânga sau în dreapta, nimeni de care să ţii seama... Iubea iarna, atmosfera de intimitate, de „la mine", pe care o dobândeşte orice locuinţă, cât de searbădă, în luni ca noiembrie sau decembrie, băile fierbinţi, prelungite, cu aromă de vanilie, căpşuni, lămâie sau brad, ceaiul englezesc Lipton preparat în samovar de Tula...

Trilul estompat al telefonului îi strâmbă trăsăturile. Se uită instinctiv la micul orologiu de pe cămin, o jucărie franţuzească, încărcată, care strălucea ca un pom de Crăciun.

„La naiba! Aproape zece..."

— Adina?

— Da. Ce s-a întâmplat?

— Eşti ingrată. Trebuie să se întâmple ceva ca să te sun?

— Îhî! La ora asta eşti ocupat cu „le grand écart“. Nu-i cazul să flirtezi. Ce vrei?

— Te iubesc.

— Asta s-a întâmplat săptămâna trecută. Altceva!

— Mi-e îngrozitor de dor…

— Înălţător, dar neinteresant. Bagă alt text.

— Toată ziua m-am gândit la tine.

— Îţi dau voie să te gândeşti şi la noapte!

— Pot să vin să te văd?

— Nu!

— De ce?

Adina respiră adânc:

— Ascultă-mă, Vali! Ţi-am spus o dată pentru totdeauna că eu una nu-mi împart bărbaţii.

— Eşti rea. Cătălina nu înseamnă nimic pentru mine. O fetiţă prostuţă, scandalos de candidă şi atât.

— N-ai decât s-o iniţiezi şi în dansul de aşternut. Pentru numele lui Dumnezeu, Vali! În afară de o partidă cu picioarele în aer mai vrei ceva?

— Mâine trebuie să te văd neapărat. Două sute de grame.

— Aha! Începi să devii mai interesant. La ce oră?

— Şase!

— Tot acolo?

— Bineînţeles. Deci, hotărât nu mă poţi primi?

— Hotărât!

— Dar explică-mi de ce? Cătălina e un pretext, te cunosc prea bine ca să nu-mi dau seama. Spune-mi, de ce?

Adina respiră uscat:

— Nu mă mai tulburi.

Închise brusc. Glasul lui Nat King Cole răsuna cald, catifelat. Adina îşi reluă lectura.

* * *

— Pe unde ai umblat, craiule?

Coleta Miclescu surâdea din toată inima, sincer mulţumită că-l vede pe Basile Nicolau, un bărbat scund, bine legat, mai aproape de şaizeci de ani decât de cincizeci. Spilcuit, lins ca o pisică, amintea ceva din eleganţa dandy-ului anilor de după război: raglan camel-hair, costum corect, fular de caşmir, pantofi de antilopă maro, dar fără scârţ. Când îşi dezbrăcă pardesiul, o aromă de Chypre inundă vestibulul.

— Iar te-ai parfumat ca o damă! râse Coleta. Ce naiba, Basile, după ce pleci trebuie să aerisesc două zile!

Bărbatul îşi arătă dinţii, încântat:

— Cunosc unele cucoane pe care nu le deranjează…

Din hol, se auzi vocea groasă, ca totdeauna pusă pe harţă, a Violetei Bordeianu:

— Ce cucoane cunoşti tu?!

— Ba pardon, coană Violeto!

— Ce pardon, că doar cu târâturi te-am văzut.

Micleasca, într-o rochie chimono fastuoasă, interveni veselă:

— Ia nu vă mai luaţi la harţă. Stai jos, Basile! Povesteşte-ne ce-ai mai făcut? Ai dispărut de o săptămână.

Nicolau îşi potrivi atent dunga pantalonilor, trase de manşetele cămăşii cu un gest devenit tic.

— Doar de trei zile. Am fost la Timişoara.

— Ce Dumnezeu ai căutat acolo?

— Mi-am comandat două perechi de pantofi. Au un cizmar extraordinar, Nedelcu, adevărat artist!

— Eşti capiu! exclamă Bordeianca.

— Depinde. N-am mai pomenit asemenea meşter de la Shull şi Raul Michăilescu.

Pieptul masiv şi pântecele Coletei Miclescu se scuturau de râs.

— Nu eşti în toate minţile, Basile. Cămăşile ţi le comanzi la Brăila, costumele la Cluj…

— …şi izmenele la Chitila, completă scârbită Violeta. Uite ce va să zică să ai timp şi bani. Om serios de, azi-mâine,

şaptezeci de ani!

— Cincizeci şi opt, corectă niţel ofensat Nicolau. Dar aşa eşti dumneata, generoasă.

— Eu zic cât pari şi mult, dacă greşesc, un an-doi. La o adică, buletinul pe masă!

Basile Nicolau scoase din buzunarul interior un portact de plastic negru. I-l întinse:

— Poftim!

Cu o periuţă de dinţi îşi netezi şuviţele de păr savant aduse de la o tâmplă spre cealaltă, peste chelie. „Coafura“ era complicată, penibilă, şi privindu-l nu te puteai împiedica să te gândeşti că pentru Nicolau vântul, cea mai dulce briză, constituie un vrăjmaş redutabil.

Bordeianca îşi puse ochelarii, consultând cu atenţie fiecare pagină a buletinului. Basile îşi îndreptă nodul cravatei, smucindu-şi gâtul spre stânga. Un tic nervos, ca şi frecatul nasului la rădăcină şi a părului la ceafă. Traversă de câteva ori încăperea apoi se aşează pe alt fotoliu. Nicolau suferea de un soi special de nomadism, care îl împiedica să se fixeze. Schimba gazdele – de când isprăvise facultatea de teologie, cu treizeci şi cinci de ani în urmă, nu locuise decât în camere mobilate –, cravatele, femeile şi scaunele. „Nu ştiu dacă ai băgat de seamă, Mirciulică, se confesa Melania Lupu motanului, însă dragul de Basile este incapabil să reziste mai mult de treizeci şi cinci de minute într-o vizită, dar chiar şi atunci schimbă pe puţin patru-cinci scaune…“

— Nu minte! conchise Bordeianca închizând buletinul. Face şaizeci la anu’! Ce folos dacă te-ai trecut! Muierile şi viaţa fără căpătâi te-au isprăvit.

— Asta-i părerea dumitale, coană Violeto! Nu te contrazic – făcu o reverenţă ţeapănă –, datorând respect vârstei, dar eu, mulţumesc lui Dumnezeu, mă simt ca la treizeci de ani, nici cu o sâmbătă mai mult.

Coleta Miclescu bătu din palme:

— Dar asta-i superb, Basile! Deţii secretul tinereţii veşnice?

— Te uiţi la el?! pufni Violeta. O fi acroşat iar vreo putoare, o „cotletistă“ cum zice nepotu-meu, şi acum îşi închipuie că e Armand Duval! Domnule! zbieră brusc şi exclamaţia şuierătoare împrăştie scrumul din farfurioara de argint, dacă erai un om serios, în primul rând îţi vedeai de profesie…

— N-am avut chemare, o întrerupse Nicolau, frecându-şi nervos nasul. Mi se pare meritoriu că deşi isprăvind facultatea magna cum laude, având deschise toate drumurile spre o mare carieră ecleziastică, am renunţat fără şovăială. Din respect pentru Dumnezeu, oameni…

— …şi şezut de muiere! urlă Bordeianca.

— În fond, ce-ţi pasă dumitale?

Bordeianca respiră adânc. Mârâi cu ură concentrată:

— Mă întreb adeseori dacă există un Dumnezeu. Izbutesc în viaţă nemernicii, mincinoşii, curvele şi fustangiii.

— Probabil că sunt simpatici, sugeră Coleta Miclescu. Eşti îngrozitor de otrăvită, Violeto. Aproape că devii infrecventabilă. Numeşte-mi un singur om pe care-l iubeşti… Sau nu, e prea mult. Care-ţi place… Pe care-l accepţi cât de cât…

— Nu există!

Coleta îşi consultă unghiile:

— Pe tine te accepţi? Eşti mulţumită de tine?

Violeta Bordeianu îşi săltă nasul superb:

— Nu pot afirma că sunt perfectă, dar în orice caz sunt mai bună decât oricare dintre voi.

— De ce n-ai izbutit atunci mai mult?

— Am izbutit tot ce mi-am propus.

Coleta îşi pipăi surâzând părul proaspăt coafat:

— Ce anume?

— O viaţă cinstită, o bătrâneţe onorabilă, o existenţă în care nu-mi pot reproşa nimic.

Nicolau se mută pe canapea. Întrebă în doi peri:

— Chiar nimic?

— Nimic, domnule! strigă montată Bordeianca. Am muncit din greu, n-am primit un capăt de aţă pe gratis!

Coleta întrebă cu tâlc:

— Ţi s-a oferit?

— Nu! Urmă vânătă de mânie: Nu, pentru că eu una m-am respectat şi fiţe n-am ştiut să fac. Iar astăzi, la păr cărunt, sunt mândră că mă pot uita în ochii oricui fără să roşesc.

— Tot n-ai fi roşit, surâse Micleasca. După treizeci de ani, performanţa e greu de realizat.

— Eu ştiu una! Nu regret nimic din ceea ce am făcut, ci doar ce n-am făcut.

— Aşa e! aprobă, dând violent din cap Nicolau. În ’38, am cunoscut o contesă estoniană la Balcic. Avea nişte ochi… Şi o crupă!… Îmi muşc şi azi mâinile! Când mă gândesc la ea, am impresia că mi-am pierdut timpul. Că practic n-am cunoscut femeie.

Coleta clămpăni din genele date din gros cu rimei:

— În fond, de ce ai ratat-o?

— Eram în luna de miere cu Aurelia. Ce dracu’ vroiai să fac?

Violeta Bordeianu, încolţită de invidie – în ciuda capului splendid, nu avusese niciodată succes, nu se întâmplase în toată viaţa ei să fie o singură dată agăţată pe stradă, la plajă, ştrand sau cinema –, se avântă cu patimă:

— Sunteţi oameni imorali şi lipsiţi de orice pudoare. Că ăsta-i un curvar bătrân, o ştie o lume! Dar să zicem că Aurelia a fost o femeie simplistă, care n-a izbutit să-l reţină. Dar tu, Coleto? Ce ţi-a lipsit ţie alături de Miclescu? Ce ţi-a refuzat? Aducea sacul cu bani, îi rânduia în şifonier, nu număra niciodată cât şi pe ce ai cheltuit, şi în vremea asta – hai că nu mă feresc de Basile, prea era chestia de notorietate –, în vremea asta, tu trăiai cu marţafoiul ăla cu treizeci de ani mai tânăr, Iuliu sau Iulian, cum dracu-l chema! Îi plăteai gazda, spălătoreasa, cursurile litografiate, masa. Când era Miclescu de gardă, dormea aici. Singură

mărturiseai că jocul ăsta nu mai e de tine. Dimineaţa aveai grijă să fie storurile coborâte, nu te demachiai, dormeai toată noaptea – mai bine zis vegheai, că ţi-era teamă să nu sforăi – vopsită ca o sorcovă! Auzi, mi-e silă!

Coleta Miclescu rosti cu buzele pungă:

— Sunt curvă, perversă şi neruşinată. De ce mă mai frecventezi?

Bordeianca răspunse cu naturaleţe:

— Le cunosc pe altele mult mai rele. Şi, pe urmă, n-am să îndrept eu lumea cu umărul…

Basile Nicolau îşi mută sediul pe canapea. Puse – cu intenţii de muşamalizare – prima întrebare ce-i trecu prin minte:

— L-aţi mai văzut pe Ştefan?

— Ce?! se minună Violeta Bordeianu. Nu ştii că a murit?

Nicolau tresări:

— A murit bătrânul Popa? Cum?! Imposibil! Când?

— A murit, suflă Coleta. Ca să vezi, comentă filosofic, ce puţin înseamnă viaţa unui om! Sunt abia trei zile de când şi-a dat sufletul, iar noi ne enervăm…

Violeta Bordeianu şuieră:

— Tu te enervezi.

— …ne ocupăm de nişte fleacuri. Ştefan a fost asasinat.

Năuc, incapabil să realizeze nenorocirea, Nicolau se ridică brusc de pe canapea, traversă de două ori încăperea şi îşi dădu drumul în fotoliu.

— Extraordinar! Ca să vezi… Eram convins că a înnebunit… Uite ce-am găsit în cutia poştală când m-am întors de la Timişoara…

Scoase un plic din buzunarul de la piept şi-l întinse Coletei. Era netimbrat, textul scrisorii, bătut la maşină. Miclеasca îşi căţără pe nas ochelarii cu rame subţiri, aurite:

Dragă Nicolau, vreau să ştii, să se ştie, că dacă mi se întâmplă să mor ucis, vinovat este amicul nostru comun Cris Gregorian. Am presimţiri funeste şi încredere în probitatea dumitale. Ceva îmi spune că nu ne vom mai

vedea niciodată. Rămâi cu bine. Ca un frate. Ştefan Popa. Marţi 24 noiembrie 1981.

Cei trei se priviră consternaţi. Tic-tacul pendulei ghilotina liniştea încăperii.

7

După ce fusese amnistiată, Melania Lupu îşi reluase existenţa obişnuită, garsoniera din strada Toamnei şi tabieturile. Iar în ziua când îl recuperă pe Mirciulică, găzduit provizoriu la nişte prieteni, bătrâna avu sentimentul că viaţa e într-adevăr frumoasă. Se simţea tânără, gata să înfrunte viitorul, nu încerca complexul deţinutului proaspăt eliberat, considerând cu seninătate anul petrecut în „pensiunea aceea drăgălaşă“ interesant şi instructiv. La început fără bani, vânduse un set de argintărie socotit unicat şi îşi împrospătase întreaga garderobă. „Dacă vreme de un an nu-ţi cumperi sau nu-ţi coşi nimic, se resimte şi apoi nu cunosc ceva mai înviorător decât o rochiţă nouă arborată într-o dimineaţă de primăvară. Îţi ridică imediat moralul.“

Melania n-avea nevoie să-şi salte moralul, excelent ca totdeauna, dar îi plăcea să se îmbrace şi pusese toată viaţa preţ pe ţinuta exterioară. Cochetăria ei era de esenţă deosebită şi trebuia un ochi avizat ca să bage de seamă cu câtă grijă era cântărit fiecare amănunt al toaletei. Aparent simplu îmbrăcată, simplitatea aceea atât de costisitoare şi atât de dragă franţuzoaicei de gust, evita stridenţa, ostentaţia sau vestimentaţia juvenilă. „Nimic nu îmbătrâneşte mai mult, draga mea (era una din teoriile ei favorite), decât o haină prea tinerească. Contrastul cu chipul ofilit îţi trădează vârsta mai mult decât însuşi buletinul, ţi-o arată cu degetul. E ca şi cum mi-aş pune acum spilhozen şi ciorapi trei sferturi…“

Era însă neîntrecută în alegerea amănuntelor subtile care îi înviorau toaleta: un passe-poile discret, un cordon original, o batistă colorată, ca o flacără, un şirag de mărgele de cristal…

După o săptămână de program administrativ – croitoreasă, coafor, pedichiuristă, cosmeticiană – Melania făcuse o cură de filme, cam trei pe zi, şi studiase cu conştiinciozitate la biblioteca de cartier, rubricile „Micii publicităţi“ din ultimele câteva luni. Decesele – „să vedem ce prieteni ne-au mai părăsit“, Vânzările şi Cumpărăturile „căci nimic nu este mai edificator, nu constituie o oglindă mai fidelă a fenomenului viaţă cotidiană. E de ajuns să vezi ceea ce oamenii vor să achiziţioneze, ori, dimpotrivă, să înstrăineze…“

Melania reflectase de multe ori că pentru un escroc, lectura „Micii publicităţi“ este deosebit de instructivă. Din coloanele ei afli produsul de ultimă oră solicitat pe piaţă: butelii de aragaz, piese de schimb pentru „Fiat“ ori „Renault“, *blue jeans*-i, tricouri cu tot felul de ştampile pe piept sau capete de păpuşi din porţelan.

„Ce-o fi făcând domnul acesta – presimt că este un domn – se întreba bătrâna nedumerită, cu asemenea jucărioare?“ După cum nu înţelegea nici pasiunea unui alt bucureştean pentru aparate de radio vechi, de circulaţie înainte de război: „Phillips“, „Telefunken“…

Evident, nici discuţiile cu Mirciulică nu lâncezeau. În dimineaţa aceea de noiembrie, Melania îi dezvolta teoria ei în legătură cu asasinarea lui Ştefan Popa. Se simţea extrem de bine dispusă. Afară ploua, ba începuse chiar să şi fulguiască, un vânt rece şi turbulent zgâlţâia obloanele de lemn, iar asemenea vreme mohorâtă îi stimula în mod special pofta de viaţă. În capot călduros de lână albă, Melania îşi savura ceaşca cu cacao fierbinte vârfuită de două linguri de frişcă. Motanul, sobru dimineaţa, îşi consumase laptele peste care bătrâna turnase un deget de rom.

„Un grog bun, iată ce-şi doreşte un bărbat într-o dimineaţă rece de toamnă.“ Acum, zăcea pe fotoliu, ascultând cu ceea ce Melania îşi spunea că ar fi atenţie încordată. De fapt, moţăia.

— Ştii, dragul meu, de trei zile nu încetez să meditez la soarta bietului Ştefan. Cred că niciodată, de când îl cunosc, nu m-am gândit atâta de el. Mi se părea, în afară de alte defecte, teribil de neinteresant. Una din puţinele lui trăsături originale era faptul că vorbea extrem de mult la telefon, ceea ce după cum ştii constituie specialitatea doamnelor. Bărbaţii n-au răbdare să trăncănească, sunt expeditivi… Da, da… teribil de neinteresant. Dacă-ţi aminteşti, vorbea în scheme ca toţi cei cărora le e lene să gândească. Cuvintele lui favorite – bagă de seamă, Mirciulică, amănuntul mi se pare simptomatic – erau „canalie“, „toţi nişte bandiţi“, apropo de persoanele care lucrează în comerţ, „nimeni n-o să mă mai convingă că…“ „de-aş avea eu o putere…“ Slavă Domnului că nimeni nu i-a dat-o!… Ni s-ar fi urcat în cap… Ar mai fi: „m-a ţinut o avere“. Ştii, când a dat cincizeci de lei pe sandale! Şi: „aţi auzit? a crăpat cutare…“ Niciodată a murit, ci a crăpat. Cred că bunăvoinţa nu era însuşirea care să-l caracterizeze. Frazele şi le începea totdeauna la fel: „Dacă vreţi să ştiţi ce cred eu…“, deşi nimeni nu ofta s-o afle. În concluzie, Ştefan nu a fost ceea ce aş numi eu un campion al conversaţiei… Acum să vedem, Mirciulică, ce deducem din toată salata aceasta!

Motanul căscă un ochi somnoros. Fix, lucios, impenetrabil. Melania începu să râdă:

— Parcă ai avea un monoclu verde!… Dacă vrei să dormi, poţi să mi-o spui, căci eu nu fac parte din persoanele care se formalizează… Ah! eşti curios să afli concluziile mele referitoare la personalitatea lui Ştefan? Ei bine, nu trebuie să-mi scotocesc prea mult buzunarele. Nu sunt multe şi nici măgulitoare. Cred că a fost un om de un egoism feroce, avar şi ranchiunos. Crud, fără nici un pic de dragoste sau

înţelegere pentru semenii săi. Iar un astfel de om avea toate şansele să moară într-un fel mai puţin comun. Te-ai sculat, Mirciulică?

Motanul se întinse cu voluptate, lăsându-şi toată greutatea pe labele din faţă şi săltându-şi mult şezutul arcuit. Sări de pe fotoliu, îşi scutură blana ca de apă şi se opri în faţa uşii închise. Melania i-o deschise reflectând amuzată:

— Majoritatea persoanelor pe care le cunosc ar considera că nu-i o vreme ideală de plimbare… A! O vizită! Asta-i cu totul altceva. De… tinereţe!

În treacăt, culese câteva jeleuri dintr-un coşuleţ de porţelan. Afară, vântul se înteţise, nu-i rezista nici o umbrelă. Melania îşi consultă chipul în oglindă, pipăindu-l delicat cu degetele fragile.

— Nu arăţi tocmai rău pentru o doamnă de şaizeci şi patru de ani. Colonelul a murit de aproape cincisprezece… Mă întreb dacă, întâlnindu-vă acolo sus, te-ar recunoaşte. În sfârşit, o vei afla într-o bună zi. Nu există nici un motiv de grabă… Despre ce vorbeam, draga mea? Te rog concentrează-te! Da, deci moartea – moartea violentă ar spune domnii aceia politicoşi de la miliţie – lui Ştefan nu te surprinde. Ceea ce aş dori grozav să aflu este motivul pentru care a fost ucis. Ce interes putea oare să prezinte un bătrân posac şi neputincios? De ce mă preocupă pe mine problema? Chicoti strengăreşte: Ei bine, draga mea, nu-ţi ascund că mă cam plictisesc şi mi-e teamă că şi domnul maior Cristescu nu se distrează mai bine. L-am găsit cam schimbat, lipsit de vioiciune… Şi apoi, presimt, nu mă întreba de ce, că afacerea aceasta îţi deschide perspective interesante. Hai, fetiţo, suflecă-ţi mânecile – vorba vine căci e destul de răcoare în casă – şi pune-te pe lucru!

Se plimba prin încăpere, încercând să urmărească desenul arabescurilor de pe covor. Din pricina concentrării, albăstrelele din privire, diluate de obicei, deveniseră neobişnuit de vii.

— Nu te-a înşelat niciodată instinctul, draga mea. Rămâne-i fidelă. Ai intuit totdeauna că Ştefan trebuie să fi avut un trecut urât, plin de amintiri fioroase. Ochiul acela vicios nu putea să aparţină decât unui om rău. Şi genunchii indiscreţi care se profilau prin stofa pantalonilor. Erau direct antipatici şi rimau perfect cu privirea. Unde citeai că indivizii cu protuberanţe osoase pronunţate sunt primejdioşi?… Da, fetiţa mea, trebuie să scotoceşti în trecutul lui. În trecutul lui îndepărtat căci de douăzeci şi cinci de ani îl cunoşti tu.

Se opri brusc, sub lustra de bronz: un arhanghel graţios, cu aripile întinse, în echilibru pe un glob din care ţâşneau cinci braţe. Chipul îi strălucea ca un far:

— Ştiu cine te poate ajuta, fetiţo! Vezi, am susţinut totdeauna că e bine să-ţi asiguri pretutindeni prieteni, iar Vanda, Vanda Trai-Dulce, este o persoană absolut fermecătoare. Sunt sigură că i-ai notat numărul de telefon. Da, da, fetiţo, ciripi încântată în timp ce-şi răsfoia agenda, sunt sigură că i-ai făcut o impresie bună şi nu o dată şi-a manifestat devotamentul faţă de tine… Asta e!

Peste un sfert de oră, Melania Lupu părăsea locuinţa, având grijă să lase deschis pentru Mirciulică oberlihtul de la bucătărie. Oamenii treceau nepăsători pe lângă doamna micuţă, subţirică, de o eleganţă sobră. Dacă ar fi putut ghici ce se petrece sub toca bleumarin care-i reteza cochet fruntea, ar fi fluierat lung, ca vardiştii de odinioară.

* * *

Maiorul Cristescu îşi convocase colaboratorii la ora nouă dimineaţa. Se simţea plictisit, fără chef de lucru, şi, răsfoind neatent revista „Flacăra“, îşi zise că de când se trezise, deci în mai puţin de trei ceasuri, se enervase de patru ori. Întâi îl scosese din sărite cafeaua prea rece. Câteodată se întreba, cât se poate de serios, dacă nevastă-sa nu cumva

procedează aşa, urmărind cu tot dinadinsul să-l vadă ieşit din fire. Vara îi oferea fierturi de iad, în vreme ce iarna îţi dădea impresia că face economie de gaze sau chibrituri. Încăpăţânată, oferea invariabil aceeaşi explicaţie: e un sistem chinezesc de echilibrare a temperaturii organismului, de notorietate fiind că ochii oblici se scaldă pe arşiţă în apă clocotită. În bazinele ştrandurilor poţi fierbe fără dureri de cap raci sau ouă de struţ. Iar chinezii or fi ştiind ei ceva, de vreme ce au o civilizaţie milenară…

A doua oară se înfuriase căutându-şi umbrela. Cristescu îşi închipuia că nu are pretenţii nesăbuite cerând ca diferitele mobile sau obiecte din casă să-şi păstreze destinaţia iniţială. Adică, după părerea lui, normal era ca în casetele inferioare ale bibliotecii să se pună cărţi, discuri, eventual diferite hârtii mai importante şi nu maldăre de izmene, feţe de masă sau serviciul „cel bun“ de Bohemia, după cum n-aveau ce căuta în biroul lui două perechi de foarfeci, cutii cu ace de siguranţă, aţă şi cuie. Tot aşa, găsea normal ca umbrela, indiferent de anotimp, să atârne în cuierul din vestibul. Oricât şi-ar fi zdrobit mintea, n-ar fi putut să înţeleagă niciodată raţiunea pentru care nevastă-sa o camufla ca pe un corp delict în debara, printre mături cu coadă, dintre care una du-te-vino Felix, peria de tavan, făcăleţ, bătător şi două bastoane rămase de la un unchi răposat.

Tot nevastă-sa îl înfuriase şi a treia oară. Erau de douăzeci de ani împreună şi tot nu învăţase că el are un program aiurit, cu ore fistichii, că ăsta-i specificul muncii lui, că lucrează în miliţie şi nu e contabil la cooperativa „Avântul încălţămintei“. Şi totuşi, de douăzeci de ani, îl soma invariabil: „Vezi să nu întârzii cu masa. Nu pot să stau toată ziua la dispoziţia ta! Chiar şi pentru o bucătăreasă plătită ai mai multă consideraţie…”

De fiecare dată, maiorul scrâşnea. Nevastă-sa nu-l aştepta niciodată cu crătiţile ţinute la cald, în cuptor, masa aşternută şi o floricică graţioasă într-un pahar de cristal. Cu

rare excepţii, mânca singur, din oale sleite, cel mai ades direct din frigider şi stând în picioare.

În sfârşit, se enervase pe drum. Era a treia zi de când zăluda aia cu ochi imenşi şi haine fluturânde – eşarfe, pelerine largi, şaluri cu franjuri de două palme peste pardesiu croit pe corp (ziceai că încontinuu bate vântul) – îi aţinea calea. Încercase să-l acosteze direct, cu naturaleţe, fără pic de jenă.

Maiorul nu era obişnuit cu asemenea procedee directe, făcând parte, îşi zicea, din generaţia aceea depăşită, care-şi închipuie că cel puţin în start iniţiativa aparţine, trebuie să aparţină, bărbatului. În general, fusese considerat un tip bine, avea genul de siluetă pe care veşmintele cad minunat, părând elegant în cea mai modestă haină cumpărată de gata. Vârsta nu-i alterase linia, punând însă o tuşă de distincţie pe chipul unghiular. Oricum, deşi conştient că are o înfăţişare prezentabilă, nu se suspectase niciodată că ar fi vreun Făt-Frumos şi, în consecinţă, insistenţele necunoscutei îl surprindeau, sfârşind prin a-l agasa. Nu-i ardea de aventuri, era sătul de ale lui – doar cu Melania să ai de-a face e de ajuns pentru a suspina după o existenţă pustnicească în vârf de munte – şi trecuse ani de când nu se mai gândise la eventualitatea ca el să se îndrăgostească. În orice caz, nu l-ar fi inspirat o nebună – şi iar se gândi la Melania, zicându-şi că-i sătul până în gât de genul excentric –, care se baladează prin târg, căutând probabil senzaţii tari…

Când Azimioară şi Moşoianu pătrunseră în birou, îl găsiră cu obrazul rezemat în palmă şi ochii aproape acoperiţi de pleoapele grele, de nesomn. Îi pofti să ia loc, cercetându-i pe gânduri. Locotenentul Azimioară rotund, satisfăcut, cu jovialitatea caracteristică oamenilor corpolenţi – „ce poate să se îngraşe băiatul ăsta, săracul, e extraordinar!“ –, celălalt iute, neastâmpărat, îndreptându-şi mereu ochelarii cu degetul arătător, cum fac copiii, şi gata s-o ia din loc.

Rezemându-şi bărbia în vârful degetelor împreunate, maiorul le expuse detaliat situaţia. O făcea totdeauna cu risipă de amănunte ştiind că de multe ori un fleac poate genera o idee neaşteptată, ca un fulger care foarfecă brusc întunericul.

— Mda… O precizare, care cred că va stârni interesul colegului nostru Azimioară. Trase din ţigară, privindu-l ţintă. Printre persoanele implicate – nu ştiu încă la ce mod – se află şi vechea noastră cunoştinţă hm, da… hm… doamna Melania Lupu.

După licărul care aprinse scurt ochii locotenentului, Cristescu înţelese că acesta fusese deja informat.

— Ai şi aflat! Bănuiam… Nimic nu circulă mai repede concurând viteza luminii ca întâmplările care te umplu de ridicol… Poţi să râzi în voie, dragul meu, la urma urmei, în competiţia cu distinsa doamnă, amândoi suntem nişte caraghioşi, chiar dacă eu deţin rolul principal.

Azimioară zâmbi larg, ai fi spus că se amuză nespus.

— E fantastică! Are şaizeci şi patru de ani şi tot nu se potoleşte.

— Nu cobi, dragul meu. Poate că prezenţa ei în toată afacerea asta constituie o simplă coincidenţă. O primă măsură se impune însă. Pentru liniştea noastră, va fi urmărită pas cu pas, oriunde s-ar duce: la piaţă, în vizită, la cinema, plimbare, dentist, ghicitoare, şedinţă de spiritism – te poţi aştepta la orice din partea ei – pocher sau la mama dracului, ceea ce mi-aş dori-o din suflet. O vei urmări dumneata, Azimioară! Deschis, fără camuflaj, salutând-o, ajutând-o eventual să urce în troleibuz ori să-şi care sacoşele.

Locotenentul Moşoianu desenă un chip surprins şi Cristescu oftă:

— Faptul că-l cunoaşte pe Azimioară şi-l va repera urgent, ceea ce e şi de dorit, o va deruta. Trebuie şocată, intimidată, obligată să renunţe la idei. Bătrâna nu e genul de persoană pe care s-o poţi astâmpăra cu metode clasice.

Deci, rămâne stabilit. Dumneata, Moşoiene, te duci la Arhivă. Mă interesează dacă Popa nu figurează cumva în fişele anilor ’37 să zicem, ca să avem un punct de plecare – până spre ’50. O muncă de ocnaş, dar căpitanul Vlad e un as în materie. Pariez că în cel mult douăzeci şi patru de ore o să ne prezinte un raport complet…

— Aveţi impresia că Popa e un fost client al poliţiei?

— Poliţiei sau Siguranţei. Nu ştiu, sincer nu ştiu. Dar pentru că prezentul e mut, nu ne poate sugera nici un mobil care să fi provocat moartea lui Popa, sper ca trecutul să fie mai generos. În fine, vom vedea. De fapt dumitale îţi rezerv altă partitură, supravegherea lui Cris Gregorian.

— Credeţi că el e asasinul?

— Nu, spuse moale maiorul, în principiu nu cred, dar suntem obligaţi să vedem în ce ape se scaldă. Trebuie să fii însă foarte atent, dragul meu. nici o imprudenţă, filaj ultradiscret, să nu simtă nici o secundă…

Îl întrerupse trilul telefonului. Moşoianu şi Azimioară observară cum chipul maiorului se schimbă cu fiecare secundă, căpătând o expresie de sfâşietoare suferinţă.

— Da… Sărut mâinile… Mă copleşiţi, dar mi-e imposibil… Mulţumesc, bineînţeles că am să-i comunic. Omagiile mele… Nu, nu, n-am să uit.

Lăsă receptorul în furcă şi-i privi rătăcit.

— N-aţi ghicit?… Mă surprinde! Melania! Auzi? i se adresă locotenentului Azimioară. Îţi transmite salutări. Pe mine m-a invitat la o prăjitură cu nuci şi albuş de ou care se numeşte „Figaro“ şi nu i-a ieşit atât de bine de pe vremea când trăia bărbatu-său. S-a gândit să-i facă o mică pomenire, la care bineînţeles pofteşte prieteni dragi…

Azimioară şi Moşoianu izbucniră în râs. Maiorul clătină trist din cap:

— E clar, băieţi! A început circul.

8

Când ieşi de la Politehnică, Dorin Popescu luă tramvaiul 12 şi coborî la Operetă. Reteză Podul Senatului înfrigurat, pătruns până la oase de umezeală. Vântul se înăsprise şi Dorin îşi ridică gulerul canadienei albastre. Umbla – stil lansat încă de studenţii anilor ’50, preluat şi de generaţiile următoare şi abandonat odată isprăvite studiile – cu umerii săltaţi până în dreptul urechilor, bărbia în piept şi mâinile încrucişate jos de tot, pe poalele canadienei. Sub braţ ţinea un curs şi un caiet subţirel. Zări din capul străzii Ford Mustangul avocatului. Vântul devenise atât de puternic, aici în preajma Tribunalului, încât Dorin fu silit să se întoarcă cu spatele.

„E o vreme creaţă! Strânge al naibii.“ Azvârli o privire întâmplătoare spre restaurantul „Bucur“. Luminile sclipeau cald, îmbietor şi Dorin îşi zise că i-ar fi făcut plăcere să stea acum la o masă, să mângâie mâna Cătălinei, să bea ţuică fiartă şi să-i explice pe îndelete şansele „Rapidului“ de a reintra în A. Bineînţeles, Cătălina s-ar fi gândit la cu totul altceva… Pe „Moşilor“ e o tipă care face nişte cercei foarte şoking, sau câte perechi de cizme trebuia să-şi ia în turneul din Moldova…

Când avocatul Miclescu coborî din bloc, era exact ora opt şi zece. Biroul lui se afla la etajul al doilea, într-un apartament elegant de patru piese. Proprietăreasa, văduva unui dentist, îi cedase două camere şi în preţul chiriei, substanţial, intrau şi unele oficii de jupânească: curăţenia, cafelele, mici servicii…

Miclescu se îndreptă cu pas sigur şi grăbit spre maşină. Cercetându-l scurt, galben de invidie, Dorin aprecie că-i de-ajuns să te uiţi la el ca să simţi imediat „bossul“. Avea dezinvoltura individului care a izbutit, mulţumit de el însuşi, simţindu-se admirabil în propria piele. Purta un raglan bej superb, capul gol şi o cravată achiziţionată pe malul drept al Senei.

„Banii! conchise Dorin. Asta-i totul, restul vrajă! Aş vrea să-l văd cu o bursă de şase sute de lei. Când ajustez portofelul bătrânei cu zece creiţari, zice că exagerez…“

Văzându-l pe Dorin, avocatul, surprins, făcu ochii mari, apoi începu să zâmbească. Băiatul avea un aer crunt, bătăios, în contrast cu aspectul adolescentin al chipului, care mai păstra ceva din rotunjimile dulci ale copilăriei.

— Bună seara, tinere! spuse bine dispus. Aproape că m-ai speriat. Ai o expresie de contrabandist. Ce mai faci?

Dorin mormăi ceva de circumstanţă. Stătea ţeapăn şi, din încordarea şi neclintirea lui, avocatul sesiză că întâlnirea nu-i întâmplătoare.

— Mă aşteptai cumva pe mine?

— Da.

— Presupun că vrei să-mi vorbeşti.

— Aţi ghicit, rânji Dorin.

— Perfect. Propun să mergem undeva să ne încălzim. Ce zici de „Capşa“?

Avea un ton afabil, bărbat de lume – de club ai fi spus pe alt meridian –, politicos, agreabil şi totdeauna, pretutindeni, la îndemână.

— Aici, sublinie Dorin răstit.

— Ce aici?!

— Discutăm aici.

Miclescu îl privi scurt. I se păru că a văzut suficient şi săltă din umeri.

— Cum vrei. Nu-mi place să stric cheful nimănui. Despre ce e vorba?

Aprinse o ţigară Pall-Mall. Bricheta electronică splendidă, placată, funcţiona fără greş. Amănunte de prosperitate stridentă pe care Dorin le înregistra crispat. Îşi aminti de teoria unui doctrinar burghez studiat la socialism ştiinţific: „La baza tuturor revoluţiilor stă invidia…“ Mai ştii? Poate că avea dreptate…

— Te ascult, tinere.

— Am un nume, se oţărî Dorin. Spuneţi-mi domnule, tovarăşe sau pur şi simplu Popescu, dar scutiţi-mă de familiarisme.

Miclescu începu să râdă, sincer amuzat:

— Nu suntem niciodată mulţumiţi cu vârsta noastră. Peste douăzeci de ani, o să te deranjeze când fiul dumitale o să-ţi spună „babacule“… În regulă, domnule Popescu, am luat act.

— Lăsaţi-o pe Cătălina în pace! izbucni Dorin.

Acasă, la facultate, în timpul cursului de Rezistenţă, îşi pregătise o introducere virulentă, aducând a filipică, dar acum nu-i mai veneau în minte cuvintele. De emoţie, îi transpiraseră mâinile.

Avocatul se interesă calm, cu oarecare blândeţe chiar:

— Te-a rugat ea să-mi vorbeşti?

— Nu. O fac din proprie iniţiativă.

— Scuză-mă că te întreb. În ce calitate?

— De prieten sincer şi devotat.

— Numai atât?

— Asta nu vă priveşte.

— Deci o iubeşti, rosti pe gânduri Miclescu. Şi… ea?

— Şi ea!

O spusese cu violenţă. Violenţa omului nu ferm convins în forul său interior de ceea ce afirmă, dar care se mistifică, luând drept fapt ceea ce ar dori el să fie realitate.

— Atunci, surâse Miclescu, chestiunea mi se pare foarte simplă. Ipso-facto, eu ies din competiţie.

— Nu-i aşa şi dumneavoastră ştiţi foarte bine. Cătălina trăieşte un moment de rătăcire. Este incapabilă să-şi

analizeze sentimentele. De multe ori am impresia că-i în transă.

— Ia te uită! Se pare că eşti un fin psiholog.

— Ironiile dumneavoastră nu mă ating. Să vă fie limpede un lucru. Ea nu vă iubeşte, e doar ameţită. Aţi ameţit-o cu poziţia pe care o aveţi, cu Mustangul, cu restaurantele, cadourile, week-end-urile şi celelalte.

Miclescu îşi ciupi bărbia hotărâtă, despicată. Aruncă într-o băltoacă ţigara din care nu fumase nici măcar jumătate.

— Dragă domnule Popescu, ceea ce-mi spui dumneata mă întristează…

— Asta-i realitatea, fie că vă place sau nu!

— …pentru că gândeşti îngrozitor de urât despre fata pe care o iubeşti. Afirmaţiile făcute înainte de dumneata nu te înnobilează, iar pe ea o umilesc. O consideri deci pe Cătălina o gâsculiţă, pe care o poate „ameţi“ o plimbare cu maşina sau o friptură consumată într-un restaurant bun. În unele cercuri, asta se numeşte cotletistă, mi se pare. Nu-i prea măgulitor pentru biata fată.

Dorin se roşi de furie. Începu să gesticuleze dezordonat şi avocatul îi atrase atenţia:

— Ai să scapi caietele.

— N-am vrut să spun că-i o paraşută! Dimpotrivă! Tocmai pentru că n-are experienţă, a împlinit abia nouăsprezece ani, şi, până acum zece luni, când i-aţi ieşit în cale, practic, n-a cunoscut pe nimeni, n-a fost nicăieri, e total dezarmată. Iar dumneavoastră n-o iubiţi. Vă distraţi cu ea aşa cum te-ai distra cu o jucărie drăgălaşă.

Miclescu, din ce în ce mai amuzat, îl privi dintr-o parte:

— De unde ştii?

— V-am urmărit. Afară de Cătălina mai întreţineţi trei legături. Vreţi nume? Vi le dau. Doamna Otilia Mardare, căsătorită cu medicul de la Colţea, Viorela Done, colegă cu Cătălina, ceea ce mi se pare culmea sadismului şi încă o tipă, gen star Hollywood sau asta ar vrea ea să pară. Nu

ştiu cum o cheamă, dar aţi fost cu ea acum două săptămâni la Snagov. Aţi petrecut trei zile la motel. Mint?

Avocatul nu-l slăbea din priviri. Dorin era drăguţ, chiar frumuşel, însă chipul n-avea personalitate. Existau mii de tineri identici care-şi plimbau blugii şi raniţele sau cum se numeau genţile acelea ultraburduşite – ce dracu' or fi cărând la orice oră din zi? –, agăţate de umăr. Şi-l putea lesne închipui la patruzeci de ani, tată de familie cu burticică şi figura ştearsă, decoloratăa blonzilor ajunşi la vârsta mijlocie. Dar acum avea tinereţe, o anume graţie şi temperament.

— Mint? repetă Dorin.

Avocatul surise ambiguu:

— Ai fi făcut carieră în poliţie, dragul meu.

— Deci recunoaşteţi!

Miclescu îşi desfăcu braţele:

— Nu sunt îndeajuns de dobitoc pentru a nega însăşi evidenţa. Spune-mi, ai informat-o şi pe Cătălina despre existenţa doamnelor în cauză?

— Bineînţeles. Eu joc cu cărţile pe faţă.

— Şi?

Chipul lui Dorin se adumbri. Tăcu câteva clipe.

Miclescu insistă:

— Şi?

— V-am spus că-i ameţită. Nu-i mai pasă de nimic. Adăugă cu greutate: Va accepta orice compromis numai s-o îngăduiţi în preajma dumneavoastră.

— Mda! făcu, oftând, avocatul. Îşi prinse bărbia în palmă. Iată o situaţie al dracului de neplăcută, nu-i aşa?

— E la latitudinea dumneavoastră să-i puneţi capăt, mai ales că nu aveţi pentru ea nici un sentiment.

— Asta n-ai de unde s-o ştii, dragul meu.

Dorin azvârli o privire batjocoritoare:

— Vreţi să-mi spuneţi că iubiţi concomitent patru femei?

— Pe fiecare în alt fel. Eşti prea tânăr ca să înţelegi lucrurile astea.

— Hm! De câte ori cineva n-are argumente, îmi spune că sunt prea tânăr.

Valeriu Miclescu râse:

— E ceva adevăr aici, doar că eu nu te mint. Ţin sincer la Cătălina.

— Atunci de ce nu vă însuraţi cu ea?

— Nu toţi bărbaţii au bosa căsătoriei. Vreau să spun, vocaţie matrimonială.

— Astea sunt subterfugii. N-o iubiţi şi comiteţi o crimă faţă de Cătălina. De altfel… poate că nu e prima sau singura.

Miclescu îl privi surprins:

— Ce vrei să spui?

Dorin trase adânc aer în piept. Aşteptă o pereche întârziată să intre în bloc. Femeia scutura umbrela de apă, în vreme ce bărbatul zornăia cheile nerăbdător.

— Vă amintiţi unde aţi fost miercurea trecută? Preciză: Seara!

Se uită încordat la avocat, cu privirea subţiată. Miclescu îşi încreţi fruntea, părând că încearcă să-şi adune gândurile:

— Nu în mod special, dar aş putea să-mi consult agenda.

— Nu e nevoie. V-o spun eu. Pe strada Plantelor… Aţi ieşit din imobilul respectiv la ora opt. În jurul aceleiaşi ore, în acelaşi imobil, a murit asasinat bătrânul Ştefan Popa.

Avocatul clipi de câteva ori. Izbucni în râs. Un râs forţat i se păru lui Dorin.

— Mon ami, ai halucinaţii.

— În nici un caz, replică liniştit tânărul. V-am văzut cu ochii mei.

— Perfect. Şi la ce concluzie ai ajuns? Că l-am omorât eu?

— Asta va decide miliţia,

Miclescu îşi vârî mâinile în buzunare. Îl măsură pe Dorin din cap până în picioare, cu căutătură de geambaş:

— La urme urmelor, ce urmăreşti? Practic, ce vrei?

— S-o lăsaţi în pace pe Cătălina. În caz contrar, voi informa organele de anchetă că v-am văzut miercuri părăsind la o oră interesantă – râse din gât – „casa groazei“. Aveţi patruzeci şi opt de ore termen de gândire.

Miclescu îşi înfipse unghiile în podul palmei, încercând să se stăpânească. Încă puţin şi simţea că-l va lua pe prăpăditul, broscoiul, pigmeul ăsta la pumni. Rosti cu glas răguşit, aproape sacadat:

— Uite ce se întâmplă, mon cher! Cu mine nu ţine şantajul. Dacă ai fi avut mai mult tact, poate că aş fi fost dispus să ţi-o cedez pe Cătălina. În fond, eşti un nefericit care stârneşte milă. Milă şi nimic altceva, să-ţi intre bine în cap. Acuma, atâta-ţi spun: Passe parole! Du-te la miliţie, denunţă-mă, fă ce pofteşti. Te sfătuiesc un singur lucru: nu-mi mai ieşi în cale! Râmele îmi repugnă şi nu mai răspund de mine.

Se îndreptă furios spre maşină şi deschise portiera. Dorin strigă în urma lui.

— Voia dumneavoastră, maestre. Eu v-am avertizat.

— Hai sictir! mârâi printre dinţi Valeriu Miclescu şi demară.

* * *

Garsoniera Violetei Bordeianu era atât de impersonală, încât în mod paradoxal căpăta semnificaţii absconse. Era imposibil ca din banalitatea interiorului simptomatică, îşi zise maiorul Cristescu, să nu tragi anumite concluzii în ce priveau individualitatea şi stilul de viaţă al bătrânei. Cert rămânea faptul că nu preocupările de ordin estetic îi răpeau cea mai mare parte din timp, după cum, cercetându-i biblioteca ieftină, puteai constata de la prima privire că nu-i o cititoare înverşunată. Cristescu numără consternat zece volume în toată casa, dintre care patru cu profil gastronomic. Celelalte, câteva romane străine,

publicate pe vremuri în traducerea lui Jul Giurgea, se rătăciseră acolo întâmplător.

Cu mâinile în poale, Violeta Bordeianu se uita la maior, răsuflând pe o singură nară. Semăna cu un rumegător uriaş, sătul, savurându-şi siesta. Cristescu îşi zise că pentru femeia aceasta picioarele constituiseră totdeauna o calamitate şi înţelese brusc ce izbea din primul moment ca anormal, aproape de monstruos, la bătrână: capul splendid cu trăsături nobile părea împrumutat, furat de la alt trup şi aşezat pe grumajii de dihanie ai Violetei Bordeianu. Contrastul era atât de strident, încât devenea obscen.

— Nu cred, îşi continuă bătrâna ideea, să-l fi omorât Gregorian. E prea bleg, n-aş da două parale pe scrisorica aia.

Maiorul întrebă de formă:

— Cine ar putea fi după dumneavoastră autorul crimei?

Era obosit, bătrâna îi repugna din toate punctele de vedere, iar discuţia o angajase nu pentru că l-ar fi interesat panseurile Violetei, ci pentru a-l deruta, a-l intriga pe Gregorian. Stătuse de vorbă cu toate celelalte personaje ale dramei, nu le ascunsese existenţa scrisorii anonime, fiind încredinţat că-l vor informa pe inginer despre aceasta, iar el, Gregorian, deocamdată cap de afiş ca principal suspect, era ignorat cu desăvârşire.

Violeta Bordeianu îşi suflecă buza inferioară, împingând-o cu un dispreţ nejustificat înainte.

— Ca să fiu sinceră, pe doi îi văd capabili să ţină cuţitul în mână: pe Melania şi pe Miclescu. Ea e nebună de legat, mă şi miră c-o lăsaţi să umble singură pe stradă, şi de la smintiţi te aştepţi la orice, Valeriu n-are scrupule. A făcut toată viaţa ce a poftit şi nu-i obişnuit să-i stea cineva în cale. Dar, dacă totuşi s-ar încumeta, l-ar distruge fără şovăire.

— Afirmaţia dumneavoastră e sugerată de fapte concrete sau de intuiţie?

Bordeianca îşi aprinse o ţigară. Ca toţi zgârciţii, ţinea degetele strâns lipite; mişcarea de aprindere a chibritului

pleca din afară spre înăuntru.

— Pe Melania o cunoaşteţi, ştiţi de ce e în stare.

— Mă refeream la avocatul Miclescu.

— Asta, de dragul banilor, e în stare de orice. I-am recomandat cândva un client, o veche cunoştinţă de-a mea. Adevărat că afacerea era gravă, persoana fusese trimisă în judecată pentru delapidare, dar şi să ceri cincizeci de mii ca să-l asişti, şi asta acum doisprezece ani!…

— Unii apărători, observă maiorul pe un ton neutru, consideră firesc, moral, recomandabil chiar să-i jecmăneşti pe hoţi şi escroci. Un act de reîmpărţire mai justă a unor valori sociale.

— O fi! Numai că nenorocitul nu era nici măcar vinovat, hrănea nouă guri şi după un an, s-a prăpădit de inimă rea. Vânduse tot din casă. N-am să uit niciodată: dormeau ca în timpul refugiului, pe saltele puse direct pe duşumea… Bine că mi-adusei aminte! Aţi vorbit cu Nicolau?

Fruntea maiorului se încreţi:

— Nicolau?!

— Da, Basile. Craidonul! Tăuraşul mahalalelor…

— Nu ştiu la cine vă referiţi.

— E un prieten de-al nostru. În fine, vorba vine. Cine ţi-e prieten în ziua de azi?… A primit şi ăsta un răvaş… Cică l-ar fi scris chiar Popa în ajunul morţii. „Dacă mor asasinat, să ştiţi că Gregorian e criminalul.“ Parcă aşa zicea.

Maiorul îşi cuprinse bărbia şi gura în palmă, privind-o lung. De fapt, n-o vedea.

„Ciudat… Gregorian… Numele se vehiculează prea des… Unde-i cacialmaua?… Şi cine o semnează?“

Telefonul sună. Bătrâna întinse mâna şi ridică receptorul.

— Da?! Fruntea i se încreţi a mirare. Se uită la maior: E pentru dumneavoastră.

Cristescu recunoscu vocea locotenentului Moşoianu:

— …îmi pare rău că vă deranjez… Sun de la Spitalul de Urgenţă. Studentul Dorin Popescu, camaradul balerinei, se

află în stare gravă.

— Accident? întrebă gâtuit maiorul.

— Nu. Tentativă de crimă.

9

Vanda Trai-Dulce avea un apartament pe strada Maria Rosetti, cincizeci şi cinci de ani, optimism şi un farmec personal irezistibil. Făcea parte dintre femeile cu succes fulgerător la bărbaţi şi pentru care – indiferent de vârstă – dragostea constituie polul central al existenţei; genul de femeie, extrem de rar, care şi la şaptezeci de ani răpune inimi, având totdeauna în rezervă cel puţin doi-trei adoratori dispuşi s-o ia de nevastă în următoarele cinci minute. Nu prea înaltă, împlinită, pe punctul de a deveni grasă, cârnă şi cu ochi însetaţi, veşnic râzători, câştiga spontan simpatiile. O iubeau vânzătoarele de la Alimentara, poştaşul, încasatorul de la IDEB, şoferii de taximetre şi chiar anchetatorii, vechi cunoştinţe, îi rezervau un zâmbet special.

Interesant pentru un observator atent era faptul că Vanda nu făcea nici un efort să placă. Exista şi surâdea. Se părea că-i suficient.

O îmbrăţişă călduros pe Melania apoi se dădu câţiva paşi înapoi, măsurând-o cu mâinile în şolduri:

— Cucoană, arăţi superb!

— Oh, nu cine ştie ce, făcu modestă Melania. În realitate, am început să consum gaz de vreo două luni şi constat că are un efect binefăcător.

Vanda izbucni în râs:

— Gaz?!

— Da. Iau cinci linguri pe zi. În afară de asta, îmi torn câteva picături în ochi şi, bineînţeles, mă spăl tot cu gaz. M-

a învăţat portarul de la cimitirul Bellu – o persoană încântătoare, cu o imagine optimistă despre existenţă – şi cred că are tot dreptul să-i fiu recunoscătoare.

— Splendid! aprecie Vanda, amuzându-se copios.

Cuprinse umerii bătrânei şi o conduse spre unicul fotoliu din încăpere. Camera era aproape goală şi Melania se interesă cu nevinovăţie:

— Renovezi, draga mea?

— Poţi să-i spui cum îţi place. După proces, mi-au confiscat tot. Acum încerc să mă dreg.

— Şi sunt încredinţată că vei izbuti, draga mea. Eşti o persoană atât de energică!...

Îşi roti ochii prin odaie. Unele indicii de prosperitate imediată dovedeau că Vanda nu trândăveşte. În colţul de lângă fereastră erau depozitate cartuşe de Kent, sticle de whisky, două navete de bere Radeberger, şocolată austriacă şi chinezească, multe, foarte multe pachete aurii cu cafea boabe.

— Poţi să te serveşti cu ce ai poftă! spuse Vanda, urmărindu-i privirea. Tipul meu e angrosist...

Melania făcu ochii mari, clipind des:

— Te-ai căsătorit? Oh, te felicit din toată inima.

— La vârsta mea nu te mai căsătoreşti! râse Vanda. Prostiile au haz până te laşi de fumat.

— Eşti cea mai în măsură să hotărăşti. Presupun însă că-i un domn foarte bine.

— Dacă n-ar avea hemoroizi, vată în urechi şi pantaloni prea întinşi de bretele, ca să mă exprim în stilul tău, sunt trei amănunte care nu-i dau un aer viril. În rest, plin de calităţi. Nu poate să vadă o pereche de fese nostime fără să i se aprindă ochii ca unui taur comunal.

Melania roşi. Îşi întoarse pudică privirile.

— Nu sunt deloc sigură că am înţeles ce vrei să spui. Voi tinerii, folosiţi un limbaj cam extravagant.

Vanda Trai-Dulce o cercetă zâmbind. Două brăţări, una subţire, de jad, cealaltă de aur, îi încătuşau poignetul.

— Ai înţeles perfect. Ştii bine, Melania, că pe mine nu m-ai păcălit niciodată. Ţi-am zis-o din prima zi că faci pe toanta, dar în realitate ai o minte excepţională şi îţi baţi joc de toată lumea. Pesemne îţi place jocul ăsta, iar pentru tine a devenit a doua natură să simulezi o ţicneală, soră geamănă cu scleroza. Cred că încerci delicii subterane puţin comune.

— Mi-e teamă că ai o părere mult prea măgulitoare despre mine, dar mă voi strădui să nu te decepţionez.

— Străduieşte-te. Vrei un whisky?

Melania îşi ridică privirile albastre:

— Dumnezeule! N-am băut în viaţa mea.

— Odată şi odată tot trebuie să începi.

— Numai o picătură. Ştii, n-aş vrea să capăt un aer îndrăzneţ. Detest femeile mult prea independente. În orice caz n-ar trebui să lase impresia că sunt. Prefer chiar o figură mai demodată, ştii, genul care se plimbă cu o carte la subţioară şi un crin în mână, decât duduile acelea parcă trase la xeros: burţi plate, strânse în pantaloni de rândaş…

— Blugi, râse Vanda.

— …probabil, mai adăugă: tricouri de bumbac şi pedichiură neîngrijită. Şi toate vorbesc prea tare…

Vanda Trai-Dulce îşi trase fusta plisată peste genunchi.

— Ei bine, niciuna nu facem parte din specie, aşa că totul e în regulă.

— Da, ciripi Melania, şi consider aceasta drept un privilegiu.

Vanda rosti blând ironică:

— Ai dreptate, nu-i nici o scofală să ai douăzeci de ani. Spune-mi, Melania, ce ai mai făcut? Povesteşte-mi despre tine.

— N-am nimic interesant de istorisit. Mă duc foarte des la cinema, iar serile le petrec cu Mirciulică. Ca să fiu foarte sinceră – cu tine vorbesc deschis – mi-e dor de ceva picant.

— De aia m-ai căutat?

Bătrâna clătină din cap cu multă vioiciune.

— M… O existenţă monotonă mă deprimă. Eşti foarte tânără, draga mea, dar cu vremea ai să constaţi că dacă te plictiseşti, începi să bagi de seamă că ai un ficat sau tensiune.

Vanda, aşezată pe o ladă de portocale, se aplecă înainte. Nu se sătura uitându-se la Melania; în ochi, bucuria de a o vedea aprinsese focuri bengale. Ţinea la bătrână, o îndrăgise din primul moment şi ştia că, datorită ei, ultimul an petrecut în penitenciar trecuse mult mai uşor, devenind chiar suportabil. Îi plăceau politeţea cu jabou a Melaniei şi calmul infailibil, îi admira spiritul de aventură, îi presimţea toate acele daruri pentru care îţi trebuie mult timp ca să le determini veritabila esenţă şi valoare. Privindu-i figura imposibil de fixat pe o pânză – practic Melania n-avea trăsături: tot chipul părea alcătuit din umbre şi adieri dulci (blândeţe, graţie uşor ofilită, surâs de casă bună şi privire nevinovată vopsită cu sineală) –, era greu să-i faci radiografia sufletească. Vanda îşi închipuia că bătrâna e o fantastă a existenţei, o individă selenară, tot atât de selenară ca şi nocturnele lui Chopin. O amuzau însă gras, până la antologic, ceea ce maiorul Cristescu ar fi numit „gangsterismele“ Melaniei. Din păcate, bătrâna era parcimonioasă cu genul acesta de confidenţe şi o idee vagă despre năzdrăvăniile ei nu-şi putuse face decât din zvonuri.

Vanda se ridică şi luă o sticlă de whisky. Îi rupse sigiliul şi turnă în două recipiente de plastic în care fusese lipici.

— Ce original! chicoti bătrâna. De fapt, ador mirosul de „Pelicanol“.

— Mă întreb, spuse Vanda gânditoare ce te-ar putea interesa. În materie de bişniţă posibilităţile sunt nelimitate. Doxa se ocupă acum cu coloniale şi delicatese.

Melania făcu ochii mari:

— Doxa?

— Ăsta-i individul de care-ţi vorbeam, râse Vanda. Cândva „lucra“ în sectorul ceasuri. Le lua cu kilogramul de la

vaporeni şi pe urmă le vindea cu bucata. De aici i-a rămas porecla. Doxa sau Tic-Tac.

— Hm, cred că eu nu m-am familiarizat cu expresiile astea noi. Ce înţelegi prin coloniale şi delicatese?

Vanda îi arătă marfa depozitată lângă perete:

— Tot ce vezi acolo. Mai adaugă alune, cafea yota-sport, untdelemn de măsline, ciuperci la cutie. Mai sunt şi altele… Afacerea e rentabilă – bani de coşniţă –, dar nu senzaţională. În aşteptarea unui tren însă, şi ca să nu şomezi între timp…

Ridică din umeri cu sensul „asta-i situaţia!“. Melania îşi ţuguie buzele:

— Ştii, eu nu cred că ăsta ar fi genul meu. Mă gândeam la cu totul altceva…

— Adică?

— Ţi-aduci aminte… Într-o noapte, mi-ai povestit un episod din viaţa ta. M-am gândit mult la el, mai cu seamă în ultima vreme.

Vanda o cercetă intrigată, uitând să scuture ţigara. Scrumul îi căzu pe fustă şi bătrâna i-l suflă graţioasă.

— Care episod?!

— Referitor… la… la prima ta dragoste.

— A! Apreciez termenii delicaţi, dar pe mine nu trebuie să mă menajezi mai mult decât o fac eu însămi. În ce mă priveşte, n-a fost dragoste, ci o simplă afacere. Ţi-ai adus deci aminte de comisar…

— Chiar aşa. Am reţinut că aţi trăit împreună vreme de zece ani. Locuiaţi aici.

Vanda începu să dea din picior, nerăbdătoare.

— Ai o memorie perfectă, dar nu înţeleg unde vrei să ajungi.

— Imediat, draga mea, surâse Melania, voi tinerii sunteţi atât de grăbiţi! Domnul acela, am reţinut, avea slăbiciuni de arhivar şi păstra toate dosarele cazurilor pe care le anchetase.

— Copii sau rezumat.

— Bineînţeles, nici nu mi-am închipuit altfel… Spune-mi, draga mea… Emoţia pâlpâia în ochii şi pe buzele Melaniei: hârtiile acelea mai există?

— Da. După ce a murit Anton în ’50, le-am expediat în boxa pe care o am la demisol. Cred că sunt vreo treizeci de ani de când nu m-am mai gândit la hârţoagele alea.

Bătrâna făcu ochii mari:

— Cum de ai ţinut boxa atâta vreme blocată?

— Eu n-am fost niciodată ceea ce se numeşte în mod curent o gospodină. Numai gândul de a mă duce acolo să fac ordine – cred că-i nevoie de un buldozer – îmi dă ameţeli. Şi pe urmă, apartamentul ăsta dispune de două boxe.

— Da, încep să înţeleg… Spune-mi, Vanda, mi-ai îngădui să arunc o privire printre hârtiile acelea?

Femeia ridică nepăsătoare din umeri.

— Natural, deşi nu văd cum ai să te descurci în harababura aia.

— Destul de simplu, surâse bătrâna. Orice colecţionar pătimaş ţine un index conştiincios al comorii sale, indiferent că e vorba de timbre, cărţi rare, monede sau dopuri. Totul e să găsesc catalogul respectiv.

— În definitiv ca cauţi?

Ochii Melaniei se îndreptară spre fereastră.

— Dosarul unei persoane extrem de neînsemnate, dar al cărei trecut se pare că a fost interesant.

Îşi ţuguie buzele, dând să se înţeleagă că nu e dispusă să spună mai multe. Vanda râse:

— Poate că într-o zi, vei fi mai puţin misterioasă şi ai să-mi povesteşti totul. Eu îţi urez succes. Lasă-mi însă o zi, două, să găsesc cheile.

Telefonul, aşezat direct pe parchet, sună strident.

Melania Lupu se ridică. Îşi căută din ochi mănuşile şi umbrela. Vanda, cu receptorul la ureche, îi făcu semn să mai aştepte câteva clipe.

— …Când vrei să vii?… Diseară, pe la ce oră?… Perfect, Adina, te aştept. Din curiozitate, spune-mi cât?

Microfonul, pesemne foarte puternic, aduse în încăpere glasul de la celălalt capăt al firului: „Două sute de grame!“

Sprâncenele fine ale Melaniei desenară un semn de întrebare: „Două sute de grame? Ce poate să însemne asta?… Aur?…“

— Te grăbeşti?

— Fetiţo dragă, surâse Melania trăgându-şi mănuşile, bunica mea avea o teorie care mi s-a părut totdeauna plină de miez. „Pentru ca o vizită să fie cu adevărat reuşită, iar tu dorită şi altă dată, ea nu trebuie să dureze mai mult de o oră, când te duci la prieteni şi nici într-un caz peste jumătate de ceas când mergi la rude.“ De altfel, susţinea că e bine să locuieşti îndeajuns de departe de neamuri pentru ca, dacă le vizitezi, să fie nevoie să pui pălărie.

— Ce te faci azi, râse Vanda, când pălăriile nu mai constituie un accesoriu obligatoriu al toaletei?

Melania replică senină, încheindu-şi nasturii pardesiului:

— Să fii obligată să aştepţi patruzeci şi cinci de minute autobuzul 134.

* * *

Starea lui Dorin Popescu era într-adevăr gravă. Fusese înjunghiat în plină stradă, seara către orele nouă, la nici cincizeci de metri de locuinţa lui. Îl găsise un pensionar care alertase „Salvarea“ şi, extrem de orientat, imediat după aceea, Miliţia. Medicul de la reanimare îi explică maiorului că stiletul se oprise la doi centimetri de miocard, dar primejdia consta în cantitatea uriaşă de sânge pe care o pierduse tânărul. Strada era relativ izolată, fără trafic, vremea urâtă îi încuiase pe oameni în casă. De aceea fusese descoperit târziu, la circa o oră după atentat. Acum, se afla

sub perfuzie, i se administrau intens transfuzii, dar încă nu-şi revenise.

La spital, maiorul o cunoscu pe mama lui Dorin, o femeie de vreo patruzeci şi şapte-patruzeci şi opt de ani, funcţionară superioară în Ministerul Industriei Uşoare. O femeie înaltă, dreaptă ca un i, de-o eleganţă sobră, energică. Foarte sigură şi stăpână pe ea, reprezenta prototipul salariatei capabile, unanim apreciată, dar nu din cale afară de îndrăgită. Genul, îşi zise maiorul cântărind-o scurt, prob, principial până la uscăciune şi, în consecinţă, incomod.

Glasul amplu, fără semne de întrebare sau exclamaţie, era al femeii obişnuite să conducă în familie şi la serviciu, pentru care fiecare frază reprezintă o sentinţă.

— Convingerea mea, tovarăşe maior, este că acest atentat nu poate avea decât o singură cauză: dragostea nesăbuită a fiului meu pentru o fetişcană care nu-l merită.

— Vă referiţi la Cătălina Dragoş?

— Da. Într-un fel sau altul, ea a provocat nenorocirea.

Cristescu revăzu chipul diafan al balerinei. Lui îi plăcuse. Timiditatea şi modestia aproape inexplicabile pentru o fată care se ştie frumoasă şi una din vedetele Operei din Capitală îl captivaseră. Se interesă plin de menajamente:

— De fapt, ce-i reproşaţi Cătălinei?

Lucreţia Popescu nu trebuia să-şi caute niciodată cuvintele, răspunsurile i se formulau de la sine, limpezi şi concise.

— Totul, inclusiv eventualitatea de a deveni într-o zi soţia lui Dorin. Profesie, familie, educaţie, fizic.

— Profesie? se miră maiorul. Adică vă deranjează faptul că e balerină?… Bine, dar astea sunt prejudecăţi demult depăşite. Nici măcar părinţii noştri nu le mai luau în seamă.

Lucreţia Popescu îşi ridică ofensiv bărbia, amintindu-i lui Cristescu de tinicheluiţii care participau la turnirurile de acum patru-cinci sute de ani. Startul, când dădeau pinteni

cailor, era marcat de acelaşi zvâcnet al bărbiei. Cel puţin, aşa văzuse în filme.

— Eu gândesc altfel. Preţuiesc fenomenul artă.

— …dar mai puţin pe cei care o profesează, surâse maiorul.

— Nu. Socot însă că nu trebuie să se amestece cu ceea ce ei consideră a fi oameni de rând. În general, artiştii indiferent de ramura în care evoluează sunt egoişti, acaparatori, se consideră privilegiaţi, căci au har şi, în consecinţă, li se cuvine totul şi îşi pot permite orice. Cât despre moravuri, nu mai discut. Partenerii lor nu sunt niciodată fericiţi.

— Probabil, făcu maiorul zicându-şi că e inutil să-i demonstreze cu saci de pilde contrariul, e un punct de vedere.

— Fiul meu a fost crescut în cu totul altă mentalitate. L-am educat în spiritul muncii, al corectitudinii, al austerităţii din toate punctele de vedere.

— S-a simţit… ăăă… fericit? întrebă Cristescu fără nuanţe, minunându-se în acelaşi timp de puterea de stăpânire a femeii. Viaţa lui fecioru-său era în cumpănă, iar ea dezvolta, pe ton doctoral, principii pedagogice.

— Ce înseamnă fericit? A fost un copil mulţumit, cu o existenţă normală. Nu i-a lipsit niciodată nimic, dar m-am împotrivit răsfăţului. Din clipa însă în care fata aceasta a intrat în viaţa lui, s-a schimbat…

— Puteţi să-mi daţi câteva exemple?

— Nenumărate. În primul rând, a început să-mi ceară sume suplimentare de bani. Are o bursă de şase sute de lei, din care jumătate dă în casă, căci mi se pare firesc să participăm cu toţii la cheltuieli. M-am opus categoric să-i reduc din contribuţie.

Maiorul îi cercetă linia puternică a maxilarelor, gura dârză, hotărâtă.

— Cei trei sute de lei vă sunt indispensabili?

— Nu. Eu şi soţul meu avem un venit îndestulător.

— Atunci?

— N-am fost de acord cu destinaţia pe care o dădea acestor bani. În semn de protest, face hamalâc în Gara de Nord. Lucrează ca zilier la descărcat cartofi, fructe, varză şi ce-o mai fi.

— Asta mi se pare foarte frumos, afirmă maiorul.

— Să vă fie limpede un lucru. Mă bucur că munceşte şi mi-e indiferent dacă dă la piatră, coboară în mină sau culege porumb. Ceea ce dezaprob hotărât şi mă înverşunează este scopul urmărit.

Deşi bănuia despre ce e vorba, Cristescu întrebă:

— Care?

— S-o scoată pe baletistă la restaurante, la baruri sau să-i facă diverse cadouri, fleacuri costisitoare, pe care o fată de bun simţ s-ar ruşina să le primească din partea unui student. Hm! pufni. Bar? Am fost o singură dată în viaţa mea şi atunci obligată, în cadrul unei recepţii oficiale.

Maiorul comentă moale:

— Asemenea localuri au fost totuşi născocite pentru cineva…

— Cu astfel de specimene fiul meu nu are nici în clin nici în mânecă. Consider dezmăţul drept cauza unică a tuturor relelor.

Cristescu o cerceta din ce în ce mai surprins. I se părea fantastic să audă în anul 1981 o femeie, excelentă tehniciană, diplomată a unei universităţi, vorbind ca o bătrână puritană a Sussex-ului sau Highland’s-ului anilor 1800.

— Pomeneaţi mai înainte de familia Cătălinei…

— O calamitate! îl întrerupse femeia. Fata a fost lipsită de orice supraveghere, rămânând orfană de mamă. La doisprezece ani, taică-său o târa prin expresuri şi restaurante, neimpunându-i nici o disciplină. O gospodărie dezorganizată în care se mânca pe sponci, din pachete de băcănie, fără mese fixe. Dragoş venea acasă după miezul

nopţii, uneori însoţit de femei şi o găsea pe Cătălina jucându-se singură afară cu câinele sau ascultând muzică.

— Dată fiind situaţia, n-a ieşit deloc rău, aprecie maiorul.

— Talentul, asta a ţinut-o pe linia de plutire. Dar ce soţie poate deveni o fată care n-a văzut în viaţa ei o cratiţă fierbând pe plită, care fumează de la cinşpe ani şi bate discotecile de la aceeaşi vârstă?

— Cred că sunteţi foarte severă, conchise Cristescu.

— Sunt mamă şi vreau ca fiul meu să fie fericit. Lui îi trebuie o fată cumsecade, aşezată, eventual o colegă de facultate. Îmi cunosc băiatul. Departe de a fi un exemplar excepţional e un tânăr cât se poate de obişnuit. Cătălina nu-i de el, din orice unghi ai privi lucrurile.

— Am reţinut, observă Cristescu, din ce în ce mai zăpăcit, că nici fizicul balerinei nu vă entuziasmează. Mărturisesc că sunt foarte surprins. Am întâlnit rareori tinere la fel de reuşite.

Lucreţia Popescu exclamă triumfătoare:

— Păi asta e! Unde aţi văzut dumneavoastră o femeie care să cumuleze ambele calităţi: frumuseţe excepţională şi soţie ideală. Am aproape cincizeci de ani, tovarăşe maior, şi n-am trecut degeaba prin viaţă: femeile splendide sunt totdeauna neveste îngrozitoare şi infidele. Nu le lasă cei din jur să fie altfel şi, în cel mai bun caz, înregistrează patru-cinci căsătorii la activ.

— Vă doriţi deci o noră urâtă, conchise maiorul aiurit.

Lucreţia Popescu îi dărui primul zâmbet.

— N-am să susţin, ca bătrânii noştri că: „nora bună are gheb şi privire crucişă“…

— Nu vă supăraţi! Din ce regiune e proverbul ăsta?

— …dar, urmă fără a ţine seama de întrerupere, o cadră de femeie e sigur mult mai rea. Un chip drăgălaş şi proaspăt, asta-i tot ce-i trebuie lui Dorin.

— Mda… Chestiunea e să fie şi el de acord.

— N-a fost şi consecinţele n-au întârziat să se arate. Cred că-i va fi învăţătură de minte.

„Bravo ei! îşi spuse maiorul. Are un optimism de fier. Nu încearcă nici cea mai mică temere, n-are nici o îndoială că fiu-său se va redresa…“

— Pentru o fetiţă oarecare, n-ar fi scos nimeni jungherul, îşi continuă Lucreţia Popescu teza. Sunt sigură că unul din apaşii Cătălinei, un barbar mânat de instincte primitive, a recurs la soluţia extremă pentru a scăpa de un concurent.

— Vă gândiţi la cineva anume?

— Eu nu-i cunosc cercul, dar în locul dumneavoastră i-aş consulta agenda. Ştiu că Dorin pomenea uneori de „piraţii“ care roiesc în jurul ei.

— Nu-i concludent. Tinerii folosesc cu voluptate argoul, care adeseori, s-o recunoaştem, nu-i lipsit de pitoresc.

Femeia îl privi fix:

— Credeţi?

Era limpede că ea nu credea deloc. Adăugă:

— Cu bărbatu-meu, Dorin se înţelege mai bine. I-a povestit îngrijorat despre un fost client al şcolii de corecţie. Cu ani în urmă, pe când era adolescent s-a făcut vinovat de tentativă de crimă. Apăsă silabisind: operase cu un pumnal.

— Aţi reţinut cumva numele persoanei?

— Da. Cris Gregorian.

10

Când o văzu – siluetă de neconfundat – apărând la colţul străzii, avocatul Miclescu coborî din maşină şi-i ieşi în întâmpinare. Adina, în pelerină mov şi o pălărie înaltă ca un tricorn peste care legase un voal, aluneca pe trotuar, dând senzaţia că pluteşte. Avea un mers princiar – graţie şi prestanţă –, izbitor de la prima vedere. „Ai putea s-o recunoşti din spate, numai după pas, având de ales între alte o mie de femei“, obişnuia să afirme avocatul. Adina îi întinse o mână fermă şi rece. Miclescu i-o sărută, apoi îi prinse braţul, strângând-o lângă el.

— Ah, nu! Te rog, făcu femeia plictisită. Scuteşte-mă de efuziuni lirice.

— De ce?

— Ia ghici! N-am auzit în viaţa mea o întrebare mai absurdă.

Miclescu îşi retrase braţul.

— Spune-mi, de fapt ce s-a întâmplat?

Îi scăpă un oftat plin de amărăciune. Femeia îl înregistră cu o tresărire a umerilor: „N-am ce-ţi face“.

— Îţi dau voie să-ţi imaginezi orice.

— Adina, eu te iubesc.

— Păcatul tău, mon cher, este că începi să iubeşti în momentul în care încetezi să mai interesezi. De altfel, te înşeli. Tu n-ai iubit în viaţa ta. N-ai vocaţie în sensul ăsta. Nu eşti vinovat. Aşa te-ai născut.

Miclescu îi prinse din nou braţul:

— Dă-mi voie să-ţi demonstrez contrariul.

— De ce să-mi demonstrezi ceva care nu mă interesează? E ca şi cum mi-ai vorbi despre fenomenul Coandă. Ia pe altcineva în colimator, Vali. Cu mine nu mai e nimic de făcut.

— A intervenit cineva în viaţa ta?

— Da.

— Şi e… serios?

— Totu-i serios la început. Şi cu tine a fost serios. Dar ţi-am mai spus. N-am suportat niciodată să fac parte dintr-o colecţie. Iar tu asta eşti, colecţionar. O spun toţi…

Înconjurară a doua oară părculeţul de pe Luigi Cazzavillan. La geamuri licărea lumina albăstruie a televizoarelor, statuia din mijlocul scuarului părea îngrozitor de singură.

— Nu mi-am închipuit niciodată, rosti încet avocatul, că tu ai putea fi femeia care să dea importanţă unor fleacuri.

— Fleacuri! Nu cunosc nimic mai important în relaţiile dintre un bărbat şi o femeie decât patul. În timp ce erai cu mine, trăiai cu încă patru muieri. Explică-mi tu ce-i mai important.

— Ceea ce simţi pentru fiecare din ele.

— Speculaţii. Vali, mă plictiseşti. De altfel, mi se pare de prost gust să-ţi fac reproşuri. Încearcă să înţelegi că momentul Adina din viaţa ta s-a consumat. Spune-mi, ai adus?

Miclescu răsuflă adânc. Scoase un pacheţel mic din buzunarul interior al trenciului. Adina îi dădu drumul în poşetă, rostind cu naturaleţe:

— Mulţumesc. Cum am veşti, îţi dau telefon.

— Adina! Încercă să-i prindă mâna. Mai oferă-mi o şansă.

Femeia dădu din cap şi-i întoarse spatele. Avocatul se uită lung după ea.

* * *

Locotenentului Moşoianu i se păru ciudată preferinţa lui Gregorian pentru restaurantul „Scoica“.

„Personajul nu-i în toată firea! Să schimbi un autobuz şi un troleibuz, ca să bei un vin execrabil la celălalt capăt al Bucureştiului când stai în plin centru şi ai cel puţin treizeci de birturi la îndemână, găsesc că demonstrează o imagine despre existenţă cel puţin originală.“

Era a treia zi de când locotenentul îl urmărea pas cu pas, dar până în seara aceea, nu observase nimic care să iasă din comun. După orele de serviciu, inginerul dejuna într-o cantină ieftină din pasajul Victoria, apoi o lua fără grabă spre casă, unde probabil se odihnea un ceas-două. Între şapte şi şapte şi jumătate ieşea obligatoriu. Făcea o plimbare – totdeauna acelaşi itinerar – sau se ducea în vizită la Coleta Miclescu. La miezul nopţii, stingea lumina.

În local – multă lume, mult fum, multă gălăgie, multe sticle pe lângă mese (de ce naiba s-or fi desfiinţat frapierele?) –, locotenentul găsi loc în apropierea lui Gregorian. Se aşează cu faţa spre inginer încredinţat că nimic nu te desconspiră mai sigur decât o poziţie forţată, un ostentativ „mi-e absolut egal cine eşti, ce faci, şi ce părere ai despre programul NASA“.

În general, locotenentul nu atrăgea atenţia. Scund, extrem de subţire, cu ochelari în rame de sârmă care-i alunecau mereu spre vârful nasului, părea un adolescent serios, student la o facultate unde trebuie să ştii matematică. Neapărat matematică. Când era însă luat în seamă, cucerea spontan. Avea harul de a se face imediat simpatic şi maiorul îşi spunea că aceasta este una din cele mai importante calităţi pentru un bun „poliţist“. Cât ar fi de muncitor şi de talentat, miliţianul căruia îi vezi epoleţii pe obraz (şi cel mai des în privire) nu face doi bani în munca operativă.

Interesant i se păru lui Moşoianu că inginerul se aşezase lângă masa bişniţarilor. E adevărat că o făcuse firesc, neavând aerul că ar alege, totuşi, judecând după stilul şi

personalitatea – discrete – ale lui Gregorian, acesta ar fi preferat în mod normal o masă retrasă, cât mai departe de un grup gălăgios.

Era de ultimă oră în informaţiile miliţiei că bişniţarii de categoria a II-a şi-au mutat fieful de la „Zorile“ la „Scoica“. Spre deosebire de high-life-ul tagmei, cu sediul la „Meduza“, toţi gomoşi, importanţi, de o eleganţă britanică sau play-boy, vedete ale Rivierei franceze, băieţii buni de la „Scoica“ făceau parte din altă faună. Întâlneai aici figurile dubioase, de o clandestinitate grosolană care mişună de obicei pe strada „Covaci“, şoptindu-ţi din mers „Ia Kentul, neamule!“ sau „Te fac un blug imperialist!…“, asemenea „sezoniştilor“ cu dever (ochelari de plastic, cocoşii-puşculiţă din lut, broşe de lemn etc.) vara pe litoral.

Printre meseni, doi bărbaţi şi o fată anemică, Moşoianu îl recunoscu pe Gigi Cimpoieru, înnobilat Gigi Song. Devenise în ultima vreme una din figurile proeminente ale Bucureştilor de gang, cu perspective frumoase. Viziunea artistică a colegilor de breaslă în legătură cu aceste perspective diferea cert de cea a miliţiei. Era un bărbat de vreo treizeci de ani, bine, cu chipul marcat de două cicatrice; nu-l mutilau, ci, dimpotrivă, îi adăugau o tuşă de virilitate, seducătoare pentru un anumit gen de femeie, care se place dominată. Un vindiac alb îi scotea în evidenţă pielea bronzată încă.

— …de când i-a băgat ştifturile ăluia, nu mai are acces în cartier, spuse un tinerel cu şapcă ecosez. Gore s-a jurat că-l face arşice, să-l adune mă-sa cu pipeta.

Gigi îşi lăsă capul pe spate trimiţând fumul spre tavan.

— Cretin! Nu te pui cu Gore! Cinci perechi de blugi falşi, başca figura cu fumegantele! Ce o fi fost în jobenul lui Titi?

Celălalt râse:

— I-o fi dat cineva în ghioc că Gore nu se prinde. Ce mai! I-au căzut ochii în gură şi acum se uită printre dinţi.

Fata interveni visătoare:

— L-a înnebunit Marga, shopista. Are nevoie de lovele.

Era blondă, fără vlagă, parcă prost hrănită. În păr avea doi piepteni verzi şi o tarabă de mărţişoare. Gigi Song chemă ospătarul pocnind din degete.

— Auzi! Mâncaţi-aş ochii că leafa-i mică! Mai adă o baterie şi o cutie de grăunţe de la prietenii chinezi.

Locotenentul Moşoianu sorbi din pahar. Se uita la inginer cu coada ochiului. Gregorian ţinea gânditor palma peste gură. Privirea părea să surâdă cuiva care nu se afla în local. Dădea impresia că nu-l interesează nimic. Un bărbat trist, plictisit, într-o seară de toamnă. Decât singur acasă…

— Uite-l pe Chevrolet! exclamă tânărul cu şapcă.

Un blond voinic se aşează la masă, dându-şi drumul să cadă pe scaun. Era în mod evident tulburat.

— Ce-i cu ăsta? se miră Gigi. L-a văzut pe „Godzilla“?

— A fost la înmormântarea lui Trică.

Locotenentul ştia despre cine-i vorba. Cei doi, Chevrolet şi Trică, erau tovarăşi de bişniţă. Lucrau în toate branşele: aur, confecţii, furt de maşini, medicamente. Cu câteva zile mai înainte, Trică murise într-un accident de motocicletă. Gigi Song umplu un pahar:

— Cu apă?

— Virgin, răspunse scurt Chevrolet.

— Zi! Cum a fost?

Chevrolet suspină zgomotos. Avea ochii roşii.

— Ce să vă spun, fraţilor?! Nasol momentul, mişto coliva!

— Ce te aşteptai? Party la Bellu? Să vină cu casetofonul?

Chevrolet nu-l luă în seamă.

— Douăzeci şi trei de ani! Şi nu erau nici zece inşi. Neamurile, câţiva vecini, milogii din cimitir.

— Asta e! conchise Gigi. Cu miting sau fără, tot acolo ajungi! Ce faci, Vasile, nu torni?

Tânărul cu şapcă apucă sticla:

— Nu-s nici zece zile de când şi-a cumpărat biliardul.

— Aşa e, făcu Chevrolet şi-l podidiră lacrimile. Se bucura ca un nebun!

Gigi Song îi prinse umărul.

— Lasă, neică, nu mai fi aşa sentimental. Dumnezeu să-l odihnească, adăugă şi vărsă câteva picături pe mochetă. Şi la o urmă, ce? Noi l-am lăsat pe el? El ne-a lăsat pe noi…

Fata constată visătoare:

— În fond, ai dreptate…

Gregorian chemă ospătarul:

— O cafea şi nota vă rog!

Lui Moşoianu i se păru că desluşeşte în atitudinea inginerului o vagă nelinişte. Un fapt îl interesa însă cu certitudine: urmărise cu toată atenţia conversaţia celor trei.

Vasile, tânărul cu şapcă, se ridică de la masă şi se îndreptă spre toaletă.

— Să vină o sticlă de vodcă, spuse Chevrolet. Vreau să mă îmbăt.

— Asta-i cel mai cuminte, aprobă Gigi.

În aceeaşi clipă toate luminile din restaurant se stinseră brusc. Glasuri vag alarmate ţâşneau din toate colţurile sălii, ici colo se auzeau chicoteli nervoase.

Moşoianu, încordat arc, încerca să observe ce se întâmplă la masa lui Gregorian. Prin ferestrele cu perdele de pluş nu pătrundea nici o aţă de lumină. I se părea ciudat un amănunt. Gigi Song, fumător, avea bricheta la îndemână. De ce nu aprindea! Ar fi fost un gest instinctiv. De altfel, în tot localul se auzea ţăcănitul specific, metalic, scrâşnetul beţelor de chibrit.

— Un scurtcircuit, anunţă şeful de sală. Aveţi vă rog răbdare, se rezolvă imediat.

Când lumina se aprinse, Cris Gregorian, fără să-şi fi băut cafeaua, achită nota şi se ridică. Spre stupefacţia locotenentului, solniţa care se aflase pe masă doar cu câteva minute înainte, acum dispăruse.

Prinse privirea lui Gigi Song care-l cerceta cu o amabilitate zâmbitoare, plină de sarcasm.

* * *

Bilanţul i se părea derutant. Avea în faţă rapoartele lui Azimioară şi Moşoianu, expertiza scrisorii trimisă de victimă în ajunul morţii sale lui Nicolau – alt ţăcănit, de unde mai răsărise şi ăsta? –, rezultatul cercetărilor lui Vlad de la arhivă.

Cristescu îşi zise că rar întâlnise un amalgam de fapte şi personaje mai eterogen. Nu rima nimic, nu existau interese care să coincidă, iar mobilul, rămas o enigmă, îi dădea dureri de cap. Azimioară, de pildă, părea că-şi pierde vremea de pomană supraveghind o Melanie cuminţită (oare?) care se plimba prin Cişmigiu surâzând florilor şi statuii Maicii Smara, vedea trei filme pe zi, iar în recreaţii traversa Bucureştiul luând un troleibuz sau altul. La capătul liniei, nici măcar nu cobora, mulţumindu-se să composteze alt bilet. Chestiunea în sine părea s-o distreze nespus şi ajunsese buna cunoştinţă a şoferilor pe care-i saluta graţios.

Întâmplarea relatată de Moşoianu părea interesantă, dar nu-l ajuta cu nimic. Iar solniţa dispărută – titlu clasic de policier ieftin –, ei bine, ăsta avea să rămână categoric cel mai absurd incident de care auzise vreodată.

În ce-l priveşte pe căpitanul Vlad, nu izbutise să depisteze nimic. Arhiva era mută, numele lui Ştefan Popa nu figura în nici o fişă.

Un singur răspuns ferm: epistola adresată lui Nicolau fusese expediată într-adevăr de victimă. Găsiseră maşina de scris în şifonierul lui Popa, împreună cu alte texte (ciudate! de un misticism furibund), iar bătaia, comparată cu aceea din scrisoarea de rămas bun, aparţinea aceleiaşi mâini. Maiorul strâmbă totuşi din nas. Experţii stabiliseră că Popa lucra, ca toţi amatorii, doar cu două degete, respectiv arătătoarele. Or, aceasta era bătaia cel mai uşor de imitat, diferenţele dintre o mână sau alta fiind aproape imposibil de depistat.

În stilul cel mai caracteristic al lui Popa era însă faptul că scrisoarea nu fusese francată. Pentru a economisi doi lei, costul timbrului, bătrânul se deplasase până la locuinţa lui Nicolau, depunând personal plicul în cutie.

Cristescu îşi prinse tâmplele între palme. Cel mai mult îl îngrijorau atentatul împotriva lui Dorin Popescu – agresorul dovedind o îndrăzneală puţin comună şi o lipsă de scrupule pe potrivă – şi inerţia Melaniei. Iar amănuntul, o ştia din experienţă, nu prevestea nimic bun…

Gândul, aparent fără legătură, ţâşni de la sine:

— A sosit momentul să vorbesc cu Gregorian.

Ridică receptorul.

11

Inginerul pătrunse în biroul lui Cristescu surâzând amabil.

N-avea nimic agresiv în ţinută – prototipul individului politicos şi în faţa ghilotinei –, nu trăda nelinişte sau timiditate. Era calm şi binecrescut. Atât.

La invitaţia maiorului se aşează şi rămase cu pălăria pe genunchi.

— Probabil, spuse convenţional Cristescu, invitaţia noastră nu vă surprinde.

— Nu. O aşteptam. M-am mirat doar de ce întârzie… Mi-am zis că dumneavoastră ştiţi mai bine ce aveţi de făcut.

Maiorul îi întinse scrisoarea anonimă peste masă. Inginerul o parcurse calm, apoi o împături şi o înapoie cu acelaşi surâs deconcertant.

— Eram informat despre existenţa acestui denunţ.

— A, da? făcu mirat Cristescu. Asta simplifică situaţia.

În sinea lui, reflectă însă că individul avea un sistem nervos de invidiat. Puţini, auzind din mai multe surse, că sunt suspectaţi de crimă ar fi rezistat pressingului psihologic. Insul obişnuit s-ar fi prezentat singur la miliţie, agitat, speriat, cu un sac de justificări şi alibiuri.

— De când îl cunoaşteţi pe Ştefan Popa?

Gregorian îşi culcă capul pe umăr, părând să reflecteze:

— Cred că sunt opt sau nouă ani. L-am întâlnit în casa doamnei Miclescu. Mărturisesc că nu i-am acordat niciodată prea multă importanţă. Nu pentru că nu merita, nu pentru

că eu m-aş socoti mai presus de asemenea relaţii, ci pentru că pur şi simplu persoana nu mă interesa.

Cristescu se uită la ţigara stinsă – „hotărât, «Amiralul» a devenit imposibil, trec la «Bega»“ – şi o aruncă în scrumieră.

— De fapt, ce vă interesează? Sau… mai bine zis, vorbiţi-mi despre dumneavoastră.

Inginerul zâmbi stingherit. Lui Cristescu i se păru că toată făptura lui trădează o anume dezarmare în faţa vieţii, o vulnerabilitate de pradă uşoară, de care ar putea profita oricine, chiar şi un copil. „Prototipul de bărbat care nu rezistă la lacrimile unei femei…“

— Ce anume vreţi să ştiţi?

— Am să vă destăinuiesc un secret, spuse maiorul, jucându-se cu bricheta. Nimic nu este mai edificator decât fişa personală a unui individ. Sincer, evident, şi nu mă îndoiesc de sinceritatea dumneavoastră…

Cris Gregorian zâmbi:

— Eu m-aş îndoi.

— …deci mai edificator decât propriul dosar povestit de el însuşi. Nu vă ascund că am cerut informaţii la serviciul dumneavoastră de cadre…

— Şi?

Maiorul săltă din umeri.

— Ceea ce am aflat încape într-o batistă.

— Ce vreţi să ştiţi?

— Totul. Luaţi-o cu ziua naşterii.

— N-o cunosc. Cândva, pentru mine amănuntul era extrem de dureros. Chiar la orfelinat, fiecare avea aniversarea lui. Nu se întâmpla mare lucru, festivităţile sunt un termen necunoscut în asemenea aşezăminte, dar se făcea o prăjitură cu magiun, iar fericitul primea câteva fleacuri: o călimară, un toc, două-trei cărţi subţirele, o plumieră… Probabil că sunteţi informat, eu am fost singurul supravieţuitor al blocului Carlton… Mă refer la cutremurul din ’40.

— Da… Trebuie să vă mărturisesc că povestea în sine mi s-a părut tulburătoare. Ce s-a întâmplat practic după aceea?

Ochii inginerului, de un căprui întunecat, cercetară peste umerii lui Cristescu.

Când cădea pe gânduri avea un aer uşor nătâng.

— Devenisem o mică vedetă. Cazul, foarte particular şi speculat intens de gazetele timpului, stârnea fanteziile şi instinctele părinteşti. Multe familii s-au oferit să mă adopte. A fost preferată o pereche de oameni nu prea tineri, foarte înstăriţi: Anton şi Elisabeta Gregorian… La zece ani, eram din nou la orfelinat.

— De ce?

— Destinul, surâse inginerul, necruţătorul, inevitabilul istoriei, depinde cum vreţi să-i spuneţi… Bătrânul a murit în închisoare, iar nevastă-sa i-a supravieţuit doar un an.

— Exista o avere, am înţeles, observă maiorul. În asemenea condiţii, se găseşte lesne un tutore.

— Cunoaşteţi la fel de bine ca şi mine împrejurările anilor ’50. Ceea ce a început naţionalizarea a desăvârşit-o Talciocul şi Consignaţia. Vă amintiţi avalanşa aceea de mobile şi argintărie şi tapiserii şi porţelanuri, mă rog n-are sens să le înşir pe toate, obiecte preţioase care se puteau obţine la preţuri derizorii? Cu o sută de lei, lăptăreasa noastră a achiziţionat de la mama o broşă splendidă, un scarabeu cu aripile stropite de briliante. Ţin bine minte piesa pentru că îmi plăcea şi a fost ultimul obiect pe care l-a vândut înainte de a muri.

Maiorul clătină din cap a aducere-aminte. Fusese cu taică-său în talcioc prin ’51 sau ’52. Era imposibil să uiţi babilonul acela de oameni şi obiecte. Întinse pe hârtii sau saci, zăceau laolaltă pantofi de bal şi cuie, doage de butoi, jobene, primusuri, mănuşi glasate, mobile de preţ, servicii de porţelan, truse medievale, cărţi de joc, colaci de sârmă şi dantele vechi, rulouri de tablă şi jucării mecanice, WC-uri şi colecţii de fluturi, crătiţi, plite, bijuterii… Fauna, la fel de

fantastică, spunea despre revoluţie mai mult decât orice manual de istorie…

— Uneori, reflectă Cris Gregorian, când n-am ce face, mă întreb care ar fi fost viaţa mea dacă, în sfârşit, soarta Gregorienilor ar fi fost mai generoasă.

— E preferabil să-ţi spui că ceea ce nu s-a întâmplat nu s-ar fi întâmplat niciodată. Dacă este un cuvânt pe care l-aş exclude atunci când faci bilanţul unei existenţe. Regretele nu servesc nimănui.

— Da, zise Gregorian. Un punct de vedere comod, în orice caz.

— În fond, dumneavoastră v-aţi realizat.

— Dacă o diplomă universitară echivalează izbânda, sunt de acord.

— În ce condiţii v-aţi făcut studiile?

— La seral. Şi liceul şi facultatea. Am fost muncitor la uzinele Vulcan…

Maiorul îşi subţie privirea.

— Întreaga dumneavoastră făptură trădează un scepticism cronic, un soi de demobilizare, de lipsă de încredere. Ce se întâmplă de fapt? Ce vă nemulţumeşte în evoluţia dumneavoastră? Iertaţi-mi indiscreţiile, dar încerc să vă înţeleg.

— E mult, oftă inginerul, e greu de explicat. Am să mă opresc la un singur aspect. Nu ştiu ce părere aveţi dumneavoastră despre şansă, dar am să vă spun eu părerea unuia care s-a născut într-o zodie nefastă. În viaţa personală, am fost un condamnat aprioric şi fără drept de apel. Mi-am pierdut părinţii naturali, apoi pe cei adoptivi. Toată copilăria şi adolescenţa mea am tânjit după ceea ce se cheamă un cămin, căldură şi tandreţe. Ce spun e banal, dar nu vă puteţi închipui cât de sumbru şi cenuşiu poate fi un Crăciun, când strada, chipurile oamenilor, sacoşele pline miros a sărbătoare. Aroma de cozonac… Râse chinuit: în asemenea zile, îmi cumpăram câteva pacheţele de biscuiţi „Eugenia“ şi mă înfundam într-un cinematograf. Aveam

emoţii ca nu cumva spectacolul să se suspende din lipsă de public. Zece-cincisprezece inşi în toată sala… Când m-am căsătorit, mi-am închipuit că, în sfârşit, mi-a venit rândul să fiu nu fericit – termenul mă înspăimânta prin colosal, iar eu învăţasem să nu nutresc pretenţii nesăbuite –, dar măcar să mă simt bine, să-mi fie cald…

— Şi?

Cris Gregorian îşi trecu degetele peste buze. Obrazul căpătă o expresie uşor crispată.

— N-aş vrea să comit o impietate, sunt lucruri care nu se spun nici măcar în şoaptă, dar aţi zis că doriţi să mă înţelegeţi… A fost o fată bună, ceea ce cumetrele numesc cumsecade, însă ştearsă şi total lipsită de aspiraţii. Nu cred că am iubit-o. M-am căsătorit din dragoste de dragoste, dacă mă înţelegeţi…

— Perfect.

— Lucrurile totuşi au mers pentru că viaţa mă învăţase să nu fiu pretenţios şi orice fleac mă putea emoţiona: o mâncare păstrată la cald sau faptul că şi-a amintit că-mi plac căpşunile cu zahăr pudră. Când a rămas însărcinată, mi-am închipuit că în sfârşit existenţa mea a luat un curs fericit. A intervenit după aceea accidentul…

— N-aţi încercat să vă refaceţi existenţa?

Inginerul îl privi surprins apoi începu să râdă încetişor.

— Scuzaţi-mă, dar n-aţi înţeles nimic.

— Posibil. Explicaţi-mi dumneavoastră.

— Totul se reduce la o singură frază: Nu numai că m-am născut într-o zodie nefastă, dar eu însumi sunt un individ nefast.

Cristescu se lăsă pe spatele fotoliului. Exclamă aproape indignat:

— Aceasta este o aberaţie!

— Eu îi spun altfel. Gândiţi-vă! În toată viaţa mea au existat doar cinci oameni care au încercat pentru mine un sentiment sau altul. Toţi cinci au pierit.

— Încercaţi cu al şaselea. Sunteţi încă tânăr.

Cris Gregorian clătină capul:

— Nu mai am energie. Am ostenit.

— Nu se ştie ce vă rezervă viitorul. Luă scrisoarea anonimă şi o bătu cu muchia uşor de birou. Vă mulţumesc pentru sinceritate… Aş vrea să vă pun câteva întrebări legate de acest denunţ. Bineînţeles, e o simplă formalitate…

Gregorian surise:

— Nu trebuie să vă scuzaţi.

— Vă amintiţi cumva ce aţi făcut miercuri, 25 noiembrie, între orele 19 şi 20?

— În detaliu, fără să-mi consult agenda.

— Cum aşa?

— În seara respectivă am cunoscut cea mai stranie femeie pe care am întâlnit-o vreodată. Dar ce spun întâlnit-o! N-am văzut, n-am auzit şi n-am citit niciodată despre asemenea exemplar.

— Mă faceţi curios.

— Aveţi şi de ce. Fizicul, felul ei de a fi, personalitatea, maniera de acostare toate sunt neobişnuite. Neobişnuite, extraordinare cu majusculă!

Cristescu îl asculta reflectând că nu exista nimic care l-ar mai putea smulge din apatie pe Gregorian. Poate un eveniment de excepţie… Dar care? Chiar vorbind despre această femeie, într-adevăr deosebită se părea, folosind termeni mari, răsunători – excepţional, neobişnuit, extraordinar –, era la fel de calm şi blazat; nici un licăr nu-i anima privirea, glasul rămăsese agreabil, dar palid, egal, fără accidente.

— Îmi puteţi da datele persoanei?

Apucă reflex pixul căutând spre obrazul inginerului. Cris Gregorian zâmbi neputincios:

— Din nefericire, mi-e imposibil.

— De ce?

— A refuzat să-mi furnizeze cel mai mic amănunt despre persoana ei. Ştiu că o cheamă Adina şi atât. La plecare, mi-a declarat limpede că nu mă va mai căuta.

Maiorul începu să bată cu degetul în masă. Scrută faţa oacheşă a inginerului fără să desluşească nimic. Omul surâdea amabil, jenat. „Îmi pare rău că nu vă pot servi…“

— Hm! Nu vă ascund că situaţia e destul de neplăcută. La ce oră v-aţi despărţit?

— În jur de ora şapte. Am făcut puţină ordine în casă şi m-am dus la doamna Miclescu.

Cristescu oftă şi îşi împreună palmele cu gestul lui caracteristic:

— Foarte ciudat… O miercuri cu două anonime…

— Poftim?!

— Două anonime: o scrisoare şi o femeie necunoscută.

— Aveţi dreptate, râse inginerul. Nu m-am gândit.

— Se pare că sunteţi victima unui adevărat complot. În ajunul morţii sale, bătrânul Popa…

— Ştiu, îl întrerupse Gregorian. I-a scris lui Nicolau, învinuindu-mă de eventuala lui asasinare.

— Cum vă explicaţi situaţia?

Gregorian ridică din umeri.

— În nici un fel. Sincer, nu ştiu ce să cred. Nu-mi amintesc să fi schimbat în opt sau nouă ani cincizeci de fraze cu Popa. Dacă m-a urât – de ce? habar n-am – n-am simţit-o niciodată, n-am ştiut nici măcar că-i sunt antipatic. Sentimentul meu era că nici nu mă vede. Şi apoi, de ce să-l fi lichidat? În ce scop?

— Nu ştiu, mărturisi maiorul. Este primul caz din cariera mea în care descoperirea mobilului se află pe primul plan… Spuneţi-mi, întrebă brusc, ce părere aveţi despre Dorin Popescu?

Gregorian făcu ochii mari:

— Dorin Popescu! Cine-i ăsta?

— Unul din… prietenii Cătălinei Dragoş.

— Regret, dar nu-l cunosc.

Cristescu nu insistă. Nu poseda nici un element care să-i demonstreze contrariul. În minte, îi stăruia incidentul de la

restaurantul „Scoica“. Îl frământa mai mult decât toate celelalte chestiuni abordate.

— O ultimă întrebare, domnule inginer, admiţând că asasinul lui Popa ar fi o persoană din anturajul dumneavoastră, pe cine aţi suspecta în primul rând?

Gregorian răspunse hotărât:

— Pe nimeni. Oamenii ăştia nu-s îngeri, au păcate, uneori meschinării, dar nu-l văd pe nici unul în ipostaza de criminal.

„Ce dracu nu mi-a plăcut la individ?“

Maiorul încerca un sentiment de nemulţumire, de ne-înregulă pe care nu-l putea defini. Era ceva impalpabil, ca o umbră fugară, adiere de o clipă, impresie nedesluşită… O nuanţă din glas sau privire… Un cuvânt poate. Dar care?

Avea să-l descopere mult mai târziu.

* * *

— Ce noroc că m-ai găsit singură! exclamă afabilă Coleta Miclescu. De când n-am mai stat de vorbă noi amândouă?

Cătălina încercă să zâmbească. Era palidă, părea pradă unei tulburări excesive. Micleasca o privi cu atenţie:

— Ce s-a întâmplat cu tine, fetiţo? Dacă Vali a fost cumva măgar, spune-mi un singur cuvânt şi am să-l trag de urechi.

Nu era prima dată când fata venea plângând şi în sinea ei o compătimea. Îl cunoştea pe fiu-său îndeajuns de bine pentru a şti că nu va izbuti niciodată – nici măcar nu încerca – să facă fericită o femeie. În orice caz, Cătălina constituia o pradă mult prea facilă. „Doar o muiere inteligentă şi versată i-ar putea veni de hac, îi explicase Melaniei. Numai că din astea se nasc puţine. Parcă din ce în ce mai puţine. Are noroc canalia!“

O spunea însă cu tandreţe, zicându-şi că, la urma urmei, există ticăloşii mai mari decât să umbli în corsajul unei

femei. Una sau zece, ce contează?…

Melania Lupu constatase amuzată:

— Un amănunt mi se pare epatant în relaţiile lui Vali cu femeile: el este cel care pretinde discreţie.

— Ce caraghios vezi tu lucrurile, râse Coleta. De fapt, aşa-i. Când învârţi patru-cinci combinaţii simultan, sigur că n-ai nevoie să angajezi fanfara militară.

— Îmi pare însă rău pentru bietul băiat. Trebuie să fie extrem de obositor să suporţi atâtea femei când cei mai mulţi bărbaţi nu se pot descurca nici măcar cu una singură.

— El pretinde că nu se simte surmenat.

— Atunci sunt şi eu cu mult mai liniştită.

Micleasca o privise lung. Nu ştia niciodată dacă Melania îşi bate joc de ea sau nu.

— Întâi ai să stai jos, ai să bei un ceai cald şi pe urmă îmi povesteşti totul. Te rog, Cătălina. Eşti îngheţată ca un iceberg! Nu cred că vrei să faci rost de un guturai.

Balerina îşi ascunse faţa şi izbucni în plâns. Doamna Miclescu o privi consternată.

— Hai, fetiţo, fii cuminte. Nu poate fi chiar atât de grav.

— …nici nu vrea să stea de vorbă cu mine.

— V-aţi certat?

Fata clătină capul. Abia respira.

— Nu. Din cauza lui Doru…

— Vali gelos?! Dar asta trebuie să te bucure, iubito! Mi se pare de-a dreptul extraordinar!

Balerina strânse pumnii. Îşi ridică obrazul plâns şi doamna Miclescu se gândi că-i frumoasă ca o cadră.

— Nu înţelegeţi deloc… Doru l-a ameninţat pe Vali, rosti printre sughiţuri. L-a văzut ieşind din locuinţa domnului Popa… În seara crimei. A spus că-l denunţă la miliţie.

Coleta o bătu uşor pe mână:

— Nu-ţi face sânge rău, draga mea. Vali e avocat şi destul de matur ca să nu facă prostii. Sunt convinsă că nu există nici un motiv ca să fii îngrijorată.

Cătălina o privi fix. Plângea ca madonele, fără ca lacrimile să-i schimonosească figura.

— Alaltăieri seara, Doru a fost înjunghiat.

— Ce?! exclamă Coleta îngrozită. Nu se poate! A murit?

— E la spital, în comă.

Doamna Miclescu simţi nevoia să se aşeze.

— Sunt consternată! Bietul copil… Dar nu văd ce legătură are Vali cu toată povestea asta oribilă.

— Cum nu vedeţi? ţipă aproape de isterie Cătălina. Doru l-a ameninţat şi pe urmă, după nici o zi, primeşte un cuţit în spinare.

— Doar nu-ţi închipui că Vali a făcut-o?

Balerina îşi înfipse unghiile în păr:

— Aş vrea din tot sufletul să nu mi-o închipui. Alaltăieri seara m-a luat de la spectacol.

Se întrerupse încercând să-şi tragă sufletul. Coleta Miclescu se interesa nerăbdătoare:

— Şi ce-i cu asta?

— Avea pantofii plini de var.

— Cătălina, am impresia că începi să-ţi pierzi minţile. Ce naiba caută varul aici?

— Pe strada lui Vali se fac nişte reparaţii. E acolo o roabă cu var… Nu ştiu cine a răsturnat-o… Tot trotuarul e mânjit… Cizmele mele… la fel… abia le-am curăţat.

Coleta îşi aminti – inima începu să-i bată – că-l văzuse pe fiu-său dându-şi cu cremă perechea de ghete cafenii. N-o făcuse în viaţa lui. „Oameni ca noi, afirma când nu-l auzea decât maică-sa, sunt născuţi ca să-şi poată plăti slugi…“ Încercă să pară calmă:

— Cred că dai importanţă unui fleac. Te întreb însă din curiozitate: Cum ai de gând să procedezi? O să povesteşti la miliţie prostia asta?

Fata ridică ochii:

— Dumneavoastră ce mă sfătuiţi?

Doamna Miclescu şovăi o clipă. Declară sec:

— Consultă-ţi inima, draga mea.

În aceeaşi clipă îşi regretă răspunsul.

12

Când întoarse capul, Basile Nicolau rămase cu gura căscată. Femeia care cerceta cravatele de pe axul mobil era literalmente superbă. Cu aproape o palmă mai înaltă ca el, fuselată, de o eleganţă ostentativă – două vulpi argintii la un pardesiu strâns pe trup ca un corset – emana o siguranţă princiară şi o aromă de Arpège. Nicolau avu imaginea Rolls-Royce-ului condus de un şofer stilat şi a palmierilor regali care reazemă faleza din Nisa. Ultima oară văzuse Franţa în ’37. Fusese la marea Expoziţie din Paris, apoi coborâse pe Riviera… Se trezi instantaneu. În faţa magazinului „Adam“, parcase o „Dacie“ roşie, iar peste drum, o cucoană grasă îşi plimba pechinezul. Nu era la Nisa.

Încercă s-o acosteze. Nicolau avea un stil direct, de a cărui eficacitate nu se îndoia: complimente groase, apelative princiare care încoronau capul victimei – domniţă (cel mai frecvent), contesă, marchiză – şi obligatoriu interpelarea în extaz: „Eşti o lady! În viaţa mea n-am întâlnit femeie ca tine“.

Adina îi azvârli o privire peste umăr şi rosti din mers:

— Înseamnă că ai avut noroc. Bagă de seamă să nu te părăsească.

Nicolau nu era bărbatul care să se lase cu una, cu două. Adina mărise pasul şi bătrânul, scurt de picioare, făcea eforturi ca să nu rămână în urmă.

Femeia coti pe strada Brezoianu. În stânga, Cişmigiul căsca un hău de negură.

— Nu fi răutăcioasă, domniţă. O persoană gingaşă ca dumneata nu poate avea decât un suflet de înger.

— Adică aşa, de inimă milostivă, să mă culc cu toţi minorii născuţi înainte de primul rezbel?

Nicolau se izbi cu palma peste obraz:

— Vai! Vai! Vai! încercă să râdă: Bag de seamă că-ţi place să glumeşti! Nu te supăra, unde lucrezi?

— La Intercontinental.

— Funcţionară?

— Curvă.

Răspunsul căzuse scurt, ca o ghiulea. Nicolau se încovoie, parcă lovit sub centură.

— P… poftim?

— Curvă. Ai auzit perfect. Când stau prost cu banii, fac şi Gara de Nord.

Nicolau se holbă stupefiat. Îşi simţi gura uscată, nu putea articula cuvintele.

— Şi… cât?

— Cât, ce?

— …Păi, şedinţa…

— La moşnegi trei mii. Hai, cară-te, n-ai banii ăştia!

Nicolau, sufocat, îşi umezi buzele: „Ce femeie fantastică, domnule!“

— Nu se ştie… Nu se ştie.

Paşi apăsaţi răsunau în spate. Nicolau nu-i auzi, pierdut în calcule precipitate „…Sar chiria şi întreţinerea… Le plătesc luna viitoare… mai împrumut o mie de la Coleta… Merită! E extraordinară!…“

— Perfect, domniţă! Sunt de acord. Unde…

O lovitură puternică în ceafă îi reteză vorba. Pe chip i se aşternu o expresie de stupoare. Simţi cum i se moaie genunchii şi îşi pierdu cunoştinţa.

Adina murmură:

— Caraghiosul!…

* * *

Melania Lupu simulă surpriza.

— Vai, domnul locotenent Azimioară! Nici nu vă închipuiţi ce plăcere îmi face să vă întâlnesc…

Era îmbujorată şi emoţionată. Toca cenuşie se aranja cochet pe buclele cărunte.

„Hm! reflectă Azimioară. Ai zice că se topea de dorul meu…“

— Ştiţi, am avut şi sentimentul că v-am văzut şi ieri, dar nu eram sigură. Comentam chiar cu Mirciulică. Cred că domnul acela dolofan pe care l-am cunoscut acum doi ani s-a mutat în cartierul nostru. Acesta va fi un veşnic motiv de satisfacţie pentru noi.

— Mă bucur, stimată doamnă şi mă simt onorat.

Bătrâna clipi mărunt ca o păpuşă scuturată.

„E limpede, fetiţo, domnul maior Cristescu şi-a schimbat metodele. Te urmăreşte pas cu pas fără să ascundă o secundă că o face. Situaţia aceasta nouă nu poate avea decât o singură explicaţie: încearcă să te i-mo-bi-li-ze-ze…“

Azimioară, faţă jovială pe un trup de urs, trecu neaşteptat de agil în stânga Melaniei.

— Nu v-am întrebat… Îmi permiteţi să vă însoţesc?

— O, bineînţeles! exclamă fermecată. Ştiţi, noi, bătrânii, avem atât de puţine bucurii, iar atenţia tinerilor ne emoţionează. Mă duc la o prietenă, o persoană extrem de bine. Cred că o cunoaşteţi…

Locotenentul îi aruncă o privire interogativă.

— Doamna Vanda Trai-Dulce. Un nume original, trebuie să recunoaşteţi.

„Aha! făcu Azimioară. Vanda escroaca. Proxenetă, mituitoare, traficantă şi… mai ce?“

— Într-adevăr, o persoană foarte bine. Nu i se poate reproşa nimic decât vreo şase condamnări.

Melania Lupu îşi ţuguie buzele, vag ofensată.

— Trebuie să fim îngăduitori unii cu ceilalţi. Există circumstanţe în viaţă când nu putem acţiona aşa cum am dori. Sunteţi prea tânăr ca să înţelegeţi…

— Că doamna în cauză a fost obligată să-şi transforme apartamentul în tripou şi casă de toleranţă?

— Acestea sunt amănunte pe care nu le cunosc…

— Vi le povestim noi. Avem material pentru o noapte întreagă.

— …şi nici nu mă interesează. Când îndrăgesc pe cineva, fac abstracţie de aspectele care-l favorizează mai puţin. Cred că s-ar bucura să vă ofere o ceaşcă de ceai…

Azimioară începu să râdă:

— Eu nu sunt deloc convins. Am ajuns, mi se pare…

Bătrâna se oprise în faţa unui bloc. Îl privea de jos în sus, cu ochii larg căscaţi, aşa cum se uită copiii.

— Aţi fost extrem de amabil… Am să-i spun şi lui Mirciulică.

Locotenentul se înclină reverenţios şi se îndepărtă. În holul blocului, Melania Lupu rămase câteva clipe îngândurată. Prin mănuşa subţire, simţea răceala balustradei de metal.

„E interesant, draga mea… Cred că ai băgat de seamă! A intervenit o schimbare în tonul domnului Azimioară. Niciodată nu te-a contrazis atât de direct… brutal aproape… Simt că… Da, nu-mi place. Nu-mi place deloc… Te rog, ai grijă.“

La etajul doi, Melania se opri, astâmpărându-şi bătăile inimii. Era un bloc de patru nivele, fără ascensor, iar bătrâna nu înţelegea raţiunea constructorilor. „Dacă ţi-e uşor să urci fără lift trei etaje, nu-ţi lipseşte nici la şase…“

Îşi aminti surâzând că bunică-sa locuise până la sfârşitul vieţii într-o casă, pe strada Parfumului. Ocupa ultimul cat, mansardat de un foişor. Împlinise şaptezeci şi opt de ani şi mai avea adoratori… Melania şi-l amintea bine, de pildă, pe domnul Anastase Manu, fost consilier la Curtea de Casaţie…

Un chip de imperator roman, baston de bambus, unde-şi camufla umbrela, ghetre albe. Urca din ce în ce mai greu scările până la apartamentul bunicii.

— Nataliţă, pentru numele lui Dumnezeu, dacă vrei să mă mai vezi, demenajează. Cunosc eu un rând de case pe Plevnei, numai bine ce-ţi trebuie. Treptele astea mă răpun.

Bunica zâmbise cu blândeţe.

— Nu-ţi dai seama că la vârsta mea e ultimul mijloc pe care l-am găsit pentru a mai face inima bărbaţilor să bată?

Vanda îi deschise radioasă. Femeia era în general bine dispusă, dar Melaniei i se păru că acum părea stăpânită de o veselie aparte. Şi, dintr-o dată, înţelese secretul personalităţii ei. Vanda, una din femeile cele mai tonice pe care le cunoscuse vreodată, era „universal valabilă“. Da, valabilă, la îndemână, la ea acasă, aceeaşi, indiferent de mediul în care evolua. „Există oameni încântători atâta timp cât se mişcă în climatul lor favorabil. De exemplu, Coleta. Ruptă însă de mediul ei familiar îşi pierde aproape tot farmecul…“

La penitenciar, Vanda îşi păstrase tonusul vital, se adaptase imediat confortului şi eleganţei locurilor, se comporta la fel de degajat ca într-un club feminin…

Avusese o viaţă ciudată. Fiica unui profesor de provincie, ea însăşi absolventa Liceului de fete Moteanu – de unde şi langajul spălat pe care nu ezita să-l asezoneze cu picanterii argotice –, fugise de acasă cu un aviator.

Ajunseseră în Maroc…

— De ce Maroc, n-aş putea să-ţi spun nici astăzi. Îi căşunase pe peisaje exotice. După o lună, m-a abandonat într-o cameră de hotel cu ploşniţe. Nu l-am mai văzut şi n-am mai auzit niciodată ceva despre el. Mi-ar plăcea să-l reîntâlnesc.

— Da, cred că aţi avea o sumedenie de lucruri interesante să vă spuneţi. Şi ce-ai făcut după aceea, draga mea?

— Ce să fac? Eram lefteră, îmi sufla musonul în poşetă… M-am încurcat cu un grec, căpitan de vas, care m-a adus până la Constanţa. Ai mei nu m-au mai primit acasă şi o vreme am făcut trotuarul. Aşa m-a ginit comisarul meu. N-aveam condicuţă… Am crezut că mă duce la întristare… Aş! La el acasă. Mi-a tras un toc de bătaie şi pe urmă m-a vârât în pat. Zece ani, pot să spun că am admirat mai mult lustra din dormitor.

Melania Lupu îşi scoase pardesiul şi se lipi de calorifer.

— Ai găsit cheile acelea, fetiţo?

Vanda îi arătă din ochi mănunchiul de pe pervazul ferestrei. Spuse râzând:

— Tare aş fi curioasă să ştiu ce-ţi defilează prin mansardă… Să-ţi fac o cafea?

— Nu, mulţumesc. Presupun că voi avea mult de lucru şi nu prea am timp.

— Bine, cobor să te conduc.

În urma lor, telefonul sună lung.

Locotenentul Azimioară ceru încă un corn şi al doilea iaurt, prin vitrina lăptăriei se vedea perfect intrarea blocului. Trecătorii erau rari. Călcau atenţi la băltoace, zgribuliţi sub umbrele. O femeie tânără, înaltă, se ivi la capătul străzii. Purta un trenci strălucitor – Azimioară, nefamiliarizat cu termenii, i-ar fi zis lame – şi o pălărie cu gardini largi. I se păru că seamănă cu Greta Garbo. Aceeaşi siluetă, aceeaşi ţinută, acelaşi mers princiar. Greta Garbo, aşa cum o ştia din filmele turnate înainte de război.

„Ca să vezi ce înseamnă să fii celebru cu adevărat! meditä plin de nostalgie. Când ea turna «Ana Karenina» sau «Contesa Walewska» taică-meu nici nu se născuse. Iar eu, Azimioară-fiu, aş recunoaşte-o dintr-un milion de femei…“

Tânăra dispăru în blocul Vandei Trai-Dulce.

„Interesant!“ îşi zise Azimioară. Lăsă o bancnotă pe masă şi fără să aştepte restul părăsi vertiginos lăptăria. Se opri în capul scării. Tocurile femeii răsunau pe trepte.

„…cincizeci şi opt, cincizeci şi nouă, şaizeci… Cu încă douăzeci urcate înainte de a ajunge eu şaptezeci. E clar! S-a oprit la etajul patru…“

Se întoarse gânditor la lăptărie şi telefonă la minister. Ospătăriţa îi azvârli o privire indiferentă. Înăbuşindu-şi căscatul se adresă unei colege:

— Ce timp urât!

— Da… E o vreme dură.

* * *

Când Basile Nicolau pătrunse în birou gâfâind, maiorul îşi zise că individul ar trebui să renunţe la sare, şpriţ şi, în general, orice fel de excese. Pe chipul congestionat, aproape de vânăt, expresia era complexă: stupoare, spaimă, revoltă. Schiţă un salut şi izbucni fără preambul:

— E inadmisibil… Agresiuni în plin centrul Bucureştilor! Pentru ce mai există o ordine în ţara asta, o miliţie?

Cristescu, obişnuit cu reproşurile – există o tendinţă atavică a cetăţeanului de pretutindeni de a pune în cârca poliţiei orice neajuns; n-o alintă niciodată, dar o blamează în gura mare pentru orice fleac –, îl consideră cu o curiozitate calmă:

— Luaţi loc şi fiţi mai atent cu tensiunea arterială.

— Mă ironizaţi?

Se uită la maior sufocat de indignare. Acesta surâse.

— Nici gând. E un sfat amical… Despre ce e vorba?

— Aseară, pe strada Brezoianu, s-a atentat la viaţa mea. Vă place?

— Nu. Descrieţi-mi, vă rog, împrejurările.

Basile Nicolau îşi drese glasul. Bărbia dublă se lăfăia pe un fular cu arabescuri stacojii, care i se păru maiorului demodat – „de pe vremea armistiţiului“ – şi în orice caz prea tineresc.

— Mă luasem după o cucoană, domnule, declară fără nici o jenă, îi făceam conversaţie…

— Înţeleg că aţi acostat-o…

— E interzis?

— Dar nici recomandabil. Mă rog, continuaţi.

Cristescu îl cerceta curios. Nici când era foarte tânăr nu îndrăznise să „agaţe“ o femeie. Chiar azi avea reţineri, o repulsie organică să abordeze necunoscuţi, solicitând vreo informaţie oarecare: cât e ceasul sau unde vine strada „Tritonilor“, pe ce linie trage trenul de Bacău…

— Deci făceaţi conversaţie persoanei…

„Hm! *Îi băga texte*, ar fi zis locotenentul Moşoianu“… reflectă Cristescu.

— Exact! Fără motiv, se mută pe scaunul alăturat. Se aşează, atent la dunga pantalonilor. Discutam nu-i aşa, fleacuri, ca la început de cunoştinţă, când, deodată, mă trezesc pocnit în ceafă şi scos din circulaţie. Şi asta unde? Pe strada Brezoianu, domnule, în inima târgului!

— Într-adevăr, regretabil.

— Păi dacă au dat gangsterii iama în centru, ce s-o fi întâmplând prin cartiere? În Drumul Taberei?…

„Voie de Toblerone“, surâse maiorul cu gândul la Moşoianu.

— …în Balta Albă…

„White Lake“

— …în Berceni?

„San Berçan…“

— Pentru ce plătim impozite, tovarăşe? Glasul lui Nicolau, în crescendo, ajunsese piţigăiat: Pentru ce întreţinem atâtea uniforme albastre?

— În orice caz, nu ca să asigure protecţia sexagenarilor amatori de aventuri galante, replică plictisit maiorul.

De obicei, evita violenţele de limbaj, nu ofensa, anchetele – chiar când protagoniştii erau infractori periculoşi – le conducea cu tact, răbdare, blândeţe şi umor.

Nicolau însă, crai bătrân şi penibil, îl agasa, îl agasa şi ulcerul. Începuseră crizele de toamnă…

— Nu mi-aţi relatat cum arăta femeia.

Ochii bătrânului se aprinseră brusc şi când începu să vorbească, maiorul îi simţi gura plină de salivă.

— Divină, domnule! Divină! Un exemplar unic. Tânără, splendidă, elegantă, de mare alură. N-am întâlnit niciodată o femeie mai… surprinzătoare. Mai neaşteptată.

Fruntea maiorului se încreţi imperceptibil.

„Surprinzătoare… neaşteptată…“ Gregorian folosise aproape aceiaşi termeni în legătură cu necunoscuta care-l acostase pe chei… Simplă coincidenţă?

— Ce înţelegeţi prin neaşteptat?

Privirea lui Nicolau, căutând să-şi definească senzaţia, pendulă ca ochii păpuşilor din nişele orologiilor franţuzeşti. Şi Sebastian, ceasornicarul de lângă Telefoane, avea cândva una în vitrină.

— Vedeţi dumneavoastră, explică mutându-se la loc, pe scaunul iniţial, există diferite peisaje. Al străzii, cel uman… Femeia asta nu se încadrează în Bucureştiul de azi. E altceva! Din altă lume, nu ştiu care, dar alta. Pur şi simplu face notă stridentă, în sens pozitiv desigur. Alura, toaleta, mersul sunt atât de personale, atât de singulare, încât personajul devine o enigmă. Nu-l poţi situa nicăieri, nu ştii de unde să-l iei.

„Mda…, gândi Cristescu privindu-l cu oarecare surpriză. Ipochimenului nu-i lipseşte talentul portretistic.“

— Am admirat totdeauna frumosul feminin, conchise Nicolau şi aş putea afirma că am un ochi care nu se înşeală. Cândva am voiajat mult, am bătut plajele la modă ale timpului: Nisa, Cannes, Monte-Carlo, San Sebastian. Am văzut femei superbe, magnifice, o bucurie doar să le priveşti. Ei bine, n-am întâlnit niciuna care să-i semene!

— Puneţi multă căldură în descrierea dumneavoastră, surâse maiorul.

Nicolau reculă uşor:

— Ne extaziem în faţa unei statui, a unui tablou. De ce am ignora făpturile vii?

— Presupun că aveţi dreptate, rosti maşinal Cristescu. Da, vom face cercetări... Să nu uit, domnule Nicolau. La prima noastră discuţie, mi-aţi spus că pe 25 noiembrie, ziua asasinării lui Ştefan Popa, vă aflaţi la Timişoara.

Bătrânul, încordat, întinse gâtul.

— Întocmai. Mi-am comandat două perechi de pantofi, la Nedelcu.

— ...cizmar particular, cu prăvălie pe strada Voltaire. Am reţinut. Aţi stat trei zile în Timişoara.

Nicolau dădu afirmativ din cap:

— Unde aţi locuit?

— La... o doamnă pe care am întâlnit-o în gară.

— Iniţial, susţineaţi că la hotel.

— Minciuna mi s-a părut inofensivă, iar doamnei în cauză îi datoram această eleganţă.

— Vă asigurăm că vom proceda cu prudenţă şi discreţie. Mă interesează numele şi adresa.

Ochii verzui ai bătrânului căutară în lături.

— Cred că mi-e imposibil să vi le pun la dispoziţie.

— De ce?

— Am constatat de la început că persoana manifestă rezerve, că evită să fie identificată şi mi s-a părut nedelicat să insist. Ştiu doar că o cheamă Ginia... de la Virginia.

— Bine, exclamă contrariat maiorul, dar aţi stat trei zile la ea. Unde locuieşte?

Nicolau ridică din umeri.

— Am ieşit din casă doar ca să mă duc la cizmar şi într-o seară, ultima, am fost la restaurantul Loyd.

— Suficient ca să reperaţi adresa.

— Nu, surâse bătrânul. De fiecare dată, m-a condus doamna cu maşina ei personală. Nu cunosc îndeajuns oraşul ca să mă fi putut orienta.

Maiorul îl scrută cu atenţie. Rosti aproape în şoaptă, articulând rar:

— E ciudat şi totodată destul de neplăcut pentru dumneavoastră. Am luat informaţii la Timişoara. Nedelcu este categoric, de altfel ţine un registru foarte strict, declarând că aţi fost la el în luna septembrie, pe ziua de 17. De atunci nu v-a mai văzut…

13

Când pătrunse în boxa de la subsol, Melania Lupu se simţi neaşteptat de emoţionată. Era o încăpere dreptunghiulară cu tavanul abrupt. „Ca în mansardele acelea studenţeşti, pline de pitoresc, din cartierul latin“, gândi bătrâna care nu călcase niciodată în Paris.

Stăruia un aer închis, aproape sufocant, şi nările Melaniei tresăriră. „Miroase a praf, păianjeni şi hârtie… bătrână“. Rafturi adânci, ticsite cu ziare vechi, caiete şi dosare galbene şi roşii îmbrăcau până în tavan cele patru laturi ale boxei. Melania îşi trecu degetele peste vraful de gazete cu un sentiment de nostalgie.

— Când te gândeşti, şopti înfiorată, nimeni nu le-a atins de treizeci de ani. După domnul acela, Anton parcă a spus Vanda –, cred că a fost o persoană foarte conştiincioasă şi ordonată – sunt prima fiinţă care… deranjează liniştea acestei arhive. Hm, „Universul“, „Cuvântul“, „Dimineaţa“… Uite şi „Curentul“. Parcă domnul Ţeicanu era director… Ce nostim mi se pare să-mi amintesc de toate prostiile. Ţeicanu era o persoană, în sfârşit, cam… incomodă. Ştia să descopere secrete, iar acest talent îi furniza venituri confortabile. Îşi construise o grămadă de imobile… Ţii minte, draga mea, cum i se spunea?… Şantajul şi etajul… „Viitorul“, „Dreptatea“, „Adevărul“… O să-mi fac vreme într-o zi să le răsfoiesc. E atât de plăcut să reîntâlneşti vechi cunoştinţe. Majoritatea domiciliază astăzi la Bellu, iar eu nu am încercat niciodată vreun… avânt pentru viaţa în mijlocul naturii.

Un mic dulăpior de perete îi atrase atenţia. Trase de urechea de alamă a uşiţei, amintindu-şi că avusese unul identic în bucătărie, pe vremea când fusese căsătorită cu colonelul Lupu. O expresie de încântare îi însufleţi obrazul. Observă imediat registrul – un caiet gros cu coperte de carton, vârstate în negru şi verde – lângă un flacon pântecos de Cointreau, aproape plin. Alături, se mai aflau o sticlă de Martell, virgină, şi un Cognac des Ducs.

„După cum vezi, fetiţa mea, domnul Anton avea gusturi rafinate. Cred că nu ţi-ar strica şi ţie o picătură… Ştii, doar atât cât să te învioreze.“

Înfiorată de emoţie, începu să răsfoiască registrul şi înţelese repede că găsise ceea ce căutase. Materialul era perfect şi clar organizat, în ordine alfabetică, pe nume, ani, număr de dosar şi tipul de infracţiune. Se aflau acolo sute de cazuri, speţe penale din cele mai diverse, de la simple găinării până la delicte internaţionale.

„Sute de destine, draga mea, îşi zise Melania urmărind cu degetul numele înşiruite la litera P. Mă întreb oare dacă domnii aceştia s-or fi îndreptat… Papazoglu, Pătraşcu – Banca Marmorosh-Blank – falsificator bani, Plătăreanu – spargere, Podgoreanu – escrocherie, Poloni – deturnare de fonduri, Popescu – crimă cu premeditare, Potra – furt cu efracţie – Predescu…“

Închise încet registrul, mângâindu-i maşinal marginile, colţurile de pânză cenuşie. Câteva creţuri boţiră fruntea de obicei limpede a bătrânei. Se simţea vag decepţionată. Fusese aproape sigură – intuiţie, o bună cunoaştere a naturii umane, anumite concluzii logice – că viaţa, mai bine zis tinereţea lui Ştefan Popa cochetase cândva cu acutele Codului Penal.

„Trebuie neapărat să mă consult cu Mirciulică. Poate să pară original, dar momentele când cade în transă mă inspiră grozav…“

În aceeaşi clipă, inima încetă să-i bată.

Ideea îi venise pe neaşteptate, fulger spintecând cerul cu foarfece de argint.

„Da, draga mea, asta trebuie să fie. Domnul Ştefan Popa şi-a schimbat numele. Presimt că nu te înşeli… Vei lua registrul acasă şi-l vei studia pe în-de-le-te. Este imposibil, cu mintea ta limpede, să nu descoperi tot ce te in-te-re-sea-ză… Ai grijă, fetiţo! Mi se pare că devii cam îngâmfată.“

— Îmi pare bine că vă cunoaşteţi! exclamă Vanda Trai-Dulce. Voi două sunteţi prietenele mele cele mai bune.

Adina o învălui pe bătrână într-o privire lacomă, cuprinzătoare, care în fond nu însemna nimic. „Această tânără doamnă, traduse Melania, îi gratulează pe toţi cu aceeaşi atenţie, indiferent că-i vorba de tovarăşul gunoier, poştaş, sau crainicul de la televizor. Bărbaţii însă îşi închipuie că le e adresată personal. Pare o femeie originală şi bizară. Simplă pă-re-re, draga mea! E un stil construit, dar îţi garantez că are succes. Am avut o toaletă asemănătoare în 1935… Ce-ar fi să mă îmbrac ca Maria Antoaneta? Aş da mult să văd capul domnului maior Cristescu…“

Chicoti încetişor şi Vanda o privi amuzată:

— Pari mulţumită. Ţi-a ieşit pasienţa?

— Încă nu-mi dau scama. Ştii că nu-mi place să mă pripesc niciodată. Ţi-aduci aminte, cred, că la… Îşi coborî pleoapele, avea obrajii îmbujoraţi: …mi se pare că tu îi spui pârnaie, nu gustam niciodată porridge-ul acela delicios de la micul dejun, decât după ce constatam că tu nu ai crampe.

Adina o cercetă mirată, apoi începu să râdă.

„Mă crede copil sau gaga, ceea ce nu constituie un mod prea politicos de a gândi despre cineva“, conchise bătrâna, îmbrăcându-şi pardesiul.

— Ce faceţi? întrebă Vanda. Plecaţi amândouă odată?

Melania Lupu vârî registrul în sacoşa de pânză.

— Mă tem că am lipsit cam mult de acasă şi ştii că-i de ajuns un fleac pentru ca Mirciulică să se neliniştească.

Adina o ajută să coboare scările, susţinându-i uşor braţul.

— În realitate, surâse bătrâna, mă simt încă destul de sigură pe picioarele mele, dar aceasta nu mă împiedică să apreciez un gest de gentileţe, mai cu seamă când vine din partea tinerilor.

Adina zâmbi convenţional, cu gândurile în altă parte. Se despărţiră în faţa blocului şi Melania o urmări lung cu privirea. Peste drum un bărbat tânăr, în scurtă de piele, cu aer de pierde vară, îşi luă rămas bun de la un bărbat în vârstă care-i strânse mâna plin de entuziasm. Apoi o luă spre Popa Petre.

Bătrâna zâmbi:

„Poţi paria pe orice că tânărul e de la mi-li-ţie şi că o urmăreşte pe Adina. Despărţirea de domnul acela extrem de distins a fost prea bruscă. Au reacţionat amândoi ca la un semnal, fără să-şi mai promită măcar că-şi vor telefona. O idee destul de bună, draga mea, când «filezi» – constat că vocabularul tău s-a îmbogăţit cu termeni juridici – o persoană pe o stradă fără magazine şi unde nu poţi sta un ceas fără treabă, doar dacă nu te crezi statuie…“

— Ah! În sfârşit, domnule Azimioară… Vă aştept de aproape un sfert de ceas.

Locotenentul zâmbi, oferindu-se să-i ducă sacoşa.

— Vă înşelaţi, doamnă. Doar două minute.

— Se întâmplă, într-adevăr, oftă bătrâna, ca eu să exagerez câteodată. Mă întreb dacă vinovată e scleroza sau doar nerăbdarea de a vă vedea… Apropo, ce părere aveţi despre moda lansată anul acesta de Yves Saint-Laurent? Se poartă pardesiele tricotate în bob de orez…

Azimioară care habar n-avea cine-i tipul şi ca toţi oamenii graşi detestă lenajurile – bob de orez sau ochi de crocodil subtil, îi era absolut egal – o asigură că are o părere foarte bună. Bătrâna păru încântată. O obsedau câteva întrebări:

„De ce o urmăresc pe Adina? Oare şi Vanda e supravegheată? S-o avertizez? Există vreo legătură Adina-Vanda-Ştefan Popa? Ştiu că ai la ce reflecta, fetiţo!“

Declară zâmbitoare:

— Cred, totuşi, domnule Azimioară, că eu voi rămâne la raglanul de camel-hair. Nu cunosc nimic mai elegant pentru o dimineaţă de toamnă…

* * *

Abia la al cincilea apel se hotărî să ridice receptorul. Se simţea plictisit – nu enervant plictisit, ci moale, dulce, leneş – şi apoi de mulţi, mulţi ani, telefonul îi oferea acelaşi repertoriu: comunicări de la serviciu, invitaţii convenţionale, uneori solicitudine de circumstanţă din partea unor persoane extrem de politicoase ca Micleasca („mi-era teamă să nu fii bolnav, nu te mai vede omul cu anii, eşti sigur că te simţi bine?“), dar cel mai adesea: „Hotel Capitol? Nu, greşeală… Scuzaţi…“

— Cris?

Îi recunoscu imediat vocea. Răspunse liniştit:

— Da, Adina.

Femeia râse.

— Îmi vine să cred că mi-ai aşteptat telefonul.

— Nu te înşeli.

— Ţi-am spus atunci că n-am să te mai caut.

— Constat că te-ai răzgândit… Scuză-mă o secundă, vreau să-mi aprind o ţigară.

— În sfârşit! Primul semn de emoţie, asta ca să te pastişez.

— Dacă-ţi face plăcere…

Cris Gregorian luă pachetul şi bricheta de pe comodă. Observă amuzat că degetele îi tremură uşor.

— Te ascult.

— Mi-e dor de tine.

Cuvintele răsunară şoaptă fierbinte şi inginerul îşi dădu seama că femeia vorbise cu buzele lipite de microfon „Şcoală înaltă!“ Se simţea totuşi tulburat.

— Cum putem rezolva problema? Aştept propuneri concrete.

— Te aştept într-o jumătate de oră pe strada Gabriel Péry… Cunoşti, lângă Athénée Palace…

— Cunosc. De ce nu vii la mine?

— Prefer peisaje mai exotice.

— Mă duci în Baleare?

— Ai să vezi. Îmi plac surprizele.

— Mie, nu. În sfârşit, am să fiu acolo.

— Ai grijă, Cris. Eşti urmărit.

Gregorian rămase cu receptorul în mână. Îl puse în furcă încet, cu grijă, de parcă ar fi constituit un obiect de preţ fragil.

„Să-l anunţ pe Cristescu?“

Întinse mâna spre telefon apoi se răzgândi. Se simţea prea plictisit. Îşi trecu mâna peste barba aspră. Mai avea timp să se bărbierească.

* * *

— Vă rog să mă înţelegeţi, tovarăşe maior. Era întins ţeapăn în mijlocul trotuarului. Nu puteam să-l las.

— Înţeleg, Marinescule.

Desena distrat pe marginea calendarului un cap de girafă. Îl admiră din toate părţile, corectă urechile nu îndeajuns de ascuţite.

— Mi-am zis că poate mai trăieşte, continuă locotenentul.

— Trăia precis.

— Trăia, recunoscu necăjit. L-am zgâlţâit de umeri şi odată a sărit în picioare. „Ce faci, dom’le aici?“ „Bine mersi! Matale?“ „Ai căpiat? Te ţii de bancuri?“ „Da’ ce-i interzis?“

— Şi avea dreptate, constată maiorul Cristescu pe tonul omului care nu poate contesta evidenţa. Nu-i interzis. Şi între timp, probabil Cosânzeana a dispărut.

Locotenentul dădu din cap.

— Am pierdut-o.

— Mda, făcu maiorul, trimiţând pixul cu un bobârnac spre plumieră. Un truc vechi, clasic, dar etern valabil. Când vezi că omul trage să moară, „îţi laşi baltă toate interesele…“ Umanismul ne mănâncă, Marinescule!

Tânărul îl privi circumspect. Nu-i putea defini exact starea de spirit.

— Cum zici că arăta diva?

Punea întrebările indiferent, distrat, de parcă nu ar fi acordat importanţă chestiunii sau ar fi cunoscut răspunsurile dinainte.

— Înaltă, spectaculoasă, neobişnuită. E ca un far. Femeia imposibil de confundat. Nu poate trece neobservată.

Cristescu zâmbi maliţios.

— Se pare că te pricepi binişor în materie. Un fapt mi se pare cert. Persoana care l-a acostat pe Gregorian, care nu s-a lăsat acostată de Nicolau şi pe care ai urmărit-o dumneata – totdeauna misterioasă – v-a sugerat tuturor cam aceleaşi adjective: neobişnuit, straniu, cu totul singulară.

— Pesemne e vorba despre una şi aceeaşi individă.

— Înclin să cred că da… Mai e de reţinut un element esenţial: Individa ţine în lesă un soi de gorilă, care folosind un procedeu sau altul o debarasează de umbre. Pe Nicolau l-a făcut KO, dumitale ţi-a tras o cacialma de profesionist, aş zice.

— Rândul viitor n-o să-i mai meargă, vă garantez.

Cristescu îl privi lung – „în locul tău n-as fi chiar atât de sigur“ –, dar tăcu. Tinerii nu trebuiau descurajaţi. În aceeaşi clipă, uşa se deschise şi năvăli („băiatul ăsta nu poate niciodată intra, totdeauna dă buzna“) locotenentul Moşoianu.

Maiorul îl cântări scurt şi conchise calm: „E clar! Încă unul care a feştelit-o“. Ochii i se îngustară într-un surâs de o ironie blândă:

— Ia zi, băiete! Cum ai încurcat-o?

Locotenentul clipi descumpănit în spatele ochelarilor. Şi-i ridică spre rădăcina nasului, aşa cum fac copiii, îşi trecu degetele prin părul tuns perie.

— Cinci minute, tovarăşe maior, cinci minute, atâta am lipsit şi a şi dispărut.

Maiorul luă din nou pixul şi începu să umple ochii girafei.

— Cunosc pe dinafară programul lui Gregorian, urmă Moşoianu agitat. Nu iese niciodată, dar niciodată, înainte de ora şapte. Am plecat la şase şi cinci să dau un telefon urgent şi la zece eram înapoi.

Cristescu se interesă fără să-şi ridice privirea:

— Barem ai găsit-o acasă?

Locotenentul Marinescu zâmbi sardonic. Moşoianu, fâstâcit, îşi muşcă buzele.

— Am sunat-o pe mama… O problemă de familie, vă rog să mă scuzaţi.

Maiorul surâse din nou. Îşi prinse bărbia în palmă, cu gestul lui caracteristic. Declară pe un ton părintesc:

— Am să-ţi dau un sfat, băiete. Să nu minţi niciodată mai mult de o singură dată pe zi, dacă n-ai o memorie al dracului de bună. Până acum, ai trântit două. Primo! Că ai lipsit doar cinci minute. Unicul telefon public din perimetrul locuinţei lui Gregorian se află la o distanţă de 300 de metri. Chiar în pas alergător, dus şi întors, plus durata convorbirii, considerând că era liber şi tot trebuie să înmulţeşti cele cinci minute cu trei sau patru. Secundo! Tovarăşa Moşoianu-senior nu se află în Bucureşti, după socotelile mele, de cel puţin o lună.

Locotenentul făcu ochii mari. Într-adevăr maică-sa se afla la o verişoară din Piatra Neamţ. În curând, aveau să se împlinească şase săptămâni. Nu discutase însă cu nimeni chestiunea, pentru că pe nimeni nu interesa ce face mama lui, ce gândeşte în general despre existenţă, sau, în special, despre realizările din nu ştiu ce ramură a industriei naţionale.

— Ai epuizat tot stocul de cămăşi curate, constată blajin Cristescu. Asta albastră a fost ultima şi e a cincea zi de când o porţi. Nu te jena, băiete, am trecut toţi prin situaţii asemănătoare. Apropo! Cel puţin te-ai asigurat că Gregorian a plecat realmente de acasă? O lumină stinsă e într-adevăr un indiciu, dar în acelaşi timp poate constitui şi un truc pentru a îndepărta filajul din meleag.

— Categoric a plecat.

— De unde ştii?

— Mi-au confirmat-o nişte puşti care băteau mingea în curte.

— Aha! Atunci înseamnă că aşa e… Ia te uită! Azimioară! Arboră o expresie încântată: Azi am înregistrat numai succese. După chip, ai veşti bune. Ardem de nerăbdare să le auzim!

Locotenentul, gras, transpirat şi pleoştit se holba la colegi, vrând parcă să înţeleagă ce se petrece în lume, în biroul lui Cristescu, cu el însuşi.

— Ia loc! îi suflă Moşoianu cu un licăr sardonic în căutătură.

— Melania…, bâlbâi Azimioară.

De astă dată, figura lui Cristescu se crispă „Acum începe adevărata dandana!“

— Pentru numele lui Dumnezeu! Ce vrea? Ce-a făcut? Ce a mai născocit?

— A dispărut pur şi simplu din faţa mea…

14

Doamna Miclescu, în mod excepţional îmbrăcată în rochie de casă – de altfel somptuos elegantă, dintr-o mătase bleumarin cu dragoni –, picior peste picior, jucându-şi papucul cu toc înalt, îşi privea gânditoare fiul. Departe de a fi în nota obişnuită, părea obosit, preocupat, cuprins de o nelinişte aparte, însă bine stăpânită. Pentru cine nu-l cunoştea, rămânea acelaşi bărbat cu ţinută impecabilă (întâlnit pe alt meridian l-ai fi luat drept funcţionar superior al unei firme prospere), bine, distins şi sigur de el.

Coleta Miclescu a cărei capacitate de analiză era destul de firavă, oscilând spre zero, parte datorită unei lipse de dotare congenitale, parte, din comoditate sufletească – „de ce să scormonesc după dezagreabil, mi-ajunge plăcutul aparent“ –, intui de astă dată că ceva în viaţa lui Vali, ceva esenţial, nu este şi n-a fost niciodată în regulă. Nu se simţea în culpă, dar îşi amintea acum în mod surprinzător – de ce tocmai acum? – că are foarte puţine amintiri despre copilăria şi adolescenţa băiatului. Ahtiată de viaţă mondenă (iar bărbatu-său o seconda perfect), se mulţumea să înregistreze rapoartele guvernantei şi să constate cu satisfacţie, uneori la câteva zile o dată, că are un băiat frumuşel, care se dezvoltă minunat.

— Când ai pus pentru prima oară pantaloni lungi, Vali?

Întrebarea, odată rostită, i se păru de un absurd smintit. Fiu-său se uită la ea ca picat din lună. Buzele i se strâmbară într-un rictus.

— Eşti sigură că te simţi bine?

Doamna Miclescu. cu tact şi graţie, dar ferm, ştiuse totdeauna să se impună.

— Nu ai nici un motiv să fii grosolan, Vali. Ai astăzi ceva care-mi aminteşte de zilele când trebuia să-l anunţi pe taică-tău că ai rămas corigent. Pari… neajutorat, speriat…

Avocatul Miclescu se ridică. Îşi vârî mâinile în buzunarele pantalonilor şi se apropie de fereastră. Vorbi întors cu spatele:

— Trebuie să-ţi amintesc că am mai crescut de-atunci şi că am învăţat să mă ajut singur.

— Oare? se întrebă Coleta, visătoare. Ţi-a mers totul din plin, n-ai avut obstacole. În fond pe cine, ce ai învins tu în viaţă?

Fiu-său, iritat, se răsuci brusc:

— Ce te-a apucat? Tu pe cine ai învins?

— Eu sunt femeie, dragul meu, am avut noroc şi sunt la sfârşitul vieţii, aşa că problema nu mai contează.

— În regulă! Ce te face să crezi că sunt un mameluc?

Doamna Miclescu oftă:

— Nimic anume, Vali. Nu te supăra, dar ca să fii mereu victorios îţi trebuie ori să ai o şansă fantastică, ori să înveţi să fii, adică să lupţi pentru asta. Aşa îmi închipui…

Avocatul se desprinse de fereastră! I se proţăpi dinainte, cu picioarele depărtate şi genunchii încordaţi.

— Ascultă-mă, mamă, observ că te afli azi în dispoziţie filosofică. Eu n-am vocaţie în sensul ăsta. Nici azi, nici altă dată. Practic, ce vrei?

Coleta îl observă cu un surâs matern. „Ce ochi frumoşi, gândi. Ochii lui Grig, dar… mai categorici…“

— Sunt îngrijorată din cauza ta.

— Poţi să-mi explici de ce?

— Uită-te în oglindă şi ai să constaţi singur.

— Îmi cunosc fotografia. Altceva! Motive concrete!

— Tonul tău nu face decât să-mi accentueze impresia. Spune-mi, Vali, nu ai nimic să-ţi reproşezi? Ceva… grav vreau să spun.

Avocatul îşi aprinse nervos ţigara.

— Ce înseamnă grav în capul tău?

Doamna Miclescu pocni din degete exact ca la partidele de pocher, când, neavând carte, se întreba dacă să tragă cu două pici la culoare ori cu trei cărţi la quintă.

— Grav! Bineînţeles, ceva care să-ţi atragă neplăceri serioase.

Miclescu râânji:

— Ţi-e frică să nu fi contractat un sifilis?

— Eşti odios de vulgar.

— Atunci la ce te gândeşti? La puşcărie, nu?

— De vreme ce-ţi face plăcere, nu văd de ce n-aş spune lucrurilor pe nume. Da, mi-e teamă să nu fi făcut o prostie.

Fiu-său respiră adânc, ca omul excedat, exasperat de aberaţiile altora.

— Prostii! Ai fost şi eşti nevastă şi mamă de liber profesionist. Totdeauna ai dus-o împărăteşte, natural, raportat la circumstanţele în care trăim, şi m-aş mira dacă ai făcut vreodată diferenţă între o hârtie de zece lei şi una de o sută.

— Am oroare să mi se scoată pe nas…

— Nimeni nu-ţi scoate nimic pe nas. Ai ştiut totdeauna care este salariul lui papa şi care e plafonul meu. Cabinetele medicale particulare s-au închis în ’58 şi totuşi noi am dus totdeauna aceeaşi trenă. Cam de unde ţi-ai închipuit tu, aşa, atunci când îţi pui părul pe moaţe, că a ieşit excedentul? Vrei să-ţi povestesc că fiecare sută de lei pe care ţi-o pasează pacientul sau clientul e o „prostie“ care te vârâ la pârnaie înainte de a apuca să strănuţi de două ori? N-ai ştiut lucrurile astea? Nu le-ai aflat în douăzeci şi cinci de ani? Dacă nu, dă-mi voie să nu stau de vorbă cu o debilă mintal. Dacă da, explică-mi ce vrei de la mine? Ce vrei, doamnă?

Urlase, şi doamna Miclescu, realmente neobişnuită cu violenţele de limbaj şi ton, avu o mişcare de recul. Nu voia să se certe cu fiu-său şi încercă să rămână calmă.

— Mi se pare ciudat, declară cu glas nesigur din pricina efortului de a se stăpâni, că nimeni nu mi-a vorbit până acum în felul acesta. În nici un caz nu m-aşteptam s-o facă fiul meu…

Avocatul dădu din mână plictisit.

— Degeaba mă iei la sentiment. Mă scoţi pur şi simplu din sărite.

Observă lacrimi în ochii Coletei şi se simţi impresionat. În realitate, o iubea pe maică-sa, totdeauna se simţiseră bine împreună, şi îşi închipuia că-i singura persoană care-l înţelege cu adevărat. Oftă bătând-o uşor pe umăr:

— Scuză-mă. Cred că sunt puţin obosit.

— Nimic altceva, Vali? Eşti sigur?

— Mamă, noi am fost totdeauna sinceri unul cu altul. Te implor, spune-mi răspicat ce-mi reproşezi. Dacă o făceai de la început, ne-ai fi scutit pe amândoi de scena asta penibilă.

— Ai dreptate… Spune-mi, dragul meu, în povestea cu Doru…

Se întrerupse, muşcându-şi buzele. Nu-şi găsea cuvintele, îi era teamă de termeni tari, fără întoarcere.

Miclescu interveni nerăbdător:

— Ce-i cu limbricul ăla?

— Ai vreun amestec în… istoria aceea nenorocită?

Avocatul îşi încleştă pumnii în buzunare.

— Cine ţi-a vârât în cap tâmpenia asta? Spune! Cine!

— A… a trecut Cătălina pe aici…

— Aha! O mică imbecilă neurastenică.

— Te rog, Vali, nu vorbi aşa despre omul pe care-l strângi în braţe. Mi se pare odios, nedemn de un gentilom.

— Adică ea mă poate trata de apaş, rămânând o lady…

— Destul, Vali! îl întrerupse Coleta. Spune-mi un singur lucru şi-ţi promit că n-am să-ţi mai pomenesc niciodată de afacerea asta. Unde ţi-ai murdărit alaltăieri pantofii de var?

— Ce dracu’ ai cu varul?

— Pe strada unde a fost lovit băiatul, s-a răsturnat o roabă cu var.

— Aha! Deci eu sunt agresorul. Începu să strige: Dar, bine, doamnă, se construieşte în tot oraşul! Nu dai colţul fără să dai de o bina, de o schelă, de un şantier, un bloc în construcţie sau de mama dracului! Cretina aia mică, bag de seamă, a început să facă pe detectiva, dar de la tine mă aşteptam la mai mult. Auzi soneria şi îşi izbi palma peste coapse de enervat: Cine paştele mă-si te caută la ora asta? Parcă-i tractir, nu casă!

Coleta se ridică.

— Linişteşte-te nu primesc pe nimeni.

Se îndreptă spre vestibul. Avocatul îşi aprinse o ţigare. Izbuti abia la al patrulea chibrit. Pe celelalte, frânte din cauza enervării, le aruncă pe covor.

— A venit Cătălina.

Miclescu se răsuci ca un şarpe. Îşi uită furia zărind chipul balerinei. Era livid. În ochi, groaza ardea ca un far.

— Ce-ai păţit?

Cătălina îşi dădu drumul să alunece în fotoliu:

— A murit Doru.

* * *

Strada, deşi în plin centru al Capitalei, era aproape pustie. Pe trotuarul celălalt, doi tineri se ţineau de mână. Râdeau mult, vorbind în gura mare.

— Când Geta a auzit că a fost cu o piele blondă la discotecă, i-a cerut înapoi toate benzile cu Mireille Mathieu. Are o fire creaţă…

„Hm, surâse Cris Gregorian. «Piele blondă…» Am rămas în urmă. Pe vremea mea îi zicea coajă. A făcut talpa cu o coajă până la pietroiul crăcănat. Adică plimbare cu o tipă la Arcul de triumf… De!…“

Se simţi brusc luat de braţ şi tresări. Adina îi întinse obrazul. Gregorian o sărută din vârful buzelor, amical.

— Ţi-a fost dor de mine?

— Uite o întrebare pe care eu n-aş risca-o niciodată, zâmbi Gregorian.

— De ce?

— Nu-mi place să pun pe nimeni în încurcătură.

— Atât de puţin iubit ai fost în viaţa ta, Cris?

În glas vibrase o duioşie neaşteptată şi chiar dacă, în sinea lui, Gregorian se îndoia de sinceritatea Adinei, se simţi totuşi impresionat. Îl iubise Lili? Habar n-avea şi se întrebase de multe ori dacă femeia aceasta avea capacitate de afecţiune sau pur şi simplu nu întâlnise bărbatul care-i trebuia. N-avea elan, era departe de a fi o entuziastă a dragostei. Acum, după zece ani de văduvie, Cris îşi dădu seama, calm, dar cu stupoare, că nu reuşea să-şi amintească o singură frază de-a ei. Una din frazele acelea memorabile care rămân în arhiva oricărei familii, după decesul unei rude sau alta: Tata avea o vorbă… Unchiul mare obişnuia să zică… De la Lili îi rămăseseră doar câteva propoziţii meschine, demobilizante: „Cât a costat? S-au scumpit lemnele… A, nu acum… Te rog, sunt obosită…“

Suspină imperceptibil şi Adina îi strânse braţul cu tandreţe:

— Bietul băiat!

Gregorian se scutură râzând:

— N-o lua în tragic. Mă gândeam la altceva.

— Aş prefera când suntem împreună să te gândeşti la mine.

— Reţin. Unde mergem, iubito?

— Asta sună ceva mai bine. Am maşina parcată la Eva.

— Frumos cal, aprecie Gregorian când o văzu apropiindu-se de un „Mercedes“ albastru, cu cheile în mână.

— Nu-i al meu.

— Totuşi nu mi-ai spus unde mergem.

Adina zâmbi. Conducea cu distincţia studiată a tuturor femeilor aflate la volan, imitaţie perfectă a stilului ostentativ lansat de monştrii sacri ai Hollywoodului: înmănuşată,

foarte dreaptă, cu nasul prea ridicat şi afectând o nepăsare regală cu aromă de dispreţ faţă de toţi ceilalţi muritori.

— Ce importanţă are atâta vreme cât eşti cu mine?

— Adică?

— Tocmai de aceea întreb. Te-ar surprinde dacă ţi-aş spune că mi-ai complicat îngrozitor existenţa?

O privi pieziş. Adina îi susţinu privirea zâmbind.

— Nu. Adică nu mă surprinde. Dar îmi pare rău.

— E simplu să-ţi pară bine. Dă o declaraţie la miliţie.

— Dragul meu, am detestat toată viaţa uniformele. Dar pentru tine, sunt în stare să mă sacrific.

Inginerul Gregorian o cercetă mirat.

— Nu te răzgândeşti până mâine?

Adina îl privi în ochi.

— Nu. Explică-mi totuşi despre ce este vorba?

— Îţi baţi joc de mine?

— Niciodată de un bărbat care mă interesează. Pe care-l caut.

— De fapt ce ştii?

— Că eşti urmărit.

— Cum ai aflat? Eu nu mi-am dat seama, deşi mă aşteptam să fiu supravegheat.

— Am să-ţi povestesc altă dată. În fond, ce s-a întâmplat? Mărturisesc, eşti ultimul om despre care îmi închipuiam că ar putea avea încurcături cu miliţia.

— În seara când ne-am cunoscut…

Îl întrerupse zâmbind:

— …când te-am agăţat, vrei să spui, îl corectă Adina. Nu te sfii, mie nu mi-e teamă de cuvinte.

— Ei bine, s-a comis o crimă, iar eu sunt suspectat că aş fi autorul ei.

— Destul de neplăcut. Îmi pare rău pentru tine, Cris.

— Mi-e teamă să nu fie ceva mai mult. Oricum, eşti amabilă.

— Aşa m-a învăţat guvernanta.

Nu ceru amănunte. Inginerul îşi zise că ori a întâlnit prima femeie din viaţa lui care nu-i curioasă ori Adina dispunea de o sursă specială de informaţii. Îi scăpă o întrebare neaşteptată:

— Spune-mi, Adina, eşti căsătorită?

Femeia râse:

— Am aerul?

— Sincer vorbind, nu. Divorţată?

— Normal.

— De ce-i normal?

— Nu ştiu dacă ai constatat, dar nouăzeci la sută din femei – mă refer la cele între treizeci şi cincizeci de ani (restul nu mai ţine de regn, devin antisex, ca şi bărbaţii săriţi din şaizeci) – sunt divorţate. Am fost măritată exact opt luni, iar bărbatul reprezenta prima mea dragoste.

Cris râse amabil:

— Ţi-a trecut cam repede.

— Niciodată.

Tonul era grav şi Gregorian, deconcentrat, îi desprinse mâna de pe volan.

— Iartă-mă, şopti sărutându-i mănuşa.

— Nu trebuia să-ţi ceri scuze. Am să-ţi spun despre ce este vorba. Merită să asculţi, povestea e – sau cel puţin aşa mi se pare mie – inedită. Pe bărbatu-meu îl adoram. Aveam şaptesprezece ani, el douăzeci şi patru. Era avocat. Locuiam la Timişoara, într-o casă veche, pe acelaşi palier cu un tip cu relaţii peste tot…

Se întrerupse.

— Spune mai departe, o rugă Gregorian.

Avea sentimentul că vizionează un film cu suspans care se întrerupe exact când asasinul scoate revolverul.

Adina suspină:

— Mă gândeam la fetiţa adorabilă care eram atunci. Cum un moment, o singură clipă de viaţă te poate mutila… Tipul mă dorea. Am simţit-o chiar de la început. Odios! Un bărbat bine, dar privirea… Doamne! N-am să uit niciodată privirea

aceea de fiară! Fixă, lacomă, oribilă. Pe mine mă despuia cu ochii. La şase luni de la căsătoria noastră, pe soacră-mea au arestat-o. O chestie cu cocoşei… Se mai purta pe atunci…

— Se poartă şi azi, remarcă inginerul Gregorian.

— Dinu, vreau să zic bărbatu-meu, ţinea enorm la mă-sa. E adevărat că bătrâna se sacrificase pentru copii – văduvă de la 26 de ani, îţi dai seama –, dar şi el era genul „băieţelul“ mamei. De la un deţinut eliberat, a aflat că pe maică-sa o bat crâncen. Suferea ca un animal. Nu suporta ideea, avea coşmaruri noaptea, urla şi se trezea lac de sudoare. Într-o zi…

Cris avu din nou senzaţia filmului întrerupt.

— Spune!

— Bref! Tipul a venit la noi, cu o propunere concretă: maică-sa va fi eliberată contra cost.

„Cât?“

„Piperat.“

„Adică?“

„O noapte cu nevastă-ta şi mâine doamna Popovici e acasă.“

— Şi?

Se simţea de-a dreptul îngrozit.

— Simplu. Bărbatu-meu m-a cedat.

— Nu se poate. Astfel de lucruri se întâmplă doar în cărţi.

— A venit la noi într-o seară. S-au pilit amândoi cu Triple-Sec. Ţii minte, era la modă… La un moment dat, Dinu s-a ridicat, aducându-şi aminte brusc că are de făcut unui coleg o comunicare urgentă. Noi n-aveam telefon, se obţinea foarte greu pe atunci. L-am însoţit în vestibul înspăimântată:

„Eşti nebun? Mă laşi cu ăsta aici? Şi încă beat?“ „E o chestie urgentă.“ „Animalul mă vrea. Ai chef să sară pe mine?“ A încercat să râdă. „Nu fi caraghioasă, Adina. Nu contest că eşti irezistibilă, dar trebuie să ţii seama de faptul că mai există şi bărbaţi care nu cad pe spate când te văd. Mai există şi din ăştia, în orice caz.“ A plecat.

— Şi tu? întrebă Cris.

— Era iarnă. Purtam nişte pantaloni verzi de catifea, parcă mă văd şi acuma, şi o bluză de pijama din mătase roşie. Am sărit pe geamul de la baie pe palier şi am fugit în papuci pe stradă. Amănuntele nu mai interesează. Aveam o prietenă, o bucureşteancă – sculptoriţă – care locuia în apropiere. Mi-a împrumutat haine şi bani de tren. A doua zi i-am trimis o telegramă lui Dinu. Cine mă poate ceda pentru o noapte, mă poate ceda pentru toată viaţa. Îl văzu impresionat şi râse: Nu trebuie să plângi, dragul meu. Nenorocirea e…

— Nenorocirea… De ce nu continui?

— Că-i singurul bărbat pe care l-am iubit în viaţa mea. Îl iubesc şi azi.

— Nu se poate!

— Ba da. Poate că tu vei fi al doilea. Încă nu sunt sigură. Hai, Cris, am ajuns.

Gregorian, trezit brusc, se întrebă dacă nu cumva Adina fabulase artistic ca să-i abată atenţia. Captivat, nu fusese atent la drum. Habar n-avea în ce cartier se află.

— Unde suntem?

Adina râse.

— În Baleare.

Când îi simţi buzele, îşi dădu seama că de fapt nu-l mai interesează nimic.

15

— Este straniu, declară Melania Lupu cu ochii rotunjiţi, clipind precis şi ritmic ca păpuşile care spun „mama“!, dar mi se întâmplă a doua oară în viaţă să fiu răpită. Mă întreb dacă amănuntul acesta nu va dăuna reputaţiei mele… De la o anumită vârstă, unele… da, cred că le pot spune excentricităţi, par deplasate. Ştiţi, domnule, oamenii nu sunt îngăduitori. Am avut prilejul s-o constat de-a lungul anilor, căci, vă mărturisesc, am ajuns la o vârstă respectabilă, deşi lumea îşi închipuie despre mine că sunt mult mai tânără. Cred că acest amănunt se datorează faptului că am o faţă rotundă. Cel puţin, aşa pretindea bunica mea, care întâmplător era o persoană originală, fără ca aceasta să deranjeze pe cineva. „Un obraz rotund şi ochi zâmbitori, iată secretul tinereţii veşnice.“ Acestea erau, cuvânt cu cuvânt, vorbele ei şi presupun că nu s-a înşelat.

Gigi Song, în blugi, centură cu cataramă ostentativă şi cămaşă semnată – un muc de rips ieşit din tivul buzunarului iscălit cu fir de aur Christian Dior – o privi aiurit. „Ce-i cu asta, tăticu?!? A picat din romanele albastre ale lui Paul Bourget?“ Vag, făcând abstracţie de fizic, îi amintea de mătuşa Pitty. „Pe aripile vântului“, Scarlett O’Hara, Reth Buttler… Avea cincisprezece ani când citise cartea. Locuia la tanti Violeta. Maică-sa murise, iar taică-său se încurcase cu o „tramvaistă“. Femeia lucra la ITB, iar Bordeianca, solidară din principiu cu familia, repudia tot din principiu orice eventuală combinaţie a soţului văduv. Posesivă la modul agresiv, socotea că Vasile, cumnatu-său, datorează

fidelitate Nelei, chiar şi post-mortem. „O aventură acolo, înţeleg, e bărbat! Dame, vorba aia, pe toate drumurile. Dar de ce să aducă muiere în bătătură, om sărit din cincizeci de ani? Pildă pentru fecioru-său?“ Făcând caz de moralitate, dar în fond lipsită de orice sentiment, şi fără nici un fel de vocaţie maternă, îl luase pe Gigi la ea. Cumnatu-său i-l cedase fericit. Tramvaista nu gusta genul „bou cu viţel“ şi o dată cu plecarea copilului se îmblânzise. Doar la chenzina a doua, când Vasile vărsa Violetei Bordeianu o pensie alimentară modică se strâmba, acuzând o migrenă bruscă. În consecinţă, ca represalii, folosea cheia de la dormitor…

Gigi, conştient că „puria“ bagă texte – cunoştea de la Violeta amănuntele procesului în care fusese implicată Melania cu aproape doi ani în urmă –, oscila între amuzamentul gras şi încântare. Ca toţi oamenii care veneau în contact cu bătrâna, excepţie făcând imbecilii şi indivizii complet lipsiţi de imaginaţie, se simţi spontan captivat de personalitatea ei. Emana din toată făptura Melaniei un farmec aparte, pe care Gigi îl simţi imediat, chiar dacă nu-i putea defini esenţa. Cândva, o făcuse maiorul Cristescu, altă „victimă“ a bătrânei: „Melania Lupu – egal minte de gangster altoită pe apetituri şi obiceiuri de fetiţă. Adaugă o amabilitate firească şi manierele desăvârşite, ca liant, plus motanul Mirciulică, şi-i suficient ca simpla ei prezenţă să-ţi taie răsuflarea. Eşti căpiat şi vrăjit, în acelaşi timp“.

— Trebuie să vă mai spun, urmă Melania graţioasă şi liniştită ca într-un salon unde se croşetează bârfă subţire de cucoane şi sweatere de mohair, că fără să mă dau în vânt după aventuri, le sesizez totuşi aspectul folositor. Îţi dau prilejul să cunoşti o sumedenie de persoane interesante de la care poţi învăţa multe lucruri noi. De pildă, nu ştiu dacă aţi avut prilejul s-o întâlniţi pe domnişoara Lili Buric…

Gigi Song izbucni în râs. „Gagica“ i se părea un număr formidabil, prima bătrână care nu vorbea de WSH, colesterol şi analiza urinei. Şi culmea, o cunoştea pe Lili Buric! Închipuindu-şi-le doar alături, Gigi simţea că se

sufocă de râs. Melania, distinsă, fragilă – bibelou şi desuetă ca un gramofon, Lili Buric – un zdrahon de un metru optzeci, vulgară, vopsită şi gălăgioasă ca o fanfară militară.

— În realitate, eu am mult umor, declară Melania, parcă încântată de efectul afirmaţiilor ei, şi sunt obişnuită ca oamenii să se amuze în compania mea. Portarul nostru, de câte ori mă vede o ia la goană.

— De ce?

— Omului acesta nu-i place să se distreze. Cel mai bun prieten al lui este un domn cu adevărat distins, gropar la Sfânta Vineri. Bănuiesc că amănuntul acesta spune multe.

În timp ce vorbea, ochii îi alunecau discret, studiind interiorul.

„O cameră stranie, draga mea. Cât se poate de comună şi totodată bizară. Mobila este ieftină, cumpărată acum treizeci de ani, aranjamentul, total lipsit de gust. Nota de bizar o dă faptul că este ne-lo-cu-i-tă. Şi asta de cel puţin şapte-opt ani. Ce te face să fii atât de sigură? Dar e limpede, fetiţo, şi ştii că nu-mi plac întrebările naive. Pe lada studioului se află un pachet de ţigări gol, făcut ghemotoc. «Virginia», roşii. Erau ţigaretele preferate ale colonelului şi pe care nu le-ai mai văzut în debite de peste două cincinale. Iar sub vaza odioasă, se află revista «Săptămâna» în format mare, aşa cum apărea la început.“

— Ce spuneaţi, domnule? Iertaţi-mă, mi se întâmplă uneori să nu aud prea bine. Prietena mea, doamna Florence Miga, pretinde că aceasta s-ar datora sclerozei. Eu nu cred, căci abia am împlinit şaizeci şi cinci de ani şi patru luni. Presupun că această mică meteahnă mi se trage de la faptul că urechea e prea solicitată. Am obiceiul – nu înţeleg de ce persoanele care mă vizitează se simt enervate – să urmăresc în acelaşi timp emisiunile de la radio şi ambele programe TV. Trebuie să vă spun că am două televizoare. Înţelegeţi, mi-ar fi imposibil să urmăresc un film sau varietăţile de pe canalul unu, şi să scap o rubrică economică

interesantă de pe canalul doi. Nu, vă asigur, ar fi peste puterile mele.

Se uită la Gigi triumfătoare: „uite ce fel de femeie sunt eu!“, trecându-şi degetele prin buclele de la ceafă. Gigi Song râdea deschis, cu ochi lucioşi, fără să o scape din priviri. Avea sentimentul că niciodată în viaţa lui nu se distrase atât de bine. O stârni, fiindu-i parcă teamă ca bătrâna să nu-şi isprăvească numărul prea repede.

— Pomeneaţi înainte de Lili Buric. O cunoaşteţi bine?

— Desigur. O persoană fină din toate punctele de vedere şi extrem de… competentă. Ea m-a învăţat cum se deschide orice broască folosind doar o agrafă, ştiţi, din acelea ieftine, se vând patru la leu, şi *la danse du ventre* ţinând în creştet un pahar de vin. Bineînţeles, nu mă produc decât în cercuri intime. Într-un restaurant, atitudinile excentrice te pun într-o lumină nefavorabilă. Apropo, domnule… Scuzaţi-mă, n-am reţinut cum vă cheamă.

— Gigi.

— A, Gigi! Perfect. Un nume extrem de drăgălaş. Am avut cândva un motan Gigi. L-a călcat tramvaiul şi întâmplarea m-a afectat enorm. Din superstiţie, pe motanul meu de acum l-am botezat Mirciulică. Un nume mănuşă, se potriveşte perfect cu personalitatea lui. Începusem să vorbesc despre altceva. V-aş fi recunoscătoare dacă mi-aţi explica motivul pentru care am fost… forţată să-l părăsesc în plină stradă, fără a-mi lua măcar rămas bun, pe prietenul meu, domnul locotenent Azimioară. Bineînţeles, compania dumneavoastră este înviorătoare şi instructivă, dar aş fi putut proceda în aşa fel, încât să-mi găsesc timp pentru amândoi.

— Toată recunoştinţa din partea mea, râse Gigi, periindu-şi instinctiv limbajul. Şi dacă-mi îngăduiţi, mi-ar face mare plăcere să vă vizitez…

Melania Lupu dădu din palme ca un copil fericit.

— Ofer totdeauna cu bucurie un ceai prietenilor mei şi daţi-mi voie să vă consider ca atare. Presimt că noi doi ne

vom simţi încântător împreună. V-aş ruga doar să fixaţi ziua şi ora pentru că detest să-mi tratez musafirii dragi cu un *cake* care nu e foarte proaspăt sau o frişcă trezită. Mâine, după-amiază de exemplu v-ar conveni?

Gigi o privi încurcat:

— Cred că pot dispune de timpul meu, dar nu şi de al dumneavoastră.

— Sunt sigură că nu vă înţeleg destul de bine.

— Eu…, cum să vă spun, nu reprezint decât un simplu… intermediar. Altcineva ia deciziile în ceea ce vă priveşte.

„Exact ceea ce bănuiai, fetiţa mea. Gigi e un băiat foarte drăguţ, care promite, dar nu are încă suficientă maturitate şi experienţă pentru a fi un boss. Acum, nu-ţi rămâne decât s-o faci pe *Scufiţa roşie* speriată de bau-bau.“

Clipi mărunt, cu ochii lărgiţi de spaimă şi gura rotunjită în formă de O.

— Nădăjduiesc că este o persoană bine crescută, căci am oroare de neînţelegeri. Nu bănuiţi totuşi despre ce ar putea fi vorba?

Gigi Song îşi plecă instinctiv privirea.

— Îmi pare rău, dar n-am nici cea mai mică idee. Sarcina mea era doar să vă aduc aici.

— Şi… care va fi programul meu în continuare? Ştiţi, sunt îngrijorată pentru Mirciulică. Când am plecat de acasă, el era la plimbare. Acum, se simte probabil dezolat şi mă aşteaptă flămând în faţa uşii. Dacă dumneavoastră aţi fi dispus…

— Ce anume, doamnă?

— Doar atât! Să-i daţi drumul în casă şi să-i scoateţi mâncarea din frigider. E pe raftul de sus, într-un castronaş roşu cu buline albe. Am constatat că aceasta este culoarea care-i stimulează apetitul şi buna dispoziţie.

Gigi Song o privi printre gene.

„O fi gagica iscusită, dar prea mă ia de tolomac. Adică o umflu de lângă un gabor şi şmecherii de la miliţie n-au

reacţii, sunt anesteziaţi? Un batalion de sticleţi îi supraveghează acum locuinţa.“

— Credeţi, întrebă bătrâna cu lacrimă în ochi şi glas, că v-aţi putea găsi timp?

— Bineînţeles, doamnă, răspunse prompt Gigi. Îmi spuneţi doar cum trebuie să procedez.

Melania îşi duse mâna la inimă.

— Oh! Sunt atât de fericită! Îmi luaţi o greutate de pe inimă. Acestea sunt cheile.

I le întinse cu mâna tremurândă. Gigi i-o sărută cu o eleganţă cam ţeapănă. În relaţiile lui cu femeile era de obicei mai „pitoresc“. „Ura, piţipoanca! Spor în ramură şi portofel!“

— Mă lăsaţi singură?

— Din păcate. Vă avertizez că nu puteţi părăsi locuinţa, oricât şi orice aţi încerca. În locul dumneavoastră, m-aş odihni.

„Da, reflectă Melania după zece minute. Băiatul ştie ce vorbeşte. E o casă construită în plin câmp, probabil la 10-15 km de Bucureşti. Pot striga până răguşesc, nu mă aude nimeni. Cameră la etaj, gratii florentine la ferestre, uşă de stejar bine asigurată. Şi totuşi, draga mea, trebuie să existe o so-lu-ţie! Nimic nu-i imposibil pentru tine. Deşi aş fi teribil de curioasă să aflu ce vrea «bossul». Pentru orice eventualitate însă, studiază posibilitatea unei evadări. Cum sună proverbul acela? Înainte de a intra, ai grijă să ştii pe unde ieşi. Devii absurdă, prostuţo! Doar n-ai venit aici de bunăvoie. Acum te rog concentrează-te şi gândeşte-te. Va fi destul de captivant. Ştii, ca în «Misterul camerei galbene». Hai, suflecă-ţi mânecile, şi la treabă! Altă prostie! Ce-i cu tine, Melania? Doar n-ai de gând să speli rufe?“

Cântecul îndepărtat al unui cocoş o puse pe gânduri.

* * *

„Când te gândeşti, nu poţi să-i reproşezi nimic şi totuşi femeia asta e profund antipatică.“

Maiorul Cristescu o întâmpinase cu un acut sentiment de dezagreabil şi îşi zise că nici măcar durerea nu izbutea s-o umanizeze. Era tot aspră, masculină, de-o siguranţă agresivă şi principială. Vestimentaţia oscila între ţinuta obişnuită şi doliu. Purta un pardesiu închis, iar dedesubt, un *deux-pièces* negru cu o bluză albă. Alături de ea, mică, pierdută într-un balonzaid argintiu, cu croială amplă, dar mereu graţioasă, Cătălina Dragoş părea un colibri speriat.

Cristescu îi prezentase încurcat condoleanţe – ca toţi oamenii sensibili, în asemenea situaţii ar fi preferat să se afle la alt capăt de lume –, la care Lucreţia Popescu răspunse ţeapănă, cu buze strânse, dând din cap. Nu scosese o singură lacrimă, nici măcar un suspin şi maiorul începu să se uite la ea, cu fascinaţia caracteristică pe care o generează excesul de oroare.

La invitaţia categorică, aducând a ordin a Lucreţiei Popescu, Cătălina relată în fraze ciunte, sughiţate, istoria pantofilor murdari de var ai avocatului Miclescu şi suspiciunile ei legate de felul în care acesta îşi folosise timpul în seara când Doru Popescu fusese molestat. Lucreţia sublinia zgomotos fiecare amănunt, corija indignată orice omisiune.

— Mi-ai spus că stabiliserăţi în mod precis să vă vedeţi în seara aceea.

— Da… E adevărat. Dar… nu-i prima oară că nu vine la întâlnire.

— Pe mine nu mă interesează, fetiţo, ce-ai făcut şi ai dres altă dată. Vorbim despre luni 30 noiembrie.

Maiorul o urmărea captivant, zicându-şi că scena nu-i lipsită de umor. În biroul lui, Lucreţia Popescu preluase de fapt conducerea anchetei. Doliul femeii îi impunea însă unele menajamente.

— Trebuie să vă atrag atenţia, interveni pe un ton împăciuitor că în situaţii infracţionale, oamenii obişnuiesc să-şi ia minime măsuri de precauţie. Îşi prepară alibiuri serioase şi în nici un caz nu lipsesc de la întâlniri.

Lucreţia Popescu îl privi ironică:

— Nu toată lumea e la fel de iscusită.

— De-a lungul unei practici de peste douăzeci de ani, declară maiorul cu amărăciune, am avut posibilitatea să constat că, în faptele sociale valabile, oamenii nu depun nici măcar jumătate din iscusinţa şi priceperea pe care o dovedesc atunci când e vorba să săvârşească un delict, indiferent de natura lui. Şi apoi, omiteţi un aspect esenţial: Miclescu e jurist şi încă din cei mai bine cotaţi. În concluzie, cunoaşte cel puţin alfabetul infracţiunii.

Lucreţia Popescu îşi săltă bărbia:

— Acestea sunt speculaţii lipsite de relevanţă pentru mine. Există toate indiciile că Miclescu a atentat la viaţa lui Doru, că l-a ucis, ce să ne mai ferim de cuvinte…

— Indicii, dar nu probe.

— …şi în consecinţă trebuie să dispuneţi imediat arestarea lui!

Maiorul o cercetă, surâzând:

— E un ordin?

Cătălina se făcuse şi mai mică în fotoliu. Ţinea umerii ridicaţi, parcă zgribulită de frig şi-i urmărea speriată, dând impresia că nu înţelege ce se petrece în jurul ei.

— O sugestie de bun simţ. Completă tăioasă: Ştiu că Miclescu e un avocat grozav, ceea ce pentru mine echivalează cu o mare canalie…

— Stimată tovarăşă, o întrerupse Cristescu didactic, puteţi acuza un individ, dar nu întreaga breaslă. Instituţia apărării se bucură de prestigiu şi tot respectul la noi, ca de altfel pretutindeni.

— Rămân la părerea mea şi sunt gata să suport orice consecinţe în cazul că nu am dreptul să gândesc ce poftesc. Deci, o mare canalie cu relaţii interesante şi mai ales

folositoare. Completă privindu-l în ochi: Nu mă faceţi să cred că aceste relaţii pot influenţa şi conduita miliţiei.

Maiorul îşi scoase ochelarii şi oftă:

— Înţeleg că vă aflaţi într-o stare de spirit deosebită şi vă rog să mă credeţi că vă bucuraţi de toată compasiunea mea. Totuşi, luaţi-o ca un sfat prietenesc personal, în locul dumneavoastră, mi-aş cenzura cuvintele.

— Dar ce pot să cred, ţipă Lucreţia Popescu, şi Cătălina tresări, aproape să cadă din fotoliu, ce altceva pot să cred decât că au intrat în funcţiune telefoanele? Doru l-a ameninţat pe domnul avocat Valeriu Miclescu că-l denunţă, iar după două zile moare. Deşi s-a aflat la locul crimei, dumneavoastră îl trataţi de inocent.

— Nu inocent, dar nici culpabil. În profesiunea noastră, ideile preconcepute sunt primejdioase. Nu am intenţia să vă ţin un curs de drept penal. V-aş aminti, printre altele, că nu-s trei zile de când îl acuzaţi la fel de ferm pe inginerul Gregorian.

Lucreţia Popescu îşi încleştă degetele în fermoarul poşetei.

— Nu retractez nimic. Am certitudinea că Miclescu şi Gregorian colaborează strâns.

— În sfârşit, oftă maiorul închizând dosarul şi netezindu-i coperta apăsat, pot spune că nu fantezia vă lipseşte.

— Ironia dumneavoastră nu mă atinge, iar afirmaţiile mele vi le voi dovedi în curând.

— Vă aştept cu nerăbdare. Încă un sfat: evitaţi investigaţiile pe cont propriu. Nu o dată protagoniştii unor atari întreprinderi s-au ales cu necazuri serioase, iar cât privesc treburile noastre, au izbutit totdeauna să le încurce splendid. Vă mulţumesc pentru bunăvoinţă.

Concediată, Lucreţia Popescu se ridică azvârlindu-i o privire neagră. Dădu scurt din cap şi se întoarse spre balerină.

— Hai, fetiţo!

Cătălina se ridică ameţită. Avea o expresie de totală năuceală şi, în alt peisaj, ai fi putut-o lua drept drogată.

Maiorul îşi prinse bărbia în căuşul palmei. Cu cealaltă mână tamburina biroul.

„Firma Miclescu et Gregorian… Hm! O ipoteză interesantă…“

16

Când auzi soneria, Violeta Bordeianu, în capot călduros de zanana şi cu patru bigudiuri în păr, se uită instinctiv la ceas. „Cine m-o căuta?“ Ca şi Cris Gregorian, era o persoană nesolicitată, dar din rezoane diferite. Pe inginer, un solitar prin construcţie, nu-l interesau relaţiile şi societatea, refuzând deliberat, ferm, dar cu delicateţe orice imixtiune în viaţa lui, în vreme ce Bordeianca era avidă de lume – în tinereţe se dădea în vânt după bâlci şi moşi – singură se plictisea monstruos, fiind dispusă la o adică să întreţină conversaţii şi cu portăreasa, lăptarul sau gunoierul.

De la şaisprezece ani nutrea un singur dor: să se mărite. Bărbaţii însă o ocoliseră în mod constant şi Coleta Miclescu, de pildă, se întrebase adeseori în ce consta misterul lipsei totale de succes a Violetei. Adevărat, trupul era mătăhălos, o namilă proptită în doi bulumaci, dar capul, de o reală frumuseţe clasică, te făcea să uiţi ce se întâmplă de la gât în jos. În plus, era titrată, avea o leafă bunicică, de care dispunea liber, nefiind grevată de nici un fel de ipoteci, domestice sau sociale. Şi totuşi nimeni şi niciodată nu-i făcuse curte în adevăratul sens al cuvântului şi, cât s-ar fi străduit Coleta să-şi amintească, în viaţa Bordeiancăi nu existase nici cea mai inofensivă legătură: un bărbat care s-o scoată la un film sau să-i dea măcar un telefon.

Dacă Miclеasca o suporta totuşi, aceasta se datora unui anume sentimentalism, unei nostalgii a anilor petrecuţi în pension şi talentului de a asculta fără să audă şi de a auzi

numai ceea ce îi făcea plăcere. Ceilalţi – colegi de serviciu, vecini, cunoştinţe – o ocoleau în mod statornic, unii declarându-i răspicat Coletei: „Dragă, nu vreau să mă impun, dar dacă vine Violeta, eu parolez. Trec mâine pe la tine. Viaţa e prea plină de dezagreabil şi am ajuns la o vârstă când vreau să fac doar ceea ce îmi place cu adevărat“. Violeta consultă vizorul, deschise yala şi trase cele patru zăvoare. Avea obsesia hoţilor, deşi în casă nu păstra niciodată mai mult de trei sute de lei şi ăia ascunşi într-o zaharniţă din bucătărie.

— Bani n-am! fu replica spontană, înainte ca nepotu-său să-i dea bineţe.

Gigi Song rânji:

— În caz contrar aş fi încercat cea mai mare surpriză din viaţa mea.

Bordeianca trase la loc zăvoarele.

— Ce vrei?

Gigi Song se azvârli în fotoliul cel mai apropiat – stofă verde închis cu picouri negre (e practic, nu se murdăreşte, duce la tăvăleală), braţe şi picioare de lemn, o mie patru sute bucata în anii 1960 – şi o cercetă ironic.

— Mi-a fost dor de matale, tanti Violeta.

Bordeianca îi strecură o privire bănuitoare. Luă pachetul de Mărăşeşti, îşi alese tacticoasă o ţigară şi începu să pufăie. Fuma ca birjarii cu capătul aprins al ţigării orientat spre palmă.

— Ce vrei?

Gigi Song îi surâse serafic.

— Ce mai faci?

— Sictir! Ce vrei?

Îşi înfipse mâinile în şolduri şi nu-l slăbea din priviri. Ochii erau ai Nelei, frumoşi, cam prea frumoşi pentru un bărbat, nasul drept – al mitocanilor, Cimpoierii –, bărbia însă a lor, a Bordeienilor. Nu-şi pusese niciodată întrebarea dacă ţine cu adevărat la nepotu-său, mai bine zis nu-şi analizase sentimentele. În general capacitatea de a-şi decanta stările

de spirit îi lipsea complet, se mulţumea cu calificări generate de acel „în firea lucrurilor“ şi prejudecăţi: „ţin la Gigi, îi băiatul soru-mi…“ Sau: „mă-sa vitregă, ce pretenţii să ai?“

Când acceptase tutela lui nepotu-său, Gigi avea unsprezece ani, era hărnicuţ, săritor şi dotat cu un rar potenţial afectiv, pe care Violeta congenital grosieră, sensibilă ca o foaie de glaspapir, îl ignora complet. Se credea extrem de generoasă – băiatul se sătura din blidele ei, avea un aşternut primenit şi mergea la şcoală, „nu la meserie“ – şi de câte ori îşi amintea de aceste amănunte, simţea cum creşte în propriii ei ochi. Faptul însă că-i trata cu indiferenţă absolut toate dorinţele, că băiatul n-avusese măcar o minge în cei şase ani petrecuţi la ea, sau bani de un cinema, că în fond îl transformase în slugă fără simbrie erau aspecte asupra cărora nu zăbovise niciodată. Dimpotrivă, când simţise că o ciupeşte la coşniţă – fatal! – cugetase la ce va să zică fenomenul ereditar: „De! Soiul rău, Cimpoerii!“ La şaptesprezece ani, Gigi fugise de acasă. Violeta comentase scurt: „Neam de vagabonzi! La ce recunoştinţă te poţi aştepta?“ În fond, se simţise mulţumită şi de teamă ca băiatul să nu se întoarcă, schimbase apartamentul cu o garsonieră. Totuşi comunicau şi, din când în când, Gigi îi făcea cadou sume destul de importante, despre a căror provenienţă, Bordeianca, prudentă şi cu o conştiinţă comodă, nu se interesa.

— Văd că eşti grăbită, constată Gigi, punând picior peste picior. Să-ţi explic despre ce e vorba: prietena dumitale, Melania Lupu, te roagă să te duci la ea acasă. Nu trebuie decât să laşi motanul înăuntru şi să-i dai de mâncare.

Începu să râdă când văzu mina stupefiată a Bordeiancăi. Căscase gura cu o dantură perfectă la şaptezeci de ani, şi de mirare, ochii căutau spre vârful nasului. Când izbuti să vorbească, Gigi îşi frecă mâinile de satisfacţie. În viaţa lui nu văzuse ceva mai caraghios.

— Ce tot bălmăjeşti tu acolo? Melania, potaie… Ai căpiat?

— Nu, tanti, o încredinţă Gigi Song, amuzându-se nespus. Dacă vrei pot să-ţi repet. Doamna Melania Lupu…

Bordeianca îl întrerupse cu brutalitate:

— De unde o cunoşti tu?

— Din Parcul Libertăţii…

— Uite, măi băiete, scrâşni Violeta, strângând un scaun cu spătarul în formă de liră, dacă ai venit la mine ca să-mi torni obrăznicii, poţi să pleci. Uşa-i în spate, o ţii tot la vale! Ai înţeles?

Gigi Song îşi aprinse cu nonşalanţă un *Marlboro*.

— Cum să nu! Adică să-mi plimb anatomia, că n-ai perspectivă. Fii blândă, n-am de gând să stărui prin împrejurimi. Uite, astea sunt cheile. Din câte am reţinut, pe individ îl cheamă Mirciulică. E esenţial.

— Care individ idiotule?

— Scuipi sâmburi, tanti? Ce naiba, te ştiam cucoană salon. Şi, în definitiv, nu văd de ce te oftici. Nu-ţi prieşte la colesterol.

Bătrâna, furioasă la culme, abia se stăpânea să nu-l cârpească. Doar că anii când ar fi putut s-o facă se călătoriseră demult, nu era deloc sigură cum ar fi reacţionat nepotu-său şi, în plus, lacomă şi avară, nu voia să piardă o sursă suplimentară de venituri. Întrebă cu glas gâfâit:

— Pe unde umblă nebuna aia de nu-şi poate hrăni singură animalul?

— A, în sfârşit! exclamă satisfăcut Gigi Song. Începem să convorbim civilizat. Dragă tanti, doamna în cauză m-a întâlnit pe stradă şi m-a rugat să-i fac acest mic serviciu. Eu, ca gentleman, m-am executat de urgenţă, iar matale, ca o lady de la care am luat multe pilde frumoase, nu mă îndoiesc că vei proceda la fel de prompt, aşa că bagă cărbuni, schimbă-ţi coaja…

— Ce coajă, bezmeticule?

— Te duci în capot? De! Îl mai ştiu pe unul care tot aşa, ieşea în slip pe stradă şi dădea bună ziua prin tramvaie. Şi-a

schimbat de curând domiciliul. Nu mi-a comunicat încă adresa, dar pariez că admiră realizările noastre de după gratii, undeva prin Berceni.

Ca să nu reacţioneze, bătrâna îşi muşcă buzele:

— N-am chef să ies! De ce nu te duci tu?

— Nu-mi prieşte clima din zonă, rânji Gigi. Dar matale poate că te răzgândeşti. Scoase un plic din buzunarul canadienei şi-l puse pe masă. Ai aici cinci Ateneuri. Stimulează al dracului apetitul.

Ochii Bordeiancăi străluciră, un grohăit de satisfacţie i se strecură printre buzele încă superbe.

— Bine, mă îmbrac! Asta pentru că insişti tu. Eşti un derbedeu, dar am avut slăbiciune pentru biata mă-ta.

Gigi Song trase ultimul fum şi strivi ţigara în scrumiera de bronz.

— Mie-mi spui! Inimă bleagă cu cardiopatie la neamuri. Nici Bălcescu nu le trece pe dinainte.

— Ce Bălcescu, zăpăcitule?! Care Bălcescu? Ai căpiat?

Un surâs gras întinse buzele lui Gigi Song:

— Aşa îl cheamă pe tovarăşul de pe versoul albastrei. Mai învaţă, tanti!

* * *

De o săptămână, între şapte şi nouă dimineaţa, maiorul Cristescu studia „arhiva“ bătrânului Ştefan Popa. Totala lipsă de mobil a crimei îl sâcâia până la obsesie, iar pe de altă parte, poseda suficientă experienţă – în definitiv intuiţia şi în bună măsură chiar talentul într-o meserie ţi le dă practica – pentru a fi încredinţat că asasinatul respectiv nu este semnat de un sadic, chinuit de ticuri nervoase. Iniţial, nu acordase mare importanţă kilogramelor de maculatură găsite în locuinţa bătrânului – pagini întregi, coli comerciale, file de caiet, fiţuici, simple adnotări – toate, dar absolut toate, trădând o obsesie mistică deja căzută în

patologic. Înregistrând pasiunea religioasă a lui Popa la rubrica sminteli de senil, se mulţumise doar să răsfoiască, citind pe diagonală, sutele de texte în care nefericitul, în funcţie de dispoziţie, cugeta creştineşte pe diverse teme emiţând profeţii sinistre sau mai trandafirii asupra fenomenului viaţă. „Compunerile“ (ar fi zis locotenentul Moşoianu) abundau de pilde din viaţa sfinţilor mucenici, avertismente şi ameninţări lugubre: „pedeapsă cumplită vă aşteaptă“, „pregătiţi-vă să suferiţi mucenicia“, „arginţi spurcaţi dobândiţi la taraba lui Mamon“, „osândă ce nu va fi nici dare de taleri, nici bolişte, nici mazilire, ci trup mistuit în cuptoarele Gheenei…“

„Hm, deci nu nemţii au inventat măgăria asta“, reflecta Cristescu, sesizând în acelaşi timp că panseurile lui Popa trădau o documentare serioasă şi că după toate aparenţele, preocupările biblice ale bătrânului datau de un număr considerabil de ani. Îşi însuşise perfect limbajul breslei, iar cunoştinţele în legătură cu viaţa socială şi intimă a vedetelor era de-a dreptul impresionantă. De pildă, maiorul afla acum consternat că Sfântul Grigorie Decapolitul a sălăşluit vreme de şapte ani în bordei de desfrânată, ba chiar în acelaşi pat, neîndurându-se s-o atingă, sau că Sfântul Vasile al Chesariei Capadochiei, mandatarul lui Cristos pe Terra, se hrănea doar cu dragostea de a-l sluji pe Dumnezeu, ignorând curcanii pe varză, cârnaţii sau alte chestii indigeste. Sau că oarecând, Ioan al Novgorodului, care-i poruncise dracului să-l ducă în cârcă până la Ierusalim, se îngrijea mai mult de cele sufleteşti decât de cele trupeşti şi aceasta din sfinţenie şi nu pentru că avea carchin la ficat.

Continuând să citească atent elucubraţiile bătrânului, Cristescu realiză că o mare parte din material îl constituie ciornele unor scrisori al căror destinatar rămânea însă necunoscut. Câteva fraze mai cu seamă şi care reveneau frecvent îl puseseră pe gânduri: „…mintea mi-e nevolnică, glava-i de nărod, dar darul lui Dumnezeu lucrează cu spor

la întreaga mea făptură. Smerenia şi credinţa poruncă-mi dau să fac probăluirea acestui dar cu faptă prea plăcută Domnului. În trudnicia mea, tot ducându-mă gândul la unii ca Arie, Machedonie, Apolinarie şi Orighen şi-a încolţit dor de uriaş al pustiei şi anume să înalţ sfânt lăcaş întru slăvirea Ziditorului…“

Ideea revenea, dar în alţi termeni: „…din talerii Satanei, carele se cheamă a fi şi voievodul fiarelor, piatră peste piatră voi pune întru cinstea Mântuitorului şi a ostaşilor săi“.

Textul însă care i se păru cel mai semnificativ – din păcate ciuntit, grifonări pe manşeta unei reviste de provincie; bătrânul, medită maiorul, era brusc cuprins de inspiraţie şi atunci îşi aşternea gândurile pe ce-i venea la îndemână – era următorul:

„Cei din ceata lui Cristos, după cum mă socot, sunt mai bogaţi la minte decât toţi cnejii oştilor drăceşti precum Avestiţa, Gaşpar ori Iulian Apostatul. Mi-s iscusit în tălmăcirea scripturilor, dar şi în rânduielile sataniceşti. Talerii cei mulţi, *îi vei împărţi cu mine* întru slăvirea Mântuitorului. Vrednic aşezământ lui Cristos vreau şi nu bunuri ale falei deşarte…“

Maiorul îşi trecu degetele prin păr uluit. Lăsând la o parte dorinţa originală a lui Ştefan Popa – asta folosind termeni blânzi – de a înălţa o biserică, se întreba cine era nababul, persoană fizică, în stare să-i furnizeze capitalul necesar. Cristescu n-avea decât idei vagi în materie de construcţii, dar un elementar bun simţ îi spunea că o asemenea întreprindere presupunea cheltuieli de milioane. Or, printre cei care mişunau în orbita bătrânului, nu figura nici un voievod al marilor finanţe. La o trecere în revistă cât de superficială, toate personajele se excludeau de la sine. Singurul care se bucura de confort pecuniar era Miclescu, dar chiar şi acesta nu dispunea de averile lui Cresus şi, oricât de generoşi s-ar fi arătat clienţii, tot nu era suficient pentru a înălţa catedrale.

Maiorul încuie arhiva bătrânului în fişet. Era încredinţat că a intuit just pista ce ducea la rezolvarea misterului legat de moartea lui Popa. Trebuia însă reperat personajul nabab asupra căruia bătrânul făcea presiuni pentru a obţine o imensă sumă de bani.

Întinse mâna după pachetul de ţigări. Rămase cu ea în aer, străfulgerat de o idee. „Nu posesorul unui imens cont în lei trebuie căutat ci în valută. Da… asta este! Trebuie să…“

Îl întrerupse trilul telefonului. Recunoscu glasul nazal al lui Azimioară. (Îţi vine să-i oferi mereu o batistă, afirma Moşoianu.) Investigaţiile legate de răpirea Melaniei nu duseseră la nici un rezultat.

— Continuaţi supravegherea locuinţei, dispuse plictisit Cristescu şi puse receptorul în furcă.

Săltă din umeri şi îmbrăcă trenciul.

„Măcar de-ar fi furat-o definitiv! Pariez însă că într-o zi-două, se prezintă la domiciliu, teafără şi bine dispusă, nu de alta, dar ca să nu-l indispună pe Mirciulică. Are *stomahul* deranjat, înţelegeţi…“

Părăsi biroul, imaginându-şi cu voluptate ideile care vâjâiau acum prin mintea bătrânei, partitura ce avea s-o ofere autorului acestui bizar *kidnap*. Maiorul n-avea nici o îndoială că nefericitul va fi KO din prima rundă.

17

Spre surpriza Melaniei Lupu, lumina funcţiona, ceea ce o determină să conchidă că deşi nelocuit, imobilul – după toate aparenţele o vilă – nu fusese abandonat. Cineva se ocupa de o relativă întreţinere, achita impozitele şi taxele inerente.

— E şi firesc, draga mea! Medită cu voce tare semnându-se cu degetul pe praful de pe lada studioului. O casă nu poate fi părăsită fără să atragă în cele din urmă atenţia autorităţilor.

Se plimba prin încăpere inventariind fiecare mobilă şi obiect. Erau lucruri banale, ieftine, lipsite de semnificaţie. Câteva rafturi cu cărţi – traduceri din limba rusă din perioada anilor ’50, primele volume apărute în „Biblioteca pentru toţi“, un volumaş cu versuri de A. Toma –, o masă la mijloc, un şifonier cu oglindă interioară. Printre umeraşele goale, atârna o rochie de stambă albastră cu buline albe şi Melania îşi aminti cu nostalgie că trecuseră treizeci de ani de când purtase o „toaletă“ asemănătoare.

„Materialul şi modelul jupei sunt identice. Ţii minte, draga mea, erau *en vogue* fustele creţe… Colonelul când te-a văzut, a strâmbat din nas: Arăţi ca o bumbăcăreasă… De ce nu pui rochia ta de *voile-Georgette*? Cel puţin, în aia semeni cu tine… Hotărât, colonelul n-avea spirit de observaţie. *Voile-Georgette* când la modă erau stamba, docul şi lodenele. Îmi închipui că din motive de ordin practic…“

Se apropie de fereastră şi îşi lipi nasul de sticla rece. Se înserase de-a binelea, în curând avea să fie întuneric. Peisajul pustiu – ici, colo câte un copac răzleţ, moviliţe de pământ, şuieratul cu zvârcoliri de şarpe al vântului şi croncănit de cioară înţepau monotonia priveliştii – îi purta gândul spre landele pe care nu le văzuse niciodată. Le cunoştea, îşi închipuia că le cunoaşte, le „simţise” în romanele surorilor Bronte.

— Ele au fost şi au rămas cele mai bune prietene ale tale, şopti înfiorată. Ele şi doamna aceea plinuţă pe care ai remarcat-o la Amara în ’55. Avea un mod simpatic de a se unge cu nămol, ca şi vocea, peltică. Lucra la toaletele publice de la „Universitate“ şi se simţea cât se poate de mulţumită. Mă întreb dacă a fost avansată…

Cu o mişcare îndemânatică, îşi înfipse acul de pălărie în tocă. Încercase să deschidă uşa, dar broasca nu cedase. „Probabil, îşi închipuise, doamna Lili Buric nu cunoaşte chiar toate sistemele sau nu şi-a epuizat cursul.“

Departe de a fi dezamăgită, Melania continuase să se învârte prin încăpere, oscilând asupra hotărârii ce urma s-o ia. Găsise modalitatea de a părăsi imobilul, dar ceea ce o reţinea încă aici era curiozitatea: Cine o sechestra şi de ce? Decise în cele din urmă să aştepte până în zori. „Cinci sau şase dimineaţa, cel mai târziu, fetiţo, căci după aceea se face lumină, iar tu ai nevoie de în-tu-ne-ric. Până atunci, nu văd de ce nu ai răsfoi puţin catalogul domnului Anton. Ştiu, îţi lipseşte Mirciulică, dar poate că nu e rău să capeţi înainte de a vă consulta împreună, o privire de ansamblu.“

Scoase registrul din sacoşă şi orientă masa chiar sub lustra cu trei braţe. Avea abajururi verzi, ca nişte farfurioare, şi fusese cumpărată desigur cu decenii în urmă. Era un model arhicomercializat, care la vremea respectivă putea fi întâlnit în sute de mii de case. Perdeaua, asortată, la fel de clasică (un crem vag, cu dungi orizontale verzi la poale) fusese achiziţionată probabil în ideea unui rapel la lampă cât se poate de rafinat.

Cu gesturi încete, de parcă ar fi fost filmată, bătrâna îşi scoase toca, o puse pe un scaun, îşi scutură cu o mişcare instinctivă a capului buclele argintii.

„Încearcă să reflectezi întâi, fetiţo. Dacă ţi-aminteşti, înainte să fii smulsă din societatea atât de instructivă a domnului Azimioară, ajunseseşi la concluzia că bietul Ştefan şi-a schimbat numele. Ai suficient curaj să te avânţi pe această pârtie? Da? Perfect. Acum să raţionăm. Pentru a ţi se pierde urma – vom vedea mai târziu motivul – nu e de ajuns să schimbi numele, ci să e-va-dezi din propriul tău statut. Să te desprinzi deci de un trecut, de prieteni, de o casă, de oraşul în care ai trăit până la un moment dat. Reţine, draga mea! O-ra-şul! Logic, dacă domnul Popa a încercat să se ascundă în Bucureşti, înseamnă că venea din provincie. Este o primă concluzie care merită notată. Vei acorda deci prioritate în cercetările tale persoanelor al căror domiciliu la data când au comis o infracţiune sau alta se situa oriunde în afară de Capitală.

Un prihor buimăcit de vânt – bătrâna remarcase un castan chiar în dreapta ferestrei – se izbi cu ciocul de geam. Melania îşi ridică pleoapele şi surâse cu îngăduinţă.

— Bună seara, dragul meu… Da, sunt acasă. În sfârşit, nu chiar acasă… Îmi dau seama cât trebuie să fie de neplăcut să înnoptezi afară pe vremea aceasta. Crezi că aş putea să-ţi fiu cu ceva de folos?…

Suspină şi netezind mecanic cotorul de pânză al registrului, îşi răsuci gândurile. Încerca, legat de personalitatea lui Ştefan Popa – „ce păcat că nu i-ai dat mai multă atenţie, fetiţo!“ – să intuiască omul de acum patru decenii, să fixeze coordonatele individualităţii tânărului Popa: cum arăta? ce simţea? cum gândea?

— Încă un element care nu trebuie ignorat, draga mea. Factorul vârstă. Vei exclude dintr-un bun început toate persoanele care la vremea respectivă erau trecute de treizeci de ani. Vasăzică nu uita: Trebuie să căutăm un tânăr provincial. Tot e ceva! O altă posibilitate de

identificare ar fi pro-fe-siu-nea. Dacă nu te înşeli, domnul Popa a fost contabil. Hm! Nu-i grozav. Aproape oricine poate face contabilitate, dacă bineînţeles cunoaşte cele patru operaţii. Un jurist, un profesor, un medic, un militar, adică profesiunea aceasta este ca o manta extrem de comodă. Se poate ascunde oricine sub poalele ei.

Bătrâna împinse scaunul de-a-ndăratelea, proptindu-şi mâinile în marginea mesei. Duşumeaua gemu şi Melania, zâmbind la fel de politicos, îşi împreună palmele.

— Vai, scuză-mă, draga mea. Nu mi-am dat seama că te doare.

Era o animistă înverşunată, convinsă că (nemaidiscutând de plante şi animale) toate obiectele au un suflet al lor. În gospodăria ei covoarele nu fuseseră niciodată bătute (ce barbarie!), ci aspirate, nu consimţise niciodată ca parchetele să fie raşchetate (oroare! Ca şi cum ai jupui pielea de pe om), nu avea în casă decât mobile încleiate. Cuiele, oriunde s-ar fi aflat, îi sugerau imaginea lui Isus răstignit pe cruce.

— Cred, continuă să gândească cu glas tare, plimbându-se prin încăpere, că dacă o persoană e silită să-şi ia alt nume, cel nou îl va alege în funcţie de circumstanţe, de caracterul său, dar bineînţeles şi de unele aspiraţii ascunse. De pildă, tu, fetiţo, care eşti o romantică, sunt convinsă că nu te-ai opri la o Sevasta sau Filofteia. Ţi-ar fi plăcut să te cheme Rozalinda, deşi n-ai nimic dintr-o iapă, Luminiţa – atât de gingaş! — sau Odille. Când pronunţ Odille, aud susur de pârâu. Niciodată, dar ni-cio-da-tă Antigona! Parcă văd un tanc sau aud Dicke Berthele acelea oribile din celălalt război. Dar nu despre tine era vorba acum, ci de domnul Popa, un bărbat prozaic, despre caracterul căruia n-aş putea garanta mare lucru. Şi-a ales, hai să zicem ca pseudonim, ceva cât se poate de banal. Am constatat însă că de obicei, persoanele care-şi camuflează identitatea recurgând la alt nume, rămân la aceleaşi iniţiale. De pildă Vasile Rădulescu va deveni Victor Radian, sau Vladimir

Rotaru. Unii chiar îşi păstrează pronumele. Deocamdată însă te vei mulţumi să cauţi un S.P. ori măcar un S pentru numele cel mic. Deci Sorin, Sandu, Sofronie, Sergiu, Stan, Sver, Sebastian, Solomon… De ajuns! În concluzie, trebuie să reperăm un tânăr provincial al anilor 35-40 să zicem, al cărui nume mic începe cu S.

Se aşează din nou la masă şi începu să studieze prima pagină a catalogului. La o distanţă de douăzeci de kilometri, maiorul Cristescu dădea târcoale aceleiaşi piste. Aveau să se întâlnească.

* * *

Cu cearşaful tras până la bărbie, Miclescu urmărea gesturile Adinei care se aranja în faţa toaletei. Era doar în sutien şi bikini (nu purta niciodată furou „de ce nu şi cămaşă de noapte cu râuri?“) şi avocatul îşi zise că era femeia cu cel mai desăvârşit trup pe care-l văzuse vreodată. Iubea cu patimă marea şi în afara litoralului românesc, avusese ocazia să petreacă un număr considerabil de vacanţe în staţiunile renumite ale Rivierei franceze ori ale Coastei Soarelui. Admirase multe femei splendide, exemplare unice, de lux, dar toate, conchisese avocatul, sufereau de acelaşi păcat: din spate, erau mult mai puţin frumoase, iar cusururi pentru ochiul neavizat, imperceptibil, alterau linia unui trup, care văzut din faţă părea desăvârşit. La Adina, totul se acorda perfect şi cu câteva kilograme în plus, adică respectând gustul epocii, putea fi considerată sora geamănă a acelei minunate *Venus desnuda* a lui Velasquez.

— Ai căzut în extaz?

Adina îi azvârli prin oglindă o privire ironică. Îşi îndrepta cu pensonul muiat în tuş o geană rebelă. Se consultă câteva clipe, apoi se strecură în aşternut şi se lipi tandră de avocat. Miclescu îi îmbrăţişă umerii şoptind tremurat:

— Nu reuşesc să te înţeleg deloc, draga mea.

— Asta-i foarte bine. Dacă m-ai înţelege, te-aş plictisi. Aşa cum se întâmplă cu gâsculiţa aia micuţă, care dă din picioare pe ritm de pizzicato în re major.

Miclescu îi strânse mai tare umerii.

— Iar Cătălina? Încep să cred că asta devine o idee fixă.

— Nu sunt geloasă, te asigur.

— Ştiu, oftă avocatul. Din păcate.

Se simţea uşor ostenit; osteneala aceea dulce care urmează clipelor de trăire intensă când trupul, inima, mintea s-au confundat cu însăşi viaţa, cu iadul şi paradisul, cu universul, cu totul, cu nimic…

Un zâmbet incert alunecă pe buzele Adinei.

— Asta te-ar plictisi cel mai tare. Ce-au izbutit celelalte muieri din viaţa ta care-ţi recitau din Othello?

— Niciuna nu ţi-a semănat, iubito!

— Textul ăsta îl aud de când purtam codiţe cu funde şi mă culcam sărutând fotografia lui Alain Delon. Apropo de copiliţe! Cum se simte Cătălina?

Avocatul se crispă imperceptibil.

— Adică?

— Mă întrebam, spuse visătoare Adina, cum a suportat şocul… Băiatul o iubea din tot sufletul.

— Ea nu.

— Ce importanţă are? O femeie nu rămâne indiferentă în faţa unei dragoste devotate chiar dacă nu s-ar vârî niciodată în patul individului respectiv. E flatată şi apoi păşeşte altfel ştiindu-şi o rezervă sigură…

Miclescu se îndepărtă puţin, ca să-i vadă obrazul.

— În definitiv, de unde cunoşti tu amănunte?

— Ştiu tot în legătură cu omul care mă interesează.

— Nu înţeleg de ce ţi-ar fi stârnit interesul Cătălina. N-am întâlnit pe cineva mai searbăd şi plicticos.

Adina îi sărută bărbia:

— Prostule! Tu mă interesezi.

Avocatul simţi că-i bate inima. Încercă să braveze şi întrebă pe un ton uşurel:

— De când, iubito? Rândul trecut mă asigurai, nu în termenii cei mai duioşi, de exact contrariul.

— Să spunem că eu sunt o femeie capricioasă. Te-am iubit, mi-a trecut, te iubesc iar.

— Am să încerc să mă obişnuiesc cu stilul tău, oftă avocatul. Spune-mi, draga mea, nu te-ai gândit niciodată să te căsătoreşti?

Adina începu să râdă. Cald, din piept, senzual.

— Cunoşti vreo partidă?

— Îhî ! Tânăr, întreprinzător, superb, viril şi care te iubeşte ca un nebun.

Adina acceptă jocul.

— Ciudat. Fotografia mi-e complet străină. Îl cunosc?

— Nu îndeajuns de bine. Se ridică în coate şi-i prinse capul între palme. Te ador, Adina, şi sunt în stare de orice ca să fii a mea.

— Ce înseamnă orice? Crimă? Hold-up? Nu-mi plac cuvintele mari, poliţele fără acoperire.

— Iubita mea, de ce vrei să pari mai rea decât eşti?

— Pentru că sunt foarte rea.

O flacără îi aprinse ochii şi, o clipă, avocatului îi fu frică de strălucirea lor.

— Ei bine, sunt gata să te accept chiar dacă te-ar chema marchiza de Brinvillers.

— N-o cunosc pe tovarăşa. Unde lucrează?

Miclescu începu să râdă.

— N-ai pierdut nimic. Şi-a otrăvit acum vreo două sute de ani părinţii, fraţii, bărbatul, mă rog, în total o gubernie! Avea un tic nervos şi vocaţie pentru genocid. Spune-mi, iubito, mă iei?

— Nu.

— De ce?

— Apropo de vocaţii, eu personal n-o am pe cea matrimonială şi în afară de asta n-am încredere în tine. Eşti

slab. Mult prea slab pentru mine.

Avocatul se lăsă pe spate oftând. Îşi duse mâinile sub ceafă:

— Am apreciat totdeauna faptul că vorbeşti deschis, că spui lucrurilor pe nume. Concret, ce vrei?

— Apreciez amabilitatea.

Glasul Adinei se schimbase brusc, devenind tăios. Era totuşi calmă şi avocatul avu presimţirea că nu vrea să se certe cu el. „Hm, probabil interesul e imens…“

— …Acum, continuă Adina, mă tratezi exact ca pe o târfă tarifată. De ce nu „cât“?

„Într-adevăr, aşa ar fi sunat corect, îi răspunse în gând Miclescu, şi procedezi în toate ca o prostituată. De clasă, dar tot prostituată…“ Se abţinu însă de la cel mai mic comentariu. O iubea prea mult, o detesta şi în acelaşi timp o adora. Nu suporta ideea s-o piardă şi ar fi fost cel mai fericit om de pe pământ dacă ar fi acceptat să-i pună un inel în deget. Fericit şi totuşi conştient de dezastrul care l-ar fi dezlănţuit în viaţa lui. Adina era o fiară dintre cele mai primejdioase. La instinctele şi apetitul de jivină adăuga o inteligenţă puţin comună şi o amoralitate care pe Miclescu, el însuşi un arhanghel, iar prin profesiune obişnuit să scotocească în cele mai abjecte cotloane ale existenţei, pur şi simplu îl cutremura. Departe de a fi un om al virtuţilor comode cu înclinaţie pentru bucuriile liniştite şi viaţă patriarhală, *jouisseur,* cinic şi cu un considerabil spirit de aventură, rămânea totuşi interzis înaintea Adinei. Se întreba adeseori cu o curiozitate care friza perversitatea, cum ar trebui să arate bărbatul în stare s-o îngenuncheze pe Adina. Adică – în mentalitatea avocatului – s-o facă să-l iubească.

— Dacă te plictiseşti, rosti tăios Adina, pot să plec.

— Nu fi rea, te implor. Nu merit.

— Taci de cinci minute. Sunt obişnuită cu parteneri mai vorbăreţi.

— Despre ce vrei să-ţi vorbesc? Doar deschid gura şi te superi.

— Îmi făceai adineauri o propunere de căsătorie. Din câte mi s-a povestit, între doi îndrăgostiţi, acesta constituie un subiect inepuizabil. Apartament în rate în Militari, mobila funcţională Dănuţ, unde facem nunta, cine năşeşte, cu vremea şi răbdare un Trăbănţel…

Miclescu îi mângâie fruntea, apoi degetele alunecară mai departe spre creştet, printre pletele ruginii.

— De ce-ţi baţi joc de mine?

— Glumesc. M-a minţit cineva odată că aş fi spirituală.

Se lipi de avocat care înfiorat îi simţi răsuflarea pe piept.

— Draga mea…

— Vali… Şi dacă aş accepta să mă mărit cu tine?

„Cât m-ar costa?“ Îşi muşcă buzele. Era prea fericit. Ştia cu certitudine că va da oricât, totul până la absurdul sacrificiului. Încercă să-şi stăpânească emoţia.

— Glumeşti şi acum?

— Nu. Îşi culcă capul pe braţul ridicat şi declară visătoare: La urma urmelor, cred că a sosit momentul să mă cazez. Nici nu mai sunt foarte tânără. Ştii câţi ani am?

Miclescu realiză surprins că nu se întrebase niciodată câţi ani are. Gândindu-se acum, îşi zise că face parte dintre femeile care în prima tinereţe par mult mai mature decât sunt în realitate, având în schimb avantajul de a părea ani de zile de aceeaşi vârstă. Adina nu-i aşteptă răspunsul.

— Împlinesc treizeci şi unu.

— Mi-am închipuit totdeauna că aceasta trebuie să fie cea mai frumoasă vârstă la femei. Apogeul.

— Apogeul presupune implicit declinul. Începutul lui. Dar asta-i gargară de şuetă studenţească. Bref, sunt dispusă să mă căsătoresc.

Avocatul întrebă sufocat de emoţie:

— Cu mine?

— Îhî … Cu tine.

O cuprinse în braţe strângând-o disperat. Cuvintele de tandreţe se strecurau anevoie prin ploaia de sărutări. Adina se lăsă îmbrăţişată cu o linişte dulce, caldă.

— Ar putea să ţi se pară nedelicat, rosti într-un târziu, nu-i momentul cel mai dibace ales, dar…

Avocatul îi simţi ezitarea. O îmbie, beat de fericire:

— Spune, iubito!

— Te rog să-mi faci un serviciu.

— Poruncă! rosti cu emfază Miclescu, realizând că-i prima oară când o auzea spunând te rog.

— E vorba despre un împrumut. Suma i-ar putea speria pe unii, nu însă pe un boss de categoria ta. De altfel, insist, e vorba despre un împrumut.

— Cât?

— Un milion. *Cash* şi rapid.

Cifra îl pocni în moalele capului. Se aşteptase la o sumă dură – Adina nu mergea cu linguriţa şi doar cele trei pachete de Kent zilnice o costau considerabil –, însă milionul îi tăiase respiraţia.

— Te-ai speriat, iepuraşule?

Avocatul simţi ironia. Îşi umezi buzele, căutându-şi suflul.

— Mă întrebam cum pot face rost imediat de bani lichizi. Nimeni nu ţine un milion sub pat.

— Există o instituţie care se cheamă CEC.

Miclescu ripostă cu iritare blândă:

— Nu fi copil, Adina. N-aş depune la CEC nici măcar două sute de mii. Cum dracu’ să-i justific, la un venit legal de patru mii şase sute lunar?… Ascultă, poţi să-mi spui de ce îţi trebuie banii ăştia?

— Preconizez o lovitură care presupune o investiţie de capital. În maximum două săptămâni, îţi restitui banii.

„Cu alţii, puişor!“, gândi Miclescu, punând aprioric cruce şi ultimului leu, dar spuse altceva:

— Îmi închipuisem că afacerea cealaltă e mai rentabilă. La zece grame, câştigi…

— Fleacuri! îl întrerupse Adina. Dacă-ţi cer bani, înseamnă că am nevoie de ei.

— Când îţi trebuie – termen limită?

— Deci ai spus da…

Glasul oscila între interogaţie şi afirmaţie.

— Da, iubito, oftă Miclescu, pentru tine. Când?

— În trei zile, începând de mâine.

— Îi vei avea.

Calculă febril că va vinde două din cele mai preţioase icoane. Ţinea mult la ele, era un colecţionar pătimaş, iar în toate întreprinderile lui aspectul „investiţii“ se plasa pe loc secund. Întâmplător avea cumpărător imediat. Doctorul Radian îl pândea de mult cu răbdare şi tenacitate de fiară care-şi pândeşte prada. Ei bine, câştigase.

Trilul telefonului îi întrerupse calculele. Adina, nepăsătoare, parcă surdă, se întindea cu voluptate.

— Ce faci? o întrebă intrigat. Nu răspunzi?

— N-am chef. Mi-e bine…

Avocatul strânse tare pleoapele.

„Dumnezeule! În ghearele cui am picat! Un bordel întreg, cu madamă cu tot nu-i ajung nici până la călcâi… Nu-mi pasă. O iubesc.“

Adina privea ţintă lustra. Ochii îi scăpărau:

„Cretinul! I-am spus să nu sune astă-seară…“

Se răsuci spre avocat întinzându-i buzele:

— Te iubesc, dragul meu.

Îi suportă sărutarea simulând pasiune şi entuziasm.

„De-ar pleca şi imbecilul ăsta odată! Mi-i somn.“

Apoi îi veni să râdă. „O mică partidă de picioare în aer un milion! Cred că sunt «dama» cea mai bine cotată din România socialistă. Bravo ţie, fă!“

— Ce-ai spus, dragul meu?… Bineînţeles. Toată viaţa… Numai a ta…

La ferestre, plângea toamna.

18

Ascultând raportul locotenentului Azimioară, Cristescu reflectă la un fenomen care i se părea lui că prezintă trei posibilităţi de interpretare. *Tinerii sunt bizari* era aserţiunea de la care pleca. Problema se punea însă dacă – primo – sunt bizari pentru că pur şi simplu optica bătrânilor, hai să zicem maturilor, care uitând originalităţile propriei lor juvenilităţi, s-a strâmbat – secundo – sunt realmente bizari datorită unui ritm biologic aparte sau – terţio – doar fac pe bizarii, cu teribilismul propriu vârstei.

Departe de a fi vreun „încuiat“, maiorul, totdeauna elegant – eleganţa aceea discretă, plină de rafinament cu trucuri insesizabile –, mai avea un principiu pe care-l considera axiomă: un individ nu trebuie să-şi considere cusururile fizice drept infirmităţi, nu trebuie să se simtă complexat, dar în acelaşi timp i se părea aberant să şi le arate singur cu degetul.

Moşoianu era un tânăr excelent, realmente dotat, amabil şi cumsecade, dar după cum spunea fostul lui şef, colonelul Dăneţ, „biata mumă-sa nu fusese o zână“. Era pirpiriu, mărul lui Adam se zbuciuma ca o nucă zgândărită de un şoarece, avea trăsături asimetrice, iar pe maxilare coşuri asfixiate de talc mai zvoneau despre „neliniştile adolescenţei“.

— Auzi, îl întrerupse la un moment dat, sunt pur şi simplu curios: ce tot cari, domnule, în ghiozdanul ăla?

Locotenentul clipi buimăcit şi îşi apăsă ochelarii cu degetul la rădăcina nasului.

— Poftiţi?!

— Spuneam că târăşti toată ziua o tolbă de poştaş. Ce ţii în ea?

Moşoianu înghiţi în sec.

— Costumul de judo, cărţi şi… sandwichurile pentru serviciu…

— Şi ai nevoie de ele în tot momentul?

Locotenentul tăcu, dând imperceptibil din umeri. Stai şi-i explică „bătrânului“ că aşa e „miştolache“ acum, să umbli cu taşca. Vezi, Doamne, în zori sau la miezul nopţii, în tramvai, la cinema sau în parc cu iubita, toţi suntem sportivi. Ne ducem sau venim de la antrenament.

Cristescu, pe de altă parte, în dispoziţie meditativă, îşi amintea că probabil nici generaţiile precedente nu fuseseră mai breze. În tinereţea lui, de pildă, pe vreme cât de aprigă, dacă purtai galoşi sau pălărie nu mai vorbim de căciulă, erai complet descalificat, umbrela constituia o ruşine, băieţii ascundeau florile destinate iubitei sub haină sau în servietă, spre a nu fi trataţi de fraieri.

— Mda, oftă, e în regulă, poţi să continui.

— Ajunsesem la concluzii, aminti locotenentul, încă deconcertat de întreruperea lui Cristescu. După opinia mea, inginerul Gregorian este inocent, victimă a unor manevre machiavelice.

— E o certitudine?

— Da.

— Ce te face să fii atât de sigur?

Moşoianu îşi drese glasul, încercând să-şi adune gândurile.

— Îl urmăresc de o săptămână pas cu pas, îi cunosc programul pe dinafară. Existenţa lui e ca o carte deschisă. Şi nu-mi iese din cap un amănunt: niciodată nu trage draperiile sau obloanele. Seara, te uiţi la el în casă ca într-o vitrină.

— Mda, făcu maiorul cercetându-l cu atenţie, ciudată „indiscreţie“…

— Eu aş califica-o altfel. Cred că omul acesta nu are nimic de ascuns. Instinctiv, când cineva duce o existenţă dublă sau se ţine de matrapazlâcuri, se camuflează, începe să împrumute din mentalitatea cârtiţei…

— O observaţie interesantă, aprecie Cristescu. Ar mai fi o variantă: ca Gregorian să simuleze o asemenea atitudine detaşată, intuind raţionamentul dumitale. Dar sincer să fiu, ipoteza mi se pare fantezistă, prea sofisticată şi presupunând o perversitate în modul de a anticipa judecăţi cu totul şi cu totul singulare. Spune-mi e singurul argument care te determină să-l scoţi pe inginer din cauză?

Pe gâtul locotenentului, mărul lui Adam făcu două salturi spectaculoase; reacţie tipică şi care stârnea totdeauna amuzamentul lui Cristescu.

— Aş pleda în favoarea lui Gregorian din considerente de ordin subiectiv. Ştiu că acestea sunt cele mai primejdioase şi ridică totdeauna suspiciuni într-o anchetă, dar nu mă pot debarasa de impresia excelentă pe care mi-a făcut-o individul. Reprezintă prototipul omului cumsecade, bun până la absurd, milos. În cartier, lumea îl adoră. Vecinii, vânzătoarele de la complexul alimentar, copiii, gunoierii îi nutresc, fără exagerare, un adevărat cult. Şi asta, în ciuda faptului că Gregorian e un mare singuratic…

Cristescu zâmbi. Moşoianu avea sentimentalitatea proprie tinereţii. Hm, bun… blajin… milos. Cu ani în urmă, cercetase un caz în care protagonistul făcea danii generoase bisericii şi azilelor de bătrâni, avea veşnic buzunarele pline de cofeturi pentru copiii din cartier, ducea portocale duminica la spital vecinilor sau cunoştinţelor internate, în fond terţi străini pentru el. S-a dovedit apoi, după un an de cercetări, că Samaritheanul acesta cu chip şi traistă de Moş Crăciun era un sadic, obsedat sexual, cu cincisprezece crime abjecte la activ.

Se reţinu de la orice observaţie. Băiatul avea timp să se înăspreasscă. Nu profesa într-o seră de flori, nici într-o rezervaţie de iepuraşi şi cine nu-i sentimental la douăzeci

de ani, la patruzeci poate ocupa perfect postul acelui misterios Monsieur de Paris, gâdele calificat al ghilotinelor franceze.

— Cineva, remarcă pe gânduri, mai precis mama lui Doru Popescu, îmi sugera că Gregorian ar conlucra cu Miclescu.

— Pe ce anume se bizuie?

— Habar n-am. Probabil îi place suspensul, nu mi-a dat nici un fel de lămuriri. Vezi, sunt încredinţat că în viaţa acestei femei nu există nici un moment, act sau gest, pe care nu l-ar putea mărturisi. Şi totuşi, când o văd, n-am decât un singur dor: să părăsească cât mai repede biroul.

— Cum vă explicaţi?

— De, oftă maiorul, pare paradoxal, dar lipsa totală de cusururi e la fel de odioasă ca şi supranumerarul lor. „Iadul e pavat cu bune intenţii“… Cred că aforismul poate constitui un motto de viaţă pentru Lucreţia Popescu. Ştii…

Pocni din degete, sărind brusc la altă idee, într-un mod care-i era caracteristic. De fapt, ideile mocneau în subconştientul maiorului, nu le abandona o secundă şi discutând despre cu totul altceva, ele supravieţuiau, fundal de preocupări.

— Trei întrebări mă obsedează: De ce a dispărut solniţa de pe masa lui Gregorian, cine e destinatarul scrisorilor lui Popa şi, trei, cine şi ce interes avea s-o răpească pe Melania Lupu.

Moşoianu zâmbi subţire:

— N-a existat încă dosar în care să fie amestecată bătrâna, fără să ridice întrebări-cheie.

— Dragul meu, cred că în biroul acesta nu s-a pronunţat niciodată un cuvânt mai adevărat.

— Aveţi vreun pronostic în privinţa ei?

— Întrebarea sună a conferinţă de presă, râse Cristescu. Nu, n-am nici un pronostic, fantezia mea nu-i îndeajuns de nărăvaşă pentru a prevedea reacţiile şi ideile doamnei în cauză. Am însă o certitudine: ca totdeauna, vom rămâne cu gura căscată.

* * *

Arăta ca de obicei bizară, spectaculoasă, neliniştitoare, şi Vanda Trai-Dulce îşi zise că de fapt pe femeia asta o cunoaşte foarte puţin. Dacă stătea să reflecteze, nu ştia nimic despre existenţa ei, ignora parametrii aceia de ordin social elementari care-ţi îngăduie să situezi un individ într-un anume cadru; cadru care la rândul său îţi dă posibilitatea unei identificări măcar superficiale: Habar n-avea unde se născuse, şi cine-i erau părinţii (unele zvonuri prea fantastice nu fuseseră confirmate), dacă şi ce studiase, fusese sau nu căsătorită... Pe Vanda, aventurieră cu experienţă – ce nu ştie ea despre viaţă, spunea adeseori, nici nu merită să fie ştiut –, n-o convinsese niciodată calificativul de femeie fatală. „Bărbaţii sunt ca oile şi dacă după un fund mai impertinent încep să ofteze patru inşi dintre care unul moare de gripă, se va găsi o legiune de imbecili gata să-i sacrifice liniştea şi portofelul...“ În faţa Adinei însă, nu se mai simţea atât de sigură, realizând cu surpriză cum vechi convingeri încep să se clatine.

Adina, într-o rochie albă de lână cu nasturi de cristal violet, îşi mângâia distrată mărgelele de la gât. Toate accesoriile, pantofi, poşetă, mănuşi păstrau aceeaşi nuanţă. Pardesiul, aruncat neglijent – neglijenţa aceea pe care ţi-o dau banii (bani mulţi şi dintotdeauna) şi obişnuinţa lucrurilor scumpe – era cu o tuşă mai închis, bătând spre mov.

„De unde naiba le procură? se întrebă Vanda. Toaletele ei erau atente, dar niciodată sofisticate. Oricât ai fi dispusă să cheltuieşti pe cârpe, sunt lucruri pe care nu le găseşti“.

— Zii, l-ai aiurit!

Adina îşi răsuci privirea, smulgându-se gândurilor. Părul bine întins peste cap şi strâns într-un coc greu îi scotea în evidenţă nobleţea gâtului, profilul perfect.

— Ce spuneai?… A, da. A mers mai uşor decât mi-am închipuit.

— Cât?

— Un milion.

— Era vorba doar de şapte sute de mii.

Adina ridică din umeri.

— Am avut nevoie de mărunţiş.

Vanda râse stingheritã cumva. O admira, dar în acelaşi timp se simţea nelaîndemânã în prezenţa ei. Femeia aceasta, cu ferocitatea ei, îţi fãcea fricã.

— N-a pretins să intre în combinaţie?

— Nici nu s-a pus chestiunea.

— Te felicit… De ani de zile mi-am închipuit că nu mai am de învăţat nimic, de la nimeni. M-am înşelat.

— Fleacuri!

— Nu chiar. Miclescu nu-i orice peştişor mărunt.

— Mai mărunt decât îţi imaginezi. E suficient să-l iei tare. Bruscheţea, rupturile nu-s stilul lui. Le practică, ce-i drept, cu alţii, dar îl deconcertează o singură vorbă mai răstită. Îşi udă izmenele. Un micuţ dur de salon.

— Am să-mi permit din când în când să iau lecţii de la tine. Cât te costă milionul ăsta?

— O verighetă. Râse cinic: mi-a luat şi măsura.

Vanda o cercetă curioasă:

— Chiar ai de gând să…

— Să mă mărit cu el? Par beată? De altfel, mă îndoiesc că în două săptămâni va mai flana liber şi vioi pe Calea Victoriei.

Vanda îşi trecu degetele prin părul proaspăt coafat. Era suplu, mătăsos şi *eau d'argent*-ul îi dădea reflexe albastre-argintii. Un cap de marchizã, aşa cum ne-am obişnuit să vedem în miniaturile de acum două secole. Surâsul şi privirile poate nu erau prea *bien-élevé*…

— Ascultă, n-am dus o viaţă prea onestă, ca să folosesc un termen dulce, dar îţi spun sincer că uneori mă înspăimânţi. Nu ţi-e milă de nimeni?

Adina îi aruncă o privire de gheaţă:

— Nimănui nu-i e milă de nimeni.

— Eu în locul tău aş fi totuşi prudentă. Am auzit pe cineva vorbind despre maică-ta. Nu ştiu dacă e adevărat…

— Dacă ai auzit îndeajuns ca să rămâi perplexă, o întrerupse Adina, e adevărat sută la sută. A fost cea mai frumoasă târfă din Crucea de Piatră. Şi o canalie de mâna întâi.

— Se pare că-i semeni, râse Vanda. Cel puţin, aşa am fost asigurată.

— Nu cine ştie cât. Dacă aş fi trăit în aceleaşi circumstanţe, mă refer la condiţiile de cruntă asuprire ale regimului burghezo-moşieresc, poate că aş fi reuşit să mă apropii de ştacheta ei. S-o egalez, niciodată!

— Mi s-a spus că a murit spintecată. Douăzeci de lovituri de cuţit aplicate de un ibovnic dezamăgit. Parcă avocat… Probabil că-l socotea tot „un micuţ dur de salon…“

— Îţi pot completa portretul, declară liniştită Adina. Personajul era bleg, drăguţ, instruit, de familie. Şi ce-i cu asta?

— Ai grijă. Destinele sunt uneori simetrice.

Adina începu să râdă. Râsul era autentic, i-o citeai în ochi. Dinţii laţi, albi, străluceau în toată splendoarea lor.

— Ai haz, Vanda! Ia ascultă, unde au murit părinţii tăi?

— Dragă, eu sunt ruşinea familiei. Părinţii mei au fost oameni onorabili, cetăţeni cu vază, o cinste a urbei. Te asigur că au murit în patul lor.

— Ei bine, ai grijă să nu te mai culci niciodată. Hai să fim serioşi, fetiţo!

— Când îţi dă banii?

— Mâine expiră termenul. Probabil că o să-i am chiar diseară şi cu asta episodul avocat Miclescu se încheie definitiv.

Vanda îşi netezi mecanic poalele fustei plisate.

— Dacă-l umflă gaborii, s-ar putea să ciripească despre povestea cealaltă. Nu ne-ar fi moale.

— Slavă Domnului, încep să te recunosc, râse Adina. Toată seara te-ai exprimat academic. Fii liniştită, n-o să ciripească. E îndeajuns de bun avocat ca să realizeze ce înseamnă complicitatea într-o istorie legată de aur. O fi el neinteresant, dar nu cretin.

— În fond, cine te interesează?

Adina rămase câteva clipe pe gânduri. Declară cu zâmbetul omului care se miră de propriile lui slăbiciuni:

— Celălalt…

— Care celălalt?

— Cris.

Vanda dădu din mână „fleacuri“.

— Cu Gregorian e altceva.

— Nu-i deloc ce-ţi închipui tu. Îmi place. Şi-mi place mult.

Privirea Vandei deveni ură. Şi glasul căpătă alte rezonanţe:

— Mie în schimb nu-mi place! Inima şi afacerile nu întocmesc niciodată bordei împreună.

Adina surâse visătoare.

19

Când Violeta Bordeianu se întoarse acasă, constată cu neplăcută surpriză că în faţa blocului se plimba Basile Nicolau. Patrula cu aerul acela specific al omului ostenit de aşteptare, dar resemnat şi decis să rămână în continuare. Bătrâna se simţea mai mult decât plictisită. Avusese o zi proastă din toate punctele de vedere. Întâlnirea cu nepotu-său o iritase, iar excursia până la locuinţa Melaniei o scosese de-a dreptul din fire. Suferea de reumatism poliarticular şi picioarele – pacostea ei dintotdeauna – o dureau crâncen de parcă cineva i-ar fi înfipt drugi de fier înroşiţi la foc în pulpele bolnave. Ce o irita la culme era că sacrificiul îl făcuse pentru un motan afurisit, o jiganie infectă, pentru care nu nutrea nici un fel de simpatie „şi nici pentru smintita de stăpână-sa“, de altfel. Se răzbunase destul de meschin, arzându-i un picior între coaste, scuipându-i în mâncare şi lăsându-l pe întuneric, ceea ce Melania nu făcea niciodată. „Mirciulică este traumatizat, bezna îl îngrozeşte. Când sunt silită să plec fără el, îi las televizorul deschis şi aplicele din antreu aprinse…“ Înainte de a părăsi garsoniera Melaniei, Bordeianca făcuse o inspecţie generală. Ignorase bibelourile, albumele, fotografiile – „izmeneli de fată bătrână chit că a trăit peste treizeci de ani cu colonelul, alt mameluc“ –, îşi vârâse nasul în cămară – „hm, macaroane, supe în plic, biscuiţi şi acadele, provizii de putoare“ –, inventariase toate sertarele: batiste, danteluri, mănuşi desperecheate, monede cu efigia lui Mihai, timbre vechi de pe vremea lui Ferdinand.

„Capie!“, fu concluzia Violetei şi plecase trântind uşa.

De cum o văzu, Basile Nicolau îşi dădu seama că a picat prost. Bătrâna mormăi un delicat „nu dai pe la mine cu anii, acum îţi căşună, intră dacă tot ai venit“, şi o luă înainte, legănându-şi şoldurile de vacă.

— Coană Violeto, începu Nicolau, împreunându-şi mâinile în chip de rugă. Vin la domnia ta…

Bătrâna, descălţându-şi pantofii comozi, deformaţi de monturi (apăsă cu boturile pe ştaif, evitând ca toţi oamenii graşi aplecatul peste stomac), îl repezi:

— Ia-o pe scurtătură că mă ţin şalele, picioarele şi oboseala.

Nicolau, deconcertat, se făcu mic în fotoliu.

— Dacă te deranjez, prefer să vin altă dată.

— Care va să zică două deranjuri. Prefer să te îndur acuma.

— Dragă Violeto, reluă Basile Nicolau, dregându-şi inutil vocea. Suntem prieteni de peste treizeci de ani.

— I-auzi! se hlizi Bordeianca. Azi mi-o spui întâiaşi dată.

Nicolau ridică degetul, parcă vrând să înţepe tavanul:

— Marile sentimente sunt mute!

Pe chipul frumos al bătrânei se lăţi un zâmbet:

— Mă iubeşti, fecior?

— Dar, bineînţeles. Noi, cei care facem parte dintr-o anumită clasă, trebuie să fim… a, solidari, liantul fiind afecţiunea şi sentimentul că aparţinem unui anume clan. A fost destrămat de evenimente, de istoria care, nu-i aşa, e nemiloasă, dar în ciuda vicisitudinilor, rămânem un tot, un întreg. Cei puţini care am supravieţuit trebuie să fim împreună. Încheie patetic: Ca un zid!

— În faţa cui zid? Şi din ce clasă facem noi parte? Noi amândoi! Eu, Violeta Bordeianu, fiică de boieri vechi şi tu, un Nicolau oarecare, feciorul unui nimeni, vătaf – că asta a fost tac’tu – pe moşiile noastre!

Bătrânul se tamponă cu batista neliniştit. Încercă să râdă.

— Aprigă limbă ai, coană Violeto, dar îţi cunosc inima şi tot cutez să-ţi îndrept rugăciune.

— Aşa! zâmbi satisfăcută Bordeianca. Dă-i drumul, te ascult cu amândouă urechile.

— Cred că am intrat într-o încurcătură…

— Muiere? Mă aşteptam.

— A, nu, nu! Cu totul altceva. Un fleac, nimic serios, nu-i aşa, dar e bine să fim prudenţi.

— Dacă era fleac, nu mi te foiai în izmene.

Basile Nicolau înghiţi în sec.

— Fie cum zici dumneata, coană Violeto. Chestia e legată de asasi… Cuvântul îl fripse parcă şi se corectă: De moartea lui Ştefan. Am făcut, da… am dat la miliţie unele declaraţii inexacte.

Bătrâna deveni atentă. Se aplecă înainte cu ochii salivând de curiozitate.

— Ci zi odată!

— Am afirmat că în ziua cu pricina am fost la Timişoara…

— Să-ţi comanzi pantofi, ştiu.

— De fapt, n-am fost. Asta-i problema.

Răsufla uşurat de povară şi acum se uita la bătrână cu o intensitate care oscila între spaimă şi nădejde.

— Aha! pricepu Violeta Bordeianu. Şi ăia au cercetat, bineînţeles.

Basile Nicolau dădu din cap.

— De ce i-ai minţit?

— Nu ştiu, coană Violeto. Ochii îi jucau în lacrimi. Mi-a luat Dumnezeu minţile! Apucasem să vă spun acelaşi lucru şi vouă, atunci la Coleta, şi aşa am ţinut-o. N-am luat problema în serios, mi-am zis că-i o simplă formalitate…

— Cap de nătărău! Vroiai să te făleşti, să faci pe dandy-ul?

— Da… Cred că da… Iartă-mă… Adică, în sfârşit… Acum, ce să fac?

Plângea de-a binelea şi Bordeianca îl măsură cu dispreţ. „Craidon bătrân, de mahala şi pe deasupra căcăcios.“

Lacrimile îi făceau silă, ca în general toate dovezile de slăbiciune. Nu plângea niciodată.

— Şi de fapt unde ai fost?

Nicolau dădu din umeri, zâmbind printre lacrimi.

— Acasă, în pat. Crizele mele de spondiloză… Nici nu puteam să mă mişc.

— Hm! Adică te ţineau şalele. Şi mai umbli după dame. Halal amant! De la mine ce vrei?

Nicolau începu să se agite. Îşi pipăi febril buzunarele şi scoase din buzunarul de la piept un plic.

— …Să nu uit. Permite-mi, coană Violeto, să-ţi ofer un mic cadou, nu-i aşa, ca între prieteni. Te auzii rândul trecut la Coleta că eşti cam strâmtorată…

— Mă mituieşti! rânji bătrâna.

— A, nu, nici gând. Socoteşte-l, dacă vrei, un împrumut. Pot aştepta oricât, nu mă grăbesc.

— Ba prefer să-l socot cadou. Şi acum, sloboade-ţi gândul. Mi-ai dat peşcheş, ce vrei să fac?

— Să le zici ăstora de la miliţie că am fost aici, la dumneata.

— Ca ibovnic?

Bătrânul, necontrolat, se cutremură. O singură clipă avu senzaţia că ţine în braţe sacul ăsta de osânză, cu oase de cămilă.

Ura aprinse făclii în ochii Violetei Bordeianu. Cunoştea privirea, reacţia, mişcarea specifică de recul. O întâlnise la toţi bărbaţii pe care încercase să-i ademenească în aşternutul ei.

— Nu… Nu îndrăznesc, coană Violeto. Adică eram în vizită, ca vechi prieteni…

— Aha! Şi ce le explici? Care-i rezonul pentru care i-ai minţit? De ce nici unul din noi n-a pomenit de vizita ta, în declaraţiile de până acum? Nu eşti prea isteţ, băiete!

Bătrânul o privi speriat.

— Nu ştiu, să căutăm împreună. Ţi-am zis că nu îndrăznesc… Dar poate că asta-i ideea cea mai bună.

Mintea dumitale, bineînţeles… Dacă le-am sugera că… În sfârşit! Noi doi… Am pretinde că-i vorba de o legătură mai veche, dar ne-am jenat să… Explodă: Să mărturisim!

Violeta Bordeianu îşi încrucişă mâinile peste pântece. Ochii îi străluceau de satisfacţie şi era limpede pentru oricine – nu şi pentru Nicolau, speriat şi emoţionat – că se distra copios.

— Care va să zică doi guguştiuci! Nătâng, netot, dar tot mai dă ceva din capul tău. Hai să batem palma. Bazilică, tată, aşa rămâne! Dacă nu m-am compromis la douăzeci de ani, s-o fac barem la jumătatea sutei şi un pol.

Nicolau se ridică. Era caraghios, îndoit de şale şi cu genunchii ţepeni. Ţinea mâinile împreunate în dreptul buzelor:

— Mulţumesc, coană Violeto! Nici nu ştii cât îţi sunt de îndatorat.

— Aceasta om vedea-o după ce trece primejdia… Adăugă îndoită: Dacă o trece… Lămureşte-mi însă o chestiune: Ce naiba căutai pe douăşcinci noiembrie, spre ceasurile opt dinspre seară la porţile lui Ştefan? Se uită cu satisfacţie sadică la Nicolau care începuse să tremure: Nu de alta, dar în aceeaşi seară şi la aceeaşi oră, mă aflam prin preajmă.

* * *

„Draga mea, cred că a sosit timpul să te întorci acasă. Este ora şase fără un sfert dimineaţa – ce oră imposibilă! N-ai pretext să bei un pahar de şampanie, ştii, e indecent, iar pe stradă, nu pot să-mi dau seama de ce, dar toată lumea e extrem de nervoasă şi pare grăbită – şi presupun că-i cazul să te întorci acasă. Mai presus că persoana care te-a… mă rog, invitat aici, nu-i prea politicoasă. Mi se pare inelegant din partea unui bărbat să te facă să aştepţi. Desigur că nu-i un monsieur şi nu văd de ce ţi-ai face scrupule. Mai

aminteşte-ţi că l-ai invitat la ceai pe domnul Azimioară, iar domnul Cristescu s-ar putea să fie îngrijorat din pricina ta.“

Melania Lupu se apropie de o oglindă ieftină, înrămată în lemn bronzat. Spânzura între şifonierul cu trei uşi şi un tablou pictat în maniera lui Gogu Zaharescu, acum vreo cincisprezece ani, celebru şi cu dever mare printre pieţarii din Obeur şi mahalagiii cu gust subţire. „Oroare, pur şi simplu, fetiţo! Cine se poate extazia dinaintea unui crap răposat pe o farfurie de la Horezu? Şi de ce se vede în fund o coloană grecească, n-am să pricep niciodată…“

Îşi puse din nou toca, dădu un fulg de pudră pe obraz şi făcu un pas înapoi, cercetându-se cu ochi critici. Îşi mânji degetul cel mic în găoacea etu-ului de ruj, aproape epuizat. „Un strop de roşu pe buze înviorează, fetiţo, iar dimineaţa, în zori, după o noapte nedormită, nu arăţi extraordinar, nici chiar dacă te cheamă Sophia Loren. Cu atât mai mult dacă ai împlinit şaizeci şi cinci de ani…

În realitate, oamenii în vârstă ar trebui să fie mult mai grijulii cu ţinuta lor decât cei tineri. Când îi văd cu vată în urechi şi părul în şuviţe îngălbenite – codiţe de şobolan – şi pantofi decupaţi la monturi, mi-e ruşine că sunt contemporană cu pacea de la Versailles.“

Când se desprinse de oglindă, ochii – violete presate într-un album – străluceau ca înstelaţi. Se simţea într-o dispoziţie excelentă, proaspătă ca zorii unei zile de mai şi pusă pe şotii.

„Ştiu ce chef ai avea, draga mea. Să te dai cu trotineta… Îl ţii minte pe Tudorel? Era un năzdrăvan şi jumătate. Totdeauna punea o sfoară la colţul străzii şi tu veneai de-a berbeleacul. Am auzit că a ajuns pompier, deşi nu mă aşteptam să evolueze aşa de bine. Avea veşnic coatele şi genunchii juliţi…“

Scoase agenda din poşetă, rupse o filă şi începu să grifoneze cu creionul dermatograf. Ţinea vârful limbii afară, cum fac copiii când trudesc la temele de caligrafie, aşa cum făcuse şi ea acum aproape şaizeci de ani, sculptând beţe şi

cârlige pe tăbliţa de ardezie cu şnur şi burete ca o portocală de şvaiţer.

Stimate domn, vă mulţumesc pentru graţioasa dumneavoastră ospitalitate, dar guvernanta mea – o domnişoară bătrână din Lièges cu o slăbiciune irezistibilă pentru guleraşele de dantelă şi evantaiele spaniole (oh! avea o sumedenie!) – m-a învăţat că nu-i frumos să abuzez. În consecinţă, aştept să-mi întoarceţi vizita. Vă asigur că sunteţi scutit de formalitatea cărţii de vizită cu colţul întors şi că vă aştept oricând vă face plăcere la o ceaşcă de ceai şi o felie straşnică de cake. A dumneavoastră, Melania Lupu.

Rezemă hârtia de o vază veche şi îşi frecă satisfăcută degetele fragile.

„Cred că ai făcut o compunere destul de frumuşică, fetiţo. În orişice caz, e clară, iar domnul acesta necunoscut, care ţinea să stea de vorbă cu tine, va pricepe de la bun început că eşti o persoană politicoasă şi că nu ai nimic de-a face cu ciufuţii aceia care trag zăvorul şi sting lampa când le bat musafirii la uşă. Bun, acuma nu te mai făli, doar ştii că nu-mi plac oamenii semeţi…”

Se gândi totuşi, făcând ghemotoc paginile vechii reviste „Săptămâna“ şi căutând din ochi alte hârtii, eventual o cârpă (nu ezită să ia faţa de masă) că infatuarea, desigur discretă, în limitele bunului simţ prezintă şi aspecte pozitive.

„În fond, un individ încrezut este un om mulţumit din toate punctele de vedere de soarta lui. De pildă, eu n-aş vrea să mă schimb cu nimeni. Şi, dacă ar fi să mă mai nasc o dată şi m-ar întreba bunul Dumnezeu cine aş vrea să fiu, i-aş răspunde că tot eu. Dă-mi voie, Melanie, să-ţi spun că aceasta nu-i o probă de îngâmfare, ci dimpotrivă. Cred că ţi-am explicat situaţia destul de clar, căci, slavă Domnului, nu faci parte dintre aceia care dacă nu înţeleg din primul moment un lucru, nu-l mai înţeleg niciodată…“

Se chinui câteva minute, încercând să deschidă geamul. Espanioleta, nefolosită ani de zile, înţepenise.

— A ruginit, draga mea, spuse tare, vârându-şi degetul lovit în gură. Ah! În sfârşit, o gură de aer proaspăt. Ce bine că nu eşti un frigurilă ca Mirciulică… Cauţi ceva, iubito!

Ah, da, ghemotocul de hârtie!

Îl strecură între fereastră şi pântecele gratiilor de fier forjat, împreună cu faţa de masă şi, idee de ultimă clipă, o pernă brodată chilim cu chenar de catifea.

— Cred că Dumnezeu răsplăteşte faptele bune, fetiţo. Dacă nu te-ai fi dus săptămâna trecută la cimitir – mormântul arăta scandalos, fie vorba între noi, draga mea, iar colonelul, sunt încredinţată, începuse să se simtă neglijat –, nu aveai acum cutia de chibrituri la tine…

Frecă un băţ şi în clipa următoare o flacără puternică ţâşni strecurându-se şerpeşte printre gratiile ferestrei. Melania Lupu începu să râdă bătând din palme fericită.

— Ce spectacol minunat, draga mea! Nu ştiu de ce, dar îmi aminteşte de pomul de Crăciun.

Ochii albaştri sclipeau de tinereţe. Se simţea Fetiţa cu chibrituri.

* * *

— Ia te uită! râse Gigi Song, măsurând balerina din cap până în picioare. Lume nouă. Pot să-ţi spun că nu arăţi faimos.

Cătălina îşi ridică privirea. Era fierbinte şi, în chip ciudat, irisul părea că se dilatase, înghiţea corneea şi tânărul avu impresia că obrazul fetei e găurit: două guri de gheenă.

Îi împinse un scaun şi cu gesturi neaşteptat de gingaşe o ajută să se aşeze. Erau prieteni demult, copilăriseră pe aceeaşi stradă împreună cu Doru Popescu, Vlăduţ, Andy…

Pe la cincisprezece ani, îşi închipuise că e îndrăgostit de ea. Îi împletea cununiţe de margarete, o lua de la şcoală după orele de studiu, îi tăiase odată, fără să simtă, o şuviţă de păr şi-i făcea, sau îi adapta, tot pe ascuns, versuri: „Eşti

o floare,/eşti un crin/eşti parfumul cel mai fin…“ Sau, când plecase pentru doi ani la Institutul de coregrafie din Leningrad. „Foaie verde mărăcine/Cât de mult ţin eu la tine /Foaie verde de mărar/Să ne despărţim e amar“.

O cercetă scurt şi colţurile gurii îi zvâcniră. Cătălina arăta cu adevărat prost, părea îmbătrânită şi pierduse ceea ce lui Gigi Song i se păruse totdeauna a fi însuşirea ei cea mai de preţ: o puritate plină de strălucire. În realitate, nu încetase niciodată să ţină la ea şi chiar când se îndrăgostise de Andreea – o pasiune mistuitoare, crudă, smintită, de care Gigi prefera să nu-şi aducă aminte – continuase să se gândească la ea. Un sentiment bizar, mixtură de afecţiune, camaraderie, nevoie imperioasă, spontană, niciodată solicitată, de a o proteja.

Îi prinse mâna şi o mângâie pe fruntea boltită.

— Ce-i cu tine, fată? Nu te-am văzut niciodată într-o dispoziţie mai nasoală.

Cătălina, la capătul puterilor, începu să plângă. Gigi o luă în braţe.

— Nu merită să plângi pentru nimic, Cătă! Ia zii lui tetea! Cine te-a vârât în bernă! Care mocofan?

Balerina se ghemui la pieptul lui Gigi, izbucnind în hohote. Plângea cu disperare, disperarea aceea specială, dramatică, a momentelor grave din viaţa unui individ. O simţeai că vrea să moară, în stare de actele cele mai nesăbuite.

— Miclescu? întrebă Gigi, mângâindu-i uşor părul.

Fata dădu din cap. Se lăsă aşezată pe canapeaua tapisată într-un creton cu flori portocalii. Era o garsonieră obişnuită, pe care Gigi o mobilase parcă intenţionat în chipul cel mai banal posibil. Originală era doar biblioteca, în care surprindea eterogenul, asociaţiile bizare trădând fie autodidactul cu lecturi lipsite de disciplină, fie prototipul de individ risipit, cu nenumărate starturi, colecţionar de curse abandonate. Pe un singur raft, convieţuiau de pildă, o revistă de şah, un tratat de bridge, un manual de istorie a

muzicii, două romane din celebra colecţie „Masca“, o „Biblie“, un volum de socialism ştiinţific.

— Ascultă, Cătălina, bărbatul ăsta e o bestie şi te-am avertizat chiar de la început. Te-a avertizat şi bietul Doru…

Balerina îşi ridică obrazul răvăşit de plâns.

— Nu-mi pasă. Îl iubesc.

— În regulă. Încerc să mă obişnuiesc cu ideea că ai ghinion şi idei fixe. Care-i chestia acum? Umblă după altă dameză? Nimic nou, personajul e obsedat.

— Îl iubesc îndeajuns de mult ca să mă bucur de fericirea lui.

Gigi Song fluieră fals admirativ:

— Nici prin minte nu-mi trecea că ai o inimă atât de spaţioasă! Practic, ce te frământă?

— Spune-mi tot ce ştii despre el. Tot, absolut tot. Te implor!

Îşi strânsese pumnii la piept, iar în privirea dilatată i se citea o aşteptare plină de teamă. Gigi, circumspect, îşi subţie privirea.

— Vrei o caracterizare. Ei bine, gagiul este cea mai mare canalie pe care am cunoscut-o vreodată. Ticălos, ipocrit, laş, turnător, trişor! O râmă abjectă.

Balerina îşi scutură pletele blonde.

— Nu mă interesează adjectivele. Spune-mi ce legătură e între Vali, moartea lui Doru şi blestematele alea de pacheţele…

Gigi Song nu-şi reprimă tresărirea. Scoase o ţigară şi o aprinse cu mişcări voit lente, de parcă ar fi vrut să câştige timp.

— Pacheţelele! Ce pacheţele, draga mea?

— Ah! ţipă Cătălina izbindu-se cu pumnul în genunchi. Nu sunt chiar atât de proastă pe cât credeţi. Ştii bine la ce mă refer şi sunt incapabilă să nu fac corelaţii îngrozitoare.

— Ca de pildă…

— Doru e victima combinaţiilor voastre scârboase. Tu şi Vali lucraţi de un an de zile cu aur!

— Ilustrul nostru avocat ţi-a povestit chestia asta?

— Îndrăzneşti să-mi spui că nu-i adevărat! Uită-te în ochii mei!

— Ai halucinaţii.

— Nu! V-am văzut împreună. Cunosc pacheţelele gălbui. Vali le ţine în sertăraşul secret de la birou. L-am deschis în lipsa lui… Căutam scrisori…

Vorbea sacadat, printre suspine, ochii îi ardeau.

— Cretinul! scrâşni Gigi Song.

— Tu eşti mai breaz? Am văzut aceleaşi pachete la tine!

— Ia te uită! De unde ştii că erau aceleaşi?

— Am murdărit două din neatenţie cu dermatograf violet. Mă grăbisem după spectacol şi nu apucasem să mă demachiez. Probabil am dus mâna la ochi şi m-am mânjit, în fine, nu are importanţă.

Gigi Song strivi nervos ţigara.

— Şi s-a întâmplat demult chestia asta?

— Acum două luni.

— A! ţin minte! Când am făcut viroza aia… Mi-amintesc că nu se găsea chinină şi…

— Isprăveşte! urlă Cătălina. Sunt gâscă, incultă, nu ştiu decât să dau din picioare, dar nu oarbă!

— În definitiv ce vrei?

Balerina respiră adânc, trecându-şi palma peste fruntea înfierbântată.

— Aveam încredere în Doru. Ochii i se umplură din nou de lacrimi. El a fost singurul meu prieten adevărat, singurul om care m-a iubit sincer.

— Sunt de acord cu tine. De ce l-ai fentat?

Fata dădu din cap cu tristeţe.

— De ce mai întrebi?

— Scurt! I-ai povestit probabil toată tărăşenia şi cum nenorocitul avea o fantezie zurbagie a ajuns la concluzia că ne ocupăm cu trafic de aur „en gros“ şi a început să facă pe detectivul. Unde te crezi, iubito, la Chicago? Şi încă ceva! Admiţând că m-aş ocupa de cocoşei, şi alte chestii

zornăitoare, mă crezi atât de imbecil, încât să mă încurc într-o combinaţie care mă poate costa capul cu o hahaleră ca Miclescu?

— Socotelile ţi le-ai făcut fără mine. Am convingerea că l-aţi lichidat pe Doru ca să nu vorbească. A făcut prostia să-i spună lui Vali ce ştie, l-a ameninţat probabil.

Gigi Song o întrerupse, scuturându-i umărul cu violenţă.

— Eşti nebună?! Ce înseamnă l-aţi lichidat?

— L-aţi ucis! ţipă Cătălina scoasă din minţi. Voi, împreună, ca să-i închideţi gura.

Gigi Song făcu un pas înapoi. Declară neaşteptat de calm:

— Te înşeli, draga mea. În afacerea asta, Miclescu a lucrat fără complici. Printre altele, trebuie să-ţi spun că sunt măgulit că mă vezi în ipostaza de asasin. Pentru liniştea ta, te informez că dispun de un alibi infailibil. În ziua cu pricina, la ora fatidică, dădeam o declaraţie la miliţie, în legătură cu o găinărie oarecare.

Cătălina îl privi înspăimântată.

— Ce vrei să spui? Adică Vali l-a…

— Exact ce ai înţeles, drăguţă! Maestru’ Miclescu l-a asasinat.

20

— Ce faci, Cris? Ai început să mă neglijezi…

Coleta Miclescu îi arătă cu mâna un fotoliu şi se îndreptă instinctiv spre bar. Gregorian o cercetă atent. Părea foarte bătrână şi din câte îşi putea aduce aminte era pentru prima oară că o vedea necoafată. Un tiv alb răsărea discret la rădăcina părului, dar, în mod obişnuit, până să ajungă la coafor, Coleta şi-l masca, punându-şi peruca sau un turban.

Cris se opri circumspect.

— Ascultă, te deranjez? Între noi nu încap fasoane. Am şi eu zile din astea albastre în care n-am chef să văd pe nimeni, aşa că nu te formaliza.

Exploziile de entuziasm, de altfel sincere, ale Micleascăi când îşi întâmpina musafirii făceau parte din nota obişnuită, constituind una din trăsăturile cele mai seducătoare ale personalităţii ei.

— Nu mă deranjezi, Cris. Tu nu mă deranjezi niciodată. De când te cunosc, te-am considerat copilul meu.

Gregorian îi sărută mâna şi întrebă surâzând cu blândeţe:

— Sentimentală?

— Plictisită.

Încă o noutate, reflectă inginerul. Coleta avea grijă să nu se plictisească şi era de neconceput să petreacă o seară singură, fie că ieşea în oraş, fie că primea vizite.

— S-a întâmplat ceva cu Vali?

Coleta tresări atât de vizibil, încât Gregorian descumpănit, avu sentimentul că a omis o gafă de care nu-şi

dădea seama.

— Ce să se întâmple?

— Nu ştiu… Am întrebat… Iartă-mă, dar îmi pari foarte schimbată. Crezi că te pot ajuta cu ceva?

Doamna Miclescu zâmbi chinuit:

— Can I help you? Ce îngrozitor de convenţional pot suna unele întrebări…

— Eu nu sunt convenţional.

— Ştiu Cris. Spune-mi, îl vezi pe Vali în stare de ceva rău? Cu adevărat rău?

— Ce-ţi trece prin minte?

— Am constatat, urmă visătoare, că ne cunoaştem foarte puţin unii pe alţii. Nu-i de ajuns să fii mamă ca să-ţi intuieşti fiul în parametrii săi reali, sau să-i înţelegi toate actele… Straniu mi se pare că a trebuit să împlinesc şaptezeci de ani ca să pricep un lucru elementar…

Altă noutate! Coleta nu şi-ar fi mărturisit vârsta în ruptul capului şi ajunsese un adevărat as în evitarea datelor de referinţă. Performanţă, căci conversaţia ei era volubilă şi spontană şi arareori se cenzura. Niciodată nu afirma de pildă, „m-am căsătorit în anul ’34 sau ’35“, pentru ca în altă împrejurare să mărturisească „m-am măritat la douăzeci de ani…“

— Ştii, Cris, am încredere în sinceritatea şi în judecata ta… Pe de altă parte, inerent cunoşti mai multe despre Vali decât mine… Bărbaţii nu se ascund unii de alţii, cel puţin în principiu…

Îşi frânse degetele şi pocnetul uscat al falangelor şocă urechea lui Gregorian. Doamna Miclescu îi căută privirea şi inginerul izbucni aproape răstit:

— Nu te mai uita aşa la mine! Pur şi simplu nu pot să îndur. Spune-mi limpede ce se întâmplă şi eventual pot să te ajut. Aşa, bâjbâim. Auzi! Părerea mea despre Vali! Bună, natural, altfel îl ocoleam, nu eram prieteni.

— Sincer… Dar te rog foarte sincer, crezi că ar fi în stare de crimă?

Inginerul se holbă, nevenindu-i să-şi creadă urechilor:

— Coleto, eşti nebună!

— Oare? Mi-e aşa de teamă…

— Înseamnă că adineauri ai avut dreptate. Nu-ţi cunoşti deloc, dar deloc, propriul fiu. Se aşează lângă ea şi-i prinse mâna între palmele uscate şi răcoroase. Ascultă, draga mea, n-am să afirm niciodată despre Vali că ar fi o pildă de moralitate sau că mi l-aş putea închipui zugrăvit pe ziduri de biserică. Sfântul Vali… Fecioru-tău este un *jouisseur* egoist care în general profesează principiul „trăieşte, dar lasă şi pe alţii să trăiască“, iar dacă asta nu e posibil, atunci trăieşte şi anfişează-te de ceilalţi. Are găinăriile lui şi trebuie să-ţi spun că în relaţiile cu femeile e departe de a fi un gentleman. Lucrurile astea le ştii şi tu, eu nu vin cu nici o noutate.

Doamna Miclescu tăcea, privind ţintă la franjurile covorului, un ispahan în nuanţa miezului de harbuz.

— În concluzie, urmă Cris, Vali va şti totdeauna să-şi conducă îndemânatic barca, neţinând prea mult seama de cei din jur, dar acte de canalism propriu-zis nu va comite niciodată. E prea comod, prea prudent şi ţine prea mult la existenţa confortabilă pe care o duce pentru a o juca la zaruri. Sunt absolut încredinţat de tot ce ţi-am spus.

— Mersi, Cris, oftă Micleasca.

Inginerul o cercetă surâzând:

— Şi acum dă-i drumul, draga mea. Ce te determină să crezi că Vali a început să-l facă pe zmeul zmeilor? Sau pe cavalerul ăla din basmele englezeşti, un tip malefic. În fine, am uitat cum îl cheamă…

— Dă-l în mă-sa! Auzi, n-aş mărturisi nimănui lucrurile astea, Cris. Am încredere în tine. Vali are coşmaruri îngrozitoare. Îl văd cum se chinuieşte, cineva îl torturează, iar în timpul ăsta mărturiseşte lucruri teribile…

— Ascultă, spuse Gregorian, eşti sigură că nu exagerezi?

Doamna Miclescu dădu din cap:

— Sunt sigură. Şi mai e ceva… Am găsit în biroul lui Vali agenda de anul ăsta a lui Ştefan. Se agăţă de braţul inginerului: Cum a ajuns la el? Ce poate să însemne asta?

Glasul avocatului intrat fără ca cei doi înfierbântaţi de discuţie să-l fi simţit răsună liniştit din spatele lor:

— Că tu-mi dai brânci să cad în prăpastie. Mulţumesc, mamă.

* * *

Când Azimioară dădu buzna în birou, şiroind de sudoare şi agitat, maiorul Cristescu se propti cu nădejde în masa de lucru. Întrebarea explodă înainte ca locotenentul să fi apucat să-şi reia suflul:

— Repede! Ce-a mai făcut? A furat statuia Libertăţii? Un tramvai? Ne trimite complimente şi o felie de cake din Marte? A fost aleasă Miss Nud Cannes 1981?

Azimioară scutură violent din cap.

— S-a întors.

Cristescu, sleit de emoţie, se lăsă pe spătarul scaunului.

— Mă aşteptam. Ca să fiu sincer, n-am fost nici o secundă îngrijorat. Nu s-a născut încă ăla care s-o sechestreze pe Melania Lupu. Ţi-a povestit cum a petrecut în excursia, chermeza, picnicul – în fine, găseşte ea un termen drăgălaş – respectiv?

— N-am stat de vorbă cu ea. Noutatea mi-a comunicat-o acum Marinaş. El supraveghează locuinţa. Mi-a spus că primul lucru a fost să-l scoată la plimbare pe Mirciulică. În lesă, bineînţeles. După voce, am avut impresia că se simte puţin zăpăcit.

— Ei bine, băiatul încă nu-i oţelit. Din întâmplare, noi am mai văzut câte ceva…

De fapt, mărturisindu-şi-o anevoie chiar lui însuşi, se simţea uşurat. Bătrâna aceasta exercita asupra lui un farmec irezistibil şi chiar dacă primea cu crampe ancheta cazurilor unde era amestecată, ultimul lucru de pe lume pe care şi l-ar fi dorit fiind noi meciuri Melania – Cristescu, încerca pentru ea un bizar, dar profund sentiment de afecţiune. În realitate, n-o tratase niciodată ca pe o infractoare şi era încredinţat că „năzbâtiile“ ei sunt generate de imaginaţia zburdalnică a unei persoane cu vocaţie certă pentru aventură şi farsă.

Sub multe aspecte, Melania rămăsese o fetiţă – simţeai nevoia să-i pui o păpuşă sau un iepuraş în braţe – şi, ca mai toţi indivizii rămaşi puri chiar la maturitate, adora poveştile cu zâne. Contrastul – infantilismul plin de farmec şi graţie şi mintea scânteietoare cutreierând mereu cărări neumblate – realiza o personalitate dintre cele mai originale, care fascina.

Când Melania fusese condamnată, Cristescu se simţise sincer necăjit, în timpul executării pedepsei îi expediase câteva pachete „anonime“ şi se bucurase din inimă cu ocazia amnistierii.

Se gândea la ea cu duioşie şi spera – cu credinţă foarte debilă – că anul petrecut la „întristare“ îi va vârî minţile în cap. Alteori, în clipe de nostalgie, reflecta că moartea ei la un moment dat îl va afecta serios. Cu Melania avea să dispară una din figurile cele mai discret pitoreşti ale Bucureştilor contemporani.

„În fond îşi spuse cercetându-l maşinal pe Azimioară şi constatând tot maşinal că s-a mai îngrăşat, deocamdată n-a făcut nimic, nu-i pot reproşa nimic. Zi însă că am căpătat un tic nervos şi că mi-e imposibil când îmi iese în cale, să-mi imaginez o Melanie potolită, care să nu răsucească simultan vreo zece combinaţii trăsnite care la rândul lor să nu genereze alte cinşpe dandanale.“

— Au scăpat-o pompierii, aruncă brusc Azimioară sigur de efect

— Pompierii! se holbă maiorul. Ei, da, ce-i drept, pe ăştia îi scăpase până acum. Favoriţii eram noi. Cum se simt băieţii? Au avut un şoc?

— Căpitanul echipei dădea semne că se va restabili.

— Hai, spune cum s-a întâmplat!

— Azi-dimineaţă la şase, au primit un telefon că într-o vilă la paisprezece kilometri de Bucureşti a izbucnit un incendiu. Practic, e vorba de o casă cu două nivele, ridicată în plin câmp, de fapt complet izolată, nu ştiu ce-o fi fost în capul proprietarului iniţial. Focul a fost observat de un vecin – cel mai apropiat – care-şi are gospodăria la vreo cinci-şase sute de metri depărtare. Băieţii au vârât cărbuni, dar până să ajungă, focul cuprinsese aproape jumătate din imobil.

— Hm! făcu maiorul. Probabil că Melania a întâmpinat situaţia cu mult calm.

Locotenentul îşi mângâie obrazul gras de parcă ar fi vrut să-i definească exact conturul.

— Cred că nimeni nu se poate aştepta la altceva din partea ei. Au găsit-o citind versuri de A. Toma „un poet destul de direct după părerea mea“, după care s-a scuzat amabilă. Vă reproduc textual (şeful echipei are o memorie remarcabilă şi în plus se pare că întâlnirea cu Melania n-o va uita prea curând): „Vă rog să mă scuzaţi că v-am deranjat, dar am impresia că domnul care m-a invitat, m-a uitat, iar eu am început să mă plictisesc. Ştiţi, fac parte dintre persoanele incapabile să nu depună o activitate, iar aici nu era prea mare lucru de făcut…“

— Îi seamănă leit! exclamă maiorul, ridicându-se brusc. Nu mai am răbdare, mă duc s-o văd.

Azimioară îl urmări în timp ce-şi îmbrăca pardesiul. Cristescu era febril, degetele i se încurcau în nasturi şi în cele din urmă renunţă să se mai încheie.

Ridică din sprâncene, camuflându-şi zâmbetul.

„Ai zice că-i e dor de ea…“

Nu se înşela prea tare.

* * *

Avocatul Miclescu aduse banii într-o valijoară. O depuse pe consola din holul Adinei, o deschise ostentativ şi aprinse aplicele de cristal. Se simţea obosit, marcat de emoţiile ultimelor zile, dar chipul îi era aprins de o satisfacţie febrilă, în care un fizionomist atent ar fi putut descoperi o doză considerabilă de nesiguranţă.

Adina în peignoir de mătase chenăruit cu pene de struţ cercetă conţinutul trusei cu o privire indiferentă. O agasa aerul jalnic triumfător al avocatului: „Uite de ce sunt eu în stare, să vedem ce mai spui acuma!“ şi observă caustic:

— Te simţi de parcă ai fi Harun-Al-Raşid, nu-i aşa? sau Aladin, adică nu, ăla era cu electricitatea, nu cu creiţarii.

Miclescu, dintr-o dată pleoştit, încercă s-o ia în braţe.

— Mă simt exact ceea ce sunt. Un muritor de rând care adoră o zână şi încearcă după puteri totul ca s-o mulţumească.

— Destul de puţin.

Bărbatul rămase cu gura căscată. „E smintită? Ce vrea? Să sparg Banca Angliei?“

— Nu… nu verifici?

Adina se uită la el de parcă atunci l-ar fi văzut prima oară.

— Vali, eu cred că tu te-ai tâmpit. Nu-ţi mai priesc excesele erotice sau clima. Vrei să m-apuc acum să număr un milion de Bălceşti? Am cântar, ştiu exact ce greutate trebuie să aibă conţinutul puşculiţei.

— A, da, perfect, râse silnic Miclescu. Nu-mi trecuse prin cap.

— În general, am impresia că traficul de acolo e cam anemic.

Avocatul îi îndreptă o privire rugătoare.

— De ce eşti rea, Adina? Nu mai izbutesc deloc să te înţeleg.

— Detest bărbaţii penibili. Îmi aduci un bacşiş şi-ţi închipui că pentru asta am să sparg tavanul cu capul sărind în sus de bucurie.

De astă dată, nervii lui Miclescu cedară. Alb ca varul, explodă cu glasul înecat de furie:

— Îţi baţi joc de mine? Un milion – un mi-li-on e bacşiş? Drept cine mă iei? Unde îţi închipui că trăieşti? Ce vroiai? Să-ţi umplu piscina cu aur?

Femeia zâmbi. Un zâmbet cinic:

— De ce nu? La valoarea mea…

Miclescu îşi ascunse faţa în mâini.

— Dumnezeule! Ce femeie! Ce femeie!!

— Aşa zic toţi bărbaţii care mă văd. Presupun că o spui cu admiraţie.

— Eşti infernală! În viaţa mea, dar ce a mea, ia un milion de inşi şi întreabă-i dacă au întâlnit o bestie ca tine!

Un surâs sardonic strâmbă buzele Adinei.

— Ştii, s-ar putea să mă consider ofensată. Şi chiar mă simt. Cred că-mi convine ipostaza.

Stătea picior peste picior şi prin haina de casă se strecura genunchiul gol, lustruit, ca o bilă de biliard. O imagine fugară trecu prin mintea avocatului „Genunchii ei, două pisici leneşe…“ Unde dracu’ citise chestia asta? Dintr-un salt, fu la picioarele Adinei:

— Iartă-mă iubita mea…

— Nu mă cheamă Sfântul Petru.

— Adina, nu dau un singur surâs de al tău pentru două mii de sfinţi şi mucenici. Te ador şi nu aştept decât să ne căsătorim. Rămâne să stabileşti tu data. Când, iubita mea?

Răspunsul femeii îl izbi ca un foc de revolver:

— Niciodată!

Ochii avocatului, întâi dilataţi de stupoare, alunecară instinctiv spre consolă, spre valiza ticsită cu bani.

Imperturbabilă, Adina surâse dispreţuitoare. Un dispreţ nimicitor:

— Poţi să-i iei înapoi.

Miclescu avu un moment de ezitare. Cu obrazul sfâşiat de emoţii contradictorii, lăsă privirea în pământ.

— Nu, hotărât, nu te înţeleg.

— Am mai auzit chestia asta. Ce Dumnezeu, schimbă repertoriul!

Îl pândea ca pe o pradă. „Bărbatul trebuie îngenuncheat, să-ţi simtă carâmbii cizmelor. Să fii îndeajuns de deşteaptă ca să-l stăpâneşti. Doar ca sclav e suportabil…”

Era o axiomă pentru Adina şi, chiar dacă Miclescu n-o mai interesa (urma ca şi Gregorian să fie sacrificat în cel mai scurt timp, dar acolo cu alte convulsii de afecţiune), proceda ca atare în virtutea inerţiei.

Zdrobit, cu sufletul plin de ură, dar conştient în acelaşi timp că Adina e femeia, crucea vieţii lui, chiar dacă l-ar conduce spre ghilotină, avocatul se ridică, nesigur pe picioare.

— Trebuie… trebuie să plec.

— Cum crezi, căscă Adina.

În ochii lui Miclescu se aprinse un firicel de nădejde.

— Pot… Vrei să mai rămân?

Adina surâse ceva mai îngăduitor. Nu trebuia asmuţit prea tare. Ar fi fost în stare de cine ştie ce neghiobie. Iar toată combinaţia presupunea câteva zile de răgaz încă.

— Nu m-ar deranja.

Buzele lui Miclescu începură să tremure. Inima i se umflă de gratitudine, o simţea gata să plesnească. Nici dacă i-ar fi instalat o coroană pe cap, nu ar fi fost mai recunoscător.

După un scurt moment de ezitare, Adina se îndreptă spre dormitor.

* * *

— Vanda?

— Cine altcineva ar putea fi?

„S-a pilit, gândi Adina. De obicei, pune întrebări mai inteligente.“

— S-a făcut!

— Milionul?

Vocea era vag alterată de neîncredere.

— Da.

— Eşti formidabilă.

Adina replică impasibilă:

— Ştiu.

— În consecinţă…

— Intrăm în lichidare.

— Dumnezeule! Cât poţi fi de necruţătoare. Ştiu că aşa trebuie, totuşi mă cutremur…

— Ai grijă, nu sta pe balcon.

Vanda râse:

— M-a minţit cineva că mi-e scris să mor cu capul pe pernă şi popă la căpătâi. Şi cred. Chestia asta ajută la ten… Cu cine începi?

Adina şovăi o clipă.

— Încă nu m-am hotărât.

— Grăbeşte-te! Trebuie să acţionezi rapid.

— Cu viteza luminii.

21

— Doamne, ce surpriză!

Melania Lupu se extazie ca de obicei, bătând din palme. Şi tot ca de obicei, Cristescu, privindu-i mâinile fragile, încercă temerea că degetele subţiri, aproape descărnate, s-ar putea preface în aşchii.

— Mirciulică va fi grozav de emoţionat.

Maiorul tăcu. Era genul de afirmaţii – tipic pentru bătrână – care-l interziceau.

„În situaţii din astea, îşi zicea, n-ai decât două posibilităţi: ori să sictireşti, ori să surâzi convenţional – termenul uzual – de fapt, tâmp…”

Se decise pentru a doua variantă şi chiar marşă pe mâna bătrânei.

— Sper că în general se simte bine.

— Oh, domnule maior, ştiţi, vine o vârstă când pretenţiile nu trebuie să fie chiar atât de mari. E destul, şi în primul rând creştineşte să nu cădem în spinarea altora. Mirciulică, presupun că v-am mai spus-o, împlineşte toamna asta şapte ani. O vârstă respectabilă, dar pot afirma că se îngrijeşte îndeajuns de conştiincios de sănătatea lui… Suntem doi oameni maturi, domnule maior, şi în consecinţă, capabili să apreciem acest amănunt la justa lui valoare.

Maiorul, incapabil să nu calculeze că era cu cel puţin douăzeci de ani mai tânăr decât Melania, se grăbi să aprobe:

— Bineînţeles. De altfel, ce mai faceţi?

— Colosal spre formidabil.

Cristescu răsuci capul orientându-şi urechea spre bătrână, ca şi cum n-ar fi auzit bine.

Melania, întotdeauna de o politeţe ireproşabilă, cu un limbaj spălat, delicios prin întorsăturile amabile de frază şi desuetudinea lui – aroma sulfinei din scrinul bunicii –, folosea dintr-o dată expresii care ţineau de blugi, discotecă, şuşanea.

— Hm, da… Folosiţi termeni neaşteptaţi.

Melania Lupu surâse fermecător:

— M-am gândit că e bine să-mi împrospătez langajul. Nu văd de ce aş rămâne în urmă în privinţa asta. Am televizor, frigider, citesc în gazete despre excursii care se fac tot mai frecvent în lună, lucruri despre care nu se pomenea în tinereţea mea. Nu văd de ce vocabularul meu ar rămâne contemporan cu cel al domnilor Averescu şi Carp. Aceasta ar fi o dovadă de mărginire din partea mea.

Cristescu dădu din mână ca omul care recunoaşte că nu are argumente.

— E un punct de vedere.

— Am simţit totdeauna că mă înţelegeţi. Vă pot oferi o ceaşcă de ceai?

Maiorul ar fi preferat o vodcă – afară era frig, umed, mirosea a tufănele şi a oraş; totdeauna considerase toamna drept anotimpul cel mai urban –, dar obişnuia să ia „aperitive“ în companii mai puţin gingaşe.

Se uită la Melania. Era neschimbată, mereu proaspătă şi, ca totdeauna, cu o notă şic şi înviorătoare în ţinută. La rochia sobră, de un cenuşiu intermediar, asortase un cordon îngust, mov. Trei violete, de catifea, răsăreau discret din buzunarul de la piept.

— Am auzit, începu Cristescu, realizând că se simte scandalos de bine în compania bătrânei, că aţi avut o aventură destul de neplăcută.

— Da… Este straniu cum persoane ca mine, care nu-şi doresc decât linişte, o seară agreabilă la televizor, o conversaţie instructivă cu prieteni buni, o prăjitură

gustoasă sau taclale cu Mirciulică, se trezesc dintr-o dată eroii unor întâmplări insolite. N-am iubit niciodată aventura, iar la vârsta mea o iubesc şi mai puţin.

Îl privea în faţă, deschis, cu ochi de fetiţă. Maiorul, ca totdeauna incapabil s-o repeadă, îşi coborî privirea.

— Cândva, vă plângeaţi de monotonia zilelor care nu vă aduc nimic nou.

— Probabil, nu ştiam ce vorbesc. Vedeţi, oamenii apreciază foarte greu sau prea târziu ceea ce au. Nu afirm că… escapada de alaltăieri nu mi-a făcut oarecare plăcere…

„Escapada! gândi Cristescu. Trebuie să recunosc că e inegalabilă în găsirea termenilor amabili. O răpeşte un gangster în plină stradă, o sechestrează într-un «ranch» părăsit, o alta chiar tânără, ar fi făcut infarct sau cel puţin o superbă criză de isterie, iar prietena mea Melania consideră toată chestia drept o excursie la iarbă verde…“

— …ştiţi, continuă bătrâna, e necesară o schimbare din când în când, iar eu nu mai ieşeam demult din Bucureşti. Desigur, nu mă refer la sejourul petrecut într-unul din „camping-urile“ pe care le administrează instituţia, poate întreprinderea – nu sunt obişnuită cu termenii – unde lucraţi.

Cristescu îşi drese glasul.

— Stimată doamnă…

— Oh! îl întrerupse bătrâna. Cât puteţi fi de oficial! Dat fiindcă ne cunoaştem de atâta vreme, aţi putea să-mi spuneţi simplu, Melania. În nici un caz tanti. Mi-amintesc că pe vremuri, soţul meu frecventa o… anumită casă. Nu, nu, între noi nu existau secrete, şi mai consider că tot ce e omenesc e şi firesc. Ei bine, această casă era patronată de o doamnă foarte distinsă în particular. Doar că „salariatele“ şi… invitaţii, mă rog, îi spuneau tanti. N-am nimic împotriva nici unei profesiuni, totuşi simt că pentru unele din ele, nu am nici o vocaţie.

„Melania patroană de bordel! se minună Cristescu. Beată nu-i – Mirciulică, de, ca bărbat, e singura persoană care bea

în casa asta –, sclerozată nu-i. Ce dracu’ a păţit?!“

Se hotărî să-şi păstreze cumpătul:

— Eu sunt dintre oamenii aceia care-şi schimbă mai greu obiceiurile. Până una alta, îngăduiţi-mi să vă vorbesc ca şi până acum. Stimată doamnă, deci, interpretările în general pot diferi. Din punctul meu de vedere, escapada dumneavoastră de alaltăieri, n-a fost prea fericită.

— O! Serios! N-aş fi zis niciodată. Îmi pare bine că nu mi-a trecut prin minte asemenea idee, căci cu siguranţă m-aş fi speriat. La vârsta mea, şocurile sunt periculoase, precum bine ştiţi.

Maiorul, cu mâna la gură, o aşteptă să isprăvească. O cercetă – ca totdeauna – mai amuzat, mai agasat. „Te-ai fi speriat pe dracu’! Vreau şi eu să-l cunosc pe ăla în stare s-o facă şi mâine îi frec parchetul cu glaspapir!…“

O aşteptă să-şi consume „numărul“ şi îşi reluă ideea:

— Nu are importanţă cum definim situaţia. Mă preocupă altceva: cine şi de ce avea interes s-o facă! V-aş fi infinit recunoscător dacă m-aţi putea ajuta în sensul ăsta.

Melania păru consternată. Avu un gest de neputinţă. Maiorul interveni, punând, ceea ce considera el a fi ultima carte în joc:

— Ne cunoaştem de trei ani…

— Şi două luni, ciripi veselă bătrâna. Ar trebui chiar să sărbătorim evenimentul. Cred că mai am pe undeva o sticlă de şampanie…

— …şi vreau să vă spun, că deşi m-aţi pus nu o dată în încurcătură, sau tocmai de aceea, v-am apreciat inteligenţa fină, capacitatea corelaţiilor subtile, logica imbatabilă. Vă rog ca măcar o singură dată să renunţaţi la jocul de-a v-aţi ascunselea. Spuneţi-mi onest ce gândiţi. Gust enorm genul fetiţă cu surprinzătoare izbucniri de inteligenţă – îl arboraţi cu infinită graţie –, dar de data asta vă cer în mod cinstit ajutorul, vă rog să-mi întindeţi mâna.

Melania, sincer impresionată, „da, draga mea, acesta este domnul maior Cristescu, numai suflet şi spontaneitate“,

îl cercetă cu blândeţe.

— Credeţi într-adevăr că o bătrână neputincioasă ca mine v-ar putea fi de folos?

— Ştiţi la fel de bine ca şi mine că nu sunteţi şi nu veţi fi niciodată bătrână. Vârsta – minţi, căci era de părere exact contrarie – nu-i o chestiune de buletin, ci de tonus biologic. Cât despre neputincioasă, dumneavoastră râdeţi înaintea mea de o asemenea eventualitate.

— Acestea sunt amabilităţi, dar recunosc, mie-mi place gentileţea şi ador complimentele. În consecinţă…

— Mă interesează punctul dumneavoastră sincer de vedere. Ce părere aveţi despre asasinarea lui Ştefan Popa şi ce legătură are cu răpirea dumneavoastră?

Ochii bătrânei alunecară spre registrul fostului comisar. Îl puse pe noptieră cu gândul să-l studieze temeinic mai târziu. Îşi răsuci privirea spre maior şi expresia i se îndulci:

„Îmi pare rău pentru el… Vezi, draga mea, dacă ţi s-ar îngădui să-ţi alegi vârsta preferată – rândul trecut te gândeai la identitate – şi s-o mai trăieşti o dată, ultima pentru care ai opta, ar fi cea mijlocie, hotărât şi cea mai imposibilă. Nu mai eşti tânăr, nu eşti bătrân. Regreţi ce-ai lăsat în urmă, ţi-e frică de ce va veni. Senectutea o simt cu adevărat oamenii ce nu i-au trecut încă pragul şi aceasta din pricina fricii. Vârsta mijlocie – cred că domnul Cristescu a împlinit patruzeci şi şase sau patruzeci şi şapte de ani – e cumplită! Presupune grijile cele mai mari, obligaţii complexe, panica ambiţiilor… „Nevastă-mea are neplăceri cu colecistul, băiatul dă treapta a doua, am auzit că sunt cinci pe un loc, am spondiloză cervicală, trebuie neapărat să mă duc la Felix! Şi când te gândeşti că abia acum doi ani făceam plajă la Mamaia şi scoteam limba ălora care frecau ghiolul la Eforie Nord… trebuie s-o operez pe mama, are piatră la vezică, şi tata a început să scârţâie… Trebuie să mă interesez de loc de veci… Nu-i delicat, dar asta-i situaţia… Am împlinit patruzeci şi opt de ani… Alţii, „mult mai tineri“, îmi sunt şefi. Dacă până la cincizeci nu salt,

adio!“ Asta e, draga mea. Vârsta de mijloc care te situează între obligaţii trecute, prezente şi spaimă pentru viitor. Când ajungi însă la vârsta mea, de obicei nu mai contează nimic. Ambiţii, pofte, nerealizări au dispărut. Te interesează doar rezultatul analizei urinei şi să nu te înşele administratorul când fixează plata întreţinerii. Destul de trist şi asta, dar cel puţin nu mai eşti atât de ocupat…“

— Încerc, după cum m-aţi rugat, începu Melania cu o voce care-i amintea lui Cristescu clinchetul orologiilor franţuzeşti, să fiu extrem de… deschisă. Încă nu-mi dau seama de ce domnul acela a avut interes să mă invite la dumnealui…

Maiorul, împotriva tuturor principiilor de anchetă, o întrerupse:

— Ce vă face să credeţi că este vorba de un domn şi nu de o doamnă?

Bătrâna surâse aşa cum ştia ea că-i stă bine:

— Nu cunosc nici o cucoană – mă refer la cercul meu – care să aibă atâta cutezanţă şi spirit de întreprindere.

— Faceţi vreo legătură între crimă şi răpire?

— Da.

— Care?

Bătrâna schiţă un surâs:

— Legătura există, e o certitudine pentru mine. Sensul, însă, scopul îmi scapă. Nu reuşesc să înţeleg în ce şi întrucât îl deranjez pe… asasinul lui Ştefan.

— Consideraţi deci că este vorba despre una şi aceeaşi persoană?

Nările Melaniei palpitară:

— În această privinţă, nu am nici un dubiu.

Maiorul, cu permisiunea bătrânei (o înclinare îmbietoare a capului), îşi aprinse ţigara.

— Cine credeţi că l-a ucis pe Ştefan Popa? Nu vă cer altceva decât o simplă părere.

Melania Lupu îl cercetă scurt. O privire fugară, caracteristică, zbor de rândunică retezând o felie de cer.

„Ar putea să fie fiul meu… Dacă nu mă speriam atunci, la Constantinopol, aş fi avut azi… Copilării, Melanio! Ce Dumnezeu! Doar ştii că ceea ce nu s-a întâmplat, nu merită nici măcar pomenit…“

— Cine? repetă Cristescu.

Era curios să cunoască părerea Melaniei. Chiar falsă, *per a contraria*, îi putea sugera o pistă.

— Nu ştiu.

— Trebuie totuşi să aveţi un punct de vedere.

Melania Lupu îşi muşcă buza inferioară. Avea un roz de copil sugaci.

— E o simplă supoziţie, pe care n-ar trebui s-o luaţi în consideraţie decât cu titlu de inventar… În locul dumneavoastră…

— Da?

— Mi-aş îndrepta cercetările spre Cris…

— Credeţi că inginerul Gregorian e asasinul?

— N-am spus asta. Dar atu-ul se află în manşeta lui. Fie că o ştie sau nu… Scuzaţi-mă, dar Mirciulică s-a întors.

Se auzea într-adevăr un zgândărit de gheruţe – maiorul se gândi la zahăr tos strivit sub talpa ghetelor într-o bucătărie – şi bătrâna crăpă uşa. Mirciulică, dintr-un salt, se instală pe fotoliu şi se încovrigă, adormind aproape instantaneu.

Asta nu mai are nevoie de „Noapte bună, copii!“ gândi maiorul. Hm! Cris Gregorian, ciudat…

22

Cine e destinatarul elucubraţiilor mistice ale bătrânului Popa, cine e maharajahul, misteriosul mandarin în stare să subvenţioneze construcţia unei biserici, mânăstiri, eventual Catedrală? (În privinţa aceasta se pare că Ştefan Popa nu se decisese, în scrisori referindu-se la toate trei genurile de lăcaşe.)

Chestiunea îl obseda pe Cristescu până la senzaţia de greaţă fizică, iar ideea că necunoscutul nabab e deţinător de valută forte, devenise o certitudine. Vreme de o săptămână făcuse cercetări în trecutul celor cinci protagonişti ai dramei, încercând să detecteze circumstanţe speciale datorită cărora unul sau altul din personaje ar fi putut deveni posesor de fond valutar.

Ca mai puţin suspect din acest punct de vedere se situa în primul rând Basile Nicolau. Nu ocupase funcţii importante – de altfel nu avusese serviciu niciodată –, iar meditaţiile de matematică deşi îi aduceau un venit cochet în timpul verii, adică în plin sezon, câştigând chiar sume considerabile, nu-l făcuseră milionar.

Nimeni nu şi-a construit palate din predarea ecuaţiilor diferenţiale, a calculului integral sau a altor chestii misterioase – Cristescu nu era familiarizat cu termenii, iar pe tinerii nefericiţi îi compătimea din tot sufletul –, chiar dacă preţul meditaţiilor atinsese cifre de-a dreptul aberante: trei sute de lei şedinţa.

Provizoriu, trebuia exclusă şi Violeta Bordeianu. Dusese o existenţă modestă, funcţionară mijlocie, nu călătorise

niciodată, iar Cristescu se îndoia că văzuse nu Turnul Eiffel, dar măcar mânăstirile din Nordul Moldovei, sau Cheile Bicazului. Olăneşti şi Covasna erau pentru bătrână singurele centre subliniate cu roşu pe harta lumii.

Mai interesantă părea din acest punct de vedere Coleta Miclescu. Fusese soţia unui excelent medic, cu mare vogă şi înainte şi după război, iar investiţiile în aur şi valută constituiau un procedeu curent de asigurare a averii printre profesionişti de succes.

Şi totuşi, reflecta maiorul, „nu-mi dau seama cum un cabinet medical, oricât de bine ar merge, doar dacă pe firmă nu scrie Christian Barnard, ar putea constitui sursa unei averi de milioane“. Nu trebuia exclusă nici ipoteza că Popa, smintit, să fi exagerat dimensiunile prezumtivului fond.

Aceleaşi considerente erau valabile şi pentru avocat. Valeriu Miclescu, fără îndoială câştiga foarte bine, dar cheltuia pe potrivă, iar cea mai mare parte din venit o investea în obiecte de artă.

Rămăsese Cris Gregorian şi o idee neaşteptată îl determină pe maior să-l considere dacă nu favorit, cel puţin extrem de interesant, ca eventual deţinător de valută. Îl convocă la birou şi din nou rămase surprins de liniştea – resemnare şi blând scepticism – acestui bărbat. Ca totdeauna era îmbrăcat extrem de corect, o corectitudine puţin ţeapănă în peisajul vestimentar contemporan, când oameni în toată firea cu pântece şi chelie se îmbrăcau la fel ca fiii lor: pantaloni cambraţi şi ştampilaţi, bluze trăsnite, şepcuţe jokeu de un ecosez strident.

După câteva fraze convenţionale, Cristescu intră direct în problemă.

— Am vrut să discutăm despre o împrejurare mai… deosebită din viaţa dumneavoastră. Sunteţi unul din puţinii supravieţuitori ai catastrofei de la Carlton.

Inginerul Gregorian surâse:

— Din păcate şi cea mai interesantă. Mă refer la împrejurare. După un asemenea „debut“, aveai dreptul să te aştepţi la un itinerar de viaţă mai spectaculos.

— O spuneţi cu infinită tristeţe.

— E deprimant, domnule maior, să realizezi că în patruzeci de ani, tot ce ţi s-a întâmplat mai puţin comun se datorează unei catastrofe, că în rest n-ai absolut nimic de povestit, şi că pe cei din jur nu-i interesează legat de viaţa ta decât o singură întâmplare, unde de fapt a acţionat mâna destinului. Această mână a destinului le asmute imaginaţia şi o curiozitate care nu seacă niciodată.

Maiorul luă pixul oprit la marginea dosarului şi mâzgăli ceva de parcă ar fi vrut să verifice mina.

— Nu din curiozitate am abordat chestiunea şi nu vă ascund că, înainte de a vă fi cunoscut, am studiat arhiva fostului sanatoriu Saint-Vincent de Paul, apoi cea a orfelinatului unde aţi fost „găzduit“ până la înfierea dumneavoastră. Din păcate, referinţele sunt sărace, lipsa detaliilor aproape scandaloasă.

Inginerul îşi drese glasul:

— Îngăduiţi-mi o întrebare, domnule maior. Nu văd legătura dintre o întâmplare, chiar singulară, petrecută acum patruzeci de ani şi asasinarea lui Ştefan Popa.

— Veţi înţelege mai târziu. Deocamdată, rămânem la luna noiembrie 1940.

— Ce anume vă interesează?

— Orice amănunt, cât de mic, care ne-ar putea conduce la refacerea identităţii dumneavoastră reale.

Inginerul căscă ochii şi Cristescu îşi zise că omul îl crede nebun.

— E absurd! Pe vremea aceea nu împlinisem un an, iar după cum ştiţi, investigaţiile amănunţite ale autorităţilor, alimentate şi de romantismul cazului meu, n-au dus la nici un rezultat. Ce vă pot spune eu astăzi în plus?

— S-o luăm metodic. Analizând toate circumstanţele, se impun două concluzii: Părinţii dumneavoastră naturali erau

la vremea respectivă oameni avuţi, poate chiar foarte bogaţi. Rezultă din faptul că locuiau la Carlton, un hotel extrem de costisitor şi din, hai să-i zicem „opulenţa“ leagănului în care aţi fost găsit.

— Da, fu de acord Gregorian. Supoziţia a fost emisă chiar în epocă şi, în principiu, cred că-i valabilă.

— A doua concluzie, care mi se pare aproape certitudine, continuă Cristescu ridicând arătătorul, ar fi că părinţii dumneavoastră erau cetăţeni străini.

— Şi această ipoteză a fost luată în consideraţie. Până acum, nimic nou.

— Mda, făcu maiorul privindu-l pe gânduri. M-am întrebat dacă nu cumva dumneavoastră n-aţi aflat ceva în plus. În asemenea situaţii se fac investigaţii personale, de multe ori mult mai eficace decât cele ale organelor competente. Există o curiozitate legitimă, încăpăţânată, devorantă a individului fără identitate de a şi-o descoperi. Cunosc persoane – situaţia era frecventă mai ales după război – care au consumat ani de zile, nebănuite resurse de energie şi inteligenţă, kilograme de timbre expediind scrisori în toate colţurile lumii şi la toate organismele în stare să le întindă o mână de ajutor, pentru a-şi descoperi mama, un frate sau chiar un vechi coleg de bancă. M-aş mira ca dumneavoastră să nu fi procedat la fel.

Cris Gregorian surâse cu tristeţe. Scoase pachetul de ţigări şi bricheta. Maiorul constată că o manevra cu mâna stângă. Şi nodul de la cravată şi-l aranjase cu aceeaşi mână. „În realitate, sunt mai mulţi oameni stângaci decât ne-am putea închipui…“

— Scuzaţi-mă, ce spuneaţi?

— Unde să mă fi adresat, domnule maior? Ce să cer Crucii Roşii Internaţionale? N-aveam nici măcar un nume de care să mă fi legat. Bineînţeles, m-a frământat şi pe mine chestiunea, mai ales în adolescenţă, îmi visam părinţii – de obicei oameni fără chipuri – îi întrebam, îi imploram să-mi spună cum îi cheamă. Acelaşi vis, ani de zile, care revine

uneori şi azi. Când urmau să-mi răspundă ori mă trezeam, ori eu asurzeam subit, eram incapabil să-i aud. Vorbeaţi de investigaţii... Le-aş fi făcut dacă aş fi avut cel mai mic indiciu de la care să plec. Poate că eu sunt un bărbat lipsit de imaginaţie, dar oferiţi-mi dumneavoastră un singur exemplu de ceea ce aş fi putut întreprinde.

Maiorul oftă, ca omul care nu poate contesta logica interlocutorului.

— Adevărat, situaţia nu era simplă. Există totuşi mii şi mii de cazuri când persoane considerate pentru totdeauna dispărute au fost regăsite.

Îşi amintea mai ales de o situaţie dramatică şi totodată ilară prin absurdul ei. Doi fraţi gemeni despărţiţi de război care s-au căutat frenetic vreme de treizeci de ani au descoperit că locuiesc în acelaşi oraş şi acelaşi cartier, la o distanţă de câteva străzi.

— Am auzit şi eu, spuse Gregorian, dar oamenii aceia aveau un nume, un statut, cândva o adresă. Eu nu posedam nimic decât un medalion.

Îşi pipăi instinctiv pieptul şi Cristescu presupuse – firesc – că-l poartă şi azi.

— În cadrul Crucii Roşii Internaţionale există o secţie unde sunt declarate toate persoanele dispărute…

— Sunt de acord, îl întrerupse inginerul, dar ne ciocnim de acelaşi impediment: Cum îi chema pe părinţii mei.

— Dumneavoastră n-o ştiţi, dar nu omiteţi că oamenii aceştia, să-i presupunem de naţionalitate străină, veneau totuşi de undeva. Aveau o patrie, o cetăţenie, cunoştinţe, rude. Dispariţia lor a fost categoric semnalată, mai ales că, după aparenţele logice, dispuneau de o solidă platformă socială. S-ar fi putut face diverse corelaţii…

— Scuzaţi-mă că vă întrerup iar… Nu uitaţi că în Europa izbucnise războiul, lumea era confruntată cu probleme mult mai grave. Iar ulterior – începu să râdă – hai să fim serioşi, tovarăşe maior! Ţi-era teamă să şi zâmbeşti în faţa anumitor portrete, nu discutau doi amici pe stradă fără să

se întoarcă mereu să vadă dacă nu-i aude cineva, iar pentru unul ca mine o excursie la Paris era de neconceput. Vreau să-l văd pe ăla care în condiţiile astea se apuca să poarte corespondenţă cu diverse instituţii domiciliate în vest.

— N-aş vrea să vă închipuiţi că vă fac reproşuri pentru că n-aţi investit mai mult în cercetările dumneavoastră, declară maiorul. Am plecat însă de la energia consumată în cazuri similare şi-mi închipuiam că, de-a lungul anilor, aţi izbutit totuşi să aflaţi câte ceva. În consecinţă, nu-mi puteţi oferi nici un punct de reper…

— Din nefericire…

Cristescu simţi în glasul inginerului o umbră de şovăială şi insistă:

— Orice detaliu, cât de nesemnificativ aparent, mi-ar putea fi de un imens folos…

— Nu ştiu… Îmi vine în minte acum o întâmplare, dar nu cred să scoateţi mare lucru. Prin ’60 sau ’61 eram inginer stagiar şi locuiam la căminul pentru nefamilişti.

— În Bucureşti?

— Da. Într-o seară, când m-am întors acasă, portarul mi-a dat un plic. M-a izbit atunci un amănunt: destinatarul este inginer *Cristofor* Gregorian şi nu Cristian cum sunt trecut în acte şi cum m-au botezat de fapt surorile de la sanatoriu.

— Ciudat, într-adevăr, aprecie maiorul, aplecându-se peste masă. Şi?

— În plic, evident o foaie de hârtie, râse Gregorian şi câteva rânduri. Le ţin minte ad-litteram: *Tinere cunosc fapte şi situaţii care presupun că te vor interesa. Dacă eşti curios, mâine seară, la ceasurile opt sunt la bodega Cluj, de pe Calea Rahovei, a doua masă din stânga. Asta-i tot.*

— Cine semna?

— Nimeni. Intrigat, a doua zi m-am dus la birt. Am aşteptat degeaba până la ora închiderii.

— Bănuiesc că aţi încercat să luaţi informaţii de la portar.

— Bineînţeles! N-a putut să-mi furnizeze nici o informaţie în legătură cu aducătorul plicului. Îl găsise înfipt în stativul

pentru corespondenţă. Încă un detaliu, scrisoarea era netimbrată.

— O mai aveţi? Aşa ceva se păstrează de obicei.

— Când trăia nevastă-mea, ne-am mutat de două ori. Avea slăbiciunea „triatului“, casa i se părea veşnic plină de boarfe şi hârţoage. Cred că atunci a aruncat-o. În orice caz, s-a pierdut.

— Păcat…, suspină Cristescu. Credeţi că dacă aţi vedea azi un text scris de aceeaşi persoană, l-aţi identifica?

Inginerul îl privi încurcat.

— Nu ştiu. Nu m-a preocupat niciodată scrisul oamenilor decât în măsura în care e lizibil sau nu. Pot încerca însă…

— O să vă rog mai târziu. Spuneţi-mi, ce aţi gândit dumneavoastră despre acest incident?

Gregorian surâse şi îşi aprinse o ţigară.

— M-am lăsat purtat pe aripile fanteziei şi mi-am închipuit că omul acesta mi-a cunoscut părinţii. Şi mi s-a părut mai mult decât probabil că de fapt, numele meu de botez real este Cristofor. L-a scris pe plic din neatenţie, mecanic – ani de zile s-a gândit la mine, ca la Cristofor – sau intenţionat.

Maiorul dădu din cap:

— Corect.

— Mi-a mai fost limpede că expeditorul este un om în vârstă. Apelativul tinere aparţine şi ca limbă şi ca frecvenţă unei anumite generaţii.

— Aşa e. Bizar mi se pare că a aşteptat atâţia ani ca să intre în scenă – face impresia că în toată această vreme v-a urmărit – şi că hotărându-se în sfârşit să vorbească, se răzgândeşte aproape simultan.

— M-am gândit, spuse Gregorian, la eventualitatea că individul să fi murit pe neaşteptate, destinul fiind cu mine în cazul acesta de o consecvenţă feroce. Mi-a fost scris să nu-mi cunosc în veci adevărata identitate.

— Posibil, spuse Cristescu maşinal. Îl preocupa un amănunt: plicul era netimbrat… Vă mai reţin doar câteva

clipe, domnule inginer…

Luă din birou una din ciornele bătrânului Popa şi o strecură între alte şase hârtii scrise de el însuşi, Azimioară, Moşoianu, colonelul Ionaş. Le răsfiră dinaintea inginerului:

— Dacă ar fi să identificaţi scrisul necunoscutului, oricât de vag vă amintiţi de el, la care dintre mostre v-aţi opri?

Gregorian îşi puse ochelarii şi studie îndelung fiecare foaie de hârtie. Zăbovi, ezitând câteva clipe, asupra caligrafiei colonelului Ionaş – lui Cristescu îi veni să râdă –, apoi indică fiţuica bătrânului Popa.

— Nu am certitudinea, dar cred că nu mă înşel afirmând că aceeaşi mână a scris biletul, acum douăzeci de ani.

* * *

— Da, chiar el, spuse Cristescu bătând cu capătul pixului în masă. Bineînţeles că v-am recunoscut…

Glasul răguşit al Violetei Bordeianu bubuia în microfon şi maiorul îndepărtă receptorul de ureche.

— Vreau să vă informez că alaltăieri a venit la mine Basile Nicolau şi m-a rugat să vă declar că seara de 25 noiembrie am petrecut-o împreună.

— Iar realitatea este probabil alta, presupuse maiorul.

— Desigur. În ziua respectivă, nici măcar nu l-am văzut. Am socotit de datoria mea, o datorie cetăţenească, nu-i aşa, să vă aduc situaţia la cunoştinţă.

Vocea bătrânei emana satisfacţia plină de vanitate a individului care aşteaptă dacă nu o decoraţie cel puţin felicitări călduroase.

— Vă mulţumesc, doamnă. Aţi procedat cât se poate de bine…

— Aşa mi-am închipuit şi eu. Trebuie să ştiţi că vă stau totdeauna la dispoziţie. „Litera şi spiritul legii“, îşi aminti ea de o rubrică radio, sunt pentru mine sfinte…

Cristescu puse receptorul în furcă, aproape tremurând. Îi era greaţă.

* * *

Avocatul o primi în picioare, cu mâinile în buzunare – se vedeau prin stofa pantalonilor pumnii încleştaţi, gata să tabere –, fără invitaţiile de rigoare: „Ia loc“, „să te ajut să te dezbraci…“

Cătălina, zgribulită în pardesiul devenit prea larg, îl privea cu ochii storşi de plâns. Impresionată era mai cu seamă crisparea dureroasă a gurii. Miclescu o măsură scurt.

„Cum dracu’ a putut să mă inspire vreodată cretina asta? Şi nici măcar în pat nu-i mare lucru de capul ei. Chip de înger! prefer demonii…“

Se gândi la Adina cu o dureroasă strângere de inimă. De două zile nu primise nici un semn de viaţă, apelurile telefonice (ajunsese s-o sune din oră în oră, chiar şi la jumătate de ceas) rămâneau fără răspuns.

— Ce vrei să-mi spui? o întrebă brutal. Repede, fără isterie, cişmea de lacrimi şi suspine artistice!

Balerina îl privi înspăimântată, muşcându-şi buzele.

— Nu merit, Vali, să-mi vorbeşti aşa. Te iubesc mai mult decât pe mine însămi…

— Cunosc litania, altceva?

Cătălina se frânse, căzând în genunchi.

— Cum te-ai schimbat! Doamne, cum te-a putut schimba! Femeia aceea e un diavol…

Pe avocat îl surprinse imaginea. Cu câteva clipe înainte doar o văzuse pe Adina în aceeaşi ipostază.

— Un diavol! repetă fata lăsându-şi fruntea pe covor.

— Căruia nu meriţi nici să-i legi şireturile. Fiindcă e o generoasă, totuşi s-ar putea să-ţi permită să-i speli WC-ul.

O rănea conştient, fără să fie nici măcar prea furios, din pură plăcere. O plăcere sadică.

— Vali!

— Nici un Vali! În definitiv, ce vrei? Nu te iubesc, să-ţi intre bine chestia asta în capul tău de păsărică. Ţi-am promis ceva? Mi-am luat vreo obligaţie? Pe măsură ce vorbea, se monta tot mai mult ridicând glasul, care atingând acute îşi pierdea timbrul în general plăcut. Nimeni, tu, taică-tău sau Cristos nu-mi puteţi reproşa ceva! Eşti majoră, ai umblat după mine cu limba scoasă, iar eu, slavă Domnului – apăsă cuiul în rană –, ţi-am plătit şi răsplătit serviciile.

Fata tresări biciuită, străfulgerată parcă de o revelaţie.

— Te ştiam crud, incorect, lipsit de orice sentiment…

— Câtă perspicacitate!

— …dar nu meschin şi odios. Nu ţi-am cerut niciodată nimic!

— Ai primit totuşi, ceea ce e acelaşi lucru.

— Am să-ţi restitui totul… Vali, n-am venit pentru mine, adică… nu ca să mă primeşti înapoi.

Ochii i se umplură iar de lacrimi. Era conştientă că dacă ar lua-o acum în braţe, ar uita, ar ierta totul. Începu să tremure doar la gândul că i-ar putea simţi din nou braţele înlănţuindu-i trupul.

— De ce ai venit?

— Pentru tine. Eşti în primejdie, ţi se aruncă două crime în spinare.

Miclescu se interesă sarcastic:

— Au început miliţienii să ţi se destăinuie? Îţi fac confidenţe?

— Am vrut să te avertizez. Gigi mi-a spus tot şi, la o adică, nu te vor cruţa. Te detestă şi va fi fără milă.

— Dacă am ajuns la mila unui limbric…

— Fii atent, Vali, te implor!

— În fond ce-ţi pasă! Sunt incorect, meschin, odios. Societatea trebuie asanată de asemenea personaje.

— Te iubesc, Vali, chiar dacă eşti canalie.

Îl privi lung, concentrat, întipărindu-şi în minte, ca de rămas bun, toate trăsăturile chipului aspru al avocatului. Întoarse spatele şi părăsi precipitat apartamentul.

În urma ei, Miclescu scuipă ca un surugiu, apoi şterse covorul cu talpa ghetei de antilopă.

23

Când ţârâi soneria, Vanda Trai-Dulce visa că se află la Veneţia. Auzea vâslele gondolierilor pălmuind apa, iar undeva, în lagună, un glas specific cânta cu aplicaţie şi credinţă „O, sole mio!“ Ulterior, avea să constate, că la etajul superior se chefuia îndrăcit, iar vecinii, uitând robinetul de la cadă deschis, îi inundaseră baia.

Aprinse instinctiv veioza şi tot instinctiv se uită la ceas. Două noaptea. Sări speriată din pat şi trase capotul pe ea, încurcându-se în mânecă.

„Miliţia!“ fu primul gând, apoi, persoană avizată, îşi aminti că descinderile după ceasurile şase seara erau interzise. Când dădu ochii cu Adina, rămase perplexă:

— Ai căpiat, surioară? La ora asta ţi-ai găsit să dărâmi uşile oamenilor?

— N-am dărâmat nici o uşă, replică amuzată Adina, am sunat şi atât.

— De ce n-ai telefonat? Dacă eram cu un crai?

Adina începu să râdă, scoţându-şi pelerina neagră.

— Nu te-am văzut roşind nici în situaţii mai picante.

Vanda luă o gură din paharul de vodcă pregătit la îndemână, lângă pat, şi simţi că începe să se dezmeticească.

Adina surâse ironic:

— Aşa ţi-a recomandat medicul?

— Ai ghicit. Iar sticlele goale să le sparg în capul oaspeţilor de oră mică. Şi, acum, explică-mi şi mie ce ţi-a căşunat. Arăţi – indică toaleta neagră, cizmele cu carâmbi, pălăria (un cloş tot negru care-i ascundea complet ochiul

stâng) – ca un apaş. Să dea dracu', dacă eram sticlete, te agăţam doar pentru moacă suspectă.

— Draga mea, făcu Adina mângâindu-şi braţele până la cot, rămân la ideea mea că dacă tot eşti filat, e mai bine s-o ştii. Şi, ca s-o ştii, ideale-s străzile pustii.

— Eu am învăţat altfel la şcoală. Ce-ai acolo?

Adina aruncase neglijent valijoara lui Miclescu de parcă înăuntru s-ar fi aflat schimburi pentru delegaţie scurtă, peria de dinţi şi cosmeticele.

— Banii.

Ochii Vandei se aprinseră. Nu-i venea să creadă.

— Toţi?

— Îhî.

— Extraordinar! N-aş fi zis că o să marşeze până la urmă. Îl cunosc de mult…

— Nu mă cunoşti pe mine.

Vanda schiţă o reverenţă:

— Fetiţo, îmi scot pălăria. Dacă aş avea mai multe…

— Ai deschide un raion la Bucur-Obor. Uite ce voiam să-ţi spun, Vanda. Eu acum o să mă cam dau la fund. Mi-am făcut numărul, ce urmează e treaba voastră. Mi-aştept onorariul la umbră şi basta! Te avertizez însă că „dulăii" trebuie să-i am în maximum o săptămână.

— Şi cu proştii ăia doi ce faci?

— Miclescu s-a vârât singur în hazna, e intrat până la gât, nu mai are nevoie de brânci. Iar cu Cris, să nu-ţi faci probleme. N-o să vă deranjeze.

Vanda o scrută încordată, întrebându-se în ce măsură putea avea încredere în ea. Valiza cu bani însă, faptul că Adina n-o dezamăgise niciodată îi stârniră un puseu de optimism.

— În regulă, fetiţo. Merg pe mâna ta.

— Nu uita, o săptămână, sublinie Adina.

— Nu uit niciodată. Spune-mi, spre ce meleaguri însorite te îndrepţi?

Adina zâmbi:

— Cât mai spre vest. Vă sfătuiesc să faceţi acelaşi lucru.

— Îţi închipui că n-am inventat tot circul ăsta ca să-mi cheltuiesc banii la Eva. Tu ai vreo treabă aranjată? Cum ajungi… dincolo? Ne-ai putea da eventual o idee?

Ochii întunecaţi ai Adinei sclipiră. Şovăi o singură secundă:

— Îmi pare rău, Vanda. Persoana e dispusă să mă servească numai pe mine.

— Nu-i nimic. Îţi urez noroc.

* * *

Înfăşurată într-un capot de lână albă, Melania Lupu ciripea veselă în bucătărie. Budinca de tăiţei abia scoasă din cuptor aromea apetisant şi Mirciulică, trezit din somn, se strecură prin uşa întredeschisă.

— Miroase a Crăciun, dragul meu, nu-i aşa? Asta îmi aduce aminte de parfumurile copilăriei: portocale, stafide, vanilie, ienibahar… Oare de ce o fi dispărut ienibaharul din bucătăria modernă?… Ai răbdare, Mirciulică, ai să fii mulţumit de porţia ta. Te rog doar să nu te lăcomeşti şi să ai răbdare. Ştii că mâncarea prea fierbinte îţi provoacă indigestii… Hai în casă.

Încăperea era spaţioasă, mobilată în stilul bătrânei. Din vechea locuinţă, păstrase doar tablourile, câteva bibelouri, două-trei piese stil şi pendula. Îi plăceau schimbările şi nimic n-o anima mai mult decât să plimbe mobila de colo-colo. Aceasta îi dădea senzaţia de noutate şi, fără a trăi complexe de vârstă, o făcea să se simtă mult mai tânără.

Scoase din scrin o sticluţă de Jamaică şi umplu un păhăruţ, vărsând o cantitate aproximativ egală şi în farfurioara motanului.

— Ai ghicit, Mirciulică, astăzi avem o mică sărbătoare. Prietena ta, dă-mi voie să ţi-o spun la ureche, este o isteaţă şi jumătate şi încă o dată nu s-a înşelat în presupunerile ei.

Îşi zări chipul în oglindă şi se ameninţă cu degetul:

— Melanie, ştii bine că nu-mi place să te făleşti! Fie, pentru o singură dată am să te iert, dar bagă de seamă să nu devină un obicei… Vai, Mirciulică! L-ai şi băut? Ce spui?! Ai mai vrea o picătură. Pentru că astăzi e o ocazie deosebită, îţi permit să abuzezi, dar nu mi-ar plăcea să te văd turmentat.

Ridică ea însăşi paharul în faţa oglinzii, îşi trimise o sărutare „Te felicit, fetiţo“ şi începu să bea cu înghiţituri mici. Mirciulică, turtit, o privea de pe sofa cu un singur ochi.

— Da, dragul meu, nici de data asta nu m-am înşelat şi aceasta pentru că am folosit o bună metodă de lucru. După cum ştii, când am început să studiez registrul domnului Anton – conţine două sute cincisprezece nume –, mi-am propus să caut o persoană care să întrunească trei particularităţi: să fi fost tânăr în jurul anilor ’40, din provincie, iar iniţialele vechiului nume să fie un S şi un P. Trebuie să ştii că am găsit unsprezece persoane care se încadrau în aceşti parametri. Procedând prin triere, l-am descoperit pe Ştefan Popa care până în 1946 purta numele de Stan Pietraru. Semnalmentele fizice din catalog corespundeau – nu, nu există şi fotografii în registru –, iar genul de delict pentru care fusese pedepsit rimează perfect cu personalitatea lui Popa. A fost legionar şi încă una din căpetenii, participând direct la asasinarea lui Armand Călinescu. De fapt, mi-am închipuit totdeauna că în trecutul lui se ascunde ceva îngrozitor… Cine-s legionarii? Adevărat, eşti mult prea tânăr ca să fi auzit de ei… Nişte persoane extrem de vulgare, dragul meu, şi cu instincte antropofage. Cum spunea colonelul, „o adunătură de animale, care după ce că-s canalii mai sunt şi mitocani…“ În orice caz, era un bărbat abil şi cu şansă… Nu, nu colonelul, Mirciulică, ci Ştefan Popa. Încearcă să te concentrezi. A izbutit să evadeze din închisoare, iar presupunerea domnului Anton era că fusese ajutat de doi paznici care cochetau cu Mişcarea. Cu un astfel de trecut, evident că îţi schimbi

numele… Da, am certitudinea că este vorba de una şi aceeaşi persoană. În caracterizarea destul de detaliată a personajului, figurează două amănunte extrem de semnificative: legionarul Stan Pietraru avea preocupări mistice, purta cu ostentaţie o cruce la gât, iar porecla lui era…

Făcu o pauză, gustând suspensul. Cuvântul explodă, căscând şi celălalt ochi al motanului:

— Era… era… *Părintele*! Mai trebuie să amintesc că biata căpăţână a lui Ştefan zornăia de liturghii, sfinţi, cădelniţe, în sfârşit un întreg magazin de obiecte bisericeşti? Hm! Ai adormit! Frumos, n-am ce zice, când te afli în societatea unei doamne.

Traversă odaia în pas de dans şi se opri la geam. Începuse să fulguiască, pe stradă apăruseră câteva umbrele. Bătu din palme fericită:

— Ninge!

Scoase capul pe fereastră, încercând să prindă cu limba fulgii de zăpadă.

* * *

O dată cu pachetul de ţigări, locotenentul Moşoianu scoase un pliculeţ format carte de vizită. Îl răsuci nedumerit „cum dracu’ a ajuns ăsta la mine?!“ şi se refugie lângă un stâlp spre a nu împiedica traficul pietonilor. Instinctiv, îşi apăsă ochelarii la rădăcina nasului.

Avocatul Miclescu a vândut două icoane în valoare de un milion. Întrebaţi-l ce a făcut cu banii.

Nedumerit reciti textul. Scrisul era fin, cultivat şi după toate aparenţele, necontrafăcut. Încercă să-şi amintească figurile care se aflaseră în preajma lui în troleibuzul supra-aglomerat – „acolo mi l-au pasat, precizamente“ –, dar îşi dădu seama că e inutil. Băgă în buzunar plicul şi se îndreptă grăbit spre prima staţie de taximetre.

* * *

Cristescu se uită la avocat, încercând să-i descifreze figura. Acuza o oboseală marcată, iar trăsăturile agreabile căpătaseră acum un relief nou, care era departe de a-l avantaja. Altfel, se comporta cu aceeaşi naturaleţe, era degajat, extrem, aproape ostentativ de sigur pe el. În buzunarul sacoului cenuşiu înflorea, cu toate colţurile afară ca nişte urechi ciulite, după moda anilor ’30-’40, o batistă albă cu chenar lat, bleumarin. Ceru permisiunea să-şi aprindă o ţigară şi maiorul îl invită cu un gest. Declicul fin al brichetei trăda o marcă bună care se asorta cu pachetul *Pall-Mall*. Fără să fie adeptul metodelor de intimidare, de astă dată Cristescu pe de o parte plictisit, pe de alta încercând să-l ia prin surprindere, îl abordă fără menajamente:

— Mă întreb ce motiv aţi fi avut să-l asasinaţi pe Ştefan Popa.

— Asta mă întreb şi eu. Conchid însă că suspiciunile dumneavoastră mă vizează în mod serios.

— Suficient ca să vă simţiţi îngrijorat. Vă enumăr doar câteva din „nedumeririle“ pe care le generaţi. În seara asasinării lui Popa nu eraţi la Ploieşti, ba dimpotrivă, aţi fost văzut ieşind din locuinţa victimei, iar în noaptea când a fost atacat Doru Popescu, se pare că vă găseaţi prin împrejurimi.

— Deci două crime. Nu vi se pare prea mult?

— Foarte mult. A doua ar fi însă consecinţa celei dintâi. Băiatul acela ştia cam multe despre dumneavoastră.

Avocatul stinse ţigara înainte de a fi ajuns la jumătate, îşi revizui ţinuta, de parcă s-ar fi aflat la bară, şi chiar îşi drese glasul ca înaintea unei pledoarii.

— Pomeneaţi de „nedumeriri“ tovarăşe maior şi termenul e prudent. Ştiţi foarte bine că nici o instanţă dintr-o ţară cât

de cât civilizată, o instanţă dreaptă şi nepărtinitoare nu poate condamna o persoană pe baza „nedumeririlor“ unui anchetator.

— Nu-mi faceţi teoria probelor. Suntem amândoi jurişti, aceasta e o chestiune limpezită între noi mai de mult. Deocamdată, eu personal n-am formulat nici o învinuire.

— Trebuie să înţeleg că au făcut-o alţii. Iar acuzaţiile emise de persoane private nu mă interesează.

Cristescu îl privi lung. Surâse şerpeşte:

— Chiar dacă aceste persoane private pot deveni martori ai acuzării?

Miclescu ridică din umeri şi începu să râdă.

— Admiţând că aş fi comis două crime, cred că aş fi fost destul de inteligent s-o fac fără asistenţă.

— Omiteţi factorul întâmplare şi mai uitaţi – sunt dezolat, dar e o constatare fără echivoc – că sunteţi colecţionar de resentimente. Un individ care detestă depune energia şi încăpăţânarea unui batalion de poliţişti când îşi urmăreşte victima.

— Vă referiţi probabil la nefericitul acela… Tânărul Popescu. Regret sincer ce i s-a întâmplat, dar nu cred că puteţi lua în serios afirmaţiile unui băieţandru aiurit, sufocat de gelozie.

— Din păcate, declaraţiile lui Doru Popescu coincid cu ale altora.

— Cine ar mai fi? Balerina, o nevropată.

— Iar Lucreţia Popescu are un neg pe obrazul stâng. Cu epitete nu puteţi spulbera mărturii care mi se par cel puţin importante. În sfârşit, pentru a trece la altă problemă, încercaţi vă rog să vă amintiţi exact unde vă aflaţi şi cum v-aţi petrecut timpul în seara asasinării lui Popa; de asemenea în noaptea când Doru Popescu a fost grav molestat.

Miclescu surâse sarcastic.

— Mă voi ocupa de chestiunea aceasta chiar mâine dimineaţă.

Cristescu îl cercetă lung. Îşi mărturisi sincer gândurile:

— Vă admir stăpânirea de sine şi mă întreb în acelaşi timp pe ce mizaţi atât de sigur. Oricum, acel ceva trebuie să fie de bronz.

— Acel ceva se numeşte inocenţă. Mă ştiu total străin de ambele afaceri, neîntinat ca un crin. Am să vă fac totuşi o mărturisire. Este adevărat că în seara asasinării lui Popa, am trecut pe la el. Mă rugase insistent să vin, vrând să mă consulte într-o anumită problemă. Mi-am închipuit că-l interesează un consiliu juridic. Când l-am găsit mort, am înţeles că probabil chestiunea era mult mai gravă.

— De ce aţi omis până acum să-mi relataţi acest fapt?

Miclescu râse.

— Teama de încurcături, şi crima nu e dintre cele mai nevinovate, nu constituie un monopol. Cât priveşte tânărul Popescu, mi se pare de-a dreptul aberant să se facă cea mai mică corelaţie între acest eveniment nefericit şi persoana mea. A încercat să mă şantajeze pe teme fanteziste, dar nu i-am dat nici cea mai mică importanţă. Sunt obişnuit să mă lupt cu rechini. Peştişorii mărunţi îmi stârnesc mila.

„Fanfaronadă tipică, traduse maiorul. Fraze mari, rotunde, goale.“

Şi din nou se simţi plictisit.

— Am înţeles. Să trecem la cealaltă chestiune. Suntem informaţi – dumneavoastră înşivă în conformitate cu dispoziţiile legale aţi înştiinţat organele în drept – că aţi vândut două icoane de preţ.

— Perfect adevărat, recunoscu avocatul.

Ceva imperceptibil pâlpâi scurt în vocea lui Miclescu. Maiorul se lăsă pe spate ciupindu-şi uşor bărbia.

— Preţul obţinut a fost de un milion.

— Dacă cifra v-a fost furnizată de doctorul Radian înseamnă că-i un mincinos.

— Nu-i mincinos, clătină din cap maiorul, şi de altfel, suma corespunde preţurilor practicate la bursa neagră a artei, când au loc asemenea înstrăinări. Dar nu aceasta face

obiectul discuţiei noastre. Cu titlu informativ, nu-i aşa, în ce aţi investit această sumă?

Tonul avocatului se ridică devenind vag agresiv:

— Sunt obligat să vă răspund?

— Ştiţi bine că nu. Îmi explic însă anevoie asemenea discreţie.

— Cred că am dreptul să fac ce vreau cu banii de care dispun. Milionul l-am oferit unei femei.

Părea animat de o hotărâre bruscă şi Cristescu încercă să profite de situaţie. Surâse.

— O norocoasă, presupun… Întrebă mieros: Mi-aţi putea spune şi cum o cheamă?

Măselele avocatului pârâiră. De trei zile o căuta zadarnic: acasă, la telefon, pe străzi. Simţi că-şi pierde minţile şi abandonă orice prudenţă.

„Putoarea! Barem să clacăm amândoi!“

— De ce nu! Adina Varlam. Strada Doctor Băleanu, nr. 15.

Cristescu îşi coborî privirea şi nu spuse nimic.

* * *

Cu autorizaţia Procuraturii, locuinţa Adinei Varlam fu deschisă. Era un apartament elegant în care, fenomen extrem de rar, simplitatea se însoţea în mod desăvârşit cu rafinamentul. În ciuda ordinii perfecte, după o scurtă inventariere, maiorul Cristescu realiză că femeia părăsise în mod definitiv casa. Căminul era plin de scrum – fuseseră probabil arse toate hârtiile considerate compromiţătoare –, în secreterul florentin nu se găsea nici un document care rămâne în general acasă chiar când deplasarea e preconizată pe termen lung: carnete de CEC, certificat de naştere, diplome etc.

Garderoba uluitor de bogată (te puteai crede în magazia unui teatru) părea intactă. „Fireşte, zâmbi maiorul, când ai

pus mâna pe un milion nu te mai încurci la drum cu geamantane barosane şi cufere.“ Şi-o putea lesne închipui pe Adina părăsind locuinţa cu o valijoară: un schimb, trusa de cosmetice, bijuteriile.

De pe consolă, surâdea enigmatică (totdeauna ni se pare enigmatic zâmbetul unei femei frumoase pe care nu o cunoaştem) fotografia format tablou a Adinei. Atât Azimioară, cât şi Marinescu o recunoscură lesne. Era strania necunoscută care izbutise să se debaraseze de umbra lor.

24

Vanda Trai-Dulce îl primi pe maior cu entuziasm de zile mari, ca pe o veche cunoştinţă.

— Ura, şefule! Arăţi cam pleoştit.

— De, Vando, sezonul ploios. Dumneata cum o mai duci?

— Ceac-pac! Am tras la umbră şi admir peisajul.

Cristescu îşi roti ochii prin încăperea spaţioasă, fără mobilă. Arătă cu bărbia spre masa şi scaunele improvizate din lăzi şi începu să râdă:

— Neckermann?

— Aş! Naţionalizarea.

— Nu chiar aşa de rău, surâse Cristescu, oprindu-se în faţa stivelor de cartuşe Kent, lăzilor de whisky şi a unei duzine de pungi aurii de cafea.

— Produse imperialiste, replică Vanda. Nu face să-ţi spurci ochii.

— O luaşi politic. Cu bişniţă din asta te ocupi acum?

— Îmi pare rău, şefule, dar nu mă aşteptam să mă iei în bombeu. Ce-s minoră, să-mi ruinez escarpenii pe strada Covaci?

— De unde le-ai rostuit?

— Dăruială de la craii mei. Ţi-oi părea comică, dar mă mai poftesc unii de mândruţă.

Ochii Vandei scăpărau maliţioşi şi maiorul râse. Se cunoşteau de cel puţin douăzeci de ani, o anchetase de vreo cinci-şase ori, şi de fiecare dată îl amuzase capacitatea escroacei de a se exprima în două limbi. Mânuia cu aceeaşi uşurinţă argoul şi limba cultă.

— În regulă, Vando. Aştept să mă chemi la nuntă.

— Şi mâine, dacă mi-eşti nănaş.

Maiorul întrebă brusc:

— Unde-i Adina Varlam?

Privirea femeii se concentră. Avu un scurt moment de şovăială şi Cristescu îi ghici gândul. Nu ştia cum să procedeze: Să recunoască ori să conteste că are habar de existenţa ei. Ridică din umeri.

— Nu mi s-a spovedit.

„Mda, gândi maiorul. Vanda n-a fost niciodată fată proastă. De vreme ce am abordat-o direct, înseamnă că ştiu destule şi ar fi fost inutil să pretindă că n-a auzit niciodată de ea.“

— Când ai văzut-o ultima oară?

— Acum o săptămână.

— Ţi-a spus unde pleacă?

— Nu. Adina nu-i din femeile care fac confidenţe.

În stilul care o caracteriza, schimbase dintr-o dată şi tonul şi limbajul.

— Ce soi de afaceri învârteaţi împreună?

Vanda ridică din umeri:

— Nici un fel de afacere. Adina dispune de prea mult ca să-şi bată capul cu ce plăteşte mâine întreţinerea. N-o interesează combinaţiile.

— Cu ce se ocupă?

Femeia începu să râdă:

— O vezi pe Adina înscriindu-se la „Braţele de muncă“ şi semnând condica la şapte dimineaţa? Ai haz, şefule!

— Dar?

— Nu-s paturi în tot Bucureştiul ăsta pentru câţi bărbaţi ar vrea s-o aibă. E de-ajuns să pocnească din degete.

— Am înţeles. Spui că nu ştii încotro s-a îndreptat…

— Nu. Poate o fi având rude prin provincie…

— Vando, femeia asta şi-a părăsit definitiv casa.

Escroaca presupuse moale:

— Atunci prin străinătate…

* * *

Maiorul Cristescu dădu dispoziţie ca semnalmentele Adinei Varlam să fie trimise tuturor organelor de miliţie din ţară. În asemenea situaţii, un infractor inteligent, iar Adina se părea că face parte din specie, se dă o vreme la fund, aşteptând să treacă momentul fierbinte. Problema este găsirea unui adăpost sigur. Cei mai mulţi preferă case particulare, aparţinând de obicei unor prieteni consideraţi de nădejde, alţii se ascund în locuinţe de vară. Greşeală, căci acestea sunt în general părăsite în timpul anului, iar ivirea unui locatar atrage imediat atenţia localnicilor. Cei mai abili preferă peregrinarea din oraş în oraş.

Cristescu dădu dispoziţie să fie supravegheate gările tuturor localităţilor trăgând nădejde că Adina nu se cazase încă. Îşi părăsise locuinţa doar cu o zi înainte. O trăda agenda de birou rămasă la marţi 1 decembrie: azi era miercuri 2…

În legătură cu Adina, maiorul mai făcuse o descoperire interesantă. Cercetând fişele ministerului, constatase că, în urmă cu cinci ani, fusese amestecată într-o afacere cu valută şi aur. Speciale i se păreau datele biografice: Se născuse în 1945, fiind fiica unui cafegiu turc, Selim Septar. Urmase liceul la Constanţa, apoi absolvise o şcoală de artă decorativă. Avusese şase căsătorii (asta abia până în 1975, contabilizase Cristescu întrebându-se câte s-or mai fi adunat). Soţii făcuseră parte din categoriile sociale cele mai diverse, alcătuind un palmares bizar: şef de sală la restaurantul Lido, un profesor unitar, un medic dentist, un mecanic auto, un recepţioner, iar ultimul fusese inginer. Lucrase un singur an ca decoratoare de vitrine.

„Hm! conchise maiorul. Nu s-ar putea afirma că femeia aceasta a dus o viaţă monotonă…“

În cursul aceleiaşi zile, Cristescu mai primi o comunicare interesantă. Locotenentul Moşoianu raportă că Vanda Trai-Dulce luase legătura cu Sile, specializat cândva în facilitarea trecerilor frauduloase de graniţă.

„Alta care vrea să spele putina. Am sentimentul că ne apropiem de deznodământul afacerii…“

Spre seară, primi telefonul Melaniei Lupu. Bătrâna se scuză bineînţeles că-l deranjează şi că-l roagă dacă, din nou bineînţeles, are timp, să-i facă o vizită. S-ar fi deplasat ea, dar îi este imposibil, căci din cauza unui pantof incomod („iertaţi-mă că vă dau amănunte atât de intime“), i s-a umflat un picior, iar ce-i mai grav, lui Mirciulică i s-a redeschis bronşita.

Cristescu, deşi covârşit de lucru, acceptă. O cunoştea prea bine pe Melania ca să nu-şi dea seama că nu-l solicită în mod gratuit: o bătrână care n-are ce face, amatoare de conversaţie într-o seară ploioasă de noiembrie. Şi iarăşi, nu era femeia care să inventeze importanţă unor fleacuri.

Îl primi în stilul ei inimitabil, marchiză (aşa cum ni le închipuim în conformitate cu imaginea popularizată de teatru şi cinema) din secolul al XVIII-lea. Îi oferi ceaiul cu graţia ei caracteristică, se interesă cu convingere despre sănătatea maiorului, de buna dispoziţie a locotenentului Azimioară, dacă la minister le dau căldură, ce părere are despre căsătoria prinţului Charles cu Lady Diana.

Cristescu îndură cu talent tot preludiul, întrebându-se ce urmează. Când în sfârşit, Melania începu să se joace cu mărgelele de la gât, îşi dădu seama că va intra în subiect.

— Domnule maior, începu cu glas uşor voalat de emoţie, la vârsta mea, se admit unele mărturisiri. Trebuie să vă spun că ţin foarte mult la dumneavoastră.

Cristescu simţi că-i vine ameţeală.

„Dacă m-a chemat să-mi facă o declaraţie, cred că mă pocneşte damblaua!“

— Sunteţi o persoană distinsă şi trebuie să ştiţi că eu am avut totdeauna o slăbiciune extraordinară pentru această

însuşire. De altfel, noi doi ne-am înţeles foarte bine şi, dacă au intervenit uneori mici neînţelegeri, acestea s-au datorat unor circumstanţe care n-au nici o legătură cu sentimentele noastre.

„Doamne sfinte! se cruci Cristescu. Un Rembrandt şi un Goya subtilizaţi, o statuie de aur gata să-şi ia zborul peste graniţă, un an de puşcărie, asta numeşte ea mici incidente! Cum or fi arătând în capul ei alea mari?!“

— Am apreciat de asemenea delicateţea dumneavoastră şi caracterul de excepţie. De aceea m-am gândit, după modestele mele forţe, să vă dau o mână de ajutor.

Maiorul îi privi instinctiv braţele fragile şi mormăi ceva care aducea a mulţumiri.

— Întâmplător, continuă Melania, după cum bine ştiţi, am fost amestecată în istoria dezagreabilă de care vă ocupaţi acum. Mi-a făcut o nespusă plăcere să vă revăd şi, chiar de la început, mi-am propus să vă fiu de folos. Străduindu-mă, cred că am izbutit oarecum.

Cristescu, circumspect – „ce drăcie o mai fi născocit?“ – îşi subţire privirea.

Melania, sigură de succes, îl cerceta cu ochi scăpărători.

„Nu crede un singur cuvânt din ce spui, draga mea. El şi bunica sunt singurele persoane din viaţa ta care au ghicit că eşti o mincinoasă. Ei bine, îi vei oferi o surpriză…“

— Întâi vreau să vă pun o întrebare.

— Vă ascult, doamnă.

— Sunteţi informat că numele de Ştefan Popa este fals?

Maiorul îşi încreţi sprâncenele.

— Adică?

— Numele real al bietului bătrân, căci în realitate toţi oamenii răi sunt nişte nefericiţi, cel puţin aşa îi socotesc eu, era Stan Petrescu, o căpetenie legionară.

— De unde deţineţi această informaţie?

Melania Lupu oftă mulţumită şi începu să-i relateze toate amănuntele legate de descoperirea ei. Cristescu o asculta cu atenţie, întrebându-se crispat ce urmăreşte în fond.

Informaţia putea fi verificată (dacă se dovedea reală, deschidea o pistă nouă anchetei), interesant era însă unde voia bătrâna să ajungă.

— Cred, reluă Melania încântată de mulţumirile lui Cristescu, mereu prevăzător, dar politicos, că vă mai pot oferi o idee. Nu ştiu precis cine m-a răpit de lângă domnul Azimioară… Apropo, trebuie să-i spuneţi că l-am găsit în avantaj, a slăbit şi cred că se poate mândri cu silueta dumnealui.

Colţul buzei lui Cristescu zvâcni. Chiar ieri îl auzise lamentându-se că dieta doctorului Atkins e „vrajă“. Reuşise să se mai îngraşe cu cinci kilograme în ultima săptămână.

— Părerea mea este însă că m-au furat pentru că s-ar putea ca eu să cunosc unele amănunte care… În sfârşit, incomodează.

Maiorul n-o slăbea din priviri: „Care-i realitatea? Minte? De ce? Nu minte? Şi, iarăşi, de ce?“

Ştia că Melania e o femeie deosebită, de o bunătate îngerească, dar cu fantezii de gangster. Încă nu-i putea sesiza jocul.

— Care ar fi acele amănunte?

— Ştiţi, m-am gândit şi eu… Pe Ştefan l-am cunoscut acum douăzeci şi cinci de ani în casa Coletei. Ca să fiu absolut sinceră, nu l-am îndrăgit niciodată. N-avea conversaţie, era ursuz, iar la pocher devenea de-a dreptul imposibil. N-aveai voie să scoţi o silabă, în timpul jocului. Împărţit cărţi, pe trei, pe şase, pe nouă, decartat, câte bucăţi? Personal, domnule maior, nu înţeleg de ce trebuie la o masă de joc, să te comporţi ca la un parastas… Fiindcă veni vorba, ieri vecinii mei au avut o pomenire. Patruzeci de zile de la decesul socrului… Au pus şi casetofonul. Bănuiala mea este că a fost un parastas dansant.

Cristescu începu să râdă şi Melania, indignată de fason, continuă:

— A fost deci mult mai vesel decât la partidele noastre obişnuite… Ceva mi s-a părut totdeauna ciudat, domnule

maior!

— Anume?

— Cum de nu-şi dau seama unele persoane că sunt indezirabile. Eu, una, când mă aflu într-o vizită, simt doar după respiraţia gazdei când sunt de prisos.

— N-am nici cea mai mică îndoială, surâse maiorul.

— Ei bine, probabil că Ştefan era complet lipsit de intuiţie. De altfel, Violeta… Cum care Violeta? Bordeianu! Îi seamănă perfect, dar nu despre ea discutam acum. Fără să pretind că l-am detestat pe Ştefan, în orice caz nu era un personaj după care să tânjesc. Din câte îmi amintesc, i-am formulat în toată viaţa mea o singură invitaţie – aşa m-a învăţat guvernanta că-i frumos – şi totuşi mă vizita cel puţin o dată pe lună. Un supliciu, vă asigur! Într-o zi… Ah! mi-amintesc, sărbătoream aniversarea lui Mirciulică şi i-am oferit o cupă de şampanie „Zarea“. În realitate, a fost mai mult de o cupă, căci a doua zi în chiuvetă am găsit două sticle goale. Ştiţi, ca să scot etichetele. Uneori, când rămânem fără bani, eu şi Mirciulică recurgem la acest procedeu. Vindem toate sticlele din casă. Ştefan se ameţise, sunt încredinţată, căci pe omul acesta eu nu l-am văzut niciodată zâmbind. Or, atunci râdea din orice fleac şi cu acest prilej am constatat că proteza lui nu era ceea ce ar fi trebuit să fie. Adică, vreau să spun că clămpănea.

Melania făcu o demonstraţie concretă şi Cristescu râse cu poftă. Realmente, bătrâna era inegalabilă.

— Îmi pare bine că sunteţi bine dispus. În bolile de stomac, starea de spirit contează enorm.

Maiorul, din ce în ce mai amuzat, se interesă surâzând:

— De unde ştiţi că am ulcer?

— Oh! răspunse bătrâna. Dar e foarte simplu. Ne cunoaştem de trei ani…

— Şi?

— Am constatat că de câte ori vă enervaţi sau încercaţi o emoţie oarecare, duceţi automat mâna la stomac. Acesta este un gest specific. Cardiacii îşi pipăie inima, hepaticii

ficatul. Eu de pildă, care am avut oreion când eram copil de cinci ani, căci nu-mi amintesc să fi fost vreodată bolnavă de altceva, îmi ciupesc urechea. Ştiţi, mi s-ar părea inechitabil ca toată lumea să sufere de ceva, iar eu să fiu sănătoasă tun.

— Presupun că procedaţi foarte corect. Vorbeaţi de vizitele lui Ştefan Popa.

— Nu uit niciodată despre ceea ce vorbesc. Aceasta nu pentru că nu am sclerozǎ, ci pentru că probabil subiectele mele de conversaţie sunt extrem de reduse.

Evident, se alinta, dar Cristescu, nerăbdător, nu încercă să o contrazică.

— Spuneam deci că la aniversarea lui Mirciulică, Ştefan s-a ameţit. I-am propus la un moment dat, ştiţi, ca divertisment, căci era departe de a fi un causeur amuzant, să jucăm Popa-prostul. Am fixat ca miză un kilogram de jeleuri.

Se opri uitându-se fix la maior: „Ce părere ai?“

Cristescu n-avea nici o părere şi bătrâna urmă.

— A pierdut şi i-am zis: „Aştept jeleurile“. „Care jeleuri?“ Părea căzut în transă. „Păi pe ce am jucat? Te-am bătut, eşti Popa-prostul şi plăteşti…“ S-a uitat la mine cu o privire de nebun: „Nu, nu eu plătesc“. „Dar cine?“ A rânjit: „Her Stengel junior“. „Cine-i ăsta, Stengel?“ Dintr-o dată s-a redresat, şi-a scuturat tot trupul. „Nimeni, nimic, prostii de-ale mele.“

Melania făcu o pauză, trecându-şi degetele albe prin blana motanului, care i se urcase pe genunchi.

— Poate că incidentul mi-ar fi ieşit din minte, dar întâmplarea face ca pedichiuristul bunicii mele, care era un bărbat foarte demn – purta favoriţi à la Franz Josef şi ghetre albe cu nasturi de sidef – să se numească tot Stengel… Sper că nu vă plictisesc, domnule maior.

„Acum iar se răsfaţă“, gândi Cristescu şi se grăbi s-o asigure:

— Dimpotrivă, doamnă, vă ascult cu cel mai mare interes.

— Sunt încântată. Nu-mi plac oamenii care ascultă fără să audă, deşi, recunosc, uneori am şi eu obiceiul acesta detestabil. Din nefericire, nu toată lumea are lucruri interesante de povestit… Cam la vreo două săptămâni după aniversarea lui Mirciulică, eram la Coleta în vizită. Bineînţeles, nu lipseau nici Violeta, Ştefan, Basile, iar mai târziu a venit şi Cris. Comentam oroarea aceea de film care se numeşte holocaust. A venit vorba despre doctorul Mengele, medicul de la Auschwitz, apoi despre Comandantul lagărului… Coleta, care citeşte foarte mult, avea un lapsus şi nu izbutea să-şi amintească numele persoanei. Nu ştiu ce mi-a venit şi am sugerat la întâmplare: „Poate Stengel…“ Ei bine, domnule maior, nici dacă aş fi tras cu puşca, aşa pe neaşteptate, Ştefan n-ar fi reacţionat mai… cum să vă spun, îmi lipseşte termenul, mă rog, violent. A tresărit de era să cadă de pe scaun şi dacă o pereche de ochi ar putea ucide, ei bine, eu demult aş fi fost moartă…

— Da, extrem de interesant, spuse Cristescu. Şi după aceea?

Melania surâse:

— Nu există nici un după aceea. Poate că ceea ce v-am povestit eu e lipsit de importanţă, totuşi nu mă pot împiedica să fac o legătură între moartea lui Ştefan, acest nume şi răpirea mea. Rămâne ca dumneavoastră să apreciaţi…

„Da, reflectă Cristescu, ridicându-se, s-ar putea să existe o legătură…“

De altfel, avea încredere în intuiţia Melaniei, în discernământul şi capacitatea ei de a corela amănunte aparent lipsite de relevanţă, în fineţea observaţiei.

Se despărţiră în termeni deosebit de călduroşi, Melania insistând ca maiorul la următoarea vizită să-l aducă neapărat şi pe locotenentul Azimioară. „Mie şi lui Mirciulică ne plac oamenii care mănâncă cu poftă. Ne stimulează apetitul…“

După plecarea lui Cristescu, bătrâna trecu în baie, unde îşi făcu toaleta de noapte. În timp ce-şi demachia obrazul, îşi trimitea bezele în oglindă:

— În realitate, Melanie, tu eşti o fată cumsecade, iar ziua ţi-e plină de fapte bune. Cred că meriţi acum un cornuleţ cu nucă... Ah! Eşti o uitucă şi jumătate! Trebuia să-i vorbeşti domnului maior de Pangastrin. Este un medicament admirabil. Doar după trei pastile, Mirciulică a devenit mult mai vioi. Ţii minte? Se urca pe şifonier şi se arunca în cap... Un plonjon de toată frumuseţea...

25

Azimioară aştepta în picioare, gândindu-se că nevastă-sa îi promisese pentru prânz ciolan cu fasole. Era mâncarea lui preferată şi, până a se însura, fusese încredinţat că ciolanul cu fasole, ca şi ciorba de burtă şi tuslamaua nu pot fi preparate cumsecade decât la birt.

— Melania Lupu, zâmbi maiorul, pretinde că ai slăbit. Cred că trebuie să-i trimiţi flori pe chestia asta… În sfârşit! Ia legătura cu Neagu de la arhivă. Mă interesează registrele de stare civilă de la toate primăriile din Capitală pe perioada 1940-1941. Vezi dacă nu e înregistrată vreo căsătorie sau naştere pe numele de Stengel. Sper că aveţi noroc, altfel trebuie să luaţi şi provincia…

* * *

Adina Varlam fu reperată în gara Constanţa. Cristescu insistase ca aici supravegherea să fie foarte strânsă, mizând pe mai multe considerente. În primul rând, un infractor care încearcă să dispară alege centre supraaglomerate, împestriţate de turişti dacă e posibil – Constanţa oferea din plin acest avantaj –, instinctiv preferă locuri cunoscute, unde se descurcă topografic şi poate recurge la serviciile rudelor sau prietenilor. În plus, portul prezintă tentaţia unei eventuale forţări de frontieră. Adina îşi schimbase complet genul şi Azimioară abia o recunoscu în biroul maiorului. Renunţase la stilul sofisticat şi la moda retro, îşi tunsese

părul şi-i întunecase nuanţa. Rămăsese bineînţeles o femeie interesantă, dar era departe de apariţia spectaculoasă care stârnea vâlvă pe Calea Victoriei.

„Niciun elefant călărit de un cimpanzeu n-ar întoarce atâtea capete“, obişnuia să spună despre ea Vanda Trai-Dulce.

Ceea ce uşura considerabil lucrurile, gândi Cristescu, cercetând-o cu mult interes, era faptul că la percheziţie, în valiză se găsise material compromiţător suficient pentru întocmirea a trei dosare penale, nu unul: sume considerabile în lei, valută şi aur.

Acum arăta liniştită – femeia asta, aprecie Cristescu, ştie să-şi stăpânească minunat nervii –, frumoasă fără ostentaţie şi judecând după machiajul discret şi îmbrăcămintea aproape austeră, se simţea limpede că se străduise să pară cât mai neînsemnată.

— V-aţi părăsit locuinţa marţi 1 decembrie şi aţi ajuns la Constanţa abia pe 2. Care e motivul?

— N-am găsit bilet de tren. Nici măcar la personal. A fost meciul ăla nenorocit: Farul cu nu ştiu ce echipă din München.

— Puteaţi totuşi să vă urcaţi şi să plătiţi o amendă.

— Am vrut să evit orice complicaţii, cât de mărunte, cu autorităţile.

„Corect, aprecie Cristescu în sinea lui, deşi pentru un fleac din ăsta nu se ajunge la miliţie.“

Adina răspundea sobru, nu părea deloc intimidată şi după o experienţă de douăzeci de ani, Cristescu realiză imediat cu ce fel de infractor are de-a face: prea inteligent ca să nu-şi dea seama că a pierdut partida. În consecinţă, subterfugiile, inexactităţile, slalomul între minciună şi adevăr devin inutile, pun zadarnic la încercare nervii partenerilor.

— Susţineţi că nu cunoaşteţi persoana care vă dădea dispoziţii.

— Nu, dar fără îndoială, dacă nu-i vorba despre un interpus, era un bărbat.

— Cum v-a racolat?

— Prin telefon. După cum v-am mai spus, toată legătura noastră a funcţionat numai în acest mod.

— Practic ce v-a propus?

— Iniţial, să fiu un soi de curier. Le găseam, mă refer la pacheţelele respective, în locurile cele mai neaşteptate. Eram doar anunţată că „marfa“ se găseşte în cutia poştală, în urna decorativă de piatră de la intrare, în spatele unei anumite icoane dintr-o biserică sau alta şi aşa mai departe. De fiecare dată, locul se schimba. Pacheţelele respective plus ce-mi furniza Miclescu şi Gigi Song le predam Vandei.

— Mda…, apreciez sinceritatea dumneavoastră.

Adina Varlam râse scurt:

— În general nu aceasta este însuşirea mea de căpătâi. Acum n-am altă soluţie.

— Aţi declarat că eraţi plătită în valută.

— Da, banii îi găseam în plic închis, totdeauna la cutia de scrisori.

Cristescu fu străfulgerat de o idee ciudată:

— Aţi păstrat din întâmplare vreun plic?

Adina îl cercetă nedumerită.

— Cred că-l am pe ultimul, în valiză.

— Mă întreb, spuse maiorul bătând uşor cu coupe-papierul în sticla de pe birou, de ce aţi acceptat o combinaţie atât de riscantă. Sunteţi o femeie care dispune de mijloace, hm… speciale pentru a-şi asigura o viaţă mai mult decât confortabilă. N-aţi lucrat decât un an în toată viaţa şi, din câte am putut eu băga de seamă, aţi dus-o magnific.

— Îmi place, zâmbi Adina, acel mijloace, hm… speciale. Adevărat, n-am dus lipsă de gentilomi dispuşi să-mi plătească din larg întreţinerea şi chiar mai mult decât atâta. Accentuă: Dar plăteau în lei.

— Ce aveaţi de gând să faceţi cu valuta?

— Să plec în Occident.

— Concurenţa în genul de… activitate pe care-l practicaţi e cam mare acolo.

Femeia râse.

— Cred că sunteţi un campion al eufemismelor. Intenţionam să mă reprofilez. Am treizeci şi cinci de ani, o vârstă la care, ca femeie întreţinută, ca să nu folosesc alt termen, nu mai eşti competitivă. Deci nădejdile mele se îndreptau spre altceva.

— Adică?

— Am absolvit o şcoală de artă decorativă. Mă gândeam să deschid acolo un soi de întreprindere pe profil, dar pentru asta aveam nevoie de capital.

— E o pasiune bruscă? Aici n-aţi practicat decât un singur an.

Adina Varlam dădu din mână: lucruri atât de simple nu mai trebuie explicate.

— Aici! Ce să fac cu arta decorativă aici? Să aranjez chiloţi de damă într-o vitrină sau panouri cu purceluşi prosperi ţinând un morcov în gură pentru aprozare? Cine angajează la noi un decorator ca să-şi amenajeze casa?

— Şi dincolo?

— Sunt destui, iar dacă ai dever, afacerea devine extrem de rentabilă. Nu-i totul să dispui o mobilă într-un colţ sau altul. Trebuie să decorezi locuinţa în funcţie de personalitatea individului. Unuia i se potriveşte un interior stil Ludovic al XIV-lea, altuia gen businessman american, iar celuilalt stil Tudor. Pe dumneavoastră de pildă, vă văd foarte bine într-un interior George al III-lea. Aveţi distincţie şi multă alură.

— Iau act, zâmbi maiorul, căruia nu-i trecuse niciodată prin minte să se întrebe cum i-ar sta într-un castel din Sussex sau într-un ranch din Arizona.

— Toate acestea, concluzionă Adina, presupun o cultură serioasă, mult bun gust şi simţ psihologic. Or, aşa ceva se plăteşte.

— Am înţeles… Să ne întoarcem deocamdată pe meleaguri autohtone şi anume la inginerul Gregorian. Ce vi s-a cerut practic în legătură cu el?

— Să-i fac cunoştinţă cu orice chip şi să-l reţin blocat miercuri 25 noiembrie între orele 18 şi 19:30. Asta a fost cel mai simplu.

— Aţi mai primit şi altă dată dispoziţii în acest sens?

Adina îşi scutură părul tăiat scurt. Nu-i venea rău, o întinerea, dar în schimb pierduse din „deosebit“. Ca ea, aşa cum arăta acum, se mai vedeau destule pe stradă.

— Nu. A doua oară l-am convocat din proprie iniţiativă. Bărbatul acesta îmi place sincer.

Cristescu „recapitulă“ figura inginerului. Simpatic, agreabil, manierat. În special ultima dintre calităţi este apreciată de femei, ca după aia să spună că „tipu-i prea bleg“. Oricum, după părerea maiorului, Gregorian făcea parte din categoria persoanelor pe care nu le observi, sau le uiţi imediat.

Adina repetă cu voce caldă:

— Îmi place chiar foarte mult.

— Nu suficient totuşi ca să-l scutiţi de basme. Aveţi o fantezie bogată.

— Nu ştiu la ce vă referiţi.

— La „vânzarea“ a cărei victimă aţi fost acum douăzeci de ani. Fetiţa inocentă cedată unui sadic…

De astă dată, Adina râse cu toţi dinţii. Erau splendizi, laţi, o dantură care nu putea să aparţină decât unei femei inteligente.

— Când ai de-a face cu sentimentali, trombonul merge la sigur, efectu-i garantat. Am verificat-o în nenumărate rânduri.

Locotenentul Azimioară îşi vârî capul pe uşă. Văzându-i expresia, maiorul simţi că nu mai are răbdare să aştepte. Se adresă Adinei, ridicându-se în picioare:

— Deocamdată atât!

Sună subofiţerul de serviciu şi, înainte de a se închide uşa, exclamă:

— Ei? Ce-aţi făcut?

— Am găsit! spuse fericit locotenentul. Aproape că nu-mi vine să cred.

— Ce?

Azimioară scoase o hârtie din mapă şi începu să citească:

— Municipiul Bucureşti – România, Primăria Sectorului I (Galben) Oficiul stării civile. Extras din registrul stării civile pentru noi născuţi. Cristofor, sex bărbătesc, de religie catolică, locul naşterii Bucureşti în sanatoriul Sfânta Elisabeta din Şoseaua Kisselef nr. 8 pe data de 28 aprilie 1940 ora 19:35. Declaraţiunea a fost făcută de tatăl copilului – Hugo Stengel. Mama – Valentina Stengel, casnică, este născută Racoviceanu.

Ochii maiorului străluciră:

— Bravo, băiete!

* * *

Interogatoriile Vandei Trai-Dulce şi al lui Gigi Song îi luară maiorului mai puţin timp. Fapta lor avea să alcătuiască obiectul altui dosar, unde avea să figureze şi avocatul Miclescu, tangentând doar întâmplător cazul bătrânului Ştefan Popa.

Vanda, femeie încercată, cu vastă experienţă infracţională, îşi privea situaţia cu resemnare. „Calmul marelui dezastru“, traducea Cristescu în general asemenea stare de spirit, dar Vanda nu avea simţul tragicului, aşa că expresia nu i se potrivea.

— Credeam că te-ai astâmpărat, comentase Cristescu cu oarecare amărăciune.

Nu era un anchetator ranchiunos şi-i părea sincer rău pentru Vanda. Femeia aceasta avea reale calităţi şi ar fi

putut găsi destule mijloace ca să ducă o viaţă comodă fără a necăji paragrafele Codului Penal.

— Dacă-mi inventai matale o rentă, şefule, trăgeam pe dreapta şi mă înscriam la Universitatea Populară, secţia balet.

— Ţi-ai fi putut găsi ceva de lucru.

— Ce?! Să vând loz în plic prin birturi? Sau lumânări şi să dau cu aspiratorul prin biserici?

De fapt, înţelese Cristescu, Vanda reprezenta o curea de transmisie între furnizor şi beneficiar. Ceea ce primea de la Gigi Song şi Adina (deci implicit şi avocatul Miclescu) îi preda concubinului ei, Doxa, zis şi Tic-Tac. Acesta, la rândul lui, transmitea întreaga marfă unui căpitan de vas francez care făcea curse regulate Marseille-Constanţa. Individul recepţiona marfa, remuneraţia făcându-se în valută. Nu, milionul de care-l tapaseră pe Miclescu era combinaţia lor, adică a Vandei, a Adinei şi a lui Tic-Tac. Banii urmau să fie investiţi într-o afacere de ceasuri.

„Hm! reflectase Cristescu. *On reviens toujours au premier amour...*" Care era sursa aurului nu ştia nici Vanda, nici Gigi. Tânărul, ca şi Adina (pe care n-o cunoştea), primea „materialul" în chip asemănător: un glas bărbătesc îl aviza asupra „adresei" care evident era totdeauna alta.

Acelaşi glas îi dăduse dispoziţie s-o răpească pe Melania Lupu şi s-o sechestreze în imobilul părăsit din împrejurimile Capitalei. Îl ajutase un amic, Sică Ţambal – cântă la restaurantul Marea Neagră –, care condusese maşina. Scrisorica relativă la milionul obţinut de Miclescu din vânzarea icoanelor, el o vârâse în buzunarul lui Moşoianu. O iniţiativă proprie. „Şi-a bătut joc de Cătălina în mod barbar. Măgarul trebuie să plătească într-un fel..."

Apoi gândul i se întoarse la Melania Lupu.

— Cum se simte?

Ochii lui Gigi Song scânteiau de plăcere.

— Bine.

— Mă bucur, şefule! În viaţa mea n-am întâlnit un număr mai senzaţional. Când o vedeţi, spuneţi-i că-mi pare rău dacă am supărat-o şi că-i mai valabilă decât o sută de japiţe nedate în pârg…

Cristescu, obişnuit cu succesele bătrânei, surâse:

„Melania! Smintita, fermecătoarea, inegalabila Melania…“

* * *

În dimineaţa următoare, maiorul, într-o dispoziţie excelentă, îşi convocă la prima oră colaboratorii. „L-a lăsat ulcerul şi viaţa e iar portocalie“, presupuse locotenentul Moşoianu; „a scos-o pe zăpăcita de Melania din zar!“, îşi închipui Azimioară.

Când îl văzură aprinzând o ţigară – lux de zile mari – gândurile li se încrucişară în eter: „E clar!“

— Băieţi, azi aveţi program de vizite. Trebuie să-i vedeţi „*acasă la ei*“ –, începu să ridice câte un deget – pe Violeta Bordeianu, Basile Nicolau, Miclescu, Coleta Miclescu, Gregorian, Cătălina Dragoş…

— Aţi omis-o pe Melania, observă Azimioară.

Cristescu începu să râdă.

— Ai dreptate. N-ar fi rău să treci pe la ea. Te pomeneşte mereu, are multă afecţiune pentru dumneata, şi, aspect importantisim!, te afli în graţiile lui Mirciulică. Da. Ce vă spuneam?… Deci vizitaţi-i pe toţi – îi împărţiţi între voi cum vreţi – şi vă faceţi luntre şi punte să-mi aduceţi de la fiecare o probă de salivă.

De uimire, ochelarii lui Moşoianu se repeziră spre vârful nasului. Azimioară, placid, se mulţumi să contemple tabloul din spatele lui Cristescu. Îl ştia pe dinafară, până la cel mai mic amănunt, dar tot nu izbutea să priceapă despre ce este vorba.

— Mă mulţumesc cu mucuri de ţigară, completă maiorul. Mai complicat e cu nefumătorii, respectiv balerina şi Nicolau. Dar găsiţi voi un truc! Sunteţi băieţi deştepţi!

„…şi firi sentimentale! completă în gând Moşoianu. Truc! Am să-l rog frumos pe Nicolau să-mi împrumute proteza…“

26

Afară, noiembrie ploua cu tristeţe, aromă de tufănele şi mult gri. Maiorul trăsese draperiile de la birou şi aprinse lampa, obicei care acasă o scotea din sărite pe nevastă-sa. „Nu suport lumină electrică în timpul zilei…“

Cristescu, încredinţat că o face din spirit de economie (exasperanta economie care de fapt era zgârcenie curată), de îndată ce nevastă-sa pleca de acasă, aprindea toate luminile încercând satisfacţii de copil năzdrăvan. „Ce-mi pasă că e zece dimineaţa, dacă afară-i beznă?“

În faţa lui, Cris Gregorian, mereu stăpânit, dar parcă mai îngândurat, privea fix un mic glob pământesc încastrat într-un cub de cristal.

Maiorul, trist – nu-i făceau plăcere asemenea scene şi nu încerca niciodată satisfacţia vânătorului triumfător –, îl cerceta, zicându-şi că inginerul era ultimul om despre care şi-ar fi închipuit că ar putea comite o crimă.

„Ori eu sunt legat la ochi şi incapabil să descifrez o figură, ori Lombroso bate câmpii la modul cel mai voios! De altfel, dacă te-ai lua după teoriile amicului, n-ar mai fi nevoie de poliţie. Din zece suspecţi, într-o crimă, pun degetul pe ăla cu falca mai abruptă şi cuie în priviri. Exact ca în filmele proaste! Asasinul şi spionul au mutre vrăjmaşe şi-i ghiceşti după primii metri de peliculă consumaţi…“

— Când aţi aflat că vă numiţi Cristofor Stengel?

Gregorian tresări, dar nu speriat, ci ca un om trezit din somn.

— Da… Exact acum unsprezece luni. Mi-a făcut o vizită – ne cunoaştem de la Micleşti – şi a fost primul lucru care mi l-a spus. „Te cheamă Stengel. Tată-tău a fost reprezentantul firmei Krupp în România, iar maică-ta… Ei, cu maică-ta, e o poveste mai tristă. Pentru mine…“

Făcu o pauză şi respiră adânc. Maiorul aşteptă în tăcere. Sunt momente când anchetatul nu trebuie îmboldit.

— Trei sau patru fraze, spuse Gregorian, al căror sens nu l-am prins la început. Totul venea pe neaşteptate, erau ani de zile de când enigma, misterul identităţii mele nu mă mai preocupa. Popa a văzut că-s complet zăpăcit şi a luat-o pe îndelete. De fapt, povestea începe cu mama… A cunoscut-o în 1936 la Bârlad, oraşul ei natal, şi din prima clipă a iubit-o ca un nebun. Folosesc propria lui expresie şi cred că, într-adevăr, a divinizat-o, căci vorbind acum, după patruzeci de ani, despre ea, ochii îi erau înecaţi în lacrimi, glasul răsuna ca un vaiet. Nu fac literatură, domnule maior, şi credeţi-mă, eu care l-am cunoscut pe Ştefan Popa, în fond o bestie, urla cruzimea în toată făptura lui, m-am simţit impresionat. Izbutise să-mi transmită în cuvinte searbăde, cu incoerenţă – n-a fost un orator – toată intensitatea patimii încercate cândva şi a cărei flacără aveam impresia că încă îi pârjolea sufletul.

Cristescu, un romantic, se interesă în şoaptă:

— Era frumoasă?

Întrebarea îi scăpase. Trăia cu impresia de ireal, avea sentimentul că ascultă un basm.

— Mi-a arătat o fotografie de pe vremea când mama se afla în ultimul an de liceu. Mi se pare ciudat că n-am simţit nimic. Hotărât, natura umană prezintă mistere de nepătruns. Mă uitam la ea ca la o străină, îmi repetam „e mama“ şi nu simţeam nimic… Aşa, ca straniu amănunt psihologic.

„Nu chiar atât de straniu, medită maiorul. Când te obişnuieşti să nu ai ceva sau pe cineva, nu poţi să-l recunoşti sau să vibrezi. Ca şi cum ar veni unul acum la

mine cu o poză, «uite-l pe fiu-tău», pe care nu-l am, şi eu să încep să plâng. Deşi poate nu-i chiar acelaşi lucru. În sfârşit, divaghez…“

— Nu ştiu, îl auzi pe inginer, dacă azi ar trece drept frumoasă, dar atunci probabil că da. Era în gustul acelor ani, o figură drăgălaşă, dulce à la Norma Shearer, femeia bibelou ce se cere ocrotită. Cred că transmitea o puritate plină de graţie, un ce suav, care-i ameţeşte îndeobşte pe bărbaţii foarte virili şi am impresia că ăsta a fost genul lui Popa. I-a făcut curte vreme de doi ani, timp în care mama părea nehotărâtă.

— Cu ce se ocupa Popa?

— Nu ştiu exact, dar cam în perioada respectivă a intrat în Mişcare. Tot atunci a apărut şi Hugo Stengel, care prezenta o partidă strălucită. Bine situat, chipeş, tânăr. A cunoscut-o pe mama la un bal şi în zori i-a cerut mâna. Mama a acceptat imediat. Popa – şi l-am crezut – a încercat să se sinucidă. Fapt este că, peste noapte, dragostea lui s-a transformat într-o ură nimicitoare. Ură pe fond de adoraţie, dar nu mai puţin crâncenă.

Maiorul îl urmărea crispat de atenţie. Cu două ceasuri înainte, pe când mai contesta a fi autorul asasinării lui Popa, fusese alt om. Desigur, acelaşi bărbat bine crescut, calm – aceasta părea a fi însuşirea fundamentală a inginerului –, fără excese verbale, dar succint, în defensivă inteligentă şi acuzând o vioiciune a spiritului pe care aspectul saturnian şi falsa melancolie – în fond indiferenţă totală faţă de tot ce nu intra în sfera intereselor sale – nu te-ar fi lăsat s-o bănuieşti vreodată.

„În definitiv, ce probe aveţi împotriva mea?“

„Sunteţi stângaci, nu-i aşa?“

„Şi?“

„Pe Ştefan Popa l-a asasinat o persoană stângace. Sârma-laţ din jurul gâtului a fost răsucită spre stânga, deci invers decât ar fi procedat marea majoritate a oamenilor.“

„Absurd! Nu-s singurul stângaci din România!“

„Dar singurul din anturajul lui Popa.“

„Este unica dumneavoastră probă?“

Gregorian se întrerupse uitându-se reflex la pendula mică din biroul maiorului. Bătea de ora 12…

— Reproduc strict relatarea lui Popa. După căsătoria părinţilor mei (cred că sunteţi prima persoană faţă de care folosesc acest termen), le-a urmărit viaţa pas cu pas. Cam şapte-opt luni pe an călătoreau prin Europa, în funcţie de afacerile lui Hugo Stengel, restul anului îl petreceau în România. Fiind o pereche mondenă şi de o anumită proeminenţă socială, lui Popa îi era uneori de ajuns să urmărească rubrica de „specialitate“ din ziarele timpului. Aşa a aflat despre naşterea mea, le cunoştea toate deplasările şi, uneori, răzbit de suferinţă ieşea în calea mamei. Ca s-o blesteme! „Era însărcinată cu tine, se vedea de la o poştă, trebuie să fi fost cel puţin în şapte luni. Am aşteptat-o la Şosea, pe Aleea Trandafirilor. Am prins-o de mână: Să-i dea Dumnezeu lui fecioru-tău – parcă ştiam că ai să fii băiat – norocul meu. Iar de tine şi şoacăţ, praf şi pulbere să se aleagă!“

Gregorian vorbea cu patimă, retrăia după patruzeci de ani groaza femeii, emoţiile, tulburarea ei. Le rememorase şi în momentul strangulării bătrânului.

„Îi răsuceam cablul în jurul gâtului cu voluptate, cu o plăcere perversă, aproape sexuală…“

„În general, constatase Cristescu, aveţi, hai să le zicem, accese de perversitate. De exemplu, dumneavoastră sunteţi autorul anonimei trimise la miliţie în care vă desemnaţi drept asasinul lui Popa. Rafinament – sunt nevoit să mă repet – pervers, căci vă simţeaţi invulnerabil. Aţi mai avut grijă să nu vă fabricaţi un alibi plecând de la ideea că un individ când îşi premeditează crima, are grijă să-şi pregătească cinşpe martori şi încă vreo douăzeci de probe concludente care să-l scoată din cauză. Dumneavoastră, animat probabil de acelaşi viciu, i-aş zice un cinism al curajului, şi substituindu-vă judecăţii anchetatorului „cine

n-are alibi, în mod normal, nu e vinovat“ – când avem de-a face, repet, cu o crimă premeditată, „intelectuală“ –, aţi împins farsa şi mai departe. Aţi mobilizat-o pe Adina Varlam să vă „ocupe“ seara discret şi de aşa manieră, încât să vă fie imposibil să demonstraţi viitoarei anchete cu ce vă ocupaţi în momentul crimei.“

„Nu vreau să devină un refren, rânjise Gregorian, dar aveţi probe?“

„Am!“

— Când s-a întâmplat catastrofa de la Carlton, părinţii mei tocmai se întorceau dintr-un voiaj mai lung în străinătate. Bunica murise cu un an în urmă, iar bunicul doar de câteva luni. Mama a avut un şoc şi Hugo Stengel – de ce oare nu-mi vine să-i spun tata? – s-a gândit că e bine ca mama să schimbe peisajul. De aceea nimeni nu s-a interesat de mine ulterior. Practic, nu mai aveam nici un fel de rude. O întâmplare care se leagă de altă catastrofă, întâmplată cu zeci de ani înainte… În urma anunţurilor din ziare, Popa a venit la sanatoriu să mă vadă. Dispunea de suficiente date, cunoştea destule amănunte pentru ca să nu aibă nici o îndoială că sunt copilul soţilor Stengel. A plecat de la sanatoriu fără să dea cea mai mică desluşire. Furia lui neagră era că cei doi, murind, scăpaseră prea ieftin. Avea să se răzbune pe mine tăcând… Şi a tăcut… Singurul om din lume care putea să-mi decidă destinul.

— Ce l-a determinat totuşi până la urmă să vorbească? Chiar după patruzeci de ani?

— Pare bizar, dar, ţinând seama de caracterul paradoxal al lui Ştefan Popa şi de evoluţia lui, fenomenul se simplifică. Sunteţi probabil informat de activitatea bătrânului în sânul mişcării legionare. Eu cunosc amănuntele de la el. În afară de participarea sa la asasinarea primului ministru Armand Călinescu, mai avea o serie de crime la activ. Îmbătrânind, asediat de obsesii mistice care oscilau spre patologic, l-au apucat remuşcările şi i-a trăsnit ideea că unicul mijloc, fantastic, de a-şi răscumpăra păcatele în faţa lui Dumnezeu

este să construiască o biserică. Fondurile aveam să i le procur eu, fiul omului de afaceri Hugo Stengel. În consecinţă, a început să-mi expedieze o ploaie de scrisori, adevărat serial, unde, amestecând afacerile cu preceptele religioase, îmi explica necesitatea imperioasă a unei asemenea întreprinderi.

— De ce s-a gândit tocmai la dumneavoastră?

— După cum v-am precizat, se pare că… În fine, tatăl meu era un om cu o excelentă situaţie materială. Acum doi ani, Popa a făcut o excursie în RFG. Acolo a luat legătura cu prieteni vechi de-ai familiei mele, care i-au explicat că averea lui Stengel zace într-un safe la o bancă din Zürich. Socotind dobânzile acumulate în patruzeci de ani, contul trebuie să fi atins o cifră cel puţin interesantă. În consecinţă, Popa s-a gândit că o parte din aceşti bani ar putea fi vărsaţi în contul lui Dumnezeu. Astfel, dădea cum spune francezul, două lovituri cu aceeaşi piatră. Îşi răscumpăra greşelile tinereţii legionare şi, pe de altă parte, se compensa într-un fel şi faţă de mine. Generos, mi-a explicat că nu are pretenţie decât la o sumă suficientă pentru a ridica un lăcaş bisericesc „impozant“.

Maiorul se uită la ţigara care i se stinsese între degete. O clipă se gândi s-o reaprindă, dar se răzgândi şi o puse în scrumieră, strivind-o inutil.

— Totul mi se pare de domeniul fantasticului! Cum aţi fi izbutit să asiguraţi respectiva bancă asupra autenticului identităţii dumneavoastră şi cum v-ar fi putut sili Popa să-i cedaţi o parte din sumă?

— Nu avea importanţă identitatea mea. Banii au fost depuşi într-un cont cu număr secret. Cine cunoaşte acest număr încasează banii. Popa îl cunoştea.

— De unde?!

Gregorian săltă din umeri:

— Asta nu mi-a spus-o niciodată. Se eschiva, iar eu n-am insistat. Pe mine, în fond, mă interesa numărul.

— Şi l-aţi aflat?

— Nu înainte de-a fi încheiat un act prin care mă obligam să-i „restitui“ o sumă considerabilă de mărci.

Ochii lui Gregorian sclipeau şi Cristescu realiză că pe bărbatul acesta, aparent placid, singurul lucru care îl putea anima erau banii. Nimic altceva, dragostea, o idee, un ideal, n-avea rezonanţă în fiinţa lui. Aceeaşi sclipire particulară a ochilor „aproape lubrică“, o constatase când inginerul îi dăduse amănunte cu privire la beneficiile ce se pot obţine din traficul cu aur.

„Cine vi-l furniza? se interesase maiorul. Dispuneţi de cantităţi considerabile.“

La percheziţia locuinţei lui Gregorian, doar în coşul de gunoi – o pubelă de metal cu fund dublu – găsiseră peste un kilogram de bijuterii.

„Un cetăţean portughez stabilit în Grecia. Îi convenea să realizeze traficul prin România, acest soi de activitate infracţională la scara respectivă fiind la noi aproape necunoscută şi în consecinţă, atenţia propriilor autorităţi şi a Interpolului mai modestă.“

„Cum l-aţi cunoscut?“

„I-am fost recomandat drept o persoană de încredere de către un prieten din copilărie care a emigrat în Grecia.“

„De ce v-aţi complicat existenţa introducând în combinaţie atâţia curieri? De obicei, se lucrează mai discret…“

„Cantitatea de marfă era prea mare pentru a risca. Dacă m-aş fi mulţumit cu serviciile unei singure persoane, iar aceasta ar fi fost prinsă, pierdeam enorm. De altfel, Adina, Nicolau, Miclescu şi Gigi nu se cunoşteau între ei. Coincidenţa a făcut ca avocatul şi Adina să se încurce ulterior, iar sub plapumă – surâsese cu resemnare – nu mai există taine…“

Privirea inginerului se fixă din nou asupra globului de pe masa lui Cristescu. Avea atitudinea şi expresia unui individ care aşteaptă cu răbdare sosirea trenului. Plictisit, dar nu agitat sau nervos.

— Nu înţeleg un lucru, spuse maiorul. De vreme ce bătrânul Popa se afla în posesia numărului secret, care-i motivul că n-a acţionat singur? Putea încasa întreaga sumă fără ca dumneavoastră să aveţi habar că a existat vreodată pe lume un Stengel şi contul său bancar.

Gregorian râse încetişor.

— Nu i-o îngăduia conştiinţa! Aici e hazul! Toată povestea asta isterică, absurdă, care-i poartă semnătura, a fost inventată de o căinţă sinceră.

— Şi dacă dumneavoastră aţi fi plecat singur, fără să-l avertizaţi?

— Imposibil. Era cu ochii pe mine şi m-a ameninţat că la cea mai mică tentativă de „a spăla putina“ fără el, mă denunţă autorităţilor noastre. Practic, şantaj!

„Şi de aici la crimă, e un singur pas“ reflectă Cristescu.

Îl omorâse pe bătrân, cu sânge rece. După ce se despărţise de Adina luase un tramvai şi se deplasase la locuinţa bătrânului. Se strecurase în garsonieră prin fereastra băii care dădea în curtea interioară, apoi în spatele bătrânului şi-i prinsese grumajii în laţul de sârmă. Trecuse după aceea pe acasă să se schimbe şi la fel de calm se dusese la partida de pocher a Coletei Miclescu. Cu cronometrarea timpului – una din preocupările majore ale unui infractor, în special în materie de crimă – nici măcar nu-şi bătuse capul, de vreme ce efortul lui constase în a nu-şi confecţiona un alibi. Întâlnirea cu Adina o preconizase ca rezervă, în situaţie limită. Strâns cu uşa de o eventuală anchetă, ar fi găsit mijlocul să sugereze numele şi adresa femeii…

Tot el îl molestase şi pe Doru Popescu, fără intenţia însă de a-l ucide, ci doar pentru a îndrepta cercetările pe o pistă falsă. Din toate punctele de vedere, Miclescu ar fi avut interesul să se debaraseze de tânăr. Inexactităţile din declaraţiile făcute erau menite să camufleze alte matrapazlâcuri.

Insistând asupra felului în care o persoană sau alta din „cercul“ Coletei Miclescu fuseseră implicaţi în cazul Ştefan Popa, maiorul ceruse explicaţii privind răpirea Melaniei Lupu.

„Pe mine unul, nu m-a înşelat niciodată femeia aceasta. Toţi o consideră nătângă şi ramolită. Departe de aşa ceva! E plină de perspicacitate şi are o intuiţie ieşită din comun. În ultima vreme, se uita cam mult la mine şi cu o anumită privire. În plus, mi s-a părut că ştie prea multe. La o întâlnire în casa Coletei, a pronunţat numele Stengel. Şi era limpede că nu o făcuse în mod întâmplător. Popa a avut un şoc atunci, eu am reuşit să mă stăpânesc mai bine.“

— Imobilul în care a fost sechestrată Melania Lupu aparţine unui oarecare Gheorghe Lepădat.

— Da, un fost coleg de liceu, care a decedat acum cinci ani. Moştenitorii încă nu s-au gândit să-l fructifice. La modul concret e părăsit, nu şi oficial. Taxele şi impozitele sunt plătite la zi.

„Ce scop urmăreaţi răpind-o pe bătrână?“

Gregorian şovăise:

„S-o sechestrez circa şapte-opt zile, până aveam să dispar…“

„Cum?“

„Mi s-a promis un paşaport fals…“

„Sunt încredinţat că aţi fi lichidat-o…“

„A, nu, de ce? Femeia aceasta mi-e realmente simpatică…“

— Încă o chestiune! spuse Cristescu. Eraţi, în principiu, posesorul unei averi considerabile. De ce v-aţi mai băgat într-o combinaţie atât de riscantă ca traficul de aur?

— În primul rând, cu aurul mă ocupasem înainte ca Popa să intre în arenă. În al doilea rând, mi-era teamă ca nu cumva respectiva bancă din Elveţia, aşa cum au procedat şi altele, să nu-mi fi „confiscat“ contul, dată fiind perioada foarte mare de timp în care nimeni nu-l reclamase. Adică

mi-era frică de prescripţie, deşi bătrânul, care pretindea că se interesase, mă asigura de contrariul.

Continua să se uite la globul încastrat în sticlă şi la un moment dat, lui Cristescu îi trecu prin minte că inginerul ar avea poftă să i-l fure. Când îl întrebase asupra raţiunii pentru care subtilizase solniţa de la restaurantul „Scoica“, răspunsese simplu: „Sunt cleptoman“.

Cleptoman, inventariase maiorul, pervers, cu o patimă patologică pentru „arginţi“ şi extrem de abil. Abil şi totuşi greşise…

Înainte de a trece la mărturisiri, Gregorian îi ţinuse piept cu un calm dârz.

„Laţul înfăşurat pe stânga nu constituie o probă suficientă.“

„Vă pot oferi mai multe, dar mă mulţumesc cu ceea ce numim noi proba KO. Scrisoarea trimisă bătrânului Popa era impecabilă, nu prezenta nici un fel de amprente, maşina la care fusese bătută aparţinea bătrânului. Aţi greşit însă cu plicul. Când l-aţi închis, reflex, aşa cum procedează marea majoritate a oamenilor, aţi folosit propria dumneavoastră salivă. Fie că aţi muiat degetul în gură, fie că v-aţi trecut limba peste tivul de clei. Aceeaşi greşeală aţi repetat-o cu plicurile destinate Adinei Varlam şi cu scrisoarea adresată bătrânului Nicolau.“

Gregorian tresărise, apoi zâmbise, jucător care ştie să piardă. Fair-play…

„Aţi câştigat!“

„Aşa mi se pare…“

Dar se simţea trist.

27

— Trebuie să vă spun, domnule maior, că mă simt o persoană foarte importantă, ciripi Melania Lupu.

Se plimbau la Şosea. Cristescu, galant, îi ţinea delicat cotul, privindu-i cu duioşie profilul distins. Vorbea cu însufleţire şi era de-a dreptul încântătoare, cu obraji proaspeţi – gerul îi fardase cu un roz de bomboană fondantă – ochi scânteietori şi o tocă de lutru, aşezată cam strengăreşte pe buclele argintii.

Când şi-o aranjase, la oglindă, se sfătuise cu Mirciulică.

„Ce crezi, dragul meu? Nu par cam frivolă? Ştii, am socotit totdeauna că acest gen de persoane nu sunt prea inteligente. Când un bărbat se uită la o femeie trebuie să fie aţâţat de presupuneri, nu să aibă certitudini… Dar tu eşti încă prea tânăr ca să înţelegi aşa ceva…“

— Trebuie să vă mărturisesc că atunci când m-aţi invitat la o plimbare, m-am simţit extrem de emoţionată, cât pe-aci să vin de-a rostogolul, cum se exprimă portăreasa noastră.

Maiorul începu să râdă.

— Când veţi cunoaşte persoana în stare să vă clintească măcar, vă rog să mi-o prezentaţi. Îmi plac unicatele.

— Mi-e teamă că dumneavoastră aveţi o părere prea bună despre mine. Asta discutam chiar şi cu Mirciulică. Apropo, regretă că nu ne-a putut însoţi, dar frigul îl indispune.

Cristescu îşi imagină o clipă scena: Melania, el şi motanul în lesă. Moşoianu şi Azimioară ar fi fost în stare să aştepte o

săptămână, bătuţi de crivăţ, numai ca să le înregistreze trecerea.

— Nu ştiţi câtă plăcere îmi face să mă aflu în compania dumneavoastră. De fiecare dată m-am întrebat, adică de ce noi doi nu am putea fi buni prieteni.

Maiorul zâmbi.

— Eu mi-am închipuit că suntem. Iar acum, mi-aţi dovedit-o cu prisosinţă.

— Oh! Nu trebuie să faceţi caz de un mic serviciu lipsit de însemnătate, altfel nu mi-aş mai putea închipui că suntem camarazi. Mi se pare că am o idee. Dumneavoastră, domnul Azimioară – e atât de drăguţ şi de dolofan – Mirciulică şi cu mine am putea alcătui o echipă foarte veselă. Trebuie să ne gândim serios la această posibilitate.

Treceau prin faţa restaurantului „Bordei“ şi Cristescu o invită la un aperitiv cald.

— Dar asta-i adevărată escapadă! se bucură bătrâna. De fapt, începusem să simt frigul... Consideraţi că dacă aş comanda o ţuică fiartă aş putea fi socotită cam prea... emancipată?

Nu, maiorul nu considera.

Coborâră treptele restaurantului. Melania se opri brusc, trăgând adânc aerul în piept. Nările fine palpitară, ca aripile unui fluture.

— Nu credeţi că viaţa e frumoasă, domnule maior? Am constatat-o din ziua în care am primit prima păpuşă.

O cioară ţâşni dinte ramurile unui copac pitic, spintecând peisajul de argint cu un croncănit scurt. Melania găsi că-i politicoasă şi o salută cu amabilitate:

— Bună ziua, draga mea.

Apoi intrară în restaurant.

[{1}] Vezi *Cianură pentru un surâs*, *Bună seara, Melania!* şi *320 de pisici negre*.